

**USKRSNA ČESTITKA SVEĆENICIMA, REDOVNICIMA, REDOVNICAMA I
KRISTOVIM VJERNICIMA LAICIMA**

«Mi smo tome svjedoci»

Dj 10,39

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi Kristovi vjernici, braćo i sestre.

Vjera u uskrslog Isusa ima čvrst temelj jer je zajamčena iskustvom i svjedočanstvom apostola. Naviještena je riječima i zapečaćeno njihovim životom i njihovom smrću. Ujedinjeno sa svjedočenjem Svetoga Pisma i proroka. Stoga naša vjera u Isusovo uskrsnuće nije nerazumna, varljiva i osjećajna. Temeljimo je na svjedočenju apostola, koji su bili očevici Krista uskrsloga. Tako se oni predstavljaju od početka svoga apostolskog propovijedanja. Oni su kvalificirani svjedoci koji su dali svoj život da navijeste i posvjedoče evanđelje, radosnu vijest «o Isusu našem Gospodinu koji je predan za opačine naše i uskrišen radi našeg opravdanja», kako jezgrovito sažimlje apostol Pavao uskrsno otajstvo (Rim 4, 25).

Zato je njihovo svjedočanstvo vjerodostojno i dostojno je pristati uza nj. To svjedočanstvo je temelj vjere svih nas koji nismo osobno svojim očima vidjeli Krista a vjerujemo u nj koji je Gospodar stvorenja i ljudske povijesti, sudac živih i mrtvih, darovatelj života svima koji ga u vjeri prihvaćaju. «Blago onima koji ne vidješe a vjeruju», reče uskrsli Krist apostolu Tomi (Iv 20, 29). Od tada vjera apostola, Apostolsko vjerovanje, jest vjera naroda Božjega, Crkve Kristove.

Uskrsna vjera potiče nas na zahvalnost i na ljubav prema Bogu i bližnjemu. «Ako vidiš ljubav na djelu, vidiš Trojstvo» pisao je sveti Augustin, a navodi papa Benedikt XVI. u svojoj enciklici «Bog je ljubav». Bog je to iskazao prema čovjeku šaljući svoga Sina u svijet da otkupi čovjeka. Sveti Otac želi naglasiti «kako je cjelokupno djelovanje Crkve izraz ljubavi koja traži potpuno čovjekovo dobro: traži njegovu evangelizaciju po riječi i sakramentima...i traži njegovo promicanje u različitim područjima života i ljudskog djelovanja. Ljubav je prema tome služenje koje Crkva ostvaruje da bi neprestano izlazila ususret čovjeku koji trpi ili je u potrebi, uključujući tu i materijalne potrebe» (DCE 19).

Tek tada će naša uskrsna vjera u Isusa biti vjerodostojna i među ljudima prihvatljiva. Bit će svjedočka i neodoljiva! Jer i danas snaga susreta s Kristovom osobom čini čovjeka vjernika svjedokom.

Braćo i sestre, radostan vam Uskrs svima!

**✠ Ivan,
nadbiskup zadarski**

Svetkovina Vazma, 2006.

*Čestitku treba na Uskrs prenijeti vjernicima
ili se poslužiti njome kod uskrsne homilije*

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 3-4/2006.
ožujak-travanj

GODINA ZVANJA
GODINA
MINISTRANATA

IZDAJE:

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
J. Biankinija 2, 23000 Zadar
tel. 023/-208-650, 208-653; faks:
208-640;
e-mail: vjesnikzd@net.hr

ODGOVARA:

Mons. Ivan Prenda,
nadbiskup zadarski

UREDNIŠTVO:

Mons. Ivan Mustać, don Josip
Lenkić, Ines Grbić, Jadranka
Anzulović, Livio Marijan, Rozario
Šutrin

FOTOGRAFIJE:

Ines Grbić i Srećko Petrov

RAČUNALNI SLOG:

Livio Marijan

TISAK:

MEDIA Zadar

Ovaj broj ušao je u tisak 29. ožujka 2006.
Na koricama: Nova crkva u Polači na dan
posvete; Freska u zvoniku sv. Marije.

**USKRSNA ČESTITKA SVEĆENICIMA, REDOVNICIMA, REDOVNICAMA I
KRISTOVIM VJERNICIMA LAICIMA**

**«Mi smo tome svjedoci»
Dj 10,39**

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi Kristovi vjernici, braćo i sestre.

Vjera u uskrslog Isusa ima čvrst temelj jer je zajamčena iskustvom i svjedočanstvom apostola. Naviještena je riječima i zapečaćeno njihovim životom i njihovom smrću. Ujedinjeno sa svjedočenjem Svetoga Pisma i proroka. Stoga naša vjera u Isusovo uskrsnuće nije nerazumna, varljiva i osjećajna. Temeljimo je na svjedočenju apostola, koji su bili očevici Krista uskrsloga. Tako se oni predstavljaju od početka svoga apostolskog propovijedanja. Oni su kvalificirani svjedoci koji su dali svoj život da navijeste i posvjedoče evanđelje, radosnu vijest «o Isusu našem Gospodinu koji je predan za opacine naše i uskrišen radi našeg opravdanja», kako jezgrovito sažimlje apostol Pavao uskrsno otajstvo (Rim 4, 25).

Zato je njihovo svjedočanstvo vjerodostojno i dostojno je pristati uza nj. To svjedočanstvo je temelj vjere svih nas koji nismo osobno svojim očima vidjeli Krista a vjerujemo u nj koji je Gospodar stvorenja i ljudske povijesti, sudac živih i mrtvih, darovatelj života svima koji ga u vjeri prihvaćaju. «Blago onima koji ne vidješe a vjeruju», reče uskrsli Krist apostolu Tomi (Iv 20, 29). Od tada vjera apostola, Apostolsko vjerovanje, jest vjera naroda Božjega, Crkve Kristove.

Uskrsna vjera potiče nas na zahvalnost i na ljubav prema Bogu i bližnjemu. «Ako vidiš ljubav na djelu, vidiš Trojstvo» pisao je sveti Augustin, a navodi papa Benedikt XVI. u svojoj enciklici «Bog je ljubav». Bog je to iskazao prema čovjeku šaljući svoga Sina u svijet da otkupi čovjeka. Sveti Otac želi naglasiti «kako je cjelokupno djelovanje Crkve izraz ljubavi koja traži potpuno čovjekovo dobro: traži njegovu evangelizaciju po riječi i sakramentima...i traži njegovo promicanje u različitim područjima života i ljudskog djelovanja. Ljubav je prema tome služenje koje Crkva ostvaruje da bi neprestano izlazila ususret čovjeku koji trpi ili je u potrebi, uključujući tu i materijalne potrebe» (DCE 19).

Tek tada će naša uskrsna vjera u Isusa biti vjerodostojna i među ljudima prihvatljiva. Bit će svjedočka i neodoljiva! Jer i danas snaga susreta s Kristovom osobom čini čovjeka vjernika svjedokom.

Braćo i sestre, radostan vam Uskrs svima!

**✠ Ivan,
nadbiskup zadarski**

Svetkovina Vazma, 2006.

*Čestitku treba na Uskrs prenijeti vjernicima
ili se poslužiti njome kod uskrsne homilije*

NADBISKUPOVA RIJEČ

Naše svećeničke rekolekcije

Još sredinom šedesetih godina prošloga stoljeća, poticajem mons. Mate Garkovića, nadbiskupa, kler Zadarske nadbiskupije započeo je svojim mjesečnim susretima ili rekolekcijama. U početku je dolazila manja grupa svećenika, zapravo svećenici Grada, i sastajali su se u Nadbiskupskom domu. Kakao je broj sudionika, s vremenom, rastao prešlo se u Nadbiskupsko sjemenište «Zmajević». Nakon smrti mons. Mate Garkovića, moj prethodnik mons. Marijan Oblak, nastavio je s velikim marom obogaćivati rekolekcije. Tako je ostalo sve do danas. Nisu se ti susreti na duže prekidali ni u teškim godinama Domovinskog rata. Upravo tih godina, svi se dobro sjećamo, kako su nam nedostajali naši redoviti susreti. To je bio znak koliko su se naše mjesečne rekolekcije usjekle u život prezbitarija ove Nadbiskupije. Ono što je II. vatikanski sabor u dokumentima o biskupskoj službi (*Christus Dominus*, 28) i svećeničkoj službi (*Presbyterorum ordinis*, 7) te u dokumentu o odgoju i obrazovanju svećenika (*Optatam totius*, 22) tražio, to je u Zadarskoj nadbiskupiji, na svoj način, već bila plodna stvarnost. Koliko li je dobra izniklo iz tih rekolekcija, zapravo zajedništva prezbitarija, u tjeskobnim vremenima pritisaka i progona ondašnje komunističke vlasti?

Naše rekolekcije danas imaju tri djela. Prvi je uvijek posvećen našoj svećeničkoj duhovnosti. Imao je različite oblike: koncelebrirana Misa, euharistijsko klanjanje, križni put, krunica, pokornička Služba riječi u korizmi i došašću. Drugi dio je pastoralne naravi s brojnim i vrijednim temama domaćih svećenika ili svećenika iz drugih dijeceza ili katoličkih učilišta. U trećem dijelu uvijek smo zajedno za stolom okrepe. Slično je bilo proteklih godina.

Te rekolekcije koje sada ulaze u šesto desetljeće, bile su dar Božji našem svećenstvu i susreti velikog obogaćivanja. Po svim poticajima Crkve oni su danas posvuda potrebni i zapravo jasno naloženi. Što više, Crkva misli da je nemoguće pratiti i ispunjati plodno naše svećeničko poslanje, ako se zanemaruju ili propuštaju odnosno ako se ne gaji duh zajedništva i tim sredstvom (PO 6).

Biskup je po svome poslanju u mjesnoj Crkvi, potican Apostolskom postsinodalnom pobudnicom Ivana Pavla II. (*Pastores dabō vobis*, 76-81; *Direktorijem za službu i život svećenika*, (t. 87-89.), kao i *Direktorijem za službu biskupa* (2004., t. 75-83.) i Zakonom kanonskog prava (Kan 279,2), dužan sve učiniti da svećenici «steknu potpunije znanje svetih znanosti i pastoralnih metoda». Mi to doista i činimo u našoj Nadbiskupiji.

No svi osjećamo da trebaju biti još kvalitetnije, sadržajem i načinom odvijanja. Zato sam se složio da naše Povjerenstvo za rekolekcije predloži njihov bogatiji model tako što će dio odgovornosti za njihovo odvijanje, odnosno konkretno vođenje, preuzimati pojedini članovi tog Povjerenstva prihvaćajući tako suodgovornost klera za njihove sadržaje i odvijanje.

Sada svaki član prezbitarija treba učiniti novi korak u podršci tom projektu. Potrebno je držati se određenih pravila za njihovo plodno odvijanje. To prvo znači: da svaki svećenik uistinu drži da su one veliki Božji dar svakome od nas i cijelom prezbitariju; da shvatimo kao svoju obvezu redovito dolaženje i na duhovni i na pastoralni dio; da svaki od nas shvati i prihvati da je potrebno poštivati svakog izlagača; da je potrebno surađivati i u dijalogu (diskusiji), aktualnim i suvislim pitanjima koja poštuju izlagača, njegova objašnjenja i brojnost sudionika u diskusiji. S naših rekolekcija svi sudionici trebaju i žele vratiti se svojim svećeničkim zadacima ohrabreni i obogaćeni. Tako ćemo onda radosno i punim brojem sudjelovati u njima. Time naše rekolekcije sve više postaju ono što Crkva stavlja u njih a svi mi očekujemo: mjesto bratskih susreta i učvršćenja zajedništva u prezbitariju. To svi želimo i očekujemo. *Učvrsti ono Gospodine, što si izveo u nama!*

Nadbiskup

ZADARSKA NADBISKUPIJA

KORIZMENA AKCIJA – 2006.

Svaka obitelj ima pravo na dom
Pomozimo izgradnju kuća
za obitelji s brojnom djecom
u Kistanjama

Prilozi se mogu uplatiti u svakoj župi u Nadbiskupiji

ili na žiro-račun:

2407000-1100041082

poziv na:

02 0755877-47

svrha:

Za Kistanje

SVETA STOLICA

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2006.

Vjera je pravi put razvoja

"Vidjevši mnoštvo, sažali mu se nad njim" (Mt 9,36)

Predraga braćo i sestre!

Korizma je povlašteno vrijeme duhovnog hodočašća prema Onome koji je izvor milosrđa. To je hodočašće u kojem nas On sam prati kroz pustinju našega siromaštva i pruža nam oslonac na putu ka dubokoj radosti Uskrsa. I u "dolini smrti" o kojoj govori psalmist (Ps 23,4), dok nas napasnik nagovara da se predamo očaju ili da stavimo lažnu nadu u djelo naših ruku, Bog nas čuva i podupire. Da, i danas Gospodin sluša vapaj mnoštva koje žeda za radošću, mirom i ljubavlju. Kao i u svakom dobu, ono se osjeća napuštenim. No, ipak i u pustoši bijede samoće, nasilja i gladi, koji bez razlike pogađaju stare, odrasle i djecu, Bog ne dopušta da tama zablude potpuno zavlada. Kao što je, naime, pisao moj dragi prethodnik Ivan Pavao II., postoji neka "granica koju je Bog postavio zlu", a to je milosrđe (Sjećanje i identitet, 20 sl.). To je perspektiva u kojoj sam na početku ove poruke želio staviti evanđeoski tekst prema kojem Isus "vidjevši mnoštvo, sažali mu se nad njim" (Mt 9,36).

U tome bih se svjetlu htio zaustaviti na pitanju o kojem se mnogo raspravlja među našim suvremenicima: o pitanju razvoja. I danas se potreseni Kristov "pogled" ne prestaje spuštati na ljude i narode. On ih gleda i zna da su po božanskom "projektu" pozvani na spasenje. Isus pozna zamke koje se suprotstavljaju tome naumu i sažalijeva se nad mnoštvom: odlučuje obraniti ga od vukova pa i po cijenu vlastita života. Tim pogledom Isus obuhvaća pojedince i mnoštva i sve

predaje Ocu, nudeći samoga sebe za žrtvu okajnicu.

Prosvijetljena tom uskrsnom istinom, Crkva zna da je za promicanje punog razvoja potrebno da naš "pogled" na čovjeka bude po uzoru na Kristov. Naime, nije nikako moguće razdvajati odgovor na materijalne i društvene potrebe ljudi od zadovoljavanja dubokih potreba njihova srca. To se još više mora isticati u ovom našem dobu velikih promjena, u kojem na sve življi i žurniji način opažamo svoju odgovornost prema siromašnima u svijetu. Već je moj časni prethodnik papa Pavao VI. jasno prepoznao štetnosti nerazvijenosti koja dovodi do degradacije čovjeka. U tome smislu u enciklici "Populorum progressio" on prokazuje "materijalnu oskudicu onih koji su lišeni životnog minimuma i moralnu oskudicu onih koji su osakaćeni egoizmom" (21). Kao protulijek tim zlima Pavao VI. predlaže ne samo "veće poštivanje dostojanstva drugih, okretanje duhu siromaštva, suradnju u korist zajedničkog dobra, volju za mir" već također "čovjekovo sve ljudskije priznavanje najviših vrijednosti i Boga koji im je izvor i svrha" (isto). Na toj crti Papa se ne ustručava predložiti "kao najvažnije: vjeru, dar Božji prigrljen dobrom voljom ljudi i jedinstvo u ljubavi Kristovoj" (isto).

Dakle, Kristov "pogled" upućen prema mnoštvu nalaže nam potvrditi prave sadržaje onoga "punog humanizma" koji se, ponovno prema Pavlu VI., sastoji u "razvoju svega čovjeka i svih ljudi" (isto, br. 42). Zbog toga se prvi doprinos koji

Crkva pruža razvoju čovjeka i naroda u biti ne sastoji u materijalnim sredstvima ili u tehničkim rješenjima, već u naviještanju Kristove istine koja odgaja savjesti i poučava istinskom dostojanstvu osobe i rada, promičući oblikovanje kulture koja će u istini odgovarati na sva čovjekova pitanja.

Pred strašnim izazovima siromaštva tolikog dijela svijeta, ravnodušnost i zatvorenost u vlastitu sebičnost stoje u nesnosnoj suprotnosti s Kristovim "pogledom". Post i milostinja, koje, zajedno s molitvom, Crkva predlaže na osobit način u korizmenom vremenu, povlaštena su prigoda da se suobličimo tome "pogledu". Primjeri svetaca i mnoga misionarska iskustva kroz povijest Crkve predstavljaju dragocjene putokaze za bolji način podupiranja razvoja. I danas, u dobu globalne međuovisnosti, može se konstatirati da nijedan gospodarski, društveni ili politički pothvat ne može zamijeniti ono davanje sebe drugome kroz koje se izražava ljubav. Onaj koji djeluje u skladu s tom evandeoskom logikom živi vjeru kao prijateljstvo sa utjelovljenim Bogom i, poput Njega, preuzima brigu o materijalnim i duhovnim potrebama bližnjega. Promatra bližnjega kao neizmjerni misterij, koji zavrjeđuje beskrajnu brigu i pažnju. Zna da onaj koji ne daje Bogu daje premalo, kao što je govorila blažena Terezija iz Kolkate: "Prvo je siromaštvo ljudi što ne poznaju Krista". Zato je potrebno pomoći pronaći Boga u milosrdnom Kristovu licu: bez te perspektive nijedna se civilizacija ne gradi na čvrstim temeljima.

Zahvaljujući muškarcima i ženama poslušnima Duhu Svetom, u Crkvi su nastala mnoga djela ljubavi, upravljena promicanju razvoja: bolnice, sveučilišta, škole za stručnu naobrazbu, mikro-projekti. To su inicijative koje su, mnogo prije no ostali izrazi građanskog društva, dokazale iskrenu skrb za čovjeka od strane osoba pokretanih evandeoskom porukom. Ta djela pokazuju smjer kojim i danas treba ići svijet na svom putu prema globalizaciji koja u svojem središtu ima čovjekovo istinsko dobro i tako vodi

istinskom miru. S istim Isusovim suosjećanjem nad mnoštvom, Crkva i danas osjeća kao vlastitu zadaću tražiti od onih koji su zaduženi za politiku i drže u svojim rukama poluge gospodarske i financijske moći da promiču razvoj utemeljen na poštivanju dostojanstva svakog čovjeka. Važna potvrda toga napora bit će stvarna vjerska sloboda, koja neće biti jednostavno shvaćena kao mogućnost naviještanja i slavljenja Krista, već će također pridonositi izgradnji svijeta nadahnuta ljubavlju. U te se napore ubraja također stvarno prepoznavanje središnje uloge što ih izvorne religijske vrijednosti imaju u čovjekovu životu, kao odgovor na njegova najdublja pitanja i kao etička motivacija s obzirom na njegove osobne i društvene odgovornosti. To su kriteriji na temelju kojih će kršćani morati također naučiti mudro vrednovati programe onih koji su na vlasti.

Ne možemo sakriti da su tijekom povijesti mnogi koji su za sebe govorili da su Isusovi učenici počinili zablude. Nerijetko su, pred teškom zadaćom i problemima, mislili da se prvo mora poboljšati zemlja, a zatim misliti na nebo. Bili su suočeni s napašću da smatraju kako se u prilikama u kojima se mora žurno djelovati potrebno najprije pobrinuti da se promjene izvanjske strukture. To je kod nekih dovelo do toga da su kršćanstvo preobrazili u moralizam, vjeru zamijenili djelovanjem. S pravom je moj prethodnik časne uspomene Ivan Pavao II. primijetio: "Danas smo u opasnosti da se kršćanstvo hoće svesti na neku čisto ljudsku mudrost, na nekakvo umijeće ugodna življenja. U snažno sekulariziranom svijetu došlo je do postupna posvjetovljenja spasenja, koje se, svakako, bori za čovjeka, ali taj je čovjek smanjen, sveden samo na horizontalnu dimenziju. Suprotno tomu, mi znamo da je Isus došao donijeti cjelovito spasenje" (Enc. *Redemptoris missio*, 11).

Upravo tome cjelovitom spasenju korizma nas želi povesti u pogledu Kristove pobjede nad svakim zlom koje pritišće čovjeka. U svom obraćanju božanskom Učitelju, u svom obraćanju Njemu, u kušanju njegova milosrđa zahvaljujući sakramentu

pomirenja, otkrit ćemo "pogled" koji nas proniče u dubinu i može osokoliti mnoštva i svakog od nas. Taj pogled može vratiti povjerenje onima koji se ne zatvaraju u sumnjičavost, otvarajući pred njima perspektivu vječnog blaženstva. Već u povijesti, dakle, Gospodin, pa i onda kada se čini da vlada mržnja, nikada ne uskraćuje svjedočanstvo svoje ljubavi. Mariji "živom izvoru nade" (Dante Alighieri, Raj, XXXIII, 12) povjeravam naš korizmeni hod, da nas ona povede svome Sinu. Njoj na osobit način povjeravam

mnoštva koja i danas, kušana siromaštvom, zazivaju pomoć, potporu i suosjećanje. S tim osjećajima svima od srca udjeljujem apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 29. rujna 2005.

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mladih 2006.

"Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi" (Ps 119,105)

Dragi mladi!

Dok se radosno obraćam vama koji se pripravlja za XXI. svjetski dan mladih, obnavljam u svojoj duši uspomenu na obogaćujuća iskustva što sam ih doživio kolovoza protekle godine u Njemačkoj. Dan mladih ove će se godine obilježiti u raznim mjesnim Crkvama i bit će zgodna prilika da se ponovno oživi plamen poleta zapaljen u Koelnu, a koji su mnogi od vas ponijeli svojim obiteljima, župama, udrugama i pokretima. Istovremeno to će biti i povlašteni trenutak u kojem ćete moći tolike svoje prijatelje uključiti u duhovno hodočašće novih naraštaja prema Kristu.

Tema što je predlažem vašem promišljanju redak je iz Psalma 119: "Tvoja riječ nozi je mojoj svjetiljka i svjetlo mojoj stazi" (r. 105). Ljubljeni Ivan Pavao II. ovako je tumačio riječi toga Psalma: "Molitelj obasipa hvalom Božji Zakon, koji opisuje

kao svjetiljku svojim koracima na često mračnom životnom putu" (Insegnamenti di Giovanni Paolo II, XXIV/2, 2001, str. 715). Bog se objavljuje u povijesti, govori ljudima, a njegova je riječ stvoriteljica. Doista, hebrejski pojam "dabar", koji se obično prevodi izrazom "riječ", označava kako riječ tako i čin. Bog govori ono što čini i čini ono što govori. U Starom zavjetu on naviješta sinovima Izraelovim dolazak Mesije i uspostavu "novog" saveza; u utjelovljenoj Riječi on ispunjava svoja obećanja. To dobro potvrđuje i Katekizam Katoličke crkve: "Krist, Sin Božji koji je postao čovjekom, jest jedina, savršena i konačna Očeva Riječ. U njemu nam Otac kaže sve, i neće biti druge riječi do ove" (br. 65). Duh Sveti, koji je vodio izabrani narod nadahnjujući autore Svetog pisma, otvara srce vjernika za razumijevanje svega što je u njemu sadržano. Isti taj Duh djelatno je prisutan u euharistijskome

slavlju dok svećenik, izgovarajući "in persona Christi" posvetne riječi, mijenja kruh i vino u tijelo i krv Kristovu, te postanu duhovna hrana vjernika. Kako bismo napredovali u zemaljskom hodočašću prema Nebeskoj domovini, svima nam je potrebno hraniti se riječju i kruhom vječnoga života, koji su međusobno nerazdvojivi!

Apostoli su prihvatili riječ spasenja i prenijeli je svojim nasljednicima poput dragocjenog bisera što se čuva u sigurnom spremištu Crkve: bez Crkve ovaj je dragulj u opasnosti da bude izgubljen ili se razbije. Dragi mladi, ljubite Božju riječ i ljubite Crkvu, koja vam omogućuje da pristupite blagu tako velike vrijednosti, pomažući vam da prepoznate njegovo bogatstvo. Ljubite i slijedite Crkvu, koja je od svoga Utemeljitelja primila poslanje da ljudima pokazuje put istinske radosti. Nije lako prepoznati i susresti istinsku radost u svijetu u kojem živimo, u kojem je čovjek, premda misli da je "slobodan", često taoc misaonih tokova koji ga navode da se izgubi u greškama i obmanama opojnih ideologija. Valja hitno "osloboditi slobodu" (usp. enciklika *Veritatis splendor*, 86), rasvijetliti tamu kojom tumara čovječanstvo. Isus je pokazao kako se to može dogoditi: "Ako ostanete u mojoj riječi, uistinu, moji ste učenici; upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi" (Iv 8,31-32). Utjelovljena Riječ, Riječ Istine, oslobađa nas i usmjerava našu slobodu prema dobru.

Dragi mladi, često promišljajte riječ Božju i dozvolite Duhu Svetom da vam bude učiteljem. Otkrit ćete tada da Božje misli nisu ljudske misli; bit će vam omogućeno da motrite pravoga Boga, te da povijesne događaje iščitavate njegovim očima; kušat ćete puninu radosti što se rađa iz istine. Na putu života, ni lakom ni lišenom zamki, moći ćete se suočiti s teškoćama i patnjama, a ponekad ćete se naći u kušnji da skupa s Psalmistom uzviknete: "U nevolji sam velikoj, Gospodine" (Ps 119,107). Ne zaboravite tada skupa s njime dodati: Gospodine, "po riječi me svojoj poživi... Život mi je u pogibelji neprestanoj, ali tvog Zakona ja ne zaboravljam" (rr. 107.109). Prisutnost

Boga koji ljubi, koja se ostvaruje po njegovoj riječi, svjetiljka je koja raspršuje tmine straha te rasvjetljuje stazu i u najtežim trenucima.

Autor Poslanice Hebrejima piše: "Živa je, uistinu, Riječ Božja i djelotvorna; oštija je od svakoga dvosjekla mača; prodire dotle da dijeli dušu i duh, zglobove i moždinu te prosuđuje nakane i misli srca" (4,12). Valja ozbiljno shvatiti ovaj poticaj da riječ Božju shvatimo kao "oružje" potrebno za duhovnu borbu; ono je učinkovito i donosi rod ako je naučimo slušati, kako bismo joj bili poslušni. Katekizam Katoličke crkve tumači: "Poslušati (ob-audire) vjerom znači slobodno se podložiti riječi koju smo slušali, jer za njezinu istinitost jamči Bog, koji je sam Istina" (br. 144). Ako je Abraham uzor ovoga slušanja koje postaje poslušnost, Salomon se, sa svoje strane, predstavlja kao strastveni tragač za mudrošću što je sadrži Riječ. Kad mu Bog predlaže: "Traži što da ti dadem", mudri kralj odgovara: "Podaj svome sluzi pronicavo srce" (1 Kr 3,5.9). Tajna o tome kako imati "pronicavo srce" sastoji se u oblikovanju srca koje je spodobno slušati. To se postiže neumornim meditiranjem riječi Božje, te tako da se ostaje ukorijenjen u nju, kroz nastojanje da je se sve bolje upoznaje.

Dragi mladi, potičem vas da usvojite prisan odnos s Biblijom, te je imate uvijek pri ruci, kako bi ona za vas bila poput kompasa koji pokazuje put kojim je ići. Čitajući je, naučit ćete poznavati Krista. U tom smislu sveti Jeronim primjećuje: "Nepoznavanje Pisma, nepoznavanje je Krista" (PL 24,17; usp. *Dei Verbum*, 25). Provjereni put za dublje poznavanje Božje riječi i uživanje u njoj svakako je lectio divina, koja predstavlja pravo duhovno putovanje kroz više koraka. Nakon lectio, koja se sastoji od čitanja uvijek iznova nekog odlomka Svetoga pisma te razumijevanja njegovih glavnih elemenata, prelazi se na meditatio, koja je poput nutarnjeg odmora, u kojem se duša obraća Bogu nastojeći razumjeti što to njegova riječ kaže za današnji konkretan život. Slijedi oratio, koja nas zadržava u druženju s Bogom u izravnom razgovoru, a na koncu

se stiže do contemplatio, koja pomaže da nam srce ostane pozorno na prisutnost Krista, čija je riječ "svjetiljka što svijetli na mrklju mjestu - dok Dan ne osvane i Danica se ne pomoli u srcima vašim" (2 Pt 1,19). Čitanje, proučavanje i meditacija Riječi moraju pak izrasti u život dosljednoga prijanjanja uz Krista i uz njegov nauk.

Sveti Jakov upozorava: "Budite vršitelji riječi, a ne samo slušatelji, zavaravajući sami sebe. Jer ako je tko slušatelj riječi, a ne i izvršitelj, sličan je čovjeku koji motri svoje rođeno lice u zrcalu: promotri se, ode i odmah zaboravi kakav bijaše. A koji se ogleda u savršenom zakonu slobode i uza nj prione, ne kao zaboravan slušatelj nego djelotvoran izvršitelj, blažen će biti u svem djelovanju svome" (Jak 1,22-25). Tko sluša riječ Božju i trajno usklađuje svoj život prema njoj, postavlja svoje postojanje na čvrsti temelj. "Tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih - kaže Isus - bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni" (Mt 7,24): neće popustiti pred olujama.

Izgraditi život na Kristu, prihvaćajući s radošću njegovu riječ i živeći njegove pouke: eto, mladi trećega tisućljeća, takav mora biti vaš program! Žurno je potrebno da se podigne novi naraštaj apostola ukorijenjenih u riječ Kristovu, sposobnih odgovoriti na izazove našega vremena i spremnih da posvuda šire evanđelje. To od vas traži Gospodin, na to vas poziva Crkva, to svijet - i ne znajući - očekuje od vas! A ako vas Isus poziva, ne bojte se velikodušno mu odgovoriti, posebice kad vam predlaže da ga slijedite u posvećenom životu ili životu svećeništva. Ne bojte se; imajte u njega povjerenja i nećete se razočarati.

Dragi prijatelji, Dvadeset i prvim svjetskim danom mladih, što ćemo ga obilježiti 9. travnja, na Cvjetnicu, započinjemo u mislima hodočašće prema svjetskom susretu mladih, koji će se održati u Sydneyu u srpnju 2008. Pripremat ćemo

se za taj veliki događaj razmišljajući zajedno, kroz više koraka, na temu Duh Sveti i poslanje. Ove će se godine naša pozornost usredotočiti na Duha Svetoga, Duha istine, koji nam objavljuje Krista, utjelovljenu Riječ, otvarajući svačije srce za Riječ spasenja što vodi do pune Istine. Sljedeće godine, 2007., razmišljat ćemo o retku iz Ivanova evanđelja: "Kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (13,34), te ćemo još bolje otkriti kako je to Duh Sveti zapravo Duh ljubavi, koji u nas ulijeva božansku ljubav i čini nas osjetljivima za materijalne i duhovne potrebe braće. Na kraju ćemo stići i do svjetskoga susreta 2008., kojemu će tema biti: "Primit ćete snagu Duha Svetoga koji će sići na vas i bit ćete mi svjedoci" (Dj 1,8).

Već od sada, u ozračju neprekidnog slušanja riječi Božje, zazivajte, dragi mladi, Duha Svetoga, Duha snage i svjedočenja, kako bi vas osposobio za neustrašivo navješćivanje evanđelja sve do krajnjih granica svijeta. Marija, prisutna u Dvorani Posljednje večere, zajedno s apostolima, u iščekivanju Duhova, neka vam bude majka i voditeljica. Neka vas nauči da prihvatite riječ Božju, da je čuvate i prebirete u svome srcu (usp. Lk 2,19) kao što je to i ona činila kroz cijeli svoj život. Neka vas ohrabri da kažete svoje "da" Gospodinu, živeći "poslušnost vjere". Neka vam pomogne da ostanete čvrsti vjerom, postojani nadom, ustrajni ljubavlju, uvijek u poslušnosti riječi Božjoj. Pratim vas svojom molitvom, dok vas sve od srca blagoslivljam.

Vatikan, 22. veljače 2006.,
o blagdanu Katedre sv. Petra apostola.

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. *za XL. svjetski dan sredstava društvenih* komunikacija

Mediji: mreža komunikacije, zajedništva i suradnje

Draga braćo i sestre!

1. Ponesen četrdesetom obljetnicom završetka Drugoga vatikanskog ekumenskog sabora, rado podsjećam na Dekret o sredstvima društvenih komunikacija *Inter Mirifica*, koji je u prvom redu prepoznao moć medija u njihovu utjecaju na čitavo ljudsko društvo. Neophodnost što bolje uporabe tih mogućnosti, u korist čitavoga čovječanstva, potakla me da se, u ovoj mojoj prvoj Poruci za Svjetski dan sredstava društvenih komunikacija, osvrnem na viđenje medija kao mreže koja je u stanju olakšati komunikaciju, zajedništvo i suradnju.

Sveti Pavao u svojoj Poslanici Efežanima potanko opisuje naš ljudski poziv "dionštva na božanskoj naravi" (*Dei Verbum*, 21): po Kristu možemo stupiti pred Oca u jednom Duhu; tako nismo više tuđinci ni i pridošlice, nego sugrađani svetih i ukućani Božji, postavši sveti hram i prebivalište Božje (usp. *Ef* 2,18-22). Ova uzvišena slika života zajedništva uključuje sve vidove našega kršćanskoga života. Poziv da istinski prihvatimo samoobjavljenje Boga u Kristu u stvarnosti označava poziv da prepoznamo Njegovu dinamičnu snagu u nama, snagu koja se od nas želi proširiti i na druge, kako bi ova ljubav doista postala prevladavajućom mjerom svijeta (usp. Homilija za Svjetski dan mladih, Koeln, 21. kolovoza 2005.).

2. Tehnološki napredak na području medija nadvladao je vrijeme i prostor, omogućavajući trenutnu i izravnu komunikaciju među osobama pa i kada ih dijele ogromne razdaljine. Ovaj razvitak dovodi do ogromnog potencijala u služenju

općem dobru te "predstavlja baštinu koju valja čuvati i promicati" (*Brzi razvoj*, 10). No, kao što nam je dobro poznato, naš je svijet daleko od toga da bi bio savršen. Svakoga dana primjećujemo kako neposrednost komunikacije ne dovodi uvijek do ostvarivanja suradnje i zajedništva unutar društva.

Prosvijetliti savjesti pojedinaca, kao i pomoći im da razviju svoje mišljenje, nije nikad neutralan pothvat. Istinska komunikacija iziskuje hrabrost i odlučnost. Iziskuje odlučnost onih koji rade u medijima da ne popuste pod težinom tolikih informacija te se pomire s parcijalnim i provizornim istinama. Iziskuje ponajprije istraživanje i širenje onoga što je smisao i konačni temelj ljudskoga postojanja, osobnoga i društvenoga (usp. *Fides et Ratio*, 5). U ovome svijetu mediji mogu konstruktivno pridonijeti širenju svega što je dobro i istinito.

3. Poziv medijima današnjice da budu odgovorni, da budu protagonisti istine i promicatelji mira koji iz nje proizlazi, podrazumijeva velike izazove. Premda razna sredstva društvenog komuniciranja olakšavaju razmjenu informacija i ideja, pridonoseći međusobnom razumijevanju različitih skupina, istodobno ona mogu biti zaražena dvoznačnošću.

Sredstva društvenih komunikacija mogu se usporediti s "velikim okruglim stolom" dijaloga čovječanstva, no neke tendencije unutar njih mogu proizvesti monokulturu koja zamagľuje kreativni genij, preoblikuje složenu finoću misli te obezvređuje zanimljivosti običaja

vezanih uz kulturu i individualnost religijskoga creda. Do ovih izobličenja dolazi kad medijska industrija postane smislom samoj sebi, okrenuta samo zaradi, te gubi iz vida svijest o odgovornosti u službi općem dobru.

Stoga je uvijek potrebno jamčiti točno izvještavanje o događajima, iscrpno tumačenje tema od javnoga značenja, pravilno predstavljanje različitih stajališta. Od posebnoga je značaja potreba da se podrži i ohrabri bračni i obiteljski život, jer se time upravo stavlja u odnos s temeljem svake kulture i svakoga društva (usp. Apostolicam Actuositatem, 11). U suradnji s roditeljima, sredstva društvenih komunikacija, kao i zabavna industrija, mogu biti potpora u teškom ali osobito ispunjujućem pozivu odgoja djece, tako što će predstavljati izgrađujuće uzore života i ljubavi (usp. Inter Mirifica, 11). Kako li se samo svi osjećamo obeshrabreni i potišteni kada se dogodi suprotno!

Ne pati li naše srce ponajprije kad se mlade podvrgne ponižavajućim i lažnim izrazima ljubavi, koji ismijavaju dostojanstvo od Boga darovano svakoj ljudskoj osobi te prijete dobru obitelji?

4. Da bih ohrabrio kako konstruktivnu prisutnost, tako i pozitivno poimanje medija u društvu, htio bih podcrtati važnost triju točaka, što ih je naznačio moj časni prethodnik papa Ivan Pavao II., točaka koje su nezaobilazne u služenju usmjerenom na opće dobro: odgoj, sudjelovanje i dijalog (usp. Brzi razvoj, 11).

Odgoj za odgovorno i kritički osmišljeno korištenje medija pomaže osobama da se njima služe na razuman i prikladan način.

Upečatljiv dojam što ga posebice elektronski mediji ostavljaju stvarajući novi rječnik i nove slike koje tako lako uvode u društvo, ne smije se podcijeniti. Upravo stoga što suvremeni mediji suoblikuju popularnu kulturu, oni moraju nadvladati svaki pokušaj manipulacije,

osobito mladima, nastojeći, nasuprot tome, odgajati i služiti. Na taj će način mediji moći jamčiti ostvarivanje građanskog društva dostojnoga ljudske osobe, a ne njegovo raspadanje.

Sudjelovanje u medijima proizlazi iz same njihove naravi, kao dobra namijenjenog svim ljudima. Kao javni servis, društvene komunikacije traže duh suradnje i suodgovornosti, uz skrupuloznu osjetljivost na javne resurse i ispunjenje javnih zadataka (usp. Etika u društvenim komunikacijama, 20), uključujući tu i utjecanje regulativnim propisima i ostalim odlukama ili strukturama određenim za tu svrhu.

Konačno, mediji moraju znati iskoristiti velike mogućnosti koje proizlaze iz promicanja dijaloga, razmjene među kulturama, izricanja solidarnosti i iz veza mira. Na taj način oni postaju utjecajna i cijenjena sredstva u izgradnji civilizacije ljubavi, koja je težnja svih naroda.

Siguran sam da će naponi oko promicanja ovih triju točaka pomoći medijima da se razviju u mrežu komunikacije, zajedništva i suradnje, pomažući muškarcima, ženama i djeci da postanu još svjesniji dostojanstva ljudske osobe, odgovorniji i otvoreniji prema drugima, osobito prema onim članovima društva koji su u potrebi i koji su slabi (usp. Redemptor Hominis, 15; Etika u društvenim komunikacijama, 4).

Zaključujući, želim podsjetiti na ohrabrujuće riječi svetoga Pavla: Krist je mir naš. On koji od dvoga učini jedno (usp. Ef 2,14). Razorimo pregrade neprijateljstva koja nas dijele i izgradimo zajedništvo ljubavi, prema naumima Stvoriteljevim, objavljenim po Njegovu Sinu!

U Vatikanu, 24. siječnja 2006., o svetkovini sv. Franje Saleškoga

Papa Benedikt XVI.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

PRIOPĆENJE SA SJEDNICE STALNOGA VIJEĆA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE 14. veljače 2006.

Pod predsjedanjem kardinala Josipa Bozanića, nadbiskupa zagrebačkog i predsjednika HBK, u utorak 14. veljače 2006. godine, održana je u Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu, Kaptol 31, redovita sjednica Stalnoga vijeća HBK. U radu sjednice sudjelovali su i ostali članovi Stalnoga vijeća: mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski i potpredsjednik HBK, mons. Ivan Devčić, nadbiskup riječki i mons. Vjekoslav Huzjak, generalni tajnik HBK. Mons. Marin Srakić, biskup đakovački i srijemski, zbog zdravstvenih razloga nije prisustvovao sjednici.

Stalno vijeće je raspravljalo o nekim organizacijskim pitanjima unutar ustanova Hrvatske biskupske konferencije i, s tim u vezi, s potrebnim personalnim promjenama.

Raspravljalo se i o nekim statutarnim pitanjima ustanova HBK osobito glede usklađivanja s Uredbom Hrvatske biskupske konferencije za Tajništvo i ustanove HBK i pripadajućim pravilnicima.

Rješavana su i tekuća pitanja poslovanja ustanova i Tajništva HBK, a biskupi su se osvrnuli i na aktualno stanje u društvu.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Procesija na Sujećnici, 2006.

SPORAZUM O POVRATU CRKVENIH MATIČNIH KNJIGA

Na temelju članka 13. stavka 5. *Ugovora između Svete Stolica i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture* (Narodne novine - Međunarodni ugovori, broj 2/97). Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska biskupska konferencija sklapaju sljedeći

S P O R A Z U M

O POVRATU CRKVENIH MATIČNIH KNJIGA, KNJIGA STANJA DUŠA, LJETOPISA I DRUGIH KNJIGA KOJE SU U VRIJEME KOMUNISTIČKOG REŽIMA NEZAKONITO ODUZETE KATOLIČKOJ CRKVI

Članak 1.

Ovim Sporazumom utvrđuje se neprijeporno vlasništvo crkvenih matičnih knjiga, knjiga stanja duša, ljetopisa i drugih knjiga nastalih djelovanjem Katoličke Crkve, a koje su oduzete župama i drugim crkvenim ustanovama nakon 1945. godine, te se danas nalaze u državnim arhivima, Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, knjižnicama, muzejima, matičnim uredima i drugim javnim ustanovama.

Članak 2.

Na pismeni zahtjev pojedine biskupije u Republici Hrvatskoj, upućen Ministarstvu kulture, Središnjem državnom uredu za upravu i Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, svako tijelo će, najkasnije u roku od šest mjeseci, identificirati i popisati zatražene knjige iz članka 1. ovog Sporazuma. Popis knjiga bit će dostavljen biskupijama na verifikaciju, nakon čega će nadležno državno tijelo dati naputak i nalog za njihov povrat biskupijama na čijem se području nalaze župe i druge crkvene ustanove kojima su oduzete spomenute knjige.

Članak 3.

Knjige iz članka 1. ovoga Sporazuma koje su potrebne za rad matičnih ureda prije povratka biskupijama će se digitalizirati radi omogućavanja rada matičnih ureda. Jedna kopija digitaliziranih primjeraka knjiga predaje se biskupiji koja je vlasnik knjiga.

Članak 4.

Biskupije koje nisu u mogućnosti osigurati odgovarajuće uvjete za čuvanje i davanje na korištenje spomenute građe ili one koje to žele, mogu sklopiti s Ministarstvom kulture, Središnjim državnim uredom za upravu te Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti ugovor o njezinoj trajnoj ili privremenoj pohrani.

Članak 5.

Ministarstvo kulture, u smislu članka 13. stavak 2. i 3. Ugovora između Svete Stolica i Republike Hrvatske o suradnji na području odgoja i kulture, na zahtjev pojedinih biskupija pomoć će u očuvanju arhivske građe u skladu s propisima Republike Hrvatske.

Članak 6.

Matične i druge knjige iz ovog Sporazuma na digitalnom i filmskom mediju, koje se nalaze u državnim arhivima ili drugim ustanovama, a služe kao sigurnosna kopija, mogu se davati na korištenje zainteresiranima samo uz znanje biskupije koja im je vlasnica.

Članak 7.

Ovaj Sporazum sastavljen je u četiri istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava dva primjerka.

Članak 8.

Ovaj Sporazum stupa na snagu s danom njegova potpisivanja.

Zagreb. 31. listopada 2005.

Dr. sc. Ivo Sanader,
Predsjednik Vlade Republike Hrvatske

Kardinal Josip Bozanić
Predsjednik Hrvatske biskupske konferencije

Krist Pantokrator, freska u zvoniku Svete Marije u Zadru

ZADARSKA NADBISKUPIJA

GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Zadar, 22. veljače 2006.

Nadbiskupova riječ na skupštini

I.

Godišnju skupštinu našega prezbiterija, svake godine doživljavamo kao trenutak potrebne postaje u životu Nadbiskupije. Skupština ima dva cilja: procijeniti pred Bogom i pred nama samima jednogodišnji hod u našim redovitim zadacima kao i u nekim posebnim zadacima koje smo kao mjesna Crkva zacrtali živjeti u jednoj liturgijskoj ili građanskoj godini.

Godišnja skupština 2006. ima dva dijela:

I. Pismeni izvještaji svih

a/ Vijeća u Nadbiskupiji: Ekonomskog, Svećeničkog i Pastoralnog vijeća;

b/ Povjerenstava u Nadbiskupiji: Povjerenstva za liturgiju, Povjerenstva za župnu katehezu, katehezu odraslih i evangelizaciju, Povjerenstva za mandate, Povjerenstva za duhovna zvanja i ministrante, Povjerenstva za pastoral obitelji, Povjerenstva za mlade, Povjerenstva za misije, Povjerenstva za sredstva javnog priopćavanja, Povjerenstva za kulturu, Povjerenstva za pastoral turista;

c/ Odbora za izgradnju i obnovu Nadbiskupije, Odbora za izradu Godišnjaka i Šematizma, Odbora za izradu Zbornika povijesti Zadarske nadbiskupije, Odbor za izradu umjetničke monografije o Zadarskoj nadbiskupiji;

d/ Nadbiskupijskih ureda i ustanova: Katehetskog ured, Nadbiskupijskog Caritas, Centra za duhovna zvanja.

Svi ti izvještaji bit će objavljeni u Vjesniku Zadarske nadbiskupije.

II.

Drugi dio naše Godišnje skupštine čini današnji program: duhovni dio; izvještajni dio za koji smo ove godine izabrali Izvještaje dekana svih dekanata o pastoralnom sadržaju Godine mladih u Godini Euharistije; naš dijalog, obavijesti i zajednički objed.

Godinu mladih otvorili smo uoči završne svečanosti 1700. godišnjice mučeništva svete Stošije. Nazočni kardinal Bozanić, brojni biskupi, ispunjena katedrala, zastava mladih i brojni mladi bili su na početku te Godine mladih. Bio je to nastavak pastoralnog plana postavljenog na početku 2002. godine. Ovdje na ovom mjestu, 18. veljače te godine, na Godišnjoj skupštini, najavio sam iduće godine: Godinu dekanata, Godinu kateheze odraslih i Godinu obitelji. Budući da se Svjetski dan mladih i susret Svetoga Oca planirao u Koelnu, mi smo se na Svećeničkom vijeću odlučili zaustaviti, na poseban način, u našem pastoralu pred našim mladima. Tako je Godina 2005. proglašena Godinom mladih. Bili smo svjesni kako postoje obostrani problemi: mi nosimo neki strah od mladih, ne znamo zapravo što bismo i kako s njima raditi. Oni pak zaziru od Crkve, odnosno od nas. Ipak, u svim vremenima, Crkva se nikada nije mirila zabijanjem koplja u šaš,

odnosno nije se zaustavljala kod priznanja nemoći. I ne smije, jer bi to značilo da je zbog svoje slabe vjere u svoga Gospodina, obeshrabrena.

U svom pastirskom pismu uz tu Godinu motivirao sam je ovako: «Zašto Godina mladih? Želio sam u prvom redu izići pred našu mjesnu Crkvu, to jest pred roditelje, odgojitelje, učitelje, vjeroučitelje i svećenike s pitanjem: koliko poznajemo svijet mladih? Koliko smo bliski njihovim radostima i žalostima, tjeskobama i nadama? Zatim potrebno je postaviti i drugo pitanje: što činimo za mlade u našim obiteljima i župnim zajednicama? I treće: jesmo li spremni, u promijenjenom svijetu koji se jako odražava baš na mlade, učiniti nove korake ususret mladima, novim i organiziranim radom u prilog mladih?»

«Želio sam također tim pismom izići i pred našu mladež i s povjerenjem postaviti neka pitanja i uputiti poruku koja ih želi ohrabriti i podržati u njihovom nastojanju da se s odgovornošću uključe u život svoje mjesne Crkve».

Sada kada je završila Godina mladih naša pastoralna ljubav prema mladima i odgovornost traže od nas da se zaustavimo i pred ostvarenim: da vidimo jesmo li načinili neke pomake, i to na tri razine: na župnoj, na dekanatskoj i na nadbiskupijskoj.

U tu svrhu, već 4. siječnja 2006. bila je sjednica dekana naše Nadbiskupije. Dogovoreno je da će za Godišnju svećeničku skupštinu svaki dekanat dati izvještaj o pastoralu mladih za 2005. godinu tj. za Godinu mladih u Godini Euharistije. Radi lakšeg sastavljanja izvještaja dekanima je sugerirano sljedeće:

U izvještaju treba navesti što u pojedinoj župi ima redovito u pastoralu mladih /redovita tjedna kateheza?/;

Što se poduzimalo u toj godini u pastoralu mladih? Kao pomoć o čemu izvijestiti spomenuo sam svoje korizmeno pismo u kojem sam naveo deset mogućih inicijativa:

- organizirati mise i euharistijska klanjanja s mladima;
- uvesti u svaku župu obveznu katehezu za mlade-subotom ili nedjeljom ili nekim drugim danom;
- organizirati za mlade duhovne obnove različita oblika;
- poraditi na organiziranom pastoralu mladih u nekim pokretima za mlade kao što su: skauti, križari, Mali tečaj-Kursiljo...;
- školovati animatore za rad s mladima;
- organizirati sudjelovanje mladih u Svjetskom danu mladih u Koelnu;
- organizirati kviz za mlade u suradnji s NKU ili KU Nadbiskupije, razna hodočašća, podržati športska natjecanja mladih u Nadbiskupiji i šire;
- održati susret mladih na razini Nadbiskupije, na jesen 2005;
- pomoći mladima kojima je potrebna materijalna podrška u njihovom školovanju i studiranju;
- podržati društvene ustanove na području Nadbiskupije koje se skrbe za mlade zahvaćene zlom ovisnosti.

Što je poduzeto na razini dekanata u 2005. godini?

Svi smo imali prilike čuti pojedine izvještaje. Ja sam ih čitao ovih dana. U svezi s tim potrebno je reći nekoliko stvari. Prije svega mislim da uistinu želimo napredak svoje Nadbiskupije a to znači ostvarivanje njezina poslanja na svim područjima: u naviještanju vjere, u službi posvećivanja u pastirskom vođenju župa i cijele Nadbiskupije. Nema dakle područja u životu naše Nadbiskupije koji nas ne bi živo zaokupljao posebno u pastoralnom životu. Naše rekolekcije, naše skupštine, naša Vijeća i Povjerenstva, naši dekanatski skupovi imaju zadaću neprestano, u zajedničkom hođu, podupirati jedni druge da ostvarimo poslanje za Crkvu u ovom vremenu. Te pomoći, te animacije jesu i u svim intencijama Crkve kada se govori o prezbitariju jedne Dijeceze. Od želja i dobronamjernosti trebamo prelaziti na konkretni zauzeti rad.

Želio bih da danas i u buduće možemo istinito, i hrabro, i s ljubavlju, reći što smo ostvarivali a što nismo ostvarivali baš na svakom području: od upravljanja materijalnim dobrima do redovitih pastoralnih zahvata te posebnih programa kao što je bila i Godina mladih. Treba reći da je izvještaj don Zdenka Dundovića bio određen i konkretan s ostvarenjima koja su se dogodila. To su konkretna ostvarenja u Nadbiskupiji. Činjenica je da su u tim pastoralnim događanjima bili mladi iz nekih župa Nadbiskupije iz zajednica mladih ili pokreta. Da nije bilo mladića, srednjoškolaca, maturanata, suradnika iz konkretnih obitelji i župa, odnosno zajednica, to ne bilo moguće.

Što bih, što bismo mogli reći o izvještajima iz naših dekanata, o onome što se radilo u župama i na razini samih dekanata. Iz dva dekanata, Silbanskog i Dugotočkog, stigli su dopisi bez sadržaja. Tamo nema mladih. Izvještaje iz drugih dekanata ste čuli. Ti izvještaji iz drugih dekanata nisu u potpunosti slijedili upute iz pisma u kojima sam ih poticao da se izdvoji što je redovito za mlade u župama, što je u samoj godini ostvareno, a što na razini dekanata. Neka događanja su se poklapala s onima na nadbiskupijskoj razini. Može se konstatirati da su rijetki sustavni pastoralni naponi u župama, usmjereni prema mladima. Bilo je određenih inicijativa u nekim dekanatima o čemu smo čuli, ali je, kako je netko rekao, u biti bez ozbiljnih pomaka.

Želim reći, osim iznimaka, da smo u župama ostali dužnici mladima u Godini mladih. Odras takvoga stanja je bila završnica Godine mladih u župama Grada i u našoj katedrali. Osjećao sam kako smo daleko od onoga što trebaju mladi i što trebamo raditi s mladima i kako smo zapravo u velikim mukama što činiti, kako se približiti mladima i kako pronaći prikladne metode rada s njima.

To nas potiče na suočavanje s ovakvim stanjem. U našoj Nadbiskupiji završava svojevrsno prijelazno (tranzicijsko) vrijeme. Završavamo obnove naših oštećenih i srušenih objekata, posebno crkava. Želio bih u ovom trenutku senzibilizirati svakoga od nas na temeljit pristup životu naše Nadbiskupije. Stvari su ozbiljnije uopće nego što mislimo i s mladima i s cijelom duhovnom situacijom u hrvatskom narodu pa i u našoj Nadbiskupiji. Strašno brzo se mijenjaju stvari. Raspoloženje prema Crkvi sve je lošije. Ovih dana, za pastirskih pohoda nastojim zaći u Osnovne škole. One su na teritoriju župa. U zbornicama susrećem suzdržane ljude. Mediji čine svoje. Oni su jedinstveni u nastojanjima da se Crkva diskreditira u očima ljudi. Ali to je stara metoda.

Nas čekaju golemi naponi u suočavanju s mentalitetom indiferentnosti i tolikih nevolja što biju društvo, a posebno mlade. Mene osobno to niti zabrinjava niti smatram odlučujućim. Ono što svi mi u Crkvi, od sjevera do juga i od Istre do Dubrovnika moramo shvatiti jest to da ne možemo birati bolji narod i bolje vrijeme. Moramo međutim shvatiti da je Crkva poslana i mi u njoj u prvom redu da unosi u svijet Evanđelje Isusa Krista, Spasitelja čovjekova. Pozvani smo to činiti ne svojom mudrošću nego snagom Duha, kako Pavao govori u više navrata u svojim poslanicama. To nam je jamstvo Božjeg djelovanja koje je aktivno već od prvih Duhova.

Potrebna nam je zauzetost u svakodnevnim zadaćama koje proizlaze iz našega poslanja u Crkvi. Jedni drugima možemo pomoći ali se nikoga ne može zamijeniti u njegovoj odgovornosti. Bit će sve vidljivije gdje su nepokrivena područja rada u Nadbiskupiji. Ljudi traže, očekuju i kada ne ispunjamo svoje zadaće, negoduju, reagiraju i posustaju.

Sigurno pred našim prezbiterijem ne stoji jedna godina nego stoje ljudi, vjernici, mladi, svijet radništva, intelektualci. U kontekstu univerzalne Crkve uočavajmo potrebe svoga naroda, slijedimo upute i poticaje. Očito je da se vrijeme ubrzava. Mi s povjerenjem želimo ponuditi svoje darove i svoje snage Kristu i Crkvi. Nismo sami, i nitko od nas nije osamljen u svome zadatku.

Još bih dodao jednu riječ o obvezama prema središnjim ustanovama u Nadbiskupiji. U određenim župama i kod određenih osoba, župnika, stvari se stalno ponavljaju: zaboravljivost i neodgovornost.

Neka je naš Gospodin proslavljen u svakome od vas za sve što se trudite činiti i za ostvareno. Neka nam pomogne da vjerno živimo svoje poslanje.

Msgr. Ivan Prenda, nadbiskup

I. IZVJEŠTAJI DEKANATA O GODINI MLADIH/GODINI EUHARISTIJE**DEKANAT BENKOVAC**

Kistanje: U Kistanjama se stalno radi s mladima preko župnog zbora mladih, koji vode pjevanje na župnim misama. Za njih se posebno održavaju pouke kroz korizmu.

Za mlade su imali duhovne obnove uoči Cvijetnice i pred Gospu od zdravlja. S tim mladima se išlo na hodočašće 24 sata u Međugorje.

Postoji u župi za mlade Udruga sv. Vinka, konferencija sv. Nikole, koja se sastaje svakih 15 dana i ima molitvenu i karitativnu nakanu.

Započeli su bili s tečajem za animatore, međutim zbog neprikladnog termina, udaljenosti i pomalo financijske oskudice, nisu ti mladi nastavili ni završili tečaj. Bili su s grupom mladih na sastanku mladih u Zadru. To su oblici koje ostvarujemo kao stalnu brigu i posebni pastoral s mladima.

Benkovac: U Benkovcu je sve još u polaganom nastajanju. Nema tradicije ni još ustaljenih oblika okupljanja za mlade. Za djecu osnovnog školovanja je uspostavljen župni vjeronauk za sve razrede. Za srednjoškolce, međutim nema još nikakvih posebnih grupa.

Ono što se nastoji jest da im se ponudi po razredima do tri puta godišnje sakrament sv. ispovijedi u čemu rado sudjeluje većina mladih svih razreda srednje škole. To je prva tradicija koja se polako ustaljuje.

U prošloj pastoralnoj godini, Godini Euharistije i mladih, u župi se je šest puta ostvarila cjelodnevna duhovna obnova za djevojke srednjoškolke, na kojoj sudjeluje do dvadeset djevojaka na svakom susretu. Time se nastavilo kao stalnim oblikom pastoralu za mlade. Jedan dio tih sudionica je bio i na susretu u Zagrebu i opet doskora idu u duhovni centar SS. Kćeri Božje ljubavi u Granešini - Zagrebačka Dubrava na jedan vikend. Ove susrete vodi s. Danica Sanader i s. Anita Čutura.

Započelo se s većom grupom mladih na tečaju za animatore, "Mladi za mlade". Ustrajalo je i završilo troje mladih iz Benkovca i jedna djevojka iz Korlata.

Mladi iz Srednje škole iz Benkovca sudjelovali su i na vjeronaučnom kvizu u Zadru. Bila je povećana grupa na susretu mladih u Zadru.

Okupio se je jedan broj djevojaka, mladića i mladih žena (do 15 osoba) u župnom zboru mladih "Bl. A. Stepinac" koji predvode pjevanje na župnoj misi svakih petnaest dana. To je također nešto trajnije što je ostalo od Godine mladih.

Na onom što se događa u Benkovcu u pastoralu mladih, sudjeluju i mladi iz župa Korlata, Popovića, Rodaljica, Pristega, Perušića i Polače. Posebno u sakreamentalnim događanjima u okviru škole po razredima, u susretima na duhovnim obnovama za djevojke i susretu mladih u Zadru.

Možemo spomenuti da se preko Caritasa naše Nadbiskupije za trideset četvero mladih župe Benkovac i Korlat daje mjesečna novčana pomoć za školovanje, bilo u plaćanju stipendija za Dom, putne karte ili za studij u drugim gradovima.

U župi **Perušić**, župnik ima redoviti kontakt s mladima, koji mu pomažu posebno u spremanju i organiziranju nedjeljne euharistije. Radi raštrkanosti župe i malog broja mladih nije moguće

poduzimati nešto sustavnije. S mladima i djecom organizira se prigodno hodočašće na Visovac i u Šibenik.

U župi Pristegu se je tek ovoga ljeta nastanio župnik don Augustin Lozić. S mladima ima najviše kontakta u spremanju i organiziranju nedjeljnih svečanosti u čemu su mu baš mladi desna ruka. Ima sa svima tradicionalne pobožnosti, a mladi i djeca su mu najveća grupa.

Don Čedomil Šupraha, dekan

BIOGRADSKI DEKANAT

Pisati izvješće o radu pojedinih župnika u Godini mladih u zadarskoj Nadbiskupiji nimalo nije lak posao. No ipak prema pristiglim izvješćima koje sam dobio od kolega pokušat ću iznijeti u što kraćim crtama što se radilo u pojedinim župama Biogradskog dekanata i u dekanatu općenito. Kako je protekla godina na općem planu Rimokatoličke crkve bila proglašena godinom Euharistije od strane blage uspomene pape Ivana Pavla II., nastojali smo prije svega staviti naglasak upravo na euharistiju ili misu a onda usmjeriti pastoralni rad s mladima kroz prizmu euharistije.

U župi Turanj prema izvješću župnika rad je bio intenzivan, tako je na primjer svakog prvog petka bilo klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom u kojem su sudjelovali mladi pripremajući meditacije pjesme i ostalo što uz to ide. Mladi su također kroz korizmu pripremali pobožnost križnog puta, organizirali su čak križni put kroz mjesto. Svakodnevno, i nedjeljom su mladi predvodili molitvu krunice. Aktivno su sudjelovali u duhovnoj obnovi za mlade. Mladići iz Turnja aktivno su se uključili i u susret s mladićima iz comune u Jankolovici. Mladi križari iz Turnja sudjelovali su na susretu križara u Smiljevcu. U Benkovcu je organizirana duhovna obnova za djevojke na kojoj su aktivno sudjelovale i djevojke iz Turanja. Mladi su aktivno sudjelovali i u susretu maturanata Splitske metropolije i Zadarske nadbiskupije u Zadru i na samoj završnici godine mladih u katedrali. Bilo je i sportskih aktivnosti. Održano je i nekoliko tribina za mlade i roditelje na teme «vjera i mladi»; «mediji, dokolica, ovisnost i mladi»; «dezorijentiranost mladih» itd.

U župi Sv. Filipu i Jakovu, župnih se držao starih prokušanih pastoralnih metoda i načela te nije izdvajao mlade iz cjeline župne zajednice već je unutar župne zajednice kroz euharistiju zajedno s ostalim kategorijama vjemika nastojao i mladima pružiti onu duhovnu hranu od koje će danas i sutra živjeti. Te su tako i mladi kao vlat trave s ostalim vlatima imali jednako i sunca i kiše i suše.

U župama **Polači i Tinju** također se radilo intenzivno. Svake subote održavali su se susreti s mladima, na tim susretima obrađivale su se razne teme. Mladi su protekle godine aktivnije sudjelovali na sv. Misama u nedjelje i blagdane kroz pjevanje, čitanje Božje riječi. Organizirana su i dva hodočašća mladih u Mariju Bistricu. Mladi su bili aktivni u vjeronaučnoj olimpijadi i na duhovnim obnovama koje su se održavale u našem dekanatu.

U župama **Pakoštane i Drage** s mladima se radilo kroz razne vidove pastorala: nedjeljom na večer redovito su se održavale biblijske kateheze za mlade; mladi su bili uključeni u liturgijski život župe, kroz čitanja na sv. Misi i pjevanju u župnom zboru. Dio mladih je bio uključen u razna hodočašća, u Rim, Zagreb bl. Alojziju Stepincu i Mariju Bistricu. Dio mladih bio je uključen u svakodnevno moljenje krunice. Mladi su u nekoliko navrata posjećivali zajednicu cenakolo. Dio mladih sudjelovao je u duhovnim obnovama u susjednim župama.

U župama grada **Biograda, sv. Stošiji i sv. Ivanu** također se posvetila pažnja mladima. Svake subote su održavani susreti mladih s temama o euharistiji i kako je živimo. Održana je duhovna

obnova ili seminar za mlade također na temu Euharistije-život Crkve. Održan je i Mali tečaj kršćanstva (kursiljo) za mlade. Biogradski maturanti aktivno su sudjelovali na susretu maturanata Zadarske nadbiskupije i Splitske metropolije u Zadru. Mladi iz Biograda su također aktivno sudjelovali i na svečanom zatvaranju godine mladih u katedrali. Mladi su sudjelovali u klanjanju pred Presvetim svake prve nedjelje u mjesecu.

Kako u župi Vrga di sve vrvi od mladosti njihov župnik je zajedno s njima ipak stavio naglasak na godinu Euharistije koju su intenzivno živjeli svake nedjelje i svakog dana. No ipak je dvoje mladih iz Vrgade sudjelovalo u hodočašću mladih u Rim.

U župi Vrani i **Radušincima** župnik je svoj rad temeljio, kad su mladi u pitanju, na Isusovoj prisposobi o sjemenu koje je padalo na različita tla. Župnik se trudio koliko je mogao. Nailazio je na različita raspoloženja kod mladih, tako da se koji put pitao, imali smisla sijati? A s druge strane nailazio je na dobro tlo i tu je puno više sijao, pa mu se činilo koji put da je previše sijao. Sve u svemu zaključuje župnik moglo se i bolje. Imao je par izleta s mladima na Visovac, Roški slap i slapove Krke koji su bili popraćeni bogatim duhovnim sadržajima.

Nakon svega navedenog da se zaključiti da se u dekanatu Biogradskom radilo i to moglo bi se reći intenzivno, a tako se radilo i prijašnjih godina. Postavlja se pitanje što i kako dalje? Kad čovjek završi koji posao stane malo i pokušava vidjeti što je napravio. Tako bi bilo potrebno i u pastoralnom radu stati malo i vidjeti što smo to napravili i dali smo dobro radili. Čini mi se da mi to nećemo moći zbog nametnutog nam pretjeranog aktivizma koji uzima sve više maha. Da bismo vidjeli bistro dno rijeke potrebno je prestati mutiti vodu. Prošle su mnoge imenovane i neimenovane godine u našoj Nadbiskupiji a što je iza njih ostalo nekih se čak više i ne sjećamo a kamoli da ih se spominjemo. Bojim se da će tako biti i s 2005. godinom. No ipak vjerujem da će dobri Bog blagosloviti svaki naš pokušaj i trud i da će posijano sjeme uroditi plodom. A aktivnost naših mladih koja se pokazala u protekloj godini nastaviti i u narednima, bez obzira na sve.

Don Tomislav Sikirić, dekan

DUGOOTOKI DEKANAT

U Salima smo 6. veljače održali sjednicu Dugootčkog dekanata u vezi pastorala mladih za 2005. godinu. Na Dugom otoku nema mladih osim u Salima pa se nisu održavale kateheze za mlade. Župnik iz Sali vlč. don Alojzije Knežević mi je rekao da je u par navrata pozivao mlade na kateheze, ali ih nije mogao sakupiti.

Don Anđelo Zorić, dekan

NINSKI DEKANAT

Godini Euharistije i Godini mladih u našem dekanatu smo razgovarali na sastanku 11. siječnja ove godine. Župnici su dostavili i pismeni izvještaj. Iz razgovora i onog što su župnici pismeno dostavili, daje se zaključiti da su župnici u pastoralu činili ono što je temeljno u pripravi na sakramente, slavljinama Svetih misa i katehizaciji, kako djece tako i mladih. Kod mladih se uglavnom radilo na pripravi za sakrament sv. potvrde i pripravi na brak. Kroz Godinu Euharistije i Godine mladih, kako rekoše župnici, nastojali su uključiti i mlade, ali najčešće s manjim uspjehom. U župama se održavaju korizmene kateheze, bilo da su vezane uz Križni put ili drugo vrijeme. Uglavnom, u svim župama, čitači su mladi, ali više djevojke nego mladići. Kao i svugdje,

mladi žele primiti sakrament potvrde, a onda mnogi za sobom zatvore vrata crkve, a još više vjeronaučne dvorane. Ipak je primjetno, da se bar neki pridruže slavlja sakramenta ispovijedi o Božiću i Uskrsu. U pobožnosti Križnog puta u nekim župama sudjeluju u čitanju kod pojedinih postaja. Iz našeg dekanata na susretu mladih s papom u Koelnu sudjelovali su samo iz jedne župe (Privlaka). Također, i na završnom susretu Godine mladih sudjelovao je mali broj. Jedan broj mladih sudjelovao je na nekim župnim hodočašćima.

Mjesečni Dan klanjanja s nakanom za nova duhovna zvanja, u nekim župama je postao tradicionalan. To je obično prva nedjelja u mjesecu. U nekim župama je ponovno oživljen (Vrsi, Poljica, Dračevac).

Neki župnici su istakli Tijelovsku procesiju, kao dobar primjer štovanja Euharistije.

Pismeno izvješće župnika o Godini Euharistije i Godini mladih u povjerenim im župama, već smo ranije dostavili Nadbiskupskom orinarijatu.

Don Šime Kevrić, dekan

NOVIGRADSKI DEKANAT

U skladu s Vašim dopisom šaljem vam izvještaj o onome što je učinjeno u Godini mladih i godini euharistije u našem dekanatu.

1. Grupa mladih iz našeg dekanata sudjelovala je u projektu "Mladi za mlade" na pet susreta škole animatora i dvije specijalizacije. U protekloj godini bila su dva seminara. U dvije župe održavaju se biblijske večeri svakog četvrtka i petka na temu euharistije.
2. U četiri župe redovno je tjedno euharistijsko klanjanje, ispovijed te pobožnosti prvog petka na kojem redovno sudjeluju naši križari.
3. Mladi iz našeg dekanata sudjelovali su na dva križna puta u Radašinovcu i Preku. Jedan od naših svećenika vodio je grupu mladih u Koeln na susret s papom.
4. Većina svećenika s mladima sudjelovala je na završetku godine mladih u našoj katedrali Sv. Stošije.

Don Igor Ikić, dekan

PAŠKI DEKANAT

U župi Pag redovita je kateheza za mlade svake subote u tijeku školske godine i mladi sudjeluju u Molitvi vjernika na župnim Misama. U ostalim župama susreti su povremeni i prigodni.

U Pagu je održana jednokratna obnova za mlade.

U sportskom natjecanju mladih katolika sudjeluju mladi župa Kolan i Barbat.

U Kolanu i Pagu mladima su govorili o zlu ovisnosti članovi zajednice iz Nunića.

Prigodom susreta ministranata otoka Paga i Raba koji je održan u Pagu, gdje je bilo i mladih, duhovno-glazbeni program održali su mladi iz Belafuže na zadovoljstvo svih nazočnih.

Mladi naših župa sudjelovali su sa svojim župnicima na Godišnjem susretu mladih, najprije u župi Puntamika, na katehezi, pokorničkom slavlju i zajedničkom ručku, a poslije podne na koncelebraciji u Katedrali s ostalim mladima naše Nadbiskupije.

U župama Povljana i Pag pomaže se nekolicini mladih u školovanju i studiranju.

Veselimo se osnivanju Povjerenstva za mlade u našoj Nadbiskupiji, dajemo podršku i nudimo suradnju.

Don Srećko Frka-Petešić, dekan

PAŠMANSKI DEKANAT

Prije samog osvrta o Godini mladih u Pašmanskome dekanatu, moram kazati da je Pašmanski dekanat nažalost starački dekanat u kojem je u velikoj većini zastupljena staračka populacija. Od mladih koji su prisutni na otoku Pašmanu većina je neaktivna u svojoj vjeri, a od onih koji se trude živjeti svoju vjeru ostaju po strani, prepuštajući svoje mjesto nekom drugom. Svi mladi koji su bili pozvani na susret, a odazvali su se, su bili krizmanici koje su župnici imali u susretu pripreve za krizmu. Do ostalih je bilo vrlo teško doći. Svećenici Pašmanskog dekanata su svi osjetili taj problem.

Unatoč tome u našem Dekanatu u protekloj godini učinili smo slijedeće:

a) Na razini dekanata:

1. Bio je organiziran Križni put za mlade na brdu Bokolj u nedjelju prije Cvijetnice. Na tom križnom putu sudjelovali su mladi koji su sudjelovali u pobožnosti Križnog puta.
2. Za Uskršni ponedjeljak se u velikom broju tradicionalno skupljaju mladi na Čokovcu. Zato smo taj dan odredili za proslavu Dana mladih u Pašmanskome dekanatu kojeg smo proslavili sa svečanom euharistijom na kojoj su sudjelovali svi svećenici i redovnici našeg dekanata.
3. Mjesec svibanj - mjesec krunice smo odlučili u dekanatu u crkvama namijeniti na nakanu za mlade, i na kraju krunice se molila posebna molitva za uspjeh susreta mladih u Njemačkoj.
4. Mladi našeg Dekanata sudjelovali su u zatvaranju Godine mladih u katedrali Sv. Stošije u Zadru.

b) Na razini župe:

1. Te godine su se događale i krizme u našem dekanatu. Zbog toga su svećenici radili s mladima kroz prigodne kateheze.
2. Križni put se je u pojedinim župama vodio na temu mladih u kojem su sudjelovali i predstavnici mladih.
3. U Godini mladih je bila i Euharistijska godina tako da su bila euharistijska klanjanja na temu "mladi" a oni su sudjelovali u toj pobožnosti.

Don Josip Lisica, dekan

UGLJANSKI DEKANAT

1. U većini župa ovoga dekanata postoji kateheza za mlade kroz njihove susrete i to najčešće kroz pripravu za sak. Potvrde.

2. U protekloj godini u župi Kali organiziran je križni put s mladima. Na toj pobožnosti uz mlade s našega otoka sudjelovalo je nekoliko grupa mladih iz drugih dekanata.

U župi Ugljan, u mjesecu travnju organiziran je susret mladih našega dekanata, a u mjesecu lipnju održan je nogometni turnir za mlade s našega otoka u župi Sutomišćica.

3. Nekoliko grupa mladih iz našega dekanata sudjelovalo je u duhovnim obnovama koje su se

održavale u samostanu časnih sestara u župi Ugljan.

4. Jedna grupa mladih s našega otoka sudjelovala je mladih u Zadru i na zatvaranju Godine mladih u katedrali.

Don Mario Soljačić, dekan

RAŽANAČKI DEKANAT

Prošla je Godina euharistije – Godina mladih 2005. u kojoj smo se trudili svakom vjerniku, a osobito mladima približiti neizmjernu ljubav Isusa Sina Božjega ali zadatak i cilj ostaju i dalje. Svi trebamo svjedočiti do zadnje kapljice krvi da smo dio razlomljenog Kruha Tijela Kristova koji nam se upravo dao za našu snagu, naš život i nama za energiju i hranu s ciljem vječnosti da nas pretvori u Sebe tj. da ovo naše jadno i zemaljsko suobliči u svoje besmrtno nebesko i vječno (1 Kor 15,53-57).

Pozvani smo ovakvi kakvi jesmo da nas On vodi jer On je put, istina i život kako bismo bratski pomogli jedni drugima da upravo ta Emanuelova ljubav i istina u svakome od nas raste i ugotovljava ono dobro u Gospodinu započeto da se i dovrši u Gospodinu.

Ražanac

U župi se redovito moli sv. Krunica svakog dana a predvodi je molitvena zajednica Kćeri Marijine. U čast Predragocjene Krvi i Presvete Euharistije okupljaju se istoimene molitvene zajednice utorkom u Jovićima a četvrtkom u Ražancu na molitvi. Svake subote imamo sv. Misu koju animiraju i pjevaju mladi. Svake nedjelje imamo kateheze za mlade, a prve u mjesecu Klanjanje.

Kronološki:

- 14.01.2005.g. Otvorenje Godine euharistije – Godina mladih.
- 31.01.2005.g. osnovani u župi «Animatori» pod geslom «Mladi za mlade».
- Od 01.-04.02. Trodnevnica uoči blagdana sv. Marije de Mattias.
- 04.02. ugostili i počastili sve molitvene zajednice Krvi Kristove u Nadbiskupiji.
- 11.02. XXIII. svjetski dan bolesnika.
- 17.02. Pastirski pohod – vizitacija župe.
- 06.03. Križni put za mlade u župi sv. Lovre – Kali – sudjeluju i naši.
- 13.03. Organizirali susret studenata i mladih sv. Šime u Ražancu.
- 20.03. Kateheza, meditacija i film «Pasija».
- 24.03. Veliki četvrtak – nakon obreda uključene sve molitvene zajednice i animatori u scenu Getsemanske agonije, meditacijom i klanjanjem.
- 25.03. Križni put u Radašinovcima.
- 16.04. Duhovna obnova za Krizmanike – vodila č.s. Mirjana Juranović.
- 14.05. Hodočašće mladih dekanata Ražanac Gospi na Rujno – Velebit.
- 25.05. Uoči Tijelova, Bdijenje na nivou dekanata Ražanac u Ražancu.
- 21.05. Hodočašće na Kupres – Srednjoeuropski Katolički dan.
- 21.05. U Vrani ministrantski turnir u nogometu – osvojili drugo mjesto Ražanac.
- 02.05. Šesta Trodnevnica uoči sv. Krizme.
- 09.06. U Zadru koncert duhovnih pjesama u spomen Pape Ivana Pavla II.
- 18.06. U Vrani nogometni turnir za mlade Nadbiskupije zadarske.

- 19.06. Molitvena zajednica Duha Svetoga ide na obnovu u Veliku Goricu, Zagreb.
- 22. do 25.06. Trodnevnica molitve za ređenike, naše Mladomisnike.
- 07. do 10.07. Duhovna obnova u župi – vodi prof. don Marinko Duvnjak.
- 09.07. Akademija u čast našeg mladomisnika don Darija Matak.
- 10.07. Mlada Misa u Ražancu – don Darija Mataka iz Krneze.
- 22.07. Susret mladih Ražanca i Radovina u Jovićima na sv. Mariju Magdalenu.
- 31.07. Sekundacija Mlade Mise don Elvise Kneževića u Jovićima.
- 03.09. Hodočašće župe Predragocjenoj Krvi Kristovoj u Ludbreg.
- 22. do 25.09. Trodnevnica u čast relikvije sv. Marije de Mattias.
- 29.09. do 2.10. Trodnevnica uoči Gospe od Ružarija zaštitnice župe.
- 28.10. Hodočašće sv. Šimi u Zadar.
- 12.11. Završetak Godine mladih u Kraljici Mira i katedrali u Zadru.
- 13.11. Hodočašće sv. Nikoli Taveliću u Šibenik
- 14.11. Proslava sv. Nikole Tavelića u Jovićima.
- 22.11. Radosna proslava sv. Cecilije.
- 30.11. Proslava sv. Andrije i početak Trodnevnice za ređenika đakona.
- 03.12. Ređenje đakona don Josipa Vulete u Ražancu i otvaranje Godine zvanja - Godine ministranata u prisutnosti preko 100 ministranata dekanata Ražanačkog i Paškog.

Radovin: Don Ivan Kevrić ima svake subote kateheze s mladima, a u prvu subotu u mjesecu Euharistijsko klanjanje sat vremena. Na prvu nedjelju je Euharistijsko klanjanje iza sv. Mise 15 minuta za duhovna zvanja. Kroz korizmu iza Kržnog puta kateheze 30 minuta.

Ljubac: Don Nikica Dušević svake nedjelje tiska listić razmatranja. Kroz mjesece svibanj i listopad mladi predvode Krunicu. Kroz Korizmu mladi su predvodili križni put. U pripravi na sv. Krizmu dodatno ih se katehiziralo. Organizirali su hodočašće u svetište Gospe u Liku – Krasno, 06.08.

Slivnica: Don Augustin Lozić je uhodao, a don Ante Erstić nastavio svake nedjelje krunicu poslije sv. Mise, a na prvu nedjelju u mjesecu Euharistijsko klanjanje nakon sv. Mise 30 minuta. Korizma se posebno posvetila mladima kao i svibanjska i listopadska pobožnost. Dolaskom don Ante Erstića svake nedjelje č. s. Ljiljana Marić iz Ražanca dolazi katehizirati i okupljati mlade župe.

Vinjerac: O. Dominik Byblewski svaki četvrtak prije sv. Mise ima euharistijsko klanjanje 15 minuta. U prvi četvrtak u mjesecu posebno mole za zvanja. Posebnu pažnju je poklonio Krizmanicima.

Starigrad/Seline/Tribanj: Don Mario Sikirić je uglavnom vodio tradicionalne pobožnosti u spomenutim župama s naglaskom na Godinu euharistije – Godinu mladih. Dodatno je imao kateheze za odrasle i za mlade petkom 2 puta u mjesecu. Vodio je mlade u Rim od 17. do 22.03. na Cvjetnicu. Hodočastili su u Dubrovnik i Blato blaženoj Mariji Propetog Isusa Petković. Dogovorili smo da 14.05. hodočašće Gospi od Rujna bude za cijeli dekanat. Organizirao je turnire za mlade u košarki i vodio svoje mlade nogometaše na turnir u Vranu. Poseban naglasak je bio za Godinu mladih i kroz pripremu za Korizmu, a njegov nasljednik don Ivo Borić je prihvatio i nastavio uglavnom sve s još dodatnom novošću izdavanja jednolisnog listića s porukama za sve nedjelje. Krist neka usliši naše molitve i blagoslovi sve!

Don Damir Juričin, dekan

SILBANSKI DEKANAT

Dekanatski ured Silba obavještava Nadbiskupski Ordinarijat Zadar o pastoralu mladih u Godini mladih 2005. U dekanatu nema mladih nego samo preko ljeta 2 mjeseca, a to je odmor i praznici pa se tu ne može učiniti mnogo, nego tek sitnica. Zato u našem dekanatu možemo i učinili smo samo molitveni dio. Toliko o izvještaju.

Uz lijep pozdrav i poštovanje,

Don Marijo Gržanov, dekan

DEKANAT ZADAR-ISTOK

U ime odsutnog dekana dajem kratki izvještaj o pastoralu mladih u 2005. godini. Slavila se godina Euharistije i godina mladih. U skoro svim župama uvedena je sveta misa na kojoj mladi posebno sudjeluju, pjesmom, čitanjem..

Za mlade i radničku omladinu (krizmane) uveden je poseban vjeronauk u više župa dekanata. Mnogi mladi pohađali su školu za župne animatore njih 50-ak. Mnogi su odlutali u samom tijeku škole. Na Svjetskom susretu mladih u Kolnu sudjelovalo 30-ak mladih našeg dekanata..

Iz pojedinih župa našega Dekanata četiri župe sudjeluju u športskom natjecanju Katoličke malonogometne lige..

U župi Bili Brig i Smiljevac radi s sa križarima.

Organiziran je izlet mladih na Okit, župu Vodice, Nacionalni park Krka, župa Krašić, Krasno, Sv. Juraj, Marija Bistrica, Knin.

Krizmanici sv. Ante Smiljevac posjetili benediktinski samostan Čokovac.

Kao najveći događaj bio je susret mladih u pjesmi i riječi obaju Dekanata, Zadar-Istoka i Zadar-Zapada, na Smiljevcu 12. lipnja 2005. godine. (Trg sv. Ante):

Inače kroz godinu u više župa zbor mladih nastupio je po župama. Mladi župe Bibinje nastupili na "Uskrs-festu", a mladi župe Arbanasi na "Don Bosco-festu".

Mladi su nazočili na otvaranju i zatvaranju Godine mladih, bili domaćini i hodočastili u našu katedralu Sv. Stošije.

Mladi su sudjelovali na odbojkaškom turniru u Rimu i Borgu don Bosco, Italija, planinarenju ljetnog oratorija, ljetovanju križara u Luci na Dugom otoku, Modravama, također sudjelovali na Eurizonu.. Češka(Prag). Otvoren je Oratorij u župi Arbanasi, gdje je i započeo tečaj pop-rock glazbe. Mnogi su sudjelovali u uskrsnim i božićnim događanjima u župama i Nadbiskupiji.

Dogodila se u više navrata i prisutnost Komune Cenakula Jankolovica, te Mondo Novoiz Nunića po nekim župama našega dekanata. Hvala na strpljivosti!

Don Mladen Kačan, dekan

DEKANAT ZADAR-ZAPAD

U protekloj godini Euharistije - godini mladih u župama Dekanata Zadar-Zapad Događali su se ovi oblici proslave i pastoral mladih.

Župa sv. Stošije: redovita klanjanja prvog petka u mjesecu i nedjeljom, te trodnevno klanjanje u korizmi, redoviti vjeronauk, sudjelovanje mladih na otvaranju i zatvaranju Godine sv. Stošije, sudjelovanje mladih na katehezama kroz korizmu, sudjelovanje mladih u Molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana, sudjelovanje mladih na duhovnim obnovama u Došašću i Korizmi, molitveno bdijenje za pok. Papu Ivana Pavla II., te Misi zadušnici, molitvenom bdijenju za duhovna zvanja, na hodočašćima u Italiji, susret s novim papom Benediktom XVI., na hodočašću u Koelnu.

Župa sv. Josipa Plovanija: Mladi su svakog četvrtka imali Euharistijsko klanjanje, animiranje pjevanja na Misi, pjevanjem sudjelovali na Nadbiskupovoj božićnoj čestitki na TV, animiranje krizmanika za slavlje krizme, sudjelovanje dviju djevojaka na animatorskoj školi, sudjelovanje na duhovnim susretima za mlade iznoseći svoja razmišljanja o problemima vjerskog života, sudjelovanje na susretu mladih u Rimu na Cvjetnicu.

Župa Bezgrešnog Začeca BDM, Zadar: Trodnevna duhovna obnova, sudjelovanje na Cvjetnicu u Rimu, hodočašće mladih u Beč i Amsterdam, sudjelovanje na Srednjeevropskom hodočašću na Kupresu, sudjelovanje na koncertu mladih na Smiljevcu, hodočašće mladih u Koeln, sudjelovanje mladih na Misi u Brezju u Sloveniji.

Župa Presvetog: Srca Isusova: redoviti susreti tjedni, molitvena zajednica mladih (mole tjedno) trodnevna duhovna obnova za mlade u Kraju, sudjelovanje mladih u školi za animatore, sudjelovanje mladih na koncertu na Smiljevcu, sudjelovanje mladih na otvaranju i zatvaranju Godine mladih u katedrali, sudjelovanje mladih u katoličkoj malonogometnoj ligi.

Župa sv. Šime: Aktivno sudjelovanje mladih u slavlja na području Nadbiskupije, sudjelovanje mladih s studentskom grupom u Euharistijskom klanjanju, te razni izleti s mladima u pojedina mjesta naše Nadbiskupije.

Župa Bokanjac: Redoviti vjeronauk za mlade.

Župa Diklo: Redoviti pastoral mladih, hodočašće mladih u sv. Jurju, mladi predvodili križni put i sv. Krunicu, sudjelovanje mladih u katoličkoj nogometnoj ligi na nivou Nadbiskupije, te sudjelovanje mladih na razini Nadbiskupije, te hodočašće u Rim, i sudjelovanje na razini Dekanata.

Župa Uznesenja BDM- Zadar, Belafuža: Redoviti pastoral mladih po grupama, sudjelovanje mladih na otvaranju, kao i na zatvaranju Godine mladih u crkvi sv. Stošije, euharistijska klanjanja kroz godinu, na katehezama, te duhovnim obnovama, bilo u župi bilo na nivou Nadbiskupije; pripremanje mladih za misno slavlje, bdijenje za mlade na nivou Dekanata i Nadbiskupije, hodočašće mladih u Beč, Rim, Amsterdam, u Njemačku u Zelli, te u Koelnu; hodočašće mladih u Međugorje; sudjelovanje mladih na koncertu na Smiljevcu, sudjelovanje mladih u katoličkoj malonogometnoj ligi na nivou Nadbiskupije, te dva izleta s mladima nakon Uskrsa i ostalo.

Župa Kožino nije poslala svoj izvještaj.

Don Anđelko Buljat, dekan

ZEMUNIČKI DEKANAT

Zemunički dekanat se ne izdvaja, po broju mladih od drugih dekanata, izuzevši otočke dekanate. Isto tako problematika mladih je kao i u svim drugim dijelovima naše Nadbiskupije. Ono što je bilo predlagano iz Nadbiskupije to se kroz Godinu mladih pokušalo i ostvariti. Nekad sa više uspjeha brojčano gledajući mlade a nekad sa manje uspjeha.

Na nivou Dekanata župnici su svoje mlade dopratili kako na otvorenje Godine mladih tako i na zatvaranje Godine. Unutar Godine na razini Dekanata nije bilo nekih posebnih događanja već se naglasak stavio na župe i događanja u njima.

Tako je **župa Zemunik** imala redovite tjedne molitvene susrete za mlade. Također su redovito bili organizirani izleti za mlade na kojim bi do izražaja dolazilo njihovo zajedništvo. U župi je veoma aktivna grupa krizmanika koji imaju svoje redovite tjedne susrete. Mnogi od njih uz ostale mlade su uključeni u crkveni zbor kojeg predvodi časna sestra.

Župa Škabrnja imala je redoviti tjedni susret mladih. Svaki drugi - treći susret je bila održana kateheza. Odaziv nije bio velik ali se ustrajalo. Uz te susrete organizirana je i molitva mladih za mlade. To je predvodila, uz pomoć župnika djevojka koja je prošla tečaj za animatore «mladi za mlade» koja ujedno i priprema djecu za Prvu Pričest. U Godini je organizirana dvodnevna duhovna obnova za koju se prijavio, ne baš velik broj mladih. U župi se redovito tjedno održava vjeronauk - kateheze za krizmanike. Od njih se pokušalo napraviti zbor mladih i još je to nastajanje zbora aktualno. Treba naglasiti osobne susrete župnika sa mladima, kako prijašnjeg župnika tako i sadašnjeg.

Župa Galovac ima redovite subotnje susrete mladih na kojima bude razmišljanja o aktualnom stanju Crkve i društva općenito. Te susrete često animiraju naši sjemeništari koji redovito vikend po njih dvojica provedu sa župnikom - njihovim duhovnikom te tako i animiraju mlade kroz pjesmu i razgovor. U župi je organizirana duhovna obnova na kojoj je sudjelovao i velik broj mladih. Duhovnu obnovu su animirali mladi bračni parovi koji se redovito - tjedno sastaju u župnom uredu na molitvu i razgovor. U župi je bilo više djevojaka koje su se javile na tečaj za animatore ali je samo jedna od njih završila cijeli tečaj koja sada priprema djecu za Prvu Pričest.

Župa Gorica je imala u Godini mladih redovite molitveno katehetske susrete. Prve nedjelje u mjesecu je bilo Euharistijsko klanjanje te ujedno i molitva za duhovna zvanja. Ministranti su sudjelovali na turniru u Vrani. Uz te sportske aktivnosti pri župi postoji grupa mladih koji aktivno sudjeluju u Katoličkoj malonogometnoj ligi i imaju zapažene rezultate. Na hodočašću sv. Nikoli Taveliću u Šibenik uz starije bila je i grupa mladih. U župi su održane dvije duhovne obnove: 1) Od 7-11 studenoga. Voditelj je bio župnik Vrhovca don Dragutin Goričanec. Tema obnove je bila «Euharistija - izvor i središte kršćanskog života». 2) Od 6-7 prosinca. Voditelj je bio župnik Pašmana don Josip Lisica. Tema obnove je bila «Svjedočanstvo vjere, duhovna zvanja i mladi».

Župa Poličnik imala je redovite tjedne susrete mladih. Oni su bili aktivni i na Euharistijskim klanjanjima koji su bili svakog četvrtka. Na poseban način isticali su se krizmanici koji su imali i svoje redovite tjedne susrete. Na nedjeljnim sv. Misama mladima je dana uloga animiranja te prva mjesta u župnoj crkvi. Neovisno o službenim aktivnostima mladi su uvijek u kontaktu sa župnikom te predlažu nove teme i događaje na nivou cijele župe. Jedna grupa mladih je posjetila naše sjemenište te sa ostalim mladima iz dekanata imala program kojeg je osmislio don Zdenko Dundović.

Župa Visočane je imala redovito tjedno klanjanje na kojem su do izražaja dolazili pojedini mladi. Također je redovito tjedno održavan susret za mlade i kateheze gdje su na poseban način bili uključeni krizmanici. Pri župi je aktivna grupa mladih koji sudjeluju u natjecanju Katoličke malonogometne lige.

Župa Murvica - nema podataka o događajima

Ova Godina mladih bila je dobar poticaj da se kroz vrijeme koje je pred nama nastavi sa svim započetim te da nove ideje i novi planovi još više zažive i donesu uspjeha u približavanju Crkve našim mladima

Don Boris Pedić, dekan

II. NADBISKUPIJSKE USTANOVE

KLASIČNA GIMNAZIJA IVANA PAVLA II.

I. KADROVSKI UVJETI

1. U školi je bilo zaposleno 17 nastavnika i ukupno 7 ostalog osoblja. Problema sa strukturiranjem radnoga vremena i nestručno zastupljenom nastavom nije bilo.

II. UČENICI

1. *Opći podaci o učenicima i razredima*

Odgojno obrazovni rad obuhvaćao je 5 odjeljenja učenika - dva odjeljenja prvog razreda i po jedno odjeljenje ostalih razreda s ukupno 132 učenika. U prvi je razred upisano 50 učenika, u drugi 35, u treći 33, a u četvrti 14 učenika. U tijeku školske godine jedan učenik prvog razreda se upisao.

2. *Kvantitativna analiza uspjeha učenika*

- Prvi je razred završilo 49 učenika: 29 ili (59,18%) učenika završilo je školsku godinu odličnim uspjehom, 15 ili (30,62 %) vrlo dobrim i 5 ili (10,20%) dobrim uspjehom.
- Od trideset petero učenika drugog razreda sedmero njih su prošli odličnim uspjehom ili 20%, petnaest vrlo dobrim uspjehom ili 42,85% i trinaest dobrim uspjehom ili 37,15%.
- Od trideset troje učenika trećeg razreda osmero njih je završilo razred s odličnim uspjehom, ili 24,24%, trinaestero vrlo dobrim uspjehom ili 39,39%, i dvoje dobrim uspjehom ili 6,07%.
- Od četrnaest upisanih učenika četvrtog razreda četvero njih je završilo razred s odličnim uspjehom ili 28,57%, troje vrlo dobrim uspjehom ili 21,43%, i sedmero njih dobrim uspjehom ili 50%.

3. *Matura*

Od četrnaest učenika završnog razreda troje ih je bilo oslobođeno mature, a ostalih jedanaest položilo je maturu u ljetnom ispitnom roku, dva s odličnim uspjehom, četvorica vrlo dobrim uspjehom i petorica dobrim uspjehom.

4. *Značajna postignuća*

Naši učenici bili su prvi na županijskom natjecanju iz vjeronauka i klasičnih jezika. Učenik Bojan Pažek bio je prvi u kategoriji pojedinačnog scenskog izraza na Županijskom liranu te je sudjelovao na Državnom susretu.

Na međunarodnom matematičkom natjecanju «Klokan bez granica» naši učenici postigli su jako dobre rezultate.

5. *Učenici koji se posebno ističu*

Učenikom godine proglašen je Bojan Pažek, učenik 2. razreda zbog izuzetno zauzetog i odgovornog odnosa u ispunjavanju svojih dužnosti i obveza.

Nastavničko vijeće, uz njega, posebno je pohvalilo i učenike još 18 učenika.

III. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

1. Nastavni plan i program

Nastavni plan i program u cijelosti je ostvaren na primjerenoj razini. Uz redovnu nastavu u Školi su bile zastupljene sljedeće sekcije i aktivnosti:

Amfora - kreativna radionica; Linora - literarno-novinarsko-računalna sekcija, English club, školski zbor, dramska sekcija, športska sekcija, mladi knjižničari, filozofska grupa, sudjelovanje u radu Caritasa, posjećivanje kazališnih i koncertnih priredaba, muzeja i slično.

Naša škola bila je domaćinom županijskom natjecanju u poznavanju klasičnih jezika i vjeronauka. Učenici naše Škole sudjelovali su i na brojnim natjecanjima na gradskoj i županijskoj razini. Prigodom velikih kršćanskih blagdana i obljetnica organizirano je nekoliko priredaba u Školi i u drugim mjestima izvan škole. Organizirano je i održano nekoliko stručnih predavanja za učenike i roditelje.

2. Stručni organi

U tijeku godine Nastavničko vijeće imalo je šest sjednica na kojima se razmatrala tekuća problematika i rješavala potrebna pitanja.

3. Stručno usavršavanje

Škola je, u okviru svojih materijalnih mogućnosti, nastojala zadovoljiti potrebe svojih zaposlenika za stručnim usavršavanjem pa ih je slala na razne stručne skupove, kongrese i savjetovanja. Također se je vodilo računa da nastavnici posjete sve skupove koji su bili organizirani u Zadru.

4. Analiza odgojno-obrazovnih postignuća

S odgojno-obrazovnim radom i postignućima na razini Škole možemo biti zadovoljni, bez sumnje da cjelokupan rad svih tijela Škole može biti još kvalitetniji uz veći angažman učenika i roditelja.

IV. KULTURNA I JAVNA DJELATNOST ŠKOLE

- Trećeg rujna nadbiskup Ivan Pređa predvodio je Misno slavlje u katedrali sv. Stošije za početak školske godine.

- Učenici sudjelovali u molitvenom bdjenju i biskupijskom hodočašću obitelji u Vrani 18. i 19. rujna 2004.

- Predstavili se na Danima kruha na županijskoj razini a na državnom susretu u Čakovcu, 10 listopada 2004. predstavljali su našu županiju.

- Sudjelovali i u izložbi «Spare» u gradskoj knjižnici.

- Posjetili su Infosajam i Interliber 13. studenog.

- Od 8. - 10. prosinca u okviru Dana škole organizirani su «Dani zajedništva» u školi (odgojno - pedagoški rad kroz 8 radionica, stručno predavanje za roditelje, stručno predavanje za učenike, glazbena večer, sportski turnir).

- 11. prosinca predstavili se radionicom i prigodnim programom OŠ Valentin Klarin u Preku.

- Predstavili se svojim radovima na Gaudeamusu - smotri likovnih ostvarenja učenika osnovnih i srednjih škola.

- Nastupili na Božićnom koncertu «Tisuću glasova Božiću» pjesmom koju je napisala učenica Škole Tea Vidaić.

- Na primjeren način uz prigodni glazbeno scenski program 19. prosinca 2004. obilježen tradicionalni predbožićni susret roditelja, profesora i učenika. Organizirana je i izložba radova

fotosekcije i kreativne radionice «Amfora» .

- Aktivno sudjelovali u Euharistijskom slavlju na blagdan sv. Stošije prigodom završetka godine obitelji i otvaranja godine mladih u Zadarskoj nadbiskupiji.

- Korizmeni hod započeli sv. Misom s ocem Nadbiskupom 9. veljače 2004.

- Dan bolesnika 11. veljače - obilježen je posjetom staračkom domu Sv. Frane i dječjem odjelu zadarske bolnice.

- Petnaest djelatnika sudjelovalo na seminaru katoličkih škola koji se održao od 11. do 13. ožujka u Crikvenici.

- Grupa učenika sudjelovala u nadbiskupijskom hodočašću mladih u Rim za Cvjetnicu od 17.22. ožujka.

- Osvojili prvo mjesto na Županijskom natjecanju iz vjeronauka 8. travnja 2005.

- Sudjelovali na Smotri tradicijske baštine koja se održala 15. travnja 2005. u Novigradu s projektom «(Ne) zaboravljena glagoljica».

- Sudjelovali na županijskoj smotri Art-dizajna u Narodnom muzeju u Zadru od 21. - 24. travnja 2005.

- Zastupljeni i na govomičkoj školi na Rabu po učeniku Bojanu Pažeku.

- 18. svibnja svečano je blagoslovljena nova školska zgrada uz prigodni glazbeno recitatorski program u prisutnosti crkvenih i državnih dostojanstvenika. U prigodi blagoslova zgrade nove škole tiskanje prvi broj školskog časopisa «Bolji svijet».

- Na Tribini 2. lipnja 2005. u Hrvatskoj kazališnoj kući Zadar - sjećanje na domovinski rat aktivno sudjelovao školski zbor i recitatori.

- Sudjelovali na Smotri literarnog i glazbeno-scenskog kreativnog izričaja učenika srednjih škola u godini mladih u HKZ. Učenici naše gimnazije izveli nekoliko glazbenih točaka i uprizarili biblijski tekst «Isus i Samarijanka».

- Nastavna godina završila je euharistijskim slavljem u katedrali sv. Stošije 17. lipnja 2005.

IZVADAK IZ PLANA I PROGRAMA RADA
za šk. god. 2005./2006.

Rujan 2005.

2.4. 09. U samostanu na Ugljanu duhovna obnova za djelatnike NKG, kojih u ovoj školskoj godini ima 29, - voditelj: dr. Ivan Šarčević

5. 09. Početak nastavne godine - Sveta Misa i zaziv Duha Svetoga. - U novu nastavnu godinu upisan je 181 učenik.

17. 09. Duhovna obnova za I. a razred.

23. 09. Škola u prirodi za sve učenike - NP Sjeverni Velebit

24. 09. Duhovna obnova za I. b razred.

27. 09. Roditeljski sastanak za I. a razred, saziva Ravnatelj.

28. 09. Roditeljski sastanak za I. b razred, saziva Ravnatelj.

28. i 29. 09. Sastanak školskih Tijela.

Listopad 2005.

1. 10. Duhovna obnova za 2. a razred.

3.-7. 10 Roditeljski sastanci za druge razrede, treći i četvrti razred.

15. 10. Duhovna obnova za 2. b razred.

21. 10. III. sjednica Nastavničkog vijeća (informativno-konzultat.); konstituirajuća sjednica ispitnog odbora (utvrđivanje prijedloga maturalnih radova i odabir tema).

22. 10. Duhovna obnova za 3. razred.

Studenj 2005.

5. 11. Duhovna obnova za 4. razred.

12. 11. Interliber - Infosajam

24. 11. Blagdan sv. Krševana, zaštitnika Grada.

29. 11.- 8. 12. Dani katoličkih škola - Sinj

Terenska nastava tijekom mjeseca, prema planu Aktiva.

Tijekom mjeseca Ravnatelj posjećuje razrede u svrhu praćenja nastave.

Prosinac 2005.

5.-9. 12. Roditeljski sastanci; sazivaju razrednici za svoj razred.

8. 12. Bezgrešno Začće blažene Djevice Marije. Tribina: New age i kršćanstvo; gost: dr. Borislav Dadić

21. 12. Rok za odabir tema za maturaini rad.

21. 12. Predbožićna večer - božićna glazbeno-scenska priredba za roditelje, učenike i profesore

22. 12. Božićni koncert u Jazinama - samostalni nastup učenika Gimnazije

25. 12. - 15. 1. 2006. Božićni blagdani.

28. 12. IV. sjednica Nastavničkog vijeća za kraj I. polugodišta. Utvrđivanje naslova maturainih radova. Izvješća roditeljima o uspjehu i vladanju učenika.

Siječanj 2006.

16. 1. Početak nastave u II. polugodištu.

Veljača 2006.

25. 02. Smotra zborova Katoličkih škola na Šalati.

Tijekom mjeseca duhovna obnova učenika

Ožujak 2006.

1. 03. Pepelnica, sv. Misa.

3. 03. Tribina i radionice za učenike i roditelje: Kako konzultirati a ne konzumirati medije, gost: Ivica Relković

10.-12. 03. Seminar za djelatnike katoličkih škola u Trogiru
Županijska natjecanja

27. – 31. 03. Roditeljski sastanci - sazivaju razrednici za svoje razrede.

Travanj 2006.

6. 04. V. sjednica Nastavničkog vijeća.

- 7. 12. o4. Susret mladih u Rimu.
- 13.-23. 04. Proljetni odmor učenika.
- 29. 04. Predaja maturalnog rada.
- 28.-30. 4. Športska natjecanja učenika katoličkih škola na Bjelolasici
- 29.-31. 4. Nacionalni susret mladih u Puli

Svibanj 2006.

- 1. 05. Dan rada.
 - 18. 05. Dan Škole.
 - 24. 05. Završetak nastave za maturante.
 - 26. 05. Prijava izbornog predmeta na maturi i sjednica Razrednog vijeća IV. razreda.
 - 29.-31. 05. Roditeljski sastanci; sazivaju razrednici za svoj razred.
 - 30. 05. Dan Hrvatskoga sabora
- Tijekom mjeseca Ravnatelj posjećuje razrede u svrhu praćenja nastave.

Lipanj 2006.

- 9. 06. Popravni ispiti IV. razreda.
- 12.-13. 06. Obrana maturalnog rada.
- 14. 06. Završetak nastavne godine.
- 14.-16. 06. Pismeni dio mature.
- 15. 06. Tijelovo.
- 16. 06. VI. sjednica Nastavničkog vijeća.
- 19.-21. 06. Usmeni dio mature.
- 23. 06. Svečana akademija i podjela maturalnih svjedodžbi.
- 25. 06. Dan državnosti

Srpanj 2006.

- Upisi - prema kalendaru Ministarstva
- 3. 07. Popravni ispit za učenike u I. popravnom roku.

Kolovoz 2006.

- 5. 08. Dan pobjede i domovinske zahvalnosti
- 15. 08. Velika Gospa
- 16.-19. 08. Maturalni ispiti u jesenskom roku.
- 17. 08. Popravni ispiti u II. popravnom roku.
- 22. 08. Sjednica Nastavničkog vijeća.
- 23. 08. Pregled Matičnih knjiga, Dnevnika i Pregleda rada izvannastavnih aktivnosti(dodatna i dopunska nastava, slobodne aktivnosti, izleti i sl.) kod Ravnatelja.

Rujan 2006.

Početak nastave u šk. godini 2006. / 2007. u skladu s odlukom Ministarstva.

Zadar, 24. siječnja 2006.

Mons. Joso Kokić, prof.
ravnatelj

NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE "ZMAJEVIĆ"***Statistički podaci***

U 2005. godini imali smo drugo polugodište školske godine 2004/05. i prvo polugodište šk. god. 2005/06. Školsku god. 2004/05. završili smo sa 31 sjemeništarcem, od 33 koliko ih je bilo na početku godine. Zadarskih sjemeništara je bilo 13, dvojica od njih su napustili Sjemenište. Od šest maturanta od kojih su dvojica zadarske nadbiskupije tri su otišla na bogosloviju, od kojih je jedan kandidat zadarske nadbiskupije i dva su kandidata gospičke biskupije.

Školsku godinu 2005/06. započeli smo sa 31 sjemeništarcem. Na kraju listopada jedan je sjemeništara krčke biskupije otpušten iz sjemeništa. Tako da sada u sjemeništu imamo 30 sjemeništara.

U Nadbiskupskom sjemeništu «Zmajević» odgajaju se sjemeništari iz: zadarske i riječke nadbiskupije, gospičko-senjske i krčke biskupije. Zadarska nadbiskupija trenutno ima 13 sjemeništara iz slijedećih župa: Benkovac (2), Galovac (2), Briševo (1), Suhovare (1), Bibinje (1), Biograd (1), Kukljica (1), Vrana (1), Zadar - Belafuža (2) i Pag (1). Riječka nadbiskupija ima 8 sjemeništara, gospičko-senjska 4 i krčka 5.

U sjemeništu djeluju 3 odgojitelja, 3 časne sestre i 7 zaposlenika (laici). Imamo i 3 vanjska suradnika.

Izvori financiranja troškova života i rada u sjemeništu su višestruki. Doprinos nad/biskupija čiji sjemeništari borave u sjemeništu u iznosu od 1.500,00 kn mjesečno po sjemeništarcu, najam poslovnog prostora u prizemlju sjemeništa u ulici J. Bijankinija, donacije dobročinitelja. Također treba spomenuti materijalnu pomoć jednog broja župa naše nadbiskupije, kojima i ovom prilikom izričem zahvalnost.

Život i rad u Sjemeništu

Sjemenišni život temeljno slijedi ritam obveza koje sjemeništari imaju u gimnaziji i u sjemeništu. Zatim se nastojimo uključiti u sva značajnija događanja u našoj mjesnoj crkvi. Tako da su sjemeništari koji žele sudjelovali u raznim duhovnim obnovama koje su se događale u našoj nadbiskupiji. Pohodili smo više naših župa i pritom izvodili prigodan program. Sjemeništari su u vrijeme adventa sudjelovali na misama zornicama u našoj katedrali.

Naše je sjemenište u protekloj godini organiziralo četiri susreta za mladiće koji pohađaju osmi razred. U prošloj godini naši su sjemeništari sudjelovali i na susretu hrvatskih sjemeništara u Franjevačkom sjemeništu u Sinju. Pohodili smo komunu Cenakolo u Jankolovici i proveli nedjelju zajedno s njima slaveći euharistiju i moleći krunicu na način kako to oni čine.

Planovi za 2006. godinu

I u ovoj godini Sjemenište planira posjećivati župe kako zadarske nadbiskupije tako i ostalih biskupija koje su nas pozvale. Namjeravamo posjetiti i Bogosloviju u Rijeci. Organizirat ćemo također i jednodnevni susret roditelja naših sjemeništara. U ovoj Godini duhovnih zvanja naši će sjemeništari imati priliku sudjelovati u svim duhovnim obnovama i događanjima za mlade koji se organiziraju u našoj mjesnoj crkvi. Naše će Sjemenište također pomagati i sudjelovati u organizaciji duhovnih obnova za učenike osmih razreda naše nadbiskupije. Ove godine smo mi domaćini već tradicionalnog susreta hrvatskih sjemeništara.

Zadar, 8. veljače 2006.

Mr. don Marinko Duvnjak,
ravnatelj

VISOKA TEOLOŠKO-KATEHETSKA ŠKOLA

Zbog specifičnosti rada u školi, izvješće Visoke teološko-katehetske škole u Zadru protezat će se na ak.god. 2004/2005. i 2005/2006., jer su i jedna i druga akademska godina zastupljene u 2005. godini.

Visoka teološko-katehetska škola u Zadru (=VTKŠ) smještena je u Ulici dr. Franje Tuđmana 24i u iznajmljenim prostorijama Sveučilišta u Zadru. Prostorije VTKŠ su: tajništvo, ured ravnatelja i dvije dvorane-predavaonice. Knjižni fond smješten je u knjižnici Sveučilišta i broji 1968 naslova. Djelatnici VTKŠ su mr. don Marinko Duvnjak, ravnatelj i Ariana Mračić, dipl. pedagog, tajnica.

Ak.god. 2004/2005. - 13. godina rada VTKŠ, započela je 4. listopada 2004., a završila 30. rujna 2005. U siječnju 2005. godine završio je zimski semestar ak.god. 2004/2005.

Na programu su bili predmeti I. i III. godine: studenti I. i II. godine /I. grupa studenata/ upisali su predmete I. godine, a studenti III. i IV. godine /II. grupa studenata/ predmete III. godine.

U zimskom semestru I. grupa studenata imala je ukupno 341 sati predavanja plus 30 sati seminara, a II. grupa 241 sati predavanja plus 30 sati seminara; u ljetnom semestru I. grupa imala je 257 sati predavanja plus 26 sati seminara, a II. grupa 246 sati predavanja plus 26 sati seminara.

U zimski semestar upisana su 52 studenta, a u ljetni 51.

Nastava se redovito održavala po rasporedu koji se sastavljao iz tjedna u tjedan. U studenom 2004. organiziran je izvanredni ispitni rok, u prosincu 2004. apsolventski ispitni rok; u veljači, lipnju-srpnju i rujnu 2005. organizirani su redoviti ispitni rokovi, u travnju 2005. apsolventski i izvanredni ispitni rok.

Plan i program ak.god. 2004/2005. je realiziran.

Profesorski kadar: domaćih profesora je 59,09%, a gostujućih 40,91%.

Duhovnost : Mons. Ivan Mustač, generalni vikar Zadarske nadbiskupije predvodio je Duhovnost, 4 sata u ljetnom semestru.

Ak.god. 2005/2006. - 14. godina rada VTKŠ, počela je 3. listopada 2005.

Na programu su predmeti II. i IV. godine: studenti I. i II. godine /I. grupa studenata/ upisali su predmete II. godine, a studenti III. i IV. godine /II. grupa studenata/ predmete IV. godine.

Profesorski kadar: domaćih profesora je 61,11%, a gostujućih 38,89%.

U zimski semestar upisano je 57 studenata.

Na početku akademske godine Sveta misa i Zaziv Duha Svetoga za sve zadarske studente i profesore visokih škola i fakulteta bila je u crkvi Sv. Dimitrija 26. listopada 2005, službu je predvodio mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski.

Organizirali smo dva /2/ roka za prijamne ispite. Prvi - ljetni bio je 8. srpnja 2005., prijavilo se 7 kandidata, a drugi - jesenski 9. rujna 2005., prijavilo se 7 kandidata.

Stručna sprema kandidata koji su položili prijamni ispit:

- Gimnazija Vladimira Nazora Zadar: 2
- Gimnazija Jurja Barakovića Zadar: 1
- Srednja škola Bartula Kašića Pag - opća gimnazija: 1
- Centar za odgoj i usmjereno obrazovanje Zadar - suradnik u razrednoj nastavi: 1
- Birotehnika - centar za dopisno obrazovanje Zagreb - komercijalist: 1
- Pučko otvoreno učilište Zagreb - komercijalist: 1
- Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola Zadar - upravni referent: 1
- Hotelijersko-turistička i ugostiteljska škola Zadar - hotelski ugostitelj: 1
- Srednja škola Pakrac - fizioterapeutske tehničar: 1
- Obrtnička škola Gojka Matuline Zadar - kozmetičar: 1
- Tehnička škola Zadar - elektrotehničar: 1
- Kemijska škola Zadar - grafički tehničar: 1
- Medicinska škola Ante Kuzmanića Zadar - zdravstveno laboratorijski tehničar: 1

Kandidati dolaze iz sljedećih župa:

- Sv. Mihovil Galovac: 2
- Uznesenje BDM Pag: 1
- Uznesenje BDM Pakrac: 1
- Sv. Ivan Krstitelj Zadar: 3
- Pohodjenje BDM Privlaka: 1
- Bl. Alojzije Stepinac Zadar: 2
- Gospa od ružarija Ražanac: 1
- Sv. Josip Zadar: 1

Dvije kandidatice su časne sestre: Družba sestara milosrdnica Zadar i Družba kćeri Božje ljubavi Zadar.

Petnaesti kandidat upisan ove akademske godine na VTKŠ je iz Rijeke, župa Bezgrešnog začeca Veli Brgud Jurdani, završio je četiri godine Medicinskog fakulteta u Rijeci i prije toga je završio opću gimnaziju u Rijeci.

Sa drugih škola/fakulteta - prijelaz upisana je jedna studentica s Vrhbosanske visoke teološke škole Sarajevo - Teološki institut Mostar.

Od osnutka VTKŠ upisano je 276 studenata, a diplomiralo je 67 studenata, odnosno 24,28% od ukupnog broja upisanih studenata.

U 2005. godini diplomiralo je 12 studenata: Marko Vučetić, Branka Bartulović, Anica Škaulj, Laura Cukar, Ružica Knežević, Ivana Delač, Dubravka Varivoda, Hrvoje Oštrić, Šime Lonić, Mario Peša, Kornelija Stipčević, Anita Mršić.

Planovi za 2006. godinu

- organizirat ćemo prijamne ispite za upis studenata u I. godinu studija,
- trebamo trajno i stručno urediti knjižnicu za potrebe naših studenata,
- nabavka opreme za potrebe unapređenja nastave (DVD i TV-prijemnik),
- posjet pravoslavnom manastiru Krka,
- posjet Franjevačkom samostanu na Visovcu,
- usklađivanje studija prema Bolonjskoj deklaraciji.

Zadar, 6. ožujka 2006.

Mr. don Marinko Duvnjak,
ravnatelj

CARITAS ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izvješće za 2005. godinu

Nakon kalendarske 2005. godine, prema izvješćima pojedinih Caritasovih službi, možemo iznijeti opći pogled na rad našeg Nadbiskupijskog Caritasa, koji je kao važna institucija naše nadbiskupije započeo jedno novo razdoblje svoga djelovanja.

Caritasovo djelovanje se odvija u kroz dva žarišta koja se međusobno preklapaju, tako je djelovanje raspoređeno kroz Socijalnu službu te kroz Obiteljsko savjetovalište. Rad u Socijalnoj službi i Obiteljskom savjetovalištu nastoji s ostalim državnim, županijskim i gradskim službama pomoći ljudima u potrebi kroz razne vidove pomoći.

Još uvijek se osjećaju problemi izazvani ratnim stradanjima i strahotama u nedavnom Domovinskom ratu, ali su uz to sve prisutniji problemi osiromašenja i sve težeg materijalnog stanja naših obitelji u koja one ulaze kroz razna zla suvremenog svijeta, kao što su razne ovisnosti, nasilja, nevjere, nesolidarnosti, te niz drugih rastućih problema koji udaraju na obitelj i tako razaraju našu tradicionalnu hrvatsku kršćansku obitelj.

Naš je Caritas kroz svoje dugogodišnje djelovanje te po svojim stručnim službama, svakako našao svoje mjesto i područje rada u našoj Nadbiskupiji, ali se osjeća da na rad Caritasa računaju i državne, županijske te gradske službe, što svakako ide u prilog ozbiljnosti i kvaliteti rada Caritasa, te je Caritas Zadarske Nadbiskupije upravo radi svoje ozbiljnosti u pristupu problemima i rješavanju istih, postao je ozbiljan suradnik sa gotovo svim socijalnim institucijama kako državnim, tako županijskim i gradskim.

U Caritasu su prisutna dva osnovna Programa koji u sebi sadrže niz drugih programa, tako djelovanje Caritasa možemo razvrstati kroz ova dva programa:

- program Socijalne službe Caritasa
- program Obiteljskog savjetovališta

Socijalna služba Caritasa

Ovaj Program pomaže u osnovnim životnim potrebama kroz mjesečne novčane pomoći i jednokratne novčane pomoći. Osim novčanih pomoći Program obuhvaća dijeljenje obiteljskih paketa, zatim dijeljenje toplih obroka preko Pučke kuhinje i nizom drugih načina, već kako odredi situacija od slučaja do slučaja..

Obiteljsko savjetovalište

Obiteljsko savjetovalište je u tijeku 2005. godine provodilo svoj program uz probleme proizašle od posljedice ratnih stradanja, ovisnosti, problemi nasilja u obitelji. Sada u obiteljskom savjetovalištu rade tri djelatnika. Ono surađuje sa mnogim sličnim institucijama grada i županije, kao što je Centar za rad i socijalnu skrb Zadra, Biograda i Benkovca, zatim sa Domom za odgoj, Državnim odvjetništvom, PU Zadar, Inspektorima za mladež, Srednjim školama u Zadru i drugim gradovima Županije. Razne institucije šalju našem Obiteljskom savjetovalištu pojedine slučajeve na stručnu obradu.

U nekoliko župa se provodi program *Ecclesia domestica*, u kojem se radi na zajedničkom katehiziranju cijele obitelji.

U sklopu Caritasa otvoren je Centar priprema za terapijske zajednice ovisnih o drogama. Kroz centar je prošlo na desetke ovisnika i njihovih obitelji, a jedan broj ih je i poslan na liječenje u zajednice u domovini ili u inozemstvu.

Razvoj Caritasa

Sadašnji programi Caritasa nastaviti će se i u budućnosti, s tim da ćemo uvijek nastojati poboljšavati svaki od programa.

Kud bi trebao smjerati Caritas? Pred Caritasom su svakako velike mogućnosti rada, na polju ljudi potrebnih naše pažnje. Tako da bi Caritas trebao krenuti smjerom brige za razne skupine. Svakako bi trebalo razmišljati o otvaranju radionica ili dnevnog boravka za odrasle, bilo da se radi o invalidima, psihički bolesnim osobama ili osobama sa drugim potrebama. Primjetno je da ljudi sa ovakvim problemima često nemaju adekvatno mjesto gdje bi provodili svoje vrijeme. Sukladno ovim potrebama, Caritas je stupio u kontakt sa Psihijatrijskom bolnicom u Zadru te će uz njenu stručnu pomoć krenuti u realiziranje radionica i dnevnih boravaka za psihički oboljele.

Uz ovaj projekt u skoro vrijeme zaživjet će i Centar za duhovnu pomoć, gdje će u određene dane u tjednu na raspolaganju biti svećenik.

Svakako bi trebalo razmišljati o otvaranju sigurne kuće u suradnji sa socijalnom službom grada i policijom, u koji bi se mogli skloniti oni koji su izloženi trajnom nasilju u obitelji.

Trebalo bi više poradi na angažiranu volonterizma te otvaranju patronažne službe koja bi s vremena na vrijeme posjećivala i pomagala one koji ne mogu izići iz svojih domova bilo zbog bolesti bilo zbog starosti. Kroz slijedeće razdoblje osim uhodanih programa te ovih potencijalnih koje ćemo se truditi realizirati, pokušat ćemo više napraviti na području organiziranja župnih caritasa, jer osjećamo da nam nedostaje jedna mreža župnih Caritasa za bolje i učinkovitije djelovanje Caritasa općenito.

Da bi mogli uspješno nastaviti sa dosadašnjim programima i da bismo se upuštali u nove potrebna je podrška cijele Crkve Zadarske, te rad Caritasa preporučam u Vaše molitve.

Don Ivica Jurišić,
ravnatelj

Obiteljsko savjetovalište

(Siječanj – prosinac, 2005.)

I.

Kroz siječanj i veljaču Obiteljsko savjetovalište je radilo sa samo jednim djelatnikom, a od ožujka travnja je ekipirano upošljavanjem dvoje djelatnika te se prema planu, posao podijelio prema profilima stranaka i prema problematici zbog koje osobe dolaze na savjetovanje..

Od početka siječnja do kraja prosinca na savjetovanju sam imao **263 osobe** i obavio **933 sata** savjetovanja. Od toga je bilo **130 pojedinaca**, **22 para** i **35 obitelji** (dijelom cjelovitih a dijelom po dvoje članova obitelji) na savjetovanju. S nekima je savjetovanje završeno a s nekima se nastavlja i u drugoj godini. Jedan određen broj dolazi u Savjetovalište povremeno, to jest nakon nekog vremenskog razdoblja ponovo traži jedan do dva susreta za neku novonastalu situaciju. Najčešće se u Savjetovalište dolazi tjedno, dok jedan broj dolazi intenzivnije a jedan pak broj dvotjedno ili povremeno.

Osobe su u Savjetovalište dolazile sa slijedećim problemima:

- **adolescenti** s problemom adolescentskih kriza, problema u ponašanju, tjeskoba, depresivnosti i problema u učenju
- **studenti** s problemima nedovršenog ili prekinutog studija, zastoja u davanju ispita, s depresivnošću ili strahovima
- **obitelji** s obiteljskim problemima, najčešće funkcioniranje jednog člana a ponekad i cijele obitelji
- **parovi** s problemima u partnerskim odnosima ili s problemom jednog partnera
- **starije osobe** s problemom prilagođavanja na smrt ili bolest bračnog druga, ili svoje osobno stanje
- **pojedinci** s problemima depresije, tjeskobe, zlostavljanja, itd.

Sve troje djelatnika Savjetovališta sudjeluje u pripremama za brak. Zajedno s još dva psihologa i don Emilom pripremili smo novi koncept pripreme za dio koji rade psiholozi i svećenik. Psihološki dio bit će kombinacija rada u grupi i predavanja. Dogovorene su teme, napravljena shema susreta i izrađeni materijali po kojima se od jeseni odvijaju susreti.

Program "Kućna Crkva" s obiteljima u Benkovcu traje već treću godinu, a okuplja tjedno desetak obitelji. Tijekom ovog razdoblja radili smo s roditeljima Povijest spasenja uzimajući biblijske "parove" (Adam i Eva; Abraham i Sara, Mojsije-Aron/Mirjam). S djecom smo radili kreativnu radionicu u glini, gdje smo ih pokušali naučiti rad s glinom, za što smo angažirali i prof. Gujinja. U drugoj polovici godine uveli smo radionicu s glazbom. Već se pomalo profilira u grupi za što koje dijete ima talenta. Na kraju godine u lipnju imali smo jednodnevni završni susret s obiteljima u Pakoštanima.

Održali smo više susreta s institucijama s osobama s kojima surađujemo:

1. posjetili smo komune "Cenacolo" u Tugarima i "Susret" u Splitu i Čiovu
2. više sastanaka s Centrom za prevenciju i liječenje ovisnosti u prostorijama Centra s ciljem boljeg međusobnog upoznavanja i suradnje
3. susret s Centrom za Socijalnu skrb u prostorijama Caritasa. Na jesen je održan radni susret s dijelom Centra koji se bavi obiteljskom problematikom
4. susret sa svećenicima zapadnog i istočnog dekanata na Belafuži i Smiljevcu. U 2006. planiramo susrete s drugim dekanatima
5. susret na Puntamici s tajnikom Ureda HBK za obitelj, gdje smo istakli potrebu povezivanja s drugim Savjetovalištima i osnivanjem obiteljskih udruga
6. Susreli smo se s odjelom Psihijatrije i dogovorili izradu zajedničkog programa za osobe u remisiji koje mogu sudjelovati u radnoj terapiji i radu u grupi

7. sudjelovali smo u prosincu na dva susreta u Gradskoj knjižnici na tribinama u mjesecu borbe protiv ovisnosti zajedno s roditeljima ovisnika.

Osim najavljenih susreta i programa, potrebno je unaprijediti rad Savjetovališta nabavkom stručne literature i stalne supervizije. Savjetovalište ne posjeduje adekvatnu literaturu koja je neophodna za kvalitetan rad. Za početak smo nabavili nekoliko osnovnih priručnika.

Izradili smo promidžbeni materijal (plakat i mali letak o Savjetovalištu) koji ćemo podijeliti po župama, medicinskim ustanovama, školama, itd.

Bili smo na dvije edukacije s ostalim Savjetovalištim u Zagrebu i na Sljemenu.

Mladen Klanac, psih.

II.

Izvješće se odnosi na period od 18. travnja – 31. prosinca 2005.g.

Po imenovanju za rad na mjestu psihologa u Obiteljskom savjetovalištu Caritasa Nadbiskupije zadarske dana 18. travnja 2005.g. započela sam s radom u Savjetovalištu prema dekretom zaprimljenim zadaćama.

Prema internom dogovoru sa članovima Tima u Savjetovalištu u mojem je radu stavljen naglasak na rad sa bračnim parovima/ obiteljima / osobama čije je mentalno zdravlje ugroženo uslijed depresije i posljedica traumatskih događaja (nesreće, bolest, smrt, nasilje, krizne obiteljske situacije ...).

Rad sam provodila na način da bi zainteresiranim klijentima organizirala individualno, bračno ili obiteljsko savjetovanje, psihološku dijagnostičku procjenu, psihoterapijski tretman, te ih po potrebi upućivala i drugim stručnjacima radi dodatne pomoći, sa kojima bi surađivala radi organizacije pomoći klijentima (sa bolnicom, poglavito psihijatrima i liječnicima opće prakse, socijalnim radnicima iz različitih institucija, te stručnim službama škola).

Osim toga, napravila sam dva programa za grupno provođenje psihosocijalnog tretmana i to :

- “Škola za roditelje” namijenjena roditeljima koji zbog različitih razloga nemaju dovoljno kapaciteta za pravilan odgoj svoje djece, te postoji rizik za zlostavljanje/zanemarivanje djece u obitelji, te
- “ Psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja” namijenjen muškarcima koji ne mogu kontrolirati svoju agresivnost u obitelji ili se već pojavljuju kao počinitelji obiteljskog nasilja kroz različite institucionalne postupke.

U narečenom izvještajnom razdoblju kroz psihološko savjetovanje “prošlo” je 70 slučajeva (149 osoba), od čega je 26 uključeno u obiteljsko savjetovanje, 12 u bračno i 32 u individualno savjetovanje.

Ukupno je provedeno 298 savjetodavno/dijagnostičko/terapijskih razgovora ili ukupno 415 sati.

U obiteljsko savjetovanje uključeno je više članova obitelji, sa kojima se radi grupno, a po stručnoj procjeni provode se i pojedinačni razgovori.

U bračno savjetovanje uključen je bračni par.

U individualno savjetovanje uključena je jedna osoba koja ima svoj problem, ali se po potrebi u razgovore uključuju i članovi obitelji (u dijagnostici i u tretmanu radi potrebne obiteljske podrške klijentu).

Obitelji koje su se obratile za psihološki tretman opterećene su multiplim problemima koji najčešće traju dugi niz godina.

Obitelji su motivirane za traženje pomoći u trenutku kad je kod njihove djece došlo do nekog prepoznatljivog oblika poremećaja ili kad mentalno zdravlje jednog ili oba supružnika drastično propadne , a u povijesti obitelji nalaze se dugotrajna neslaganja, konflikti i nasilja.

Individualne poteškoće koje se susreću kod članova tih obitelji su kod muškaraca najčešće alkoholizam i PTSP, a kod žena depresivnost, vrlo često sa suicidalnošću; duševna bolest kod

jednog ili oba partnera ili ovisnost o opojnim sredstvima djece ili ovisnost roditelja kod mladih obitelji.

U tim se obiteljima često susreću poremećeni širi obiteljski odnosi, neprihvatanje članova obitelji porijekla izborom bračnog partnera ili načina života, što dodatno opterećuje primarnu obitelj koja je u problemu.

Bračni parovi koji se javljaju za pomoć također najčešće dolaze nakon dugotrajno poremećenih bračnih odnosa, često u tijeku rastave braka, a kao poteškoće najčešće navode: emocionalno zlostavljanje, rjeđe fizičko i seksualno, razmimoilaženje u vrednovanju i životnim stavovima, emocionalno zahlađenje, seksualnu deprivaciju/disfunkcionalnost, te bračnu prijevaru.

U individualnom tretmanu odrasli klijenti najčešće su osobe sa nekim oblikom depresivnog poremećaja. U njihovoj životnoj povijesti najčešće je prisutna dugotrajna izloženost zlostavljanju ili emocionalnoj deprivaciji u braku ili obitelji porijekla. Najčešći oblik zlostavljanja je emocionalno (vrijeđanje, psovanje, omalovažavanje, uskraćivanje osobne slobode i slobode odlučivanja, odlučivanja u odgoju djece ...), a bračni partner često ima neke zdravstvene probleme : alkoholizam, PTSP, duševna bolest.

Osim toga osobe se javljaju i radi prevladavanja neke životne poteškoće: rastave braka, zlostavljanja u i izvan obitelji.

U individualnom tretmanu adolescenti se javljaju zbog adolescentnih kriza sa slikom depresivnosti, smetnji ponašanja, a neki i psihotičnosti. U povijesti osobnog razvoja njih 70 % navodi svjedočenje obiteljskom nasilju, rastavi roditelja... U 30% slučajeva kriza izbija zbog nedovoljnih kapaciteta za nošenje sa uvećanim životnim zahtjevima (odvajanje od obitelji porijekla, studij, preseljenje u drugi grad...)

Djeca se uključuju u individualni tretman jedino u slučaju kad je indicirana obiteljska kriza za pojavu poremećaja kod djeteta. To su djeca koja manifestiraju simptome depresivnosti, nezadovoljstva, agresivnosti, nepoštivanja normi ponašanja ili/i zanemarivanje školskih obaveza. U obiteljima te djece nalaze se konfliktni odnos roditelja, zlostavljajući/zanemarujući odnos roditelja prema djetetu, adaptacija obitelji na rastavu braka, neslaganje roditelja oko odgojnih postupaka prema djetetu, kompleksni odnosi uslijed rekonstruiranja obitelji...

U psihosocijalni tretman "Škole za roditelje" uključeno je 6 osoba, sa kojima je, nakon individualnih priprema i procjena, provedeno 8 grupnih tematskih radionica u trajanju od 2,5- 3 sata svaka.

U "Psihosocijalni tretman počinitelja obiteljskog nasilja" uključene su tek 2 osobe i u fazi su individualne procjene i pripreme za grupni tretman.

Početak grupnog tretmana izostao je zbog formalno-pravnih razloga koji su u rješavanju.

U svom radu se osim suradnje sa članovima tima Obiteljskog savjetovališta, oslanjam na suradnju sa svim zaposlenicima Caritasu, te institucija sustava koje se bave sličnom problematikom (Centri za socijalnu skrb, sudovi, bolnice i ambulate, škole, udruge koje se bave obiteljskim problemima, župne zajednice...)

U okviru te suradnje sudjelovala sam na više sastanaka sa temom promoviranja rada Obiteljskog savjetovališta.

U suradnji sa župama održala sam dva susreta sa roditeljima krizmanika i prvopričesnika sa predavanjem i diskusijom o odnosu roditelja i djece.

Radi jačanja osobnog kapaciteta za stručni rad sa klijentima nastavila sam pohađanje grupne supervizije u organizaciji Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, započete na prethodnom radnom mjestu, a supervizija se odvija jednom u tri tjedna u trajanju od 3-4 sata.

Prilikom zapošljavanja u Caritasu nisam zatekla ništa od psihologijske literature i psihodijagnostičkih instrumenata, bez čega je rad psihologa nemoguć, te se koristim svojim privatnim instrumentima i literaturom.

U dogovoru sa ravnateljem naručivat će se instrumenti prema mogućnostima. Od početka rada u Caritasu sudjelovala sam na dvije kratke edukacije : dvodnevna edukacija iz primjene gestalt terapije sa djecom, te jednodnevna edukacija iz primjene Warteg testa crteža , u kojoj sam dobila i instrument.

U planu za sljedeću godinu je edukacija za test MMPI-2 i MMPI-A, te nabavka instrumentarija.

Također bi bilo neophodno kontinuirano educiranje, supervizija i mentorske konzultacije iz područja psihoterapije primjenjivih u sklopu gestalt, te sistemske bračne i obiteljske terapije. U svom radu u nastupajućoj godini planiram više susreta sa obiteljima (po župama) gdje bih kao preventivnu aktivnost organizirala za obitelji kraće tematske radionice sa ciljem očuvanja obiteljskih vrijednosti i mentalnog zdravlja članova obitelji.

Ana Uranija, psihol.

III.

U izvještajnom periodu **od 15. ožujka do 30. lipnja 2005 godine** rad je moguće podijeliti u nekoliko grupa, ovisno o problematici koja je zastupljena.

1. Pojedinci i obitelji s problemom ovisnosti:

Intenzivne pripreme za odlazak na liječenje u komunu započeli smo krajem ožujka ove godine. Suradujemo sa svim poznatim komunama u Hrvatskoj i Italiji. Gorući problem ovisnosti zahtjeva suradnju različitih institucija, tako da smo u tu svrhu organizirali sastanke s Centrima za ovisnost i Centrom za socijalnu skrb te posjete zajednicama «Cenacolo» i «Susret». Ponovno su uspostavljene veze sa zajednicom San Patrignano u Italiji. U tome su uvelike pomogla poznanstva Brune Grbić i njezino osobno iskustvo boravka u komuni San Patrignano, koja se sama aktivno uključila u pripreme i čiji je rad adekvatno honoriran.

U program pripreme za liječenje u komuni uključeno je 9 osoba. Program priprema za komunu traje tri do četiri mjeseca, ovisno o spremnosti pojedinca. Osobe su obvezatne dolaziti dva puta tjedno na razgovore u prostorije Caritasa, a jednom tjedno na sastanke u Split, gdje je glavno središte Udruge San Patrignano. Sedmero je osoba otputovalo u Italiju. Jedna je osoba odustala nakon tri tjedna boravka u komuni, a dvije osobe nisu niti otputovale. U programu pripreme nalazi se još jedna osoba. Nekoliko je roditelja, bilo osobno, bilo telefonski tražilo savjete kako motivirati svoje dijete na odlazak u komunu i kako se nositi sa ovisnikom u kući.

S odlaskom tih sedam osoba u Italiju, formirala se grupa roditelja koja se redovito okuplja jednom tjednom u prostorijama Caritasa. Za tu je grupu roditelja organiziran poseban program koji će trajati koliko i boravak njihove djece u komuni. Program je osmišljen na način da obnovi narušene obiteljske odnose, da roditeljima olakša praćenje liječenja njihove djece i da povratak bude za sve, kako za bivše ovisnike tako i za obitelji, uistinu znak novog početka. Za te je susrete pripreman poseban materijal (stručna literatura, materijal s Interneta te prijevodi tekstova objavljenih u časopisima zajednice San Patrignano). Cilj nam je upoznati roditelje s vrstama i djelovanjem droga, bolestima s kojima se susreću ovisnici, najnovijim istraživanjima i svim aktivnostima koje poduzimaju institucije koje se bave problemom droge. Dvoje roditelja uz redovite dolaske na grupu dolazi i na individualan tretman.

2. Partnerski problemi u braku

U proces bračnog savjetovanja, prema preporuci Centra za socijalnu skrb (Zadra i Biograda), gdje su i pokrenuti brakorazvodni postupci, uključeno je dva para. Od toga su s jednim parom obavljena tri razgovora po 90 min, nakon čega je proces prekinut, kako zbog nedovoljne motivacije tako i zbog prirode posla kojim se suprug bavi. Par je mogao dolaziti samo subotom. Drugi je par pokazao visok stupanj motiviranosti te se u tretman je uključila cijela obitelj. Bračnom je paru ponuđena psihološka i duhovna pomoć tako da se prema procjeni pojedini članovi obitelji uključe zajedno ili nasamo. Na adresu Savjetovališta obratile su se i dvije ženske osobe, čije muževi pokazuju znakove psihičkih poremećaja i odbijaju psihijatrijska liječenja, a koje ne žele rastavu nego traže pomoć i savjet kako da se nose sa svakodnevnicom.

3. Problemi u odnosima roditelja i djece i problemi odgoja

U ovoj je skupini moguće razlikovati različite podskupine. U stalni tretman pomoći oko učenja, gdje je učenje naveden kao primarni problem, a onda se kasnije ukazala potreba za savjetovanjem roditelja oko određenih odgojnih postupaka, uključeno je 4 djece. Od toga je dvoje djece osnovnoškolske dobi, a drugo dvoje pohađa srednju školu.

Jedan trinaestogodišnjak, uspješan sportaš i đak, ali traumatiziran dugogodišnjim iskustvom majčinog ovisništva o heroinu, dolazi redovito na razgovore. Majka je uključena u program priprema za komunu.

Savjetovanje kao sustavnu pomoć za uspješnije prevladavanje teškoća u razdoblju adolescencije zatražile su tri obitelji. Samo je jedna obitelj uključena u stalan tretman gdje je za suradnju otvorena cijela obitelj – dijete i roditelj zajedno. U drugim dvjema radi se sa roditeljima, jer djeca odbijaju suradnju. U jednom je slučaju riječ o problemima agresivnosti, nekontroliranog bijesa i ljutnje na majku, a u drugom je slučaju riječ o depresivnom, nezainteresiranom ponašanju koje tu mladu osobu sprječava u normalnom svakodnevnom funkcioniranju, a koje zahtjeva i psihijatrijsku obradu.

Pomoć vezenu uz narušenu obiteljsku dinamiku tražilo je i desetak osoba putem telefona. Te osobe traže savjet telefonom jer žele sačuvati anonimnost i ne žele se izlagati (neki od njih su nazvali vjerujući da su dobili «Slamku», telefon za psihološku pomoć, koji je u prostorijama Caritasa djelovao prije tri godine).

Na proces savjetovanja odlučila se i jedna trudnica koja je uključena i u program «Pro vita.»

U razdoblju od 15. ožujka, otkako sam se zaposlila u Obiteljskom savjetovalištu, do 30. lipnja 6 obitelji redovito se okuplja na tjedne grupne susrete, u stalan proces savjetovanja je uključen 1 bračni par (20 h savjetovanja – 14 dolazaka), 2 obitelji (6 h savjetovanja – 5 dolazaka), 8 osoba na individualni tretman (od toga je četvero djece- 30 h i 30 min rada s djecom – 23 dolazaka, i 12 h savjetovanja za odrasle osobe – 9 dolazaka i 1 odlazak na teren).

U individualnom radu s ovisnicima provedeno je 50 h razgovara – 40 dolazaka. Održano je 15 sastanaka roditelja u trajanju od 1 h. Obavljeno je dvadesetak savjetovanja te desetak jednokratnih savjetovanja, najčešće telefonskim putem.

U ovome sam razdoblju pet puta bila na službenom putovanju. Održana su četiri seminara posvećena treningu asertivnosti, disleksiji, poremećaju pozornosti s hiperaktivnošću (ADHD-u) i duhovnosti bračnih partenra te je organiziran posjet komunama.

- Od mjeseca rujna mijenja se dosadašnja koncepcija organizacije zaručничkog tečaja. Aktivno sam uključena u pripreme oko tih promjena. U tijeku je detaljno koncipiranje programa, tema i radionica.

- U tijeku je i izrada programa kojem je cilj kroz osmišljeni rad s neudanima i neoženjenima pronaći kvalitetan način njihova angažmana unutar Crkve. Program bi trebao zaživjeti barem u jednoj župi od mjeseca rujna i nije zamišljen odvojeno od rada s obiteljskim zajednicama

Martina Šimunić

Izvešće o radu s ovisnicima

Veljača-prosinac 2005.

Od 4. 2. 2005. godine počela sam pomagati ovisnicima za pripremu i odlazak u komunu San Patrignano u Italiju. U ovoj godini pripremila sam trinaest ovisnika od kojih su njih šestoro u komuni, a dvojica su odustala tokom programa u komuni. Trenutno sada pripremam jednog dečka i tri cure. Moj rad sa pojedincima se održava dva puta tjedno od sat vremena ili prema potrebama i mogućnostima osoba. Njihova priprema vremenski sadrži od 3 do 4 mjeseca a nekad i duže, ovisno o pojedincu. Također imamo i jedanput u sedmici rad s roditeljima kojima se djeca nalaze u komuni. Susret se održava u Caritasu i to u popodnevnim satima. Svi roditelji su obavezni dolaziti na sastanke jer komuna zahtijeva da se prati rad djece, a također da i oni mijenjaju neke od njihovih stavova i navika, osobito u komunikaciji s vlastitom djecom.

RAD SA OVISNICIMA:

- od 4. 3. 2005. do 29. 12. 2005. - 225 sati

ODLAZAK SA OVISNICIMA U UDRUGU SAN PATRIGNANO U SPLIT :

- od 4. 3. 2005. do 30. 12. 2005. 18 puta

SASTANAK SA RODITELJIMA:

- od 3. 4. 2005. do 30. 12. 2005. 28 sati

- odlazak u Split sa roditeljima 24.5.2005.

- 4. 5. 2005 god imala sam intervju na Splitskoj Dalmatinskoj TV postaji

- 7. 12. 2005 god svjedočenje na javnim tribinama u Zadru povodom mjeseca Borbe protiv ovisnosti

ODLAZAK U ITALIJU U POSJET OVISNICIMA I KOMUNI " SAN PATRIGNANO ":

- od 25. 4. 2005 do 29. 4. 2005.

- od 17. 12. 2005 do 21. 12. 2005.

Bila su dva susreta sa dekanatima u Zadru

- 2. 7. 2005 god boravak sa djecom u Pakoštanima cjelodnevni izlet.

Bruna Grbić

Ukupno izvješće za Obiteljsko savjetovalište *Siječanj* – prosinac, 2005.

U Savjetovalištu je bilo:

- 76 obitelji
- 35 parova
- 183 pojedinca

Ukupno je obavljeno 1623 sata savjetovanja u trajanju od 60-90 minuta po susretu.

Održano je 28 susreta s grupom roditelja ovisnika u trajanju po sat vremena.

Obavljeno je 18 odlazaka u Split s roditeljima i ovisnicima i 2 odlaska u komunu «San Patrignano» u Italiju.

Održano je 8 susreta s institucijama/osobama s kojima surađujemo, od toga jedan jednodnevni susret s komunama na području Splita.

Djelatnici su bili na dvije edukacije i nekoliko jednodnevnih seminara.

Održavaju se tjedni susreti s grupom roditelja i djece u Benkovcu.

Održavaju se tjedni susreti grupa s problemom nasilja u obitelji.

Mladen Klanac, psihol.

Socijalna služba

Rezultati istraživanja o siromaštvu u Hrvatskoj pokazuju da gotovo trećina kućanstava živi u siromaštvu, a više od polovine njih iz mjeseca u mjesec ne može pokriti osnovne troškove. Najsiromašniji su samci (samohrani roditelji, umirovljenici), zatim višečlane obitelji, te doseljeničke obitelji koje su se doselile iz područja koja su bila zahvaćena ratnim događanjima. Probleme otežava i činjenica da većina siromašnih ima i nekih ozbiljnih zdravstvenih problema, što njihovu situaciju čini još težom. Troškovi su liječenja, posebice ako zahtijevaju dodatnu njegu, iznimno skupi- osobito za obitelji koje su i bez dodatnih troškova na rubu financijskih mogućnosti. Aktivnosti Socijalne službe bile su usmjerene na najugroženije kategorije naših korisnika koji obitavaju na području Nadbiskupije. Njihove potrebe nastojalo se zadovoljiti kroz nekoliko Programa.

PROGRAMI SOCIJALNE SLUŽBE:

- OSNOVNO SOCIJALNO ZBRINJAVANJE
- ŠKOLOVANJE ĐAKA I STIJDENATA
- ZA ŽIVOT
- PUČKA KUHINJA
- BORAVAK ZA DJECU IZ RIZIČNIH OBITELJI
- STAMBENO ZBRINJAVANJE DOSELJENIH HRVATA
- RAD ZA OPĆE DOBRO
- KUMSTVA
- HUMANITARNE AKCIJE

OSNOVNO SOCIJALNO ZBRINJAVANJE

KATEGORIJE KORISNIKA	OBITELJI:
<i>Materijalno ugrožene obitelji</i>	183
Samohrani roditelji	111
<i>Kronično bolesne osobe</i>	110
<i>Stare i nemoćne osobe</i>	39
Ovisnici	31
Djeca bez roditeljske skrbi	10
Osobe sklone skitnji	6
UKUPNO	490

OBLICI POMOĆI	OBITELJI:
<i>Mjesečna novčana pomoć</i>	185
<i>Mjesečna nov. pom. za elekt. energ. i dr.</i>	48
<i>Mjesečna nov. pom. za mlijeko i pelene.</i>	33
<i>Jednokratna novčana pomoć</i>	23
<i>Pomoć u namirnicama do 09/05</i>	147
UKUPNO	cca/mj 400

Ovom Programu treba pridodati i obitelji koje je pomagao Grad Zadar, odnosno Odjel za socijalnu skrb, a takvih obitelji tijekom godine je bilo ukupno 36 (to su obitelji koje obitavaju na području uprave Grada Zadra)

ŠKOLOVANJE ĐAKA I STUDENTA

- 157 obitelji tijekom godine

- 13 smještaja u Bački dom

Tijekom dijela dviju školskih godina, 2004/2005. - 2005/2006., redovitu mjesečnu pomoć za školovanje djece primile su 157 obitelji.

U školskoj godini 2005/2006. - za 8 učenika je u cijelosti plaćan smještaj u Đačkom domu Zadar.

U školskoj 2005/2006. - za 5 učenika je u cijelosti plaćen smještaj u Đačkom domu Zadar

“PRO VITA” - ZA ŽIVOT

U programu je bilo ukupno 122 trudnice odnosno roditelje:

20 samohranih majki

2 ovisnice

3 maloljetnice

1 duševno bolesna trudnica

32 prvorotkinje

35 korisnica su ostvarile materinstvo tri ili više put

104 trudnice su prvi puta u programu

18 trudnica dva ili više puta u programu

58 trudnica u program je uključeno tijekom 2005.

22 trudnice upućene su iz Savjetovališta Bolnice Zadar

36 trudnica uključila je ova služba

Korisnice redovito primaju mjesečnu novčanu pomoć

5 trudnica, roditelja primilo je i jednokratnu novčanu pomoć

41 roditelja dobila je i mjesečnu novčanu pomoć za kupovinu mlijeka, pelena.

PUČKA KUHINJA

- *Pučka kuhinja u Zadru*- 225 korisnika

- 103 korisnika participira Ministarstva socijalne skrbi

- 122 korisnika participira Caritasa

- *Pučka kuhinja Benkovac* - 61 korisnik

- 34 korisnika participira Ministarstvo

- 27 korisnika participira Caritas

BORAVAK ZA DJECU IZ RIZIČNIH OBITELJI

- program se uspješno provodio proteklu godinu. U izvještajno razdoblje ulaze dvije školske godine sa ukupno 57 djece
- 2004-2005.godine uključeno 32 djece
- 2005-2006.godine uključeno 25 djece

Rad se odvija svakodnevno. U program su uključena dva učitelja razredne nastave, psiholog i socijalni radnik. Proteklu godinu radilo se i sa grupom roditelja djece koja su uključena u Program.

Financiranje: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i Grad Zadar.

STAMBENO ZBRINJAVANJE DOSELJENIH HRVATA

Provodi se na područjima posebne državne skrbi, Benkovac, Obrovac i Kistanje.

- 84 obitelji koristile su ovaj program
- 30 obitelji riješilo je svoj stambeni status

RAD ZA OPĆE DOBRO

U suradnji sa Općinskim državnim odvjetništvom, Prekršajnim sudom Zadar i Centrom za socijalnu skrb Zadar, a u skladu s člankom 64. Zakona o sudovima za mladež (NN 111/97.), prihvaćali smo maloljetne počinitelje kaznenih djela kojima je izrečena odgojna mjera rada u humanitarnoj organizaciji, odnosno rad na poslovima komunalnog ili ekološkog značenja.

15 maloljetnih počinitelja upućena u Caritas
7 maloljetnika uspješno odradilo svoju obavezu
4 maloljetnika odbila izvršenje obaveze
2 maloljetnika u postupku izvršenja
2 maloljetnika privremeno ne mogu izvršiti obavezu

KUMSTVA

47 obitelji

CARITAS CARPI - 13 obitelji

CARITAS OFFENBURG - 31 obitelj

Pojedinačni donatori - 3 obitelji

HUMANITARNE AKCIJE

Ukupno 85 obitelji

- "Za 1 000 radosti" - 70 obitelji
- "Božićno darivanje Zadarske županije" - 15 obitelji

U ovom Izvješću prikazani su konkretni oblici pomoći i korisnici, obitelji, koje su bili u dužim potrebama, njih preko 1400. Velik broj je neevidentiranih korisnika koji su od ove službe tražili savjetodavne oblike pomoći uglavnom u ostvarivanju svojih statusnih prava. Upravo u ovom dijelu neevidentiranih vidim postepeno zauzimanje mjesta nevladinih institucija u razvijanju kombinirane socijalne politike, a posebno mjesto našeg Caritasa.

Poznato nam je da su državni socijalni programi birokratizirani, neučinkoviti i neinventivni (programi zadovoljavanja socijalnih potreba građana RH i Programi Nacionalne politike za zapošljavanje još uvijek su mrtvo slovo na papiru). Programi su često neprilagođeni lokalnim prilikama i zahtjevima. Sve humanitarne aktivnosti koje su se provodile u posljednjih nekoliko godina polučile su velike uspjehe, što znači da se kod naših građana razvija odgovornost za život u zajednici. Caritas svoj naglasak u daljnjem radu treba dati suradnji s jedinicama lokalne vlasti, kako bi se potrebe i usluge prema korisnicima konkretizirale, a i same korisnike uključivalo u rješavanje svojih problema (njihovo participiranje u plaćanju troškova usluga koje bi im se pružale).

Već sad nam se otvara i prioritet skrbi o starim osobama. To bi značilo usmjeravanje na razvoj pomoći u kući, umjesto smještavanja u institucije. Smatram da bi naš rad bio prepoznat od "onih" koji bi bili voljni participirati u djelu troškova takve skrbi. Solidarnim povezivanjem sa ostalim organizacijama- udrugama koji djeluju na našem području lakše bi

prebrodili probleme sa kojima se svi zajedno suočavamo. Naši zajednički interesi utjecali bi na učinkovitost državnih programa, a i na kraju na demokratičnosti.

U Zadru, 08. veljače 2006.

Izvješće sastavila:
Ana Škifić

III. UREDI

KATEHETSKI URED

Djeca i mladi danas rastu u životnom okruženju u kojemu religiozna kultura zasigurno više ne zauzima prvo mjesto. Ove godine pokušali smo se posebno približiti mladima – nudeći im vjeru i predlažući im putove kojima bi trebali ići. Koliko smo u tome uspjeli svatko osobno najbolje može prosuditi. No, na zajedničkom planu ovaj panoramski pregled događanja i osobna iskustva u radu s mladima u godini mladih neka nas pokrene i usmjeri na ono bitno što mladi traže i o čemu se pitaju – smisao svoga života i ljudskog postojanja i na odgovor koji im valja ponuditi – navještaj Kristova evanđelja kao životne snaga i orijentacije.

I. Katehetski ured Zadarske nadbiskupije čine sljedeća Povjerenstva:

- **Povjerenstvo za školski vjeronauk** koje okuplja voditeljice županijskih stručnih vijeća, gđu. Ljiljanu Elek, gđu. Ozanu Crnogorac i s. Viktoriju Gadža;
- **Povjerenstvo za Mandate** koje čine: mons. Ivan Mustač, don Gašpar Dodić, don Marinko Duvnjak.
- **Povjerenstvo za mlade, studente i duhovna zvanja** predstojnik kojega je don Zdenko Dundović, a članovi su: s. Mirjam Gadža, s. Jelena Marević, don Ivan Šibalić, don Igor Ikić i gosp. Ivica Kero;
- **Povjerenstvo za predškolski vjerski odgoj** za kojega je povjerenica s. Klara Puljić;
- **Povjerenik za župnu katehezu, te za osobe s posebnim potrebama** još uvijek nije imenovan
- Don Igor Ikić zadužen je za **program formacije župnih animatora**, prema programu Mladi za mlade, u našoj Nadbiskupiji.

II. VJERONAUK U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA:

Na području Zadarske Nadbiskupije je 35 osnovnih i 19 srednjih škola. U njima je zaposleno 54 vjeroučitelja laika (4 kao zamjene), 21 svećenik, i 22 časne sestre. Stručni ispit ih mora položiti 7 (šest laika i jedna časna sestra)¹.

Povjerenstvo za školski vjeronauk u Zadarskoj nadbiskupiji obuhvaća rad tri županijska stručna vijeća. Od listopada 2005. godine formirana su dva stručna vijeća koja okupljaju vjeroučitelje koji rade u osnovnim školama voditeljice kojih su gđa. Ljiljana Elek i gđa. Ozana Crnogorac. Voditeljica stručnog vijeća koje okuplja vjeroučitelje koji rade u srednjim školama

¹ s. Danijela Kovačević, Katarina Vitlov, Tereza Žepina, Marina Barišić, Anica Galešić, Klau dija Pavlović i Laura Cukar. Za zimski ispitni rok, u veljači 2006. prijavljeni su: Snježana Jurić, Lenka Radić, Iva Babić, Grgo Mišković i s. Zorana Čutura.

je s. Viktorija Gadža. Rad ovih povjerenstava odvija se u suradnji s Katehetskim uredom. Teme prošlogodišnjih susreta stručnih vijeća bile su:

1. Za osnovnu školu: Analiza izvedbenih planova i programa izrađenih prema važećem okvirnom Planu i programu katoličkog vjeronauka u osnovnim školama, Metode u vjeronaučnoj nastavi (predavanje s. Ane Thee Filipović), Vjeronaučni pripručenici, radne bilježnice - nastavna sredstva i izvor ideja za kreativni rad u vjeronaučnoj nastavi.

2. Za srednju školu: Metode u vjeronaučnoj nastavi.

Svako stručno vijeće ima četiri susreta godišnje. U studenom 2005., održano je zajedničko vijeće, u prostorima Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević, u Zadru, na kojemu se vjeroučiteljima Zadarske nadbiskupije predstavila gđa. Sabina Marunčić, prvi put imenovana viša savjetnica za vjeronauk iz Zavoda za školstvo RH, Podružnica Split. Spomenuta je savjetnica bila u nadzoru nastave vjeronauka u našoj Nadbiskupiji tijekom studenog kada je posjetila nekoliko škola u kojima rade vjeroučitelji pripravnici². Gđa. Sabina Marunčić bila je nazočna i na nastavi gđe. Ljiljane Elek radi uvida u nastavu spomenute gospođe, a radi popune dokumentacije za promaknuće u zvanje vjeroučitelja savjetnika. Promaknuće i svečana promocija predviđena je za veljaču 2006. Rad županijskih stručnih vijeća vezan je uz program, probleme i poboljšanje nastave vjeronauka u školama Zadarske nadbiskupije/županije.

Isto tako, u suradnji s Katehetskim uredom ostvareno je sudjelovanje vjeroučitelja na Katehetskim školama, zimskoj u Zagrebu, i ljetnoj u Splitu, kao i sv. misa za početak nove školske godine, u rujnu, u katedrali sv. Stošije, koju su animirali učenici Nadbiskupske klasične gimnazije s pravom javnosti.

Vjeroučitelji su sa svojom djecom i mladima, a na poziv Zadarske nadbiskupije i Katehetskog ureda sudjelovali u Korizmenoj akciji za kupnju inkubatora za intenzivnu njegu novorođenčadi male tjelesne težine, koji je mons. Ivan Prenda blagoslovio i u nazočnosti djece iz osnovnih škola predao ginekološkom odjelu Opće bolnice Zadar. Vjeroučitelji i njihovi vjeroučenici u osnovnim i srednjim školama uključili su se i u akciju Hrvatskog Caritasa *Za tisuću radosti*.

Ovo je povjerenstvo zajedno s Katehetskim uredom ostvarilo i Vjeronaučnu olimpijadu 2005., tema koje je bila za osnovnu školu: **Vjera roda moga** i za srednju školu: **Crkva - nit koja povezuje svijet**. Osnovne škole koje su sudjelovale na županijskom/nadbiskupijskom natjecanju su: Oš Pridraga, Oš Benkovac, Oš Jurja Dalmatinca, Pag, Oš Bartula Kašića, Oš Polača, Oš Šime Budinića, Oš Privlaka, Oš Posedarje, Oš Bibinje i Oš Smiljevac. Najbolje znanje pokazali su učenici iz Oš Smiljevac. Vjeronaučna olimpijada za srednje škole na županijskom/nadbiskupijskom natjecanju okupila je po jednu ekipu iz svih srednjih škola naše Nadbiskupije: Nadbiskupske klasične gimnazije, Gimnazije Vladimira Nazora, Gimnazije Jurja Barakovića, Zadarske privatne gimnazije, Medicinske škole, Prirodoslovno-grafičke škole, Srednje škole Stanka Ožanića, Tehničke škole, Obrtničke škole Vice Vlatkovića, Srednje škole kneza Branimira, Benkovac, Srednje škole Biograd, Hotelijsko-turističke i ugostiteljske škole, Pomorske škole, Obrtničke škole Gojka Matuline te Škole za tekstil, dizajn i primijenjenu umjetnost. Pobjedili su učenici iz Nadbiskupske klasične gimnazije.

III. POVJERENSTVO ZA PASTORAL MLADIH, povjerenik kojega je bio don Igor Ikić ostvarilo je sljedeće projekte u 2005., koja je u našoj Nadbiskupiji bila Godina euharistije - Godina mladih. Nakon 29. katehetskog dana mons. Ivan Prenda, nadbiskup, imenovao je

² Klaudija Pavlović, Katarina Vitlov, Tereza Žepina i Iva Babić.

novog povjerenika za pastoral mladih, studenata i duhovnih zvanja don Zdenka Dundovića. Najveći dio ostvarenog u radu s mladima u 2005. godini bio je rezultat rada s. Mirjam Gadža, stručnog vijeća vjeroučitelja koji rade u srednjoj školi i Katehetskog ureda. To su sljedeći događaji:

14. siječnja - početak Godine mladih u Zadarskoj nadbiskupiji svečanom večernjom uoči blagdana zaštitnice naše Nadbiskupije sv. Stošije.
6. ožujka - križni put mladih u župi sv. Lovre u Kalima u organizaciji župnika Ugljanskog dekanata.
12. ožujka - susret srednjoškolaca Splitske metropolije i Zadarske nadbiskupije u Zadru. Sudjelovalo je oko 700 mladih iz Splita i 200 iz Zadra.
17. - 22. ožujka - Cvjetnica u Rim - hodočašće mladih - dva autobusa mladih iz naše nadbiskupije.
15. travnja 2005. - molitveno bdjenje za nedjelju dobrog pastira, u katedrali sv. Stošije, uoči 42. Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja.
8. lipnja - smotra literarnog i glazbeno-scenskog kreativnog izričaja zadarskih srednjoškolaca u Kazališnoj kući Zadar. Sudjelovale gotovo sve zadarske srednje škole.
10. lipnja - zahvalno euharistijsko slavlje za kraj školske godine u katedrali sv. Stošije.
15. - 23. kolovoza - Svjetski susret mladih u Kölnu - 290 mladih iz naše Nadbiskupije na susretu (270 neokatekumena + 20 mladih iz župa Zadarske nadbiskupije).
5. rujna - misno slavlje na početku nove školske godine u katedrali sv. Stošije.
12. studenoga - susret mladih zadarskih župa po dekanatima i zajedničko euharistijsko slavlje u katedrali sv. Stošije, na završetku Godine mladih.

Uz spomenuta događanja u Godini euharistije - Godini mladih započelo se s dva projekta:

1. **Jednodnevne duhovne obnove za srednjoškolce.** Održano je nekoliko turnusa (12. veljače, 19. veljače, 26. veljače, 27. veljače, 5. ožujka i 16. travnja). Broj sudionika bio je u svakom pojedinom turnusu u prosjeku 25 mladih. Dakle, oko 150 mladih sudjelovalo je u ovim jednodnevnim duhovnim obnovama.
2. **Projekt formacije župnih animatora Mladi za mlade.** Temeljnu formaciju prošlo je oko 50 mladih iz svih župa Zadarske nadbiskupije, dok je u specijalizaciji tijekom srpnja i kolovoza, na Baškim Oštarijama, u dva turnus, sudjelovalo 35 mladih.

IV. PLANOVI ZA 2006.

1. Jednodnevne duhovne obnove za srednjoškolce prema predviđenom rasporedu
2. Križni put mladih Zadarske nadbiskupije - Kistanje - 24. - 25. ožujka 2006.
3. Susret maturanta u Kninu 1. travnja 2006.
4. Hodočašće u Rim na Cvjetnicu, 7. - 12. travnja 2006

5. Hodočašće u Krasno za studente
6. Malonogometna katolička liga
7. Susret mladih u Puli 29. - 30. travnja 2006.
8. Molitveno bdjenje za duhovna zvanja - nedjelja Dobrog pastira - katedrala, sv. Stošija - 4. svibnja 2006.
9. Festival duhovne glazbe Zadarske nadbiskupije - 9. lipnja 2006.
10. Dva kamping - vikenda za mlade na Velebitu tijekom ljeta 2006.
11. Taize - 2006. - svjetski susret - domaćin je Zagreb

V. POVJERENSTVO ZA RAD S OSOBAMA S POSEBNIM POTREBAMA:

Nakon vremena uglavnom formalnog postojanja povjerenika za osobe s posebnim potrebama u našoj Nadbiskupiji htjeli bismo okupiti i započeti s radom **Povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji** čiji bi članovi bile osobe s invaliditetom, roditelji istih, stručnjaci koji profesionalno skrbe za njih, a koji su uglavnom članovi i vjeroučitelji koji su uključeni u ovaj pastoral.

U kontaktu smo s povjerenikom u Đakovačkoj i srijemskoj biskupiji vlč. Alojzom Kovačekom, koji nam je dao početne smjernice i ponudio svu potrebnu pomoć za osnivanje i rad Povjerenstva.

Prijedlozi za osnivanje Povjerenstva:

1. **Pozvati dvanaestak članova povjerenstva** (promisliti o institucijama i osobama koje ćemo pozvati) čiji bi rad bio volonterski i pronaći osobu koja bi bila povjerenik (preporučujemo da ta osoba bude svećenik, zbog važne duhovne dimenzije i ozračja u Povjerenstvu i boljeg kontakta sa svećenicima).

2. **Odrediti ciljeve i zadaće Povjerenstva** - koji bi osobama s invaliditetom pomogli pronaći svoje mjesto u župnoj i široj crkvenoj zajednici, a članovima njihovih obitelji pružili duhovnu podršku u prihvaćanju i služenju svojim članovima s invaliditetom

- ciljevi i zadaće Povjerenstva bili bi usmjereni i na promicanje osjetljivosti crkvene i duštvene sredine za specifične potrebe osoba s invaliditetom i omogućavanje da osobe s invaliditetom svojim identitetom i doprinosom oplemene i obogate svoju crkvenu zajednicu i širu sredinu

- jedan od ciljeva i zadataka bio bi i motivacija (možda kroz seminare i sl.) određenog broja župnih suradnika u radu s osobama s invaliditetom za to specifično područje pastoralnog rada i pružanje osnovnih informacija o različitim vrstama hendikepa i invalidnosti, te pripremanje i promicanje njihove suradnje s već postojećim društvenim i crkvenim ustanovama, udrugama i zajednicama koje redovito okupljaju osobe s invaliditetom.

- jedan od ciljeva bio bi i preko tih suradnika jedinstvenim kršćanskim doprinosom i naviještanje podržavati i nadopunjavati rad takvih ustanova, udruga i zajednica te ostvariti bolju suradnju i podršku u župnim zajednicama.

U zajedničkom nastojanju svih uključenih u ovo područje pastoralnog rada želja nam je promicati dostojanstvo svake ljudske osobe i Božji pogled na čovjeka, razvijati svijest o potrebi uzajamnog prihvaćanja raznolikosti, te pridonositi kršćanskoj i ljudskoj zrelosti Crkve i društva.

- Prijedloge napisala Ivana Longin nacionalni koordinator Vjere i svjetla.

VI. POVJERENSTVO ZA PREDŠKOLSKI VJERSKI ODGOJ

Povjerenstvo za vjerski odgoj predškolske djece Zadarske nadbiskupije u 2005./2006. godini je realiziralo sljedeće aktivnosti:

Dani zahvalnosti - interni poslovi vezani uz blagoslov hrane i plodova, sudjelovanje na svečanoj sv. Misi u Katedrali i na svečanosti na Županijskim danima zahvalnosti.

Advent - priprema za Božić - svečano je proslavljen sv. Nikola i sv. Lucija. Na otvorenju i blagoslovu vrtića Ciciban djeca su sudjelovala s dvije božićne pjesme. U gradskoj smo loži imali izložbu dječjih radova i radova njihovih odgojiteljica na temu: Božić. Na samom otvorenju sudjelovali smo pjevanjem božićnih pjesama.

Božić - Uređenje vrtića za proslavu Božića kao i za blagoslov djece i vrtića u kojem su djeca sudjelovala pjesmom i molitvom. Sudjelovali smo na Božićnom koncertu Tisuću glasova Božiću sa skupinom od 130 djece.

U vrtiću se u jednoj skupini provodi program vjerskog odgoja predškolske djece. Program smo obogatili jednim projektom na temu: Biblija - Očeva riječ njegovoj djeci. S tim smo projektom sudjelovali na *Školskim i predškolskim danima u Zadru*. Posjetili smo izložbu - zbirku prijevoda Biblije na razne jezike koje su u fondu knjižnice Zadarske nadbiskupije. Na kraju pedagoške godine posjetili smo svetište Majke Božje u Krasnom. S. Klara sudjelovala je na dva seminara kateheze Dobrog Pastira i na jesenskoj Katehetskoj školi za Odgojitelje. Studenti s Visoke teološko - katehetske škole imali su praksu u vrtiću kao i odgojitelji za vjerski odgoj. Dogovoreno je da će se podijeliti potvrđnice odgojiteljima koji su za to ispunili uvjete položivši sve propisane ispite i odradivši praktični dio u vrtiću.

VII. PLANovi ZA 2006. godinu.

Podjela potvrđnica i mandata, dogovor s upravom dječjeg vrtića Radost za organiziranje skupina u kojima će odgojiteljice s potvrđnicom i mandatom provoditi program vjerskog odgoja. Posjetiti ravnatelje vrtića u kojima rade odgojitelji koji su kompetetni za provođenje vjerskog programa u vrtićima i realizacije istoga. Dogovoriti se s ravnateljstvom VTKŠ radi doškolovanja nove skupine odgojitelja za vjerski odgoj predškolske djece. Nastaviti s radom sa studentima VTKŠ na planu praktičnog dijela nastave. Poraditi na promociji mentora za vjerski odgoj predškolske djece. Organizirati barem jednu duhovnu obnovu kao i jednodnevni susret odgojitelja koji su prošli program doškolovanja ili su pri završetku radi međusobnog upoznavanja i upoznavanja situacije u pojedinim odgojnim ustanovama.

(Tekst: prema izvješću s. Klare Puljic, povjerenice)

VIII. RAD KATEHETSKOG UREDA U 2005. god.

Osim poslova koje je Katehetski ured ostvario u suradnji s Povjerenstvom za školski vjeronauk članovi Katehetskog ureda ostvarili su i samostalne projekte. Uz uobičajene administrativne poslove (dokumentacija vjeroučitelja, statistika o vjeronauku u školi, mandati za nastavu vjeronauka u dogovoru s mons. Ivanom Prendom, zadarskim nadbiskupom, briga o pripravnici, zamjene radi bolovanja i sl.) članovi Katehetskog ureda ostvarili su sljedeće vlastite projekte:

Organiziran je tradicionalni 29. katehetski dan naše Nadbiskupije, tema kojega je bila:

SAKRAMENT POTVRDE, PROBLEMI, POTEŠKOĆE I KATEHETSKO - PASTORALNE MOGUĆNOSTI.

Ovaj je susret okupio sve svećenike, redovnike, redovnice i Kristove vjernike laike u Zadarskoj Nadbiskupiji. Predavanje je na skupu na gore navedenu temu održao dr. Ante Mateljan, svećenik iz Splitske nadbiskupije i predavač na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu.

Ove je godine Katehetski ured nastavio s ostvarivanjem molitveno - meditativnih susreta vjeroučitelja laika s Ocem Nadbiskupom. Ostvarena su dva susreta u 2005. godini, uskrсни i božićni susret. Nastavilo se i s organizacijom duhovnih vježbi za vjeroučitelje laike, u samostanu s. Kćeri Milosrđa na Ugljanu. Ostvarena su dva turnusa, u siječnju i listopadu 2005. Voditelji su bili fra Dragan Nimac i fra Diego Deklić.

Katehetski ured preuzeo je i organizaciju božićnog koncerta Tisuću glasova Božiću 2005. Svi dogovori oko organizacije i provedbe koncerta, u suradnji s gradskim i županijskim predstavnicima održani su u prostorima Zadarske nadbiskupije. Sudjelovale su osnovne i srednje škole, djeca iz dječjih vrtića te estradne zvijezde našega grada. Svima su podijeljene zahvalnice na zajedničkom primanju kod Oca Nadbiskupa u siječnju 2006.

U organizaciji Katehetskog ureda, i u 2005. god. organizirana je Zlatna harfa u dva susreta: 8. siječnja 2005., u župnoj crkvi Bezgrešnog začeća BDM u Zadru, na kojemu je sudjelovalo 9 zborova iz sljedećih župa:

1. Župa Kraljice mira - Kraljice Hrvata, Zemunik
2. Župa Uznesenja BDM, Belafuža
3. Župa Srca Isusova
4. Župa sv. Nikole, Poličnik, i Župa sv. Antuna Padovanskog, Suhovare
5. Župa Sv. Šime, Zadar
6. Župa Gospe od Ružarija, Preko
7. Župa sv. Nikole, Kistanje
8. Župa sv. Josipa, Plovanija
9. Župa Gospe od Ružarija, Ražanac,

te 22. siječnja 2005., u župi sv. Ivana Krstitelja u Zadru, na kojemu je sudjelovalo osam zborova iz sljedećih župa:

1. Župa bl. Alojzija Stepinca, Zadar
2. Župa sv. Antuna Padonavskog, Zadar
3. Župa Uznesenja BDM, Pag
4. Župa sv. Petra, Ploča
5. Župa Porodenja BDM, Benkovac
6. Župa Gospe Loretske, Zadar
7. Župa sv. Stošije, Biograd
8. Župa sv. Ivana Krstitelja, Zadar

Tema Zlatne harfe 2005., bila je Božić.

U svibnju 2005., Zadarska je Nadbiskupija bila domaćin Državnog natjecanja iz vjeronauka za osnovnu i srednju školu. Natjecanje je organizirano u suradnji Zavoda za školstvo RH, Nacionalnog katehetskog ureda i Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije. Oba natjecanja odvijala su se u hotelu Kolovare. Sve nadbiskupije iz naše zemlje imale su svoje predstavnike. Natjecanje za srednjoškolce bilo je 9. i 10. svibnja i sudjelovalo je 15 škola iz svih hrvatskih (nad)biskupija. Najbolji su bili mladi iz vukovarske gimnazije.

Natjecanje za osnovce bilo je 17. i 18. svibnja 2005., i sudjelovalo je 15 ekipa iz svih naših (nad)biskupija. Najbolje znanje pokazali su osnovci iz Oš Josipa Broza iz Kumrovca. Svi pobjednici kao i članovi Državnog povjerenstva bili su nagrađeni putovanjem u Rim od glavnog pokrovitelja Glasa Koncila.

Tijekom cijele godine članovi Katehetskog ureda pod vodstvom predstojnika, don Gašpara Dodića sastajali su se radi biskupijskih smjernica za pripremu za sakrament potvrde, a sastavljen je i novi program rada s krizmanicima kao i neki materijali (kateheze) za rad i neposrednu pripremu krizmanika i njihovih roditelja.

IX. PLANOVI UREDA ZA 2006.

1. Vjeronauk u školi (organizacija stručnih skupova za sve vjeroučitelje uz godišnje susrete stručnih vijeća, organizacija duhovnih vježbi, briga za mandate (učiniti jednu sveobuhvatniju izmjenu unutar vjeroučiteljskog kadra i riješiti sporne mandate, pripravnike i stručno usavršavanje vjeroučitelja - katehetske škole; ljetna i zimska.....)
2. Organizacija Vjeronaučne olimpijade u osnovnoj i srednjoj školi na svim razinama, od školske, preko regionalne do županijske/nadbiskupijske)
3. Priprema i održavanje Zlatne harfe 2006., u dva turnusa.
4. Administracija vjeroučitelja.
5. Suradnja s višim savjetnicima za vjeronauk u Zagrebu (gosp. Dalibor Adžić) i Splitu (gđa. Sabina Marunčić).
6. Suradnja u projektima rada s mladima (Mladi za mlade, hodočašće u Rim na Cvjetnicu, jednodnevne duhovne obnove...)
7. Briga za vjerski odgoj u predškolskim ustanovama, odrediti osobu koja će biti mentor za ovo područje kateheze.
8. Priprema Katehetskog dana 2006. godine.
9. Direktorij za katehezu potvrđenika
10. Nadzor nastave vjeronauka - odrediti osobu koja će obavljati nadzor.
11. Obrada statističkih podataka o vjeronauku u školi u Zadarskoj nadbiskupiji.

Zaključak:

Život usredotočen na iskustvo susreta s Bogom postaje privlačno svjedočenje i proroštvo mladima našeg vremena koji su žedni duhovnih vrijednosti. Mladi našeg vremena nisu izgubili smisao za religiozno, kao što se to koji put misli, nego su usvojili vrlo konkretan smisao za religiozno: žele vidjeti, dodirnuti, čuti. Njima nisu dovoljne riječi. Svjedočenje je jedini govor spsoban uvjeriti mlade da Bog postoji i da njegova ljubav može ispuniti život, pa stoga, oni radije slušaju svjedoke negoli učitelje, a ako slušaju učitelje, čine to zato što su svjedoci.

Svi naši naponi i inicijative u godini mladih i za mlade samo su još jedno iskustvo i poziv svjedočkom vjerom uspostaviti duboki dijalog između Duha koji zove i prosvjetljuje i mladog čovjeka koji pita i traži.

*Mr. Gašpar Dodić, predstojnik
Marija Bilokapić, tajnica*

TISKOVNI URED

Tiskovni ured Zadarske nadbiskupije redovito je pratio sva pastoralna događanja u mjesnoj Crkvi, osobito na nadbiskupijskoj razini, te o njima izvještavao crkvene medije: Informativnu katoličku agenciju, Hrvatski Katolički radio i Glas Koncila. Uspješna suradnja nastavljena je i sa svim zadarskim elektronskim i tiskovnim medijima koje je Ured obavještavao o terminima različitih događanja: liturgijskih slavlja, župnih svečanosti, pastoralnih susreta, hodočašća, kulturnih događanja i različitih obljetnica. Pojedine inicijative predstavljene su sazivom tiskovnih konferencija. Tiskovni ured je preuzeo i uređivanje i vođenje tjedne vjerske emisije "Ususret Danu Gospodnjem" na Radio Zadru.

Tajnica Tiskovnog ureda uredila je Monografiju o pastirskom pohodu pape Ivana Pavla II. Zadru pod nazivom "Pastirski pohod Svetog Oca Ivana Pavla II. Zadarskoj nadbiskupiji; Zadar, 9. lipnja 2003. g.", sudjelujući ujedno u organiziranju predstavljanja tog vrijednog izdanja 6. listopada 2005. g. u Hrvatskoj kazališnoj kući u Zadru, u prigodi pohoda apostolskog nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Francisca Javier Lozana zadarskoj nadbiskupiji. Kronološki prateći Papin boravak u Zadru, na 296 stranica, 307 koloritnih fotografija otkriva potpuno novi doživljajni svijet ščekivanja Pape na Forumu, rivi i u gradu koji je mnogima nepoznat. U monografiji su i govori mons. Prende i Ivana Pavla II. u Zadru, molitva Slavlje Šestog časa, službeni tekstovi koji su pratili taj događaj, popis članova Odbora i pododбора. U tekstovima se nalaze iluminacije i minijature, biblijski motivi koji pokazuju univerzalnost Kristove poruke i Papinih riječi. Na svečanom predstavljanju koje je zadarsku Kazališnu kuću ispunilo do posljednjeg mjesta, povjesničar umjetnosti dr. Antun Travirka ocijenio je monografiju monumentalnim djelom koju od sličnih izdanja razlikuje dinamički, filmski pristup u prikazu razvoja cjelokupnog događanja. Istaknuo je da urednički odabir i složenost fotografija duboko otkriva emocije forumskog događanja, pronicući do u detalje u osjećaje puka. Smatra da je u potpunosti izvršila svoju ulogu i formom zadovoljila ideju. Nazvao ju je trajnom memorijom na susret s najkarizmatičnijom osobom 20. st. i jednom od međaša u zadarskom izdavaštvu, pohvalivši odvažnost činjenice da je tiskana u Zadru (poduzeće "Media Zadar").

Nakon posebnog izdanja Vjesnika zadarske nadbiskupije, u kojem su sabrani dojmovi suradnika iz Papine pratnje koji su bili u Zadru te članova crkvenih pokreta i udruga koji su sudjelovali na molitvenom susretu na Forumu, objavljenog prigodom prve obljetnice Papinog pohoda, priređivanjem Monografije Tiskovni je ured zaokružio trajni fotografsko-tekstualni spomen na Papin pohod Zadru obuhvaćen iz svih rakursa.

Ines Grbić,
tajnica

IV. NADBIJSKUPIJSKA POVJERENSTVA

POVJERENSTVO ZA MLADE

Godina 2005. u Zadarskoj je nadbiskupiji proglašena Godinom mladih Godinom Euharistije. Tom prigodom otac nadbiskup mons. Ivan Prenda uputio je pastirsko pismo poticaja župnicima i vjernicima naše Nadbiskupije u kojem je naglasio bitne ciljeve u pastoralnom radu s mladima na razini župe, Dekanata i Nadbiskupije.

Godina mladih svečano je proglašena dana 14. siječnja 2005. molitvom Večernje uoči blagdana zaštitnice naše Nabiskupije sv. Stošije. Mladi su tom prigodom u Katedralu unijeli zastavu koja je kroz cijelu godinu bila znakom poticaja upravo oko pastorala mladih. U svojoj riječi otac Nadbiskup je pozvao mlade na aktivno sudjelovanje u duhovnim događanjima kako na razini vlastitih župa tako na razini Dekanata i Nadbisupije. Posvijestio je odgovornost Crkve oko ovog osjetljivog pitanja i potrebitu zauzetost svećenika na terenu.

Tijekom Godine mladih nastojalo se ponuditi mladima zajedničke susrete i druženja kako bismo posvjedočili svoju vjeru i potaknuli jedni druge na dobro. Jedan od susreta održan je 6. ožujka 2005. na prostoru župe sv. Lovre u Kalima gdje se, u organizaciji župnika Ugljanskog Dekanata, održao križni put mladih na kojem su sudjelovali mladih iz više župa naše Nadbiskupije. Na taj način htjelo se potaknuti mlade na razmatranje otajstva muke Kristove u korizmenom vremenu te na ozbiljnu pripravu i promišljanje otajstva Kristova Uskrsnuća koje stoji u središtu naše vjere.

Dana 12. ožujka 2005. održan je susret maturanata Splitske Metropolije i Zadarske Nadbiskupije u Zadru. Blizu 1000 maturanata prisustvovalo je ovom susretu u pratnji svojih profesora i vjeroučitelja. Bila je to prilika pozvati mlade na ozbiljnije promišljanje vlastitog poziva i odgovornosti unutar Crkve i društva.

U periodu od 17. do 22. ožujka 2005. nadbiskupija Zadarska organizirala je hodočašće za mlade u Rim. Dva autobusa mladih uputila su se u Rim gdje su proslavili svetkovinu Cvjetnice zajedno s blagopokojnim papom Ivanom Pavlom II. Pokazalo se dobrim organizirati osmišljena hodočašća s ciljem rasta u vjeri, iskustva su pozitivna i svakako vrijedi nastaviti s ovom praksom.

U zajedništvu s cijelom Crkvom dana 15. travnja 2005. proslavili smo 42. Svjetski dan molitve za duhovna zvanja. U katedrali sv. Stošije, uoči nedjelje Dobrog Pastira, održali smo molitveno bdjenje uz sudjelovanje brojnih vjernika, napose mladih, iz naše Nadbiskupije. Bila je to prilika, na poseban način, posvjedočiti vjeru u Kristov poziv «Molite gospodara žetve...» Uz svjedočenje svećenika, redovnika i redovnica, uz prisutnost sjemeništara i bogoslova i zajedničku molitvu za zvanja očitovali smo svoju nadu u Božju ljubav i brigu oko Njegova stada. U srcu svakog pastorala zasigurno stoji briga oko duhovnih zvanja, koje treba prepoznati, ohrabrivati i pratiti.

U pastoral mladih svakako spada briga oko ljudskog, intelektualnog i duhovnog odgoja. Nijedna od ovih komponenti ne može se zanemariti ukoliko se želi odgojiti cjelovitog čovjeka. Tako se 8. lipnja 2005. u Kazališnoj kući u Zadru održala smotra literarnog i glazbeno-scenskog kreativnog izričaja zadarskih srednjoškolaca.

Sudjelovale su gotovo sve zadarske srednje škole. U organizaciji same smotre važnu je ulogu imala naša Klasična Gimnazija Ivana Pavla II. s pravom javnosti čiji su profesori i učenici aktivno sudjelovali u vođenju i osmišljavanju programa smotre, a uz potporu nadbiskupije Zadarske.

Prateći život i rad naše mladeži kroz školsku godinu 10. lipnja 2005. u katedrali sv. Stošije proslavili smo Misu zahvalnicu za kraj školske godine uz sudjelovanje profesora i učenika zadarskih srednjih škola. Uz ova navedena događanja pripremali smo se aktivno za Svjetski susret mladih u Koelnu od 15. do 23. kolovoza na kojem je sudjelovalo 290 mladih iz naše Nadbiskupije. Bio je to prvi Svjetski dan mladih na kojem se novoizabrani papa Benedikt XVI. susreo s katoličkom mladeži. Mladi su s ovog susreta donijeli pozitivna iskustva i još jednom posvjedočili svoju vjeru i pripadnost Kristu i Njegovoj Crkvi.

Dana 5. rujna 2005. započela je nova školska godina što smo obilježili euharistijskim slavljem u katedrali sv. Stošije i zazivom Duha Svetoga.

Godina Mladih - Godina Euharistije završila je 12. studenoga 2005. Župe Dekanata Zadar Istok i Zadar Zapad tog su dana ugostile mlade pojedinih Dekanata naše Nadbiskupije. Održana je prigodna kateheza i pokorničko bogoslužje, a centralni je događaj bilo zajedničko misno slavlje u Katedrali sv. Stošije na kojem je otac Nadbiskup, mons. Ivan Prenda, proglasio završetak Godine Mladih.

Uz spomenuta događanja tijekom Godine Mladih u našoj Nadbiskupiji započeli smo s dva nova projekta:

1. Jednodnevne duhovne obnove za srednjoškolce
2. Projekt formacije župnih animatora Mladi za mlade.

Jednodnevne duhovne obnove za srednjoškolce održavale su se u samostanu sv. Jeronima na Ugljanu, dobrotom časnih sestra Kćeri Milosrđa i uz financijsku potporu Nadbiskupije Zadarske. Održano je nekoliko tumusa (12. veljače, 19. veljače, 26. veljače, 27. veljače, 5. ožujka i 16. travnja). Broj sudionika bio je u prosjeku oko 25 mladih u svakom pojedinom tumusu. Voditelji ovih jednodnevnih duhovnih obnova bili su svećenici, redovnice i vjeroučitelji laici. Oko 150 srednjoškolaca naše Nadbiskupije prošlo je ove duhovne obnove i njihova su iskustva pozitivna. 1 u ovoj godini nastavljamo s ovim projektom.

Projekt formacije župnih animatora Mladi za mlade predstavljen je svećenicima Zadarske nadbiskupije na rekolekciji nakon koje je projekt zaživio i kod nas. Temeljnu formaciju je prošlo oko 50 mladih iz svih župa Zadarske nadbiskupije. Cilj je formacije bio osposobiti mlade, kroz razne radionice i iskustva, za aktivno sudjelovanje u radu i život svojih župa. Tijekom srpnja i kolovoza, na Baškim Oštarijama, održana je specijalizacija za formaciju župnih animatora, u dva tumusa, koju je prošlo 35 mladih. Voditelj ovog projekta u Nadbiskupiji je don Igor Ikić. Svakako je važno pronaći mjesto za župne animatore u pastoralnom djelovanju župe, ali uvijek uz znanje i suradnju s župnicima.

Plan i program pastoralna mladih u 2006.

U 2006. godini, Godini zvanja - Godini minstranata želimo svakako naglasak staviti na brigu oko duhovnih zvanja. Uz molitvu, susrete i zajednički zauzeti rad nastojimo posvijestiti vlastitu odgovornost u svjedočenju osobnog poziva, ali i odgovornost u prepoznavanju i praćenju onih koji osjećaju u sebi Božji poziv. Svakako u to uključujemo i rad s mladima koji, nadam se, neće izostati niti u ovoj godini. Stoga je Povjerenstvo za mlade, u suradnji s Katehetskim uredom, osmislilo plan događanja u pastoralu mladih za ovu godinu. Želja nam je u suradnji sa župnicima naše Nadbiskupije stvoriti jezgru mladih s kojima možemo ostvariti ove programe, a sve u svrhu rasta u vjeri i osjetljivosti za Crkvu i njene potrebe.

Prvi zajednički susret, o kojem ste primili obavijest, jest Susret hrvatske katoličke mladeži u Puli od 29. do 30. travnja. Nadam se da ste svi dobili materijale na župne urede. Potičem vas da s mladima (od 3. razreda srednje škole pa dalje) pročete kateheze i tako ih pripremite za ovaj susret. Redovito ćete dobivati informacije vezane za ovaj susret.

Kako nam se bliži Korizma želimo i ove godine organizirati Križni put mladih naše Nadbiskupije. S obzirom da je korizmena akcija ove godine usmjerena na pomoć siromašnim obiteljima župe Kistanje za obnovu obiteljskih kuća htjeli bismo s mladima posjetiti tu župu te organizirati križni put od Benkovca do Kistanja 24. i 25. ožujka 2006. Povjerenstvo će sastaviti program događanja u Benkovcu i Kistanjama o čemu ćete ovih dana dobiti dopis. Želja nam je da se mladi upoznaju sa životom i poteškoćama u toj župi i na taj način dadu podršku vjernicima te župe i posvjedoče svoje zajedništvo. Cilj je na ovaj susret pozvati mlade počevši od 3. i 4. razreda srednjih škola; one koji su aktivni u životu župe; animatore; članove zborova mladih; studente; mlade koji sudjeluju u MNKL.

Započeli smo već s jednodnevnim duhovnim vježbama za srednjoškolce na Ugljanu u samostanu sv. Jeronima. Termini su slijedeći: 18. veljače, 25. veljače, 4. ožujka, 11. ožujka (Jankolovica). Određene su teme i voditelji, a po prijavi mladih vidimo da ovaj projekt ima budućnost. Duhovne obnove će se odvijati tijekom cijele godine o čemu ćemo vas periodično izvještavati.

Dana 18. ožujka 2006. organizirat ćemo u prostorijama nadbiskupskog sjemeništa «Zmajević» susret za maturante zadarskih srednjih škola s temom POZIV I POSLANJE - NAŠ ODGOVOR NA BOŽJU VOLJU. Cilj nam je pomoći mladima u pravilnom odabiru životnog poziva kroz ispravan odabir fakulteta. Želimo im pojasniti koji su to kriteriji koji nas trebaju voditi kroz život. Ovaj susret zamišljen je kao bliža priprava za susret maturanata u Kninu koji će se održati 1. travnja 2006.

Od 7. do 12. travnja organiziramo hodočašće u Rim na Cvjetnicu. Nadamo se da ćemo i ove godine s dva autobusa mladih hodočastiti u Rim. Potičemo župnike, još jednom, da u skladu s financijskim mogućnostima svoj ih župa nagrade barem jednog mladog vjernika koji je aktivan u životu župe ovim hodočašćem. Prijave se primaju u Katehetskom uredu naše Nadbiskupije.

Nakon ispitnog roka za studente organiziramo hodočašće u Majci Božjoj od Krasna za nj ih.

Želimo ove godine posebnu duhovnu skrb usmjeriti na mladiće koji se već drugu godinu okupljaju u MNKL. Želimo da, osim sportskih susreta, zaživi i aktivno duhovno druženje s naglaskom na karitativno djelovanje. Organizirat ćemo razne susrete s ciljem pomoći bližnjima. Jedan od prvih bit će humanitarni nogometni turnir vezan uz Korizmenu akciju naše Nadbiskupije.

Molitveno bdjenje za duhovna zvanja - Nedjelja Dobrog Pastira. Ove godine bit će u Katedrali sv. Stošije 4. 5. 2006. Želimo uključiti mlade svih župa u ovo bdjenje. Cjeloviti program bdjenja bit će dostupan svim župnicima najkasnije do konca ožujka.

Želimo u ovoj godina da u našoj Nadbiskupiji zaživi FESTIVAL DUHOVNE GLAZBE ZADARSKE NADBISKUPIJE na dan 9. lipnja 2006., dan kad je papa Ivan Pavao II. pohodio Zadarsku nadbiskupiju. Povjerenstvo za mlade osnovat će, u suradnji s Katehetskim uredom, organizacijski odbor. Želimo dati priliku mladima naše Nadbiskupije, napose mladim glazbenicima, tekstopiscima da se okušaju na polju duhovne glazbe. Također je jedan od ciljeva da se mladi aktivnije uključe u pripremu nedjeljnih misnih slavlja.

Tijekom ljeta organizirat ćemo dva kamping vikenda za mlade na Velebitu, hodočašće u Taize te ćemo ponuditi i susret mladih u Modravama.

O svim aktivnostima bit ćete redovito informirani, a cjelovit program za ovu godinu možete naći u Vjesniku Zadarske nadbiskupije. Zazivamo Božji blagoslov na pastoralni rad s mladima i preporučamo se u vaše molitve.

Don Zdenko Dundović, povjerenik

LITURGIJSKO POVJERENSTVO

1. Rad u 2005. godini

Liturgijsko povjerenstvo je surađivalo u pripremi liturgijskih slavlja u Godini Euharistije i Godini mladih. Takve suradnje nije bilo toliko na nadbiskupijskoj razini koliko na nižim

razinama: dekanati, župe, redovničke zajednice...

Članovi Liturgijskog povjerenstva pojedinačno su držali nagovore ili tečajeve pjevačima župskih zborova i čitačima na liturgijskim slavlja. Rad na nižim razinama, kad se manja skupina može izbliza pratiti i u tečaj bolje uključiti, pokazao se vrlo učinkovitim.

Don Tomislav Sikirić i prof. Livio Marijan, članovi Liturgijskog povjerenstva, nastavili su pripremu Vlastitog misala Zadarske nadbiskupije.

2. Planovi za 2006.

Nastavit će se priprema Vlastitog misala Zadarske nadbiskupije, kako bi bio spreman za tiskanje odmah po izlasku iz tiska hrvatskog izdanja obnovljenog Rimskog misala. Tada, ne prije, moći će se uskladiti liturgijski tekstovi Vlastitog misala Zadarske nadbiskupije s odobrenim tekstovima hrvatskog izdanja Rimskoga misala.

Liturgijsko povjerenstvo uključivat će se u liturgijska slavlja Godine duhovnih zvanja - Godine ministranata.

S ciljem da nam bogoslužja budu što svetija, nastavit će se s održavanjem liturgijskih tečajeva. Prvi u planu, predviđen za Korizmu, bio bi tečaj za snimatelje i fotografe u liturgijskim slavlja.

Čokovac, 7. veljače 2006.

O. Jozo Milanović, OSB, povjerenik

POVJERENSTVO ZA OBITELJ

Neumorni pozivi Svetoga oca Ivana Pavla II. da kršćani budu graditelji kulture života nasuprot kulturi smrti koja nas sve više okružuje, ovogodišnji Dan života pod geslom: Život ima jedinstvenu i apsolutnu vrijednost - proslavljen je 6. veljače 2005. - V. nedjelja kroz godinu. Ostale aktivnosti i događaji:

- 26. veljače 2005. u dvorani Tajništva HBK, 'u sklopu studijskog dana don Emil Bilaver sudjelovao je na predavanju p. Roberta Gonzalesa "Antropologije" i spolnost u modernoj epohi te Obitelj i ljudska osoba; te u radnom sastanku "Modeli i iskustva u formiranju obiteljskih župnih zajednica".

- 21. lipnja 2005. voditelj ureda HBK za obitelj dr. Petar Krešimir Hodžić posjetio je Zadarsku nadbiskupiju i susreo se s djelatnicima Obiteljskog savjetovaništa, Zajednicom obitelji četiri plus, Pro-Vita, Izvor, voditeljima Tečaja pripreve na brak. Posjet potpore u svim biskupijama dr. Hodžić želi da se osnuje ured obiteljskog pastorala i sve zajednice i udruge koje djeluju pri Crkvi da imaju zajedničko ime "Forum" ili "Roditeljska alijansa".

- Na Obiteljskoj ljetnoj školi koju redovito vode naši Isusovci na Fratrovcu ove godine sudjelovale su tri obitelji s djecom, mons. Šime Perić i don Emil.

- 20. rujna 2005. Nadbiskup je imenovao Povjerenstvo za obitelj

- 24. rujna 2005. Generalni vikar mons. Ivan Mustać i don. Emil Bilaver vodili su obitelji i mlade na Hrvatsko-Slovensko hodočašće u Brezje.

- 2. – 3. prosinca 2006. u Velikoj Gorici održala se međunarodna radionica o interaktivnim metodama pripreme na brak na kojoj je sudjelovao don Emil Bilaver.

- 8. – 15. prosinca 2006. dr. Suzana Perinčić u ime Zadarske nadbiskupije sudjelovala je na simpoziju o prirodnom začecu koji se održao u Rimu.

- 30. prosinca 2005. na blagdan sv. Obitelji Zadru, o. Nadbiskup je predvodio svetu misu koji je desetetu godinu zaredom okupio članove "Obitelji s četvero i više djece".

Tečaj pripreme na brak održao se po planu svaki mjesec po rasporedu kako je bilo objavljeno li Vjesniku Zadarske nadbiskupije.

Zadar, 10. veljače 2005.

Don Emil Bilaver, povjerenik

POVJERENSTVO ZA KULTURU

Tijekom godine na području Zadarske nadbiskupije ima mnogo kulturnih zbivanja koja su uglavnom vezana uz razne obljetnice i uz razne ustanove kojih u Zadru ima mnogo. Velik dio tih zbivanja povezan je s Crkvom i crkvenim ustanovama. Prošla 2005. godina je u cijeloj Crkvi, tako i u Zadarskoj nadbiskupiji bila proglašena Godinom Euharistije. Uz nju se na ovom području slavila i Godina mladih. U svezi s tim održavani su razni sastanci, skupovi, predavanja i hodočašća.

Minulu su godinu na razini opće Crkve obilježila dva velika događaja, jedan žalosni, a drugi radosni. I jedan i drugi izazvao je u veliko zanimanje u našoj crkvenoj i kulturnoj javnosti. Žalosni - umro je naš voljeni papa Ivan Pavao U. Papa koji je bio u našem gradu i čiji boravak je ostavio neizbrisivi biljeg u svakome od nas. Radosni - izbor pape Benedikta XVI.

U 2005. godini održani su mnogi prigodni skupovi i koncerti u crkvenim prostorijama ili izvan njih u povodu raznih obljetnica i crkvenih blagdana. Među njima već tradicionalan *Koncert glagoljaške baštine* u okviru Glazbenih večeri u sv. Donatu (vodi prof. Livio Marijan). Neizostavni su bili božićni koncerti po mnogim crkvama i dvoranama, kao i onaj u košarkaškoj dvorani pod nazivom *Tisuću glasova za Božić*.

Upriličeno je više prikaza knjiga, od kojih spominjemo prikaz knjige *Zlatarstvo*, autora prof. Nikole Jakšića i prof. Radoslava Tomića, u nakladi Zadarske nadbiskupije. Prikaz je bio u dvorani sjemeništa Zmajević u Zadru, uz prisustvo velikog broja uzvanika. Prisutni su sa zadovoljstvom primili vijest, da je to prva od šest knjiga koje će imati izdanje *Umjetnička baština zadarske nadbiskupije*. Uz spomenutu knjigu bit će još objavljene slijedeće:

Slikarstvo, Kiparstvo, Arhitektura, Crkveni tekstil i Povijesni pregled umjetničke baštine Zadarske nadbiskupije.

Vrijedno je spomenuti i prikaz pretiska Biblije pape Ivana VU, ili kako je neki zovu Biblija Karla ćelavog. Predstavljanje knjige je održano u svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru.

Povjerenstvo za kulturu Zadarske nadbiskupije je u suradnji s Državnim arhivom u Zagrebu nastavilo prikupljati, snimati i restaurirati knjige: Stanje duša i Matica vjenčanih, rođenih i umrlih. Isto tako nastavilo je popisivati inventar u pojedinim župama Zadarske nadbiskupije.

Ono je uz to pripremalo za tisak *Šematizam zadarske nadbiskupije* i Povijest grada i otoka Paga - djelo koje je u rukopisu ostavio mons. Blaž Karavanić, prepozit Stolnog kaptola sv.

Stošije u Zadru od 1943. do 1954. godine.

U 2005. godini dovršena je priprema prostora za smještaj Arhiva zadarske nadbiskupije i Riznice katedrale te su iz prizemlja Nadbiskupskog doma, koncem godine preneseni u nove prostorije. U prizemlju Nadbiskupskog doma nalazi se još Kaptolska knjižnica i ona će uskoro biti premještena na prvi kat zgrade sjemeništa Zmajević.

Stalna izložba crkvene umjetnosti je prije nekoliko godina pokrenula tiskanje novoga Kataloga same zbirke i Monografije. Taj pothvat je sretno priveden kraju i knjiga, kojoj je autor akademik Ivo Petricioli, bit će uskoro predstavljena javnosti.

Zadar, 10. veljače 2006.

Mons. dr. Pavao Kero,
biskupski vikar za kulturu

Susret Nadbiskupa i ministra kulture RH *mr. Bože Biškupića*, u Zadru, ožujak 2006.

POVJERENSTVO ZA MISIJE

Dajem izvješće o ostvarenom na području misija za godinu 2005., u Nadbiskupiji Zadarskoj. Kao povjerenik za misije nazočio sam misijskoj skupštini u Zagrebu od 15. do 21. veljače 2005. godine, te na godišnjem Ljetnom susretu misionara u Gospiću Krasno - Velebit od 4. srpnja 2005. godine.

Prvotno je naše nastojanje da se Božje Kraljevstvo proširi i utvrdi po svem svijetu. U svijetlu Evanđelja otkrivati što učiniti, kako pomoći, uvidjeti da je svaka osoba poslana u svijet biti suradnik Božjeg projekta i ostvariti ga zajedno s drugima. Redoviti rad na području misija na župi: molitva za misionare, novčana pomoć, iz više župa poslane su maslinove grančice, (nemamo informaciju koliko je prikupljeno za njih), organiziranje misijske izložbe, igrokazi, prigodni panoi, prikupljanje istrošenih telefonskih kartica i poštanskih maraka i slično.

Sav je župni pastoral stavljen u misijsko ozračje. Poći od osobnog susreta s Kristom, On je Očev misionar. Od Njega učiti. Prihvatiti njegov prijedlog «ICI U CIJELI SVIJET». Biti spreman darivati cijeli život radi ljubavi. Život staviti na raspolaganje drugima. Zatim izgrađivati našu pripadnost Crkvi, slaviti vjeru na živi i istinski način. Živjeti solidarno, zauzeto probuditi među mladima čežnju vjere koja ih pretvara u vjerodostojne svjedoke i objavitelje. Nositi Evanđelje cijelom svijetu.

Pred misijsku nedjelju, na sam dan kroz poruku, i prigodni plakat, katehezama u župnom i školskom vjeronauku, te osobnim i zajedničkim angažmanom učini se dosta. Naša svijest pomoći je sve bolja. Bilo bi najbolje kad bi se misijsko angažiranje proširilo kroz cijeli mjesec listopad a u širem smislu i kroz cijelu godinu.

Velika je milost i radost bila što su i ove godine mnogi misionari i misionarke posjetili našu Nadbiskupiju za svog boravku u Domovini. U tim župama ostvarili su se posebni misijski dani kod tih susreta: gradu Pagu, Zadru, u župi Smiljevac i Arbanasima... bili su to bogati misijski dani. Svaka je župa na poseban način to doživjela.

- misionar, o. Franjo (Frančišek) Koval, verbit - Gana
- misionarka s. Mirjam Penić - Kongo Zair
- misionar povratnik o. Petar Palovski
- misionar o. Ilija Barišić
- o. Ksaver, Zagreb, misionar Krvi Kristove

Naša sjemenišna misijska zajednica «Zmajević» u Zadru svojim misijskim igrokazom svjedočila je na više župa Nadbiskupije.

Na misijsku nedjelju u minuloj 2005. godini prikupljeno je po župama 121.000,00 kn. Iznos će biti dostavljen Nacionalnom upravi PMD u Hrvatskoj. U ovom iznosu je i dječji prilog za misije koga su djeca donijela u misijskim kutijicama ili osobno dala svoj mali dar odricanja za misije. Iznos nije odijeljen, a čini ga skoro 20% sveukupne sume.

Za blagdan Bogojavljenja (Tri kralja) - DAN SVETOG DJETINSTVA «Djeca za djecu svijeta» nismo pokušali s djecom jer nismo bili pripremljeni ni mi sami. Svećenicima nije bilo jasno što činiti.

Radosni smo što je franjevac, brat Leopold Mičić, provincije sv. Jeronima u Zadru otišao u misije i to u Sudan (trenutno u Kairu uči jezik). Franjevci žele u Sudanu osnovati novu misiju.

Zadar, 16. veljače 2006.

Don Mladen Kačan, povjerenik

**NADBISKUPIJSKI EKONOMAT:
IZVJEŠTAJ O OBNOVI I IZGRADNJI**

Tijekom 2005. godini nastavljena je obnova i izgradnja porušenih crkava u vrijeme Domovinskog rata. Osim obnove stradali sakralnih objekata gradi se i obnavlja i na ostalom području Nadbiskupije. Nažalost i ovogodišnji izvještaj biti će manjkav jer nam svi župnici nisu prijavili radove (pogotovo manje) koje su poduzimali, ni za njih tražili odobrenje pa ih nemamo u evidenciji.

CRKVE

1. **BANJ** – Započeta obnova župne crkve (promijenjene dotrajale grede, postavljena nova kupa kanalice).
2. **GORICA – RAŠTANE** – Sanacija željezne konstrukcije na zvoniku u Donjim Raštanima i Unutrašnje uređenje dnevne kapelice u Gorici. Financira Župa.
3. **ISLAM LATINSKI** – Kapela na mjesnom groblju – nabavljeni prozori i vrata. - Financira Općina Posedarje i Župa.
4. **KOLAN** – Izrada i obnova kamenog postolja glavnog oltara. Završena obnova drvenog retable. Financira Župa i Općina Kolan
5. **KOLAN – MANDRE** – Započeta izgradnja filijalne crkve u Mandrama. Završeni građevinski radovi. Postavljena vanjska stolarija i crkva je blagoslovljena 24. srpnja. Financira Župa, Općina Kolan i Nadbiskupija.
6. **KRUŠEVO** – Nabavljena i elektrificirana 3 nova zvona . Financira Grad Obrovac, Nadbiskupija i Župa.
7. **MALI IŽ** – Promijenjen drveni plafon s knauf pločama. – Financira Župa.
8. **NIN** – nastavak obnove crkve na groblju. Uređen krov na crkvi Gospe od Zečeva na o. Zečevo. Istražni radovi između župne crkve i crkve Svetoga Duha. Financira Župa i Ministarstvo kulture RH i Grad Nin.
9. **NOVIGRAD** – Započela obnova unutrašnjosti župne crkve. – Financira MK RH, Općina i Župa.
10. **NOVIGRAD –PALJUV** – Izrađena projektna dokumentacija za novu crkvu i ishoda lokacijska dozvola.
11. **OBROVAC** - Nabavljeno novo zvono i oba zvona su elektrificirana. Financira Župa i Grad Obrovac.
12. **PAG** – Nastavljena sanacija zvonika župne crkve. Započeta obnova crkve sv. Frane. Financirali su Ministarstvo kulture, Grad Pag i Župa.
13. **PERUŠIĆ** – Započeta gradnja nove župne crkve. Financira Nadbiskupija, Biskupija Rottenburg-Stuttgart i donatori iz domovine i svijeta.
14. **POLIČNIK** – Elektrificirana zvona na župnoj crkvi. Financirali općinski vijećnici.
15. **PLOČE** – Bojanje unutrašnjosti župne crkve. Financira Župa
16. **POLAČA** – Nova crkva. Nastavljena izgradnja župne crkve. Završetak radova početkom 2006. godine. – Financira Nadbiskupija uz potporu Ministarstva.
17. **POLJICA** – Uređenje okoliša župne crkve. Financirala župa i Grad Nin.
18. **POVLJANA** – Proširena crkva i uređen prezbiterij, sakristija, nabavljen novi kameni oltar i ambon. Financira Župa i Općina.
19. **PREKO** – Promijenjena ulazna vrata i uređeno stepenište ispred crkve. Financira Župa.
20. **PREMUDA** – Nastavljena obnova crkve sv. Kirijaka – postavljene elektroinstalacije i i novi prozori. Financira Ministarstvo kulture RH.
21. **PRIDRAGA** – Nabava novih crkvenih klupa, uređenje okoliša i potpornih zidova – Financira Župa.
22. **RADOŠINOVAC – DOBRA VODA** – Nabavljene nove klupe. Financira Župa i Nadbiskupija.

23. **RAVA** – Započeta obnova župne crkve u Veloj Ravi. Radovi se privode kraju. Financira Župa i Nadbiskupija
24. **RAŽANAC** – Rudići – Nastavljena obnova drvenog retabla oltara. Financira MK RH.
25. **SOLINE** – Popločan pod bračkim kamenom – Financirali iseljenici iz USA
26. **SUKOŠAN** – Obnovljena srušena crkva sv. Martina. Financira Župa. Obnovljena crkva Gospe od Milosrđa na starom groblju. Financira Ministarstvo kulture RH.
27. **SUKOŠAN – DEBELJAK** – Izgrađen armirano-betonski kor u crkvi u Debeljaku. Financira Župa.
28. **SUTOMIŠĆICA** – Obnova župne crkve: promjena pokrova kupa kanalica, nova fasada, i promjena plafona i unutrašnje bojanje. Uređena vanjska fasada. Financira Župa i donatori.
29. **ŠKABRNJA** – Završeni radovi na vanjskoj fasadi. Uređena dvorana u kripti. Financira Nadbiskupija.
30. **TURANJ** – Obojana župna crkva, promijenjena rasvjeta i razglas. Na trgu ispred crkve sagrađena špilja Gospe Lurdske. Financira Župa.
31. **UGLJAN** – Obnova župne crkve (promijenjen pokrov, uređen plafon i obojana unutrašnjost i fasada. Financira Župa i Nadbiskupija.
32. **VELI RAT** – Obojana fasada župne crkve, postavljena klima i kamene ploče u prezbitariju. Financira Župa i donatori.
33. **VELI IŽ** – Elektrificirana zvona. Financira Župa.
34. **VRANA** – Nastavak radova na iskopu oko crkve sv. Katarine /14. st./ i priprema na njejoj rekonstrukciji. Financira MK RH.
35. **ZADAR – BEZGRJEŠNO ZAČEĆE** – Osvijetljen zvonik. Financiraju dobročinitelji.
36. **ZADAR – SV. KRŠEVAN** – Izrada projektne dokumentacije za obnovu crkve. Financira MK RH i Grad Zadar.
37. **ZADAR – SV. ANTE PAD.** – Nastavljeno uređenje vjeronaučnih dvorana. Financira Župa i Nadbiskupija.
38. **ZADAR – SV. JOSIP** – Obnovljena kotlovnica centralnog grijanja i uvedeno grijanje u crkvu. Financira Župa.

ŽUPNE KUĆE I DRUGI CRKVENI OBJEKTI

1. **BENKOVAC** – Završeno uređenje stana za sestre u Katoličkom domu. Uvedeno grijanje u župnu crkvu, kuću i Katolički dom. Financira Ministarstvo obnove, Nadbiskupija i Župa.
2. **CRNO** – Uređen stana za svećenika u visokom potkrovlju i klimatizacija kuće. Financira Župa, Kirche in Not i Nadbiskupija
3. **GALOVAC** – Izgrađena nova garaža. Uređenje unutrašnjosti zvonika. Financira Župa.
4. **ISLAM LATINSKI** – Unutrašnje uređenje župne kuće i opremanje, te klimatizacija. Financira Župa.
5. **NIN** – Obnova krova i fasade župne kuće. Financira Župa.
6. **PAŠMAN** – Izgrađena nova garaža – Financira župa.
7. **PERUŠIĆ** – Nastavljeno s unutrašnjim uređenjem župne kuće i okoliša. Financira Nadbiskupija i Župa.
8. **PREKO** – Uređena vanjska fasada na župnoj kući.- Financira Župa.
9. **PRISTEG** – Dovršena obnova župne kuće. Opremljena namještajem. Izgrađen gospodarski objekt i uređen okoliš župne kuće. Financira Župa i Nadbiskupija.
10. **SLIVNICA** – Uređenje župne kuće i nabava inventara. Financira Nadbiskupija.
11. **TURANJ** – Uvedeno centralno grijanje u župnu kuću i promijenjeno nekoliko prozora. Financira Župa.
12. **VINJERAC** – Uređena i opremljena župna kuća. Financira Župa.
13. **VRANA** – nastavljeno s uređenjem okoliša oko svetišta sv. Nediljice i oplemenjivanjem istoga zelenilom. Financira Župa.

14. **ZADAR – ŽUPNI URED KATEDRALA** – Završene temeljita obnova župne kuće i djelomična prenamjena /dva stana za potrebe Nadbiskupije/. Financira Nadbiskupija.
15. **ZADAR – ARBANASI** – Uređenje vjeronaučni dvorana (lakiranje parketa i bojanje zidova). Financira Župa.
16. **ZADAR – KLASIČNA GIMNAZIJA** – Završena izgradnja nove zgrade i adaptacija kuće «Lupović». Blagoslovljena 18. svibnja 2005. U rujnu 2005. počela nova školska godina. Financira: MJROG RH, Nadbiskupija, Grad Zadar, Grad Zagreb i Renovabis.
17. **ZADAR – NADBISKUPSKI ORDINARIJAT** – Uređenje podrumskog dijela zgrade za arhiv, matični ured i riznicu u Nadbiskupskom ordinarijatu.

Don Srećko Petrov, ml., ekonom

V. UDRUGE, POKRETI, ZAJEDNICE

ZAJEDNICA OBITELJI S ČETVERO I VIŠE DJECE

I. Dana 5. ožujka 2005. godine održan je Obiteljski križni put u župi Sv. Ante na Smiljevcu, dana 4. lipnja 2005. godine hodočastilo se Maloj Gospi u Benkovac, a 30. prosinca 2005. godine, na blagdan Svete obitelji, održan je tradicionalan X. susret obitelji u katedrali.

II. Dio planiranih aktivnosti pastoralne naravi Zajednice obitelji 4+ za 2006. godinu, su:

1. *Proslava Dana života (5. veljače 2006. godine).*

Predavanje o bračnom i obiteljskom životu (dana 30. siječnja 2006. godine)

-predavanje u organizaciji Povjerenstva za obitelj Zadarske nadbiskupije u župi Bezgrješnog začetca bl. Djevice Marije u Zadru-Puntamika.

2. Korizma 2006. godine

Obiteljski križni put (jedna subota u vremenu od 1. ožujka do 8. travnja 2006. godine)

-kratka prigodna kateheza, molitva križnog puta i agape u jednoj od gradskih župa, (najvjerojatnije na Smiljevcu, kao i u korizmu 2005. godine).

3. *Završetak školske godine*

Obiteljsko hodočašće u Nin (3. ili 10. lipnja 2006. godina)

-sveta misa u Ninu, okrjepa, razgledavanje Nina te posjet župama Privlaka i Vir (dva autobusa).

4. Jesen 2006. godine (rujan ili listopad)

Godina ministranata i duhovnih zvanja

-proslava u jednoj od gradskih župa (predavanje o duhovnim zvanjima, sveta misa i agape)

5. *Božić 2006. godine (XI. blagdanski susret obitelji u katedrali)*

Blagdan Svete obitelji

-božićni koncert Gradske glazbe: sveta misa i agape u sjemeništu Zmajević.

Zadar, 30. siječnja 2006.

Zvonko Ćustić, predsjednik

DJELO MARIJINO - FOKOLARINI

« *Isus među nama* » jedna od važnih točaka Djela bila je središnja tema 2005. godine. Temeljena na riječima apostola Mateja, 18. 20« Gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam i ja među njima » vodila nas je prema ostvarenju Isusova poziva »Ut omnes unum sunt » (Da svi budu jedno).

Sve naše aktivnosti planirane prethodne godine nastojali smo prožeti upravo ovom evanđeoskom porukom, prije svega naše mjesečne susrete Riječi života i redovite duhovne godišnje susrete pojedinih grana u Splitu, Križevcima i Rimu.

Želeći dati svoj doprinos Godini mladih u Zadarskoj nadbiskupiji naši mladi, Gen 2 predstavili su se početkom godine sjemeništarcima Nadbiskupskog sjemeništa *Zmajević*, a u travnju mladima župe Bezgrješnog začeca BDM na Puntamici.

Svoja duhovna iskustva življenja jedinstva s Bogom darovali su uz ostale članove iu župi Sv. Ante n a Smiljevcu.

Uz pomoć nadbiskupije ostvarili smo želju da što veći broj vjernika naših župa pozovemo i upoznamo s velikom svjetskom manifestacijom obitelji Family fest koja se je 16. travnja 2005. istovremeno održavala u 100 gradova svijeta pod naslovom Obitelj... gradi mir. U Zagreb, u Dvoranu sportova, tom su prigodom otputovala 4 autobusa zadarskih vjernika. Program koji je prenosila Hrvatska televizija, obuhvaćao je četiri tematske cjeline (Zaručništvo i početak obitelji, Obitelj kao mjesto darivanja drugima, Kriza obiteljskih odnosa i Razlozi za pomirenje) obogatila su i svjedočanstva dviju naših obitelji iz Zadra.

U svibnju su se predstavnici mladih susreli sa svojim vršnjacima iz Pokreta u marijanskom svetištu u Vepricu.

U kolovozu su otputovali mladima Djela u Trento, rodno mjesto naše utemeljiteljice Chiare Lubich, a potom su zajedno s njima hodočastili na XX. Svjetski dan mladih u Koeln.

Na ljetni Mariapoli, koji je ove godine održan u Faro, gradiću Djela, i području podno Kalnika, također smo uputili grupu članova i simpatizera. Nedugo zatim u gradiću je održan i susret Ekonomije zajedništva gdje su nazočila dvojica zadarskih predstavnika.

Susretom Riječi života, izmjenjivanjem dojmova o sadržajima protekle godine uz prigodan božićni program zaključili smo 2005. u kojoj smo kroz različite duhovne susrete, druženja i aktivnosti nastojali živjeti ono što je na osobit način bilo istaknuto u temi Isusa među nama po uzoru na Mariju majku Jedinstva.

U slijedećoj godini želimo nastaviti naša mjesečna održavanja Riječi života, redovite godišnje i ljetne susrete. Na manjim ili većim susretima izvan Zadra planiramo imati svoje predstavnike.

Ožujak: Vapaj koji rađa život otvoreni susret na šire u Splitu za članove Djela i one koji ga žele upoznati, za Dalmaciju u Splitu

Svibanj: Višednevni susret Mariapoli za Dalmaciju u Vepricu

Susreti na nacionalnoj razini i šire

U Križevcima:

Veľjača: 3.-5. Susret dragovoljaca

18.-19. Susret Ekonomije zajedništva

Ožujak: 11. -12. Međunarodni susret pravnik
Svibanj: 30.4.- 1. 5. Susret obitelji
Lipanj: 23.- 25. Mariapoli
Srpanj: Susret mladih
Kolovoz: 18.-27. Škola za djevojčice od 13 -17 godina

U Rimu:
Siječanj: Susret djevojčica od 12-17 godine
Ožujak: 30. - 2.4. Susret pedagoških djelatnika Djela
Travanj: 18.-21. Susret svećenika i bogoslova
Lipanj: 3. Susret pokreta i zajednica sa sv. Ocem na Trgu sv. Petra

U Budimpešti:

Rujan: 14. -15. Voluntaryfest pod naslovom *Božji dragovoljci – 50 godina služenja čovječanstvu*
- 16. Svjetski susret osoba angažiranih u društvu (studenti, djelatnici u svim društvenim aktivnostima) i za one koji ne poznaju Djelo

Već sada počinju pripreme za II. susret kršćanskih pokreta Europe u Stuttgartu u svibnju 2007.

Fokolari

MARIJANSKI POKRET CENAKUL

Marijanski pokret - Cenakulum ima svoju redovitu shemu po kojoj djeluje. Svi članovi Marijanskog pokreta okupljaju se na svoj redoviti mjesečni cenakul svake prve subote u mjesecu u katedrali. Pokret broji otprilike oko 300 članova. Većina od njih uglavnom dolazi svakog mjeseca na susret. Cenakul se odvija ovim redom: ujutro u 8,30 sati članovi Marijanskog pokreta počinju sa zajedničkim moljenjem krunice. U 9 sati slavi se euharistija na kojoj prezbyter održi homiliju. Tekstovi za euharistiju uzimaju se iz Zbirke misa o B.D.Mariji. Umjesto redovite molitve vjernika, svi članovi zajednički mole Posvetu Bezgrešnom Srcu Marijinu. Gotovo svi članovi pristupaju sv. Pričesti. Preporuka je da se svaki član mjesečno ispovijedi. Na kraju mise izlaže se Presveti Oltarski Sakrament i slijedi klanjanje uz prigodnu meditaciju koju predvodi prezbyter. Cenakul završava zajedničkim pjevanjem himne Marijanskog pokreta.

Članovi Marijanskog pokreta inače svaki dan imaju obavezu izmoliti krunicu. Preporuča se da se moli zajednički u obitelji. Ukoliko to nije moguće ostvariti u obitelji, preporuča se da se više članova koji stanuju u blizini skupe u jednoj obitelji i svaki dan zajednički mole krunicu. To su takozvani obiteljski cenakuli. Na tim cenakulima uz molitvu sv. krunice moli se zajednički posveta Bezgrešnom Srcu Marijinu i redovito se moli za Svetog Oca. Temelj Marijanskog pokreta je plava knjiga koja ima naslov "Svećenicima, Marijinim predragim sinovima". U toj knjizi su sadržane poruke koje je primio od Marije svećenik don Stefano Gobbi. Na obiteljskim cenakulima svakog dana čita se po jedna poruka iz plave knjige i o njoj članovi razgovaraju, nastojeći poruku primjeniti na svoj život.

Po ovoj su se shemi održavali mjesečni i dnevni obiteljski cenakuli i oni će se na isti način održavati i u buduću, jer se u tome sastoji bit Marijanskog pokreta.

Dana 21. rujna 2005. u katedrali sv. Stošije u Zadru održan je izvanredni Cenakul. Euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup mons. Ivan Prenda, a prisutan je bio i osnivač pokreta don Ste/ano Gobbi koji je tom prilikom održao nagovor.

Don Milivoj Bolobanić

MARIJINA LEGIJA**KURIJA BEZGREŠNOG SRCA MARIJINA - ZADAR**

Kurija «Bezgrešno Srce Marijino» brojala je sveukupno 16 prezidija. Od toga 2 prezidija su se ugasila jer nisu bili započeli s radom u skladu s načelima ML-e. To su prezidiji u župi Sv. Josip (Zadar-Plovanija) i u župi Sv. Lovre (Kali). Prezidij «Mala Gospa» u Privlaci još nije dao legijsko obećanje ali se redovito sastaje na molitvi pe se nadamo da će i oni kroz neko vrijeme krenuti s radom.

Na traženje višeg tijela ML-Senata iz Beča a preko glavnog višeg tijela za Hrvatsku - Komicija iz Zagreba, 15.studenoga 2005., nadbiskup zadarski, mons. Ivan Pređa daje dozvolu, da se osnuje nova Kurija-kurija «Bezgrešno začće» kojoj pripadaju prezidiji: »Bezgrešno začće»(Biograd), «Gospa Lurdska» (Sv. Filip i Jakov), «Gospa Lurdska» (Bibinje), «Mala Gospa»(Obrovac), «Mala Gospa» (Benkovac), «Kraljica milosrđa»(Smiljevac), «Gospa od milosrđa»(Sv. Šime).

U kuriji «Bezgrešno Srce Marijino» ostali su prezidiji: «Bezgrešno začće»(Zadar-Puntamika), «Uznesenje Blažene Djevice Marije»(Zadar-Belafuža), «Gospa Lurdska»(Vir), «Gospa od Ružarija»(Preko), «Uznesenje Blažene Djevice Marije»(Ugljan), «Gospa Fatimska»(Zadar-Bili Brig), «Mala Gospa»(Privlaka).

Dužnosnici Kurije sudjelovali su na susretima Comitiuma u Zagrebu redovito svaka četiri mjeseca te podnosili izvješća o radu naše kurije.

Dužnosnici prezidija sa duhovnikom sastajali su se redovito jedanput mjesečno na susretu Kurije u dvorani nadbiskupije (ul. Jurja Bijankinija 2). Na tim susretima prezidiji su prema unaprijed utvrđenom redosljedu podnosili svoja izvješća o radu i djelovanju u svojim župama. Prema izvješćima Kurija je imala uvid u rad i djelovanje svakog prezidija a iz istih se vidi da su legionari nastojali redovito vršiti svoje dužnosti i obavljati povjerene im zadatke odnosno vršiti apostolat i to prema pravilima o vršenju redovitog apostolata opisanim u Priručniku Marijine legije .Apostolat se satiojao od:

- posjeta obiteljima(posjećivali smo obitelji s različitim problemima kao što su problemi ovisnosti o alkoholu, drogama, siromašne obitelji, mlade obitelji koje su se udaljile od Crkve, osobe koje ne žive u sakramentalnom braku;
- posjeta obiteljima koje njeguju invalidne ili teško bolesne osobe;
- posjeta starim i nemoćnim osobama o kojima se nitko ili rijetko tko brine;
- posjeta ožalošćenim obiteljima;
- posjeta bolesnim župljanima koji su se nalazili na liječenju u nekoj od bolnica na našem području (Opća bolnica, Ortopedska bolnica u Biogradu, Psihijatrijska bolnica na Ugljanu)
- posjeta štićenicima staračkih domova i bivšim ovisnicima (Dom umierovljenika kod Sfinge, Komuna u Jankolovici, Dom u Zemuniku).
- posjeta obiteljima koji nisu vjernici;

U svojim apostolatima nastojali smo poticati osobe na odlazak na sv. Misu, primanje sv. Sakramenata, molitvu, opraštanje, razumijevanje, tješili ih i nastojali strpljenjem i ljubavlju slušati njihove probleme. U puno slučajeva posredovali smo pri dolasku svećenika osobama koje su primale sv. sakramente i pripremali ih za to. Iako je u ML naglasak stavljen na apostolat u obiteljima, domovima, bolnicama, prisutni smo kroz niz ostalih aktivnosti u župi. U svojim posjetama dijelili smo čudotvorne medaljice, vjersku štampu, sličice, krunice. Konkretni rezultati rada u protekloj godini: legionari su izvršili ukupno 1769 različitih apostolata a od toga je bilo:

- obraćenja 14;

- povrati na vjerske dužnosti 20;
- sanirani brakovi 3;
- sakramenti nakon dužeg vremena 32;
- sakramenti nakon posjeta 87;
- bolesničko pomazanje 36;
- opomene na psovku 740;
- upisi u Apostolat molitve 61;

Kronološki poredan slijed događanja u Kuriji u protekloj godini:

- 8. veljače 2005. na susretu Kurije nazočio otac nadbiskup mons. Ivan Pređa te tako ponovno dobio uvid u rad Kurije;
- 8. ožujka 2005. na redovitom susretu Kurije sudjeluju predstavnici višeg tijela ML iz Zagreba; predsjednik Comitiuma b. Marko Oroz i dopredsjednica s. Zdenka Jerković;
- 9. travnja 2005. održan je "Acies" za sve aktivne i molitvene članove naše Kurije u Obrovcu;
- 12. srpnja 2005. održan je izbor dužnosnika Kurije (izabrani ponovno predsjednica Mira Marđetko, tajnica Edita Ivanac, blagajnica Mira Barišić. Dopredsjedniku je dužnost tada još u tijeku);
- 30. rujna, 1. i 2. listopada 2005. održana je u samostanu u Glavotoku na otoku Krku legijska škola za aktivne legionare svih Kurija (prisustvovalo 14 legionara iz naše Kurije);
- 15. listopada 2005. održana je duhovna obnova za aktivne legionare naše Kurije u Pagu;
- 10. studenog 2005. na redovitom susretu Kurije nazočan je i otac nadbiskup mons. Ivan Pređa te donosi odluku o osnivanju nove Kurije (Kurije-Istok);
- 15. studenoga 2005. u Zadru osniva se nova Kurija: «Bezgrešno začecje». Na osnivanju sudjeluju dužnosnici Comitiuma b. Marko Oroz, s. Zdenka Jerković te dužnosnik Senata iz Beča b. Rupert Schmidt (korespondent za Komitij Zagreb);
- 8. prosinca 2005. održani su svečani susreti prezidija povodom blagdana Bezgrešnog začecja;
- 13. prosinca 2005. izvršen je izbor za dužnost dopredsjednika Kurije (izabranje b. Josip Lukić, Vir).

Hvala našoj Nebeskoj Majci Mariji što nas je pozvala u svoju vojsku! Hvala Gospodinu na svim milostima koje njezinim zagovorom primamo!

Hvaljen Isus i Marija!

Zadar, 1. veljače 2005.

*Za Kuriju «Bezgrešno Srce Marijino» Zadar
Mira Marđetko, predsjednica; Edita Ivanac, tajnica*

Plan rada za 2006. godinu – Kurija Zadar-Zapad

U prvi plan ove godine stavljamo širenje ML-e u one župe čiji župnici nisu do sada izrazili želju za osnivanjem ove katoličke laičke organizacije. Legionari će se rado odazvati na poziv i s ljubavlju predstaviti i organizirati prezidij ML-e.

Slijedeći planovi su:

- organizirati duhovnu Obnovu za sve legionare;
- organizirati hodočašće u jedno Marijino svetište

- za blagdan Blagovijesti okupiti aktivne i molitvene članove na godišnju svečanost- Acies; ove godine Acies organiziramo u župi Sv. Antuna Padovanskog na Smiljevcu. Toga dana legionar Obnavlja svoje obećanje Gospi.
- na spomendan osnivanja ML-e za blagdan Bezgrešnog začetca BDM organizirati svečanost koja se naziva Prosinačka svečanost;
- Obavljati apostolat i jedanput tjedno Obavezno prisustvovati zajedničkoj molitvi
- svi dužnosnici prezidija sa duhovnikom kurije, jedanput mjesečno prisustvovati molitvi (u dvorani nadbiskupije)
- svaka četiri mjeseca dužnosnici Kurije sa duhovnikom prisustvovati susretu Komicije (više tijelo) u Zagrebu;
- svaki Marijin vojnik Obećava da će prema svojim mogućnostima pomoći svom župniku u njegovom pastoralu u župi.

Ovo je bio plan, uz želju i molitvu da nam Duh Sveti umnoži molitvu i apostolat, da nam ojača vjeru i da nam usavrši ljubav prema bratu čovjeku, kako bi naša Kraljica bila ponosna na svoju vojsku.

Mira Marđetko, predsjednica Kurije-Zapad

Izveštaj Kurije Zadar - Istok za Svećeničku skupštinu

Od osnivanja nove Kurije Marijine legije, Zadar - Istok dosad je učinjeno:

1. Održana su 3. sastanka Kurije Marijine legije.
2. Slavlje prosinačke svečanosti u župi BI. Alojzija Stepinca u Zadru.

Plan za 2006. godinu:

1. Mjesečni susret Kurije Marijine legije.
2. Proslava Acijesa za Blagovijest 2006.
3. Jednodnevna Duhovna obnova za Kuriju Marijine legije.
4. Hodočašće u jedno Gospino svetište.
5. Osnivanje novih prezidija nakon što se odrede dekanati za apostolat Kurije Istok - Zapad.

Mons. Šime Perić,
duhovnik Kurije

PRO VITA

U proteklih 14 godina našeg djelovanja na poticaj Pro-Vite spašeno je 938 novorođenčadi, a od toga u 2005. godini 42 novorođenčadi.

Trenutno Pro-Vita skrbi o 76 obitelji. Cilj našeg programa je spasiti ljudski život od njegovog začetca te smanjiti broj pobačaja kao i razviti bolju komunikaciju i razumijevanje u obitelji. Provoditi edukaciju mladih žena trudnica i nadasve provođenje pronatalitetne politike.

Kroz 2005.g. u župi Presvetog Srca Isusova provodili smo sljedeće programe:

- higijensko - sanitarni program

- patronažni rad
- edukativno- savjetodavni program
- prehrambeni program
- unaprjeđenje socijalnog statusa - stanovanja
- novčana pomoć trudnicama (Caritas Nadbiskupije)

Navedeni programi provedeni su na području zadarske Nadbiskupije, kao i cijele zadarske Županije.

Pro-Vita uspješno surađuje sa Općom bolnicom Zadar, Ordinarijatom Zadarske nadbiskupije, Caritasom Nadbiskupije, Poglavarstvom Grada Zadra: Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, Zadarskom Županijom: Odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, Centrom za socijalnu skrb grada Zadra, Biograda, Benkovca, Obrovca i Gračaca, Tekstilnom školom Zadar, Srednjoškolskim đачkim domom, Zadarskim Sveučilištem, Obrtničkom komorom zadarske Županije, Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Naš program jamči permanentan odgoj koji pomaže obitelji (bračnim supružnicima) da budu što više prožeti moralnim normama u svom svakidašnjem životu. Naš djelovanje zasnivamo na radu, molitvi, razmatranju i rješavanju problema.

U 2006. g. Pro-Vita planira provoditi programe iz prethodnih godina te posebni naglasak u tekućoj godini stavljamo na:

- poboljšanje uvjeta stanovanja i življenja;
- zaštita zlostavljanih žena koje se nalaze u programu Pro-Vite;

Neka Božji blagoslov prati sve one hrabre koji su kroz ovih 14 godina djelovanja Pro-Vite branili i brane pravo na život nerođenih.

Zadar, 08. veljače 2006.

Za Pro-Vitu:

Fra Veselko Grubišić i Jasna Obad

FRANJEVAČKI SVJETOVNI RED PODRUČNO ZADARSKO-ŠIBENSKO BRATSTVO SV. NIKOLE TAVELIĆA

Naš red i Pravilo po zavjetu nas obvezuje na evanđeoski život. Živjeti Evanđelje u svijetu po primjeru sv. Frane, širiti mir i dobro, biti nasljedovatelji Gospodinovi. Stoga smo dužni i želimo biti radost Gospodinu. Trudimo se ublažiti Božju bol zbog grozote zla u svijetu i našem gradu, pronijeti Isusa našim gradom, biti njegova ispružena ruka, biti čovjeku brat.

Kroz proteklu 2005.godinu trudili smo se s našim malim mogućnostima i skromnim doprinosima to i činiti.

1. Uz naše redovite mjesečne susrete i tjedne kateheze zauzimamo se i pridružujemo borbi za svaki nerođeni život, za one koji se ne mogu sami braniti. Suradujemo s djelom PRO VITA.
2. Promičemo napredak i svetost obitelji.
3. Brinemo se za stare i nemoćne osobe.
4. Podržavamo mlade primjerima i savjetima.
5. Pomažemo komuni Jankolovica (molitva, posjeti, prilozi).

Svakog tjedna subotom navečer održavaju se kateheze otvorenog tipa, pa im prisustvuju i ostali vjernici. Kateheze vodi naš duhovni asistent fra Andrija Bilokapić. Na katehetsko-

molitvenim susretima sudjeluju članovi i simpatizeri reda te drugi zainteresirani vjernici.

Kroz Korizmu protekle godine članovi reda i mladi koji se okupljaju u samostanu sv. Frane na vjeronaučnoj grupi sastajali su se na molitveno-radnim susretima u Kraju u samostanu sv. Duje.

Za pripravu slavlja Uskrsa imali smo trodnevnu duhovnu obnovu koju je predvodio fra Andrija Bilokapić.

Imali smo duhovnu obnovu - Devetnicu za Duhove koju je također predvodio naš duhovni asistent.

Za Duhove smo organizirali cjelonoćno bdijenje.

Za blagdan sv. Frane organizirali smo devetodnevnu duhovnu obnovu koju je vodio fra Andrija Bilokapić.

Za svetkovinu Svih Svetih organizirana je duhovna priprava, a katehezu o svetosti pod naslovom "Tko smo mi i što smo u Očevu srcu; Što je svetost" vodio je fra Andrija Bilokapić.

17. studenog 2005. trajne zavjete dale su 7 sestara i 1 brat, a 2 sestre privremene zavjete.

Duhovnu obnovu – Devetnicu Božiću pripremio je i vodio fra Andrija Bilokapić.

Prijelaz iz stare u novu 2006. godinu obilježili smo molitvenim bdjenjem u crkvi sv. Frane, a molitvu je predvodio naš duhovni asistent.

Planovi za 2006. godinu su isti:

Gospodinova zapovijed: Budite sveti jer ja sam svet!

Pozdravljam Vas franjevačkim pozdravom: MIR i DOBRO!

Zadar, 4. veljače 2006.

Nada Radman, *ministrica Područnoga bratstva*

SEMINARI DUHOVNE OBNOVE

U 2005. godini grupa svećenika don Joso Kokić, don Tomislav Sikirić, don Pave Zubčić, don Zdenko Dundović, don Elvis Ražov, don Ivica Boko i don Ivica Jurišić, nastavila je sa Duhovnim obnovama – Seminarima po našim župama.

Kroz 2005. godinu održali smo pet Duhovnih obnova – Seminara i to na slijedećim župama:

- siječanj: Župa Sv. Josipa u Zadru (Plovanija)
- ožujak: Župa Sv. Jeronima, Jesenice
- travanj: Župa Sv. Ivana, Biograd
- listopad: Župa Sv. Kasijana, Debeljak
- studeni: Sv. Dimitrije, Zadar

Duhovne obnove–Seminari su bili relativno dobro posjećeni. Seminari su se održavali kao nastavak na prijašnje seminare i nastavak u katehezi mladih i odraslih u osnovnim istinama katoličke vjere.

Duhovna obnova–seminar traje četiri večeri, sa mogućnošću razgovora sa svećenicima kroz tri prijedopodneva, te prilikom za Sakrament sv. ispovijedi.

Do ljeta 2006. godine u planu su još četiri Duhovne obnove–Seminara na slijedećim župama:

- veljača: Župa Sv. Ante Padovanskog u Dragama
- ožujak: Župa Gospe Karmelske u Pirovcu
- travanj: Župa Sv. Stošije u Biogradu
- svibanj: Nadbiskupska klasična gimnazija.

Preporučamo se u Vaše molitve te Vas najsrdačnije pozdravljamo.

Pakoštane, 2. ožujka 2006.

Don Ivica Jurišić

SERRA CLUB

Serra Club u Zadru se u čitavoj 2005. godini sastaje pod okriljem Samostana sv. Mihovila u Zadru, svakog drugog utorka, nakon večernje svete Mise. Susrete predvodi kapelan, fra Božo Bugarija, a susretima je redovito nazočno od 10 do 15 članova pokreta.

Nacionalni događaj koji je obilježio i označio prošlu godinu je III. Međunarodni kongres Serra zemalja srednje i istočne Europe koji se održao u našem najvećem Marijinom svetištu - Mariji Bistrici, od 22. do 24. travnja 2005., na kojem je bilo prisutno više od 150 Serrana iz Hrvatske, Mađarske, Slovenije i Italije. Kongresu su kao gost i predavač nazočili mons. Ivan Mustać, generalni vikar Zadarske nadbiskupije i mr. don Marinko Duvnjak, rektor Nadbiskupskog sjemeništa «Zmajević». Zahvalni smo zadarskoj nadbiskupiji jer bez njene materijalne pomoći i posudbe osobnog automobila ne bi bili u stanju nazočiti ovom važnom događaju.

U lipnju 2005. guverner za Hrvatsku, Ana Vukić i predsjednica Serra Cluba Zadar otišle su na poziv talijanskog Serra u Prato, na zaključni susret Nacionalnog Vijeća Serra - Italija, gdje je još jednom pohvaljen III. Međunarodni pokret Serra u Mariji Bistrici te izražen stav i namjera da Serrani Hrvatske mogu i moraju osnovati svoje vlastito nacionalno Vijeće Serra, kako bi mogli uspješnije djelovati u skladu s nacionalnom crkvenim i društvenim uvjetima.

Početkom društvene godine 2005./2006., na prvi susret pozvani su kao gosti mr. don Marinko Duvnjak i don Zdenko Dundović, povjerenik Nadbiskupije za mlade, studente, ministrante i za zvanja. Dana 25. listopada 2005., preuzvišeni otac nadbiskup, mons. Ivan Prenda posjetio je Serra Club Zadar, predvodio svetu Misu i i nazočio susretu zadarskih Serrana. Obećao je podršku i pomoć glede prostora za obavljanje apostolata za duhovna zvanja te zahvalio nazočnima za molitve jer molitva predstavlja naše bogatstvo kojim se priznaje na najuzvišeniji način Božje Gospodstvo.

Mirta Habuš, predsjednica Serra Cluba Zadar

ZAJEDNICA VJERA I SVJETLO - ZAJEDNICA EMANUEL

Zajednica Emanuel u Zadru priznata je članica pokreta Vjera i svjetlo u Hrvatskoj. Danas u Hrvatskoj djeluje 20 zajednica koje djeluju podjeljene u dvije regije. Ova podjela zemlje u dvije regije je bila od iznimne važnosti za Vjeru i svjetlo u Hrvatskoj jer zbog izbora regionalnih koordinatora je došlo do bolje komunikacije i povezanosti među zajednicama.

Zaednica Emanuel u Zadru djeluje 9 godina, broji 40-tak osoba (osoba s različitim vrstama i stupnjevima mentalnog hendikepa, roditelja i prijatelja), sastaje se redovito jednom mjesečno (2. nedjelje u mjesecu) u prostorima župe Uznesenja BDM - Belafuža, Zadar i dio je župe.

Koordinator okuplja koordinacijsku ekipu, a ona priprema susret promatrajući Vodič korak po korak i uzimajući vrijeme za molitvu s njim kroz godinu, prilagodavajući prijedloge iz Vodiča, tako da se ono što je proživljeno teoretski proživi iskustveno u vlastitoj zajednici.

Nacionalni koordinator je Ivana Longin bivša koordinatorica zadarske zajednice.

Zajednice su otvorenog tipa, članovi im se redovito sastaju i međusobno sve dublje povezuju, dijeleći svoje teškoće i nade, obilježavajući blagdane, slaveći Euharistiju ili druga vjerska slavlja.

Život zajednice u 2005. godini

»U siječnu, na blagdan Sv. Stošije smo sudjelovali na Večernjoj i na Euharistiji kada je kardinal Josip Bozanić kao poseban izaslanik pape Ivana Pavla II. otvorio godinu- Mladih za zadarsku nadbiskupiju unutar godine Euharistije za sveopću Crkvu. Sudjelujemo također u molitvi za jedinstvo kršćana koja je održana u crkvi Gospe od zdravlja.

U veljači smo slavili blagdan Svjećnice ujedno i dan Vjere & Svjetlo. Obilježili smo taj dan pozivajući pritom generalnog vikara mons. Ivicu Mustaća koji je predvodio euharistijsko slavlje uz aktivno sudjelovanje naših - članova. Nakon toga pozvali smo sve nazočne da nam se pridruže na slavlju u prostorijama župe. Na taj način smo potvrdili svoje mjesto u župi i nadbiskupiji.

U ožujku su na Glavotoku održani izbori za nacionalnog koordinatora gdje je naša Ivana Longin postala nacionalna koordinatorica na našu veliku radost. Imali smo jednu radionicu za Uskrs i izrađivali smo čestitke kojima smo čestitali ostalim zajednicama Vjere i svjetla.

U travnju je održano Nacionalno vijeće koje je raspravljalo o novom načinu funkcioniranja zemlje s posebnim naglaskom na regionalna vijeća, financije na način Vjere i svjetla, zoonskom susretu, voditelju tima, duhovnicima, povezanosti s Crkvom.

Dana 15. i 16. 4. 2005. je održan Regionalni susret regije Zapad, gdje je za regionalnog koordinatora regije Zapad izabrana Ivana Sučić. U travnju su također održani predizbori za novog kordinatora u zadarskoj zajednici.

Predizbore su vodili Tomica i Marija Kenfelja iz Zagreba. Dio zadarske zajednice je bio u posjetu šibenskoj zajednici koja je u osnivanju i dali smo im neke smjernice i podršku.

U svibnju je održan Regionalni susret u Osijeku za regiju Istok gdje su čitana izvješća zajednica, odobren duhovnik regije pater Mirko Nikolić, razgovaralo se o priznavanju zajednice, timu za izbore, timu za duhovne obnove.

Na radost cijele zajednice na susretu smo proslavili primanje sakramenta prve pričesti naše Ive Ivanov koja se po prvi put pričestila zajedno sa svim prvopričesnicima župe Presvetog Srca Isusova. Time smo pokazali da smo integrirani u župu i da su osobe s hendikepom ravnopravne i sposobne za primanje sakramenata.

Također su u svibnju održani izbori za koordinatora zadarske zajednice i koordinatoricom je postala Laura Cukar.

U lipnju je u Šibeniku održan zajednički susret zadarske zajednice Emanuel i šibenske zajednice u osnivanju. Također se u lipnju sastala koordinacijska ekipa na vikendu molitve, razmatranja, druženja i procjene stanja u koordinacijskoj ekipi i cijeloj zajednici, a odredili su se i daljnji prioriteti.

Ujedno je mjesec lipanj završetak školske godine i mjesečnih susreta zajednice i slijedi pauza za mjesečne susrete, ali ne i za Vjeru i svjetlo na zoonskoj razini. U srpnju po prvi put u našoj zemlji u Samoboru je održan zoonski susret koji je bio interdenominacijskog karaktera. Sudjelovali su članovi iz svih zemalja naše zone (Hrvatska, Slovenija, Švicarska, Italija, Grčka i Cipar) tj. pripadnici različitih konfesija rimokatolici, pravoslavci i protestanti. Također je bilo gostiju iz Bugarske te se nadamo da je i tamo posijano sjeme Vjere i svjetla. Duhovni dio je predvodio pater Jaseph Larsen, međunarodni duhovnik V & S. Jedan dio je preuzeo i zoonski duhovnik ujedno i duhovnik Italije don Marco Bave, uz nekalika svjedočanstava roditelja, prijatelja i osoba s hendikepom. Svim sudionicima bilo je ta posebna iskustvo Božje blizine i zajedništva V & S, osjećaj pripadnosti velikoj obitelji u svijetu.

Ponosni smo što smo bili domaćini takvog susreta i što je Vesna Vrkić član zadarske zajednice bila voditelj tima zoonskog susreta. Bio je to ujedno i jedan iskorak naprijed za Hrvatsku V & S u svijetu.

Bez obzira na sve želje i sva nastojanja u kolovozu nismo uspjeli realizirati ljetovanje Vjere i svjetla.

U rujnu se ponovno okupljamo na mjesečnim susretima i formiramo male grupe prijateljstva unutar kojih ćemo se sastajati tijekom cijele šk. godine izvan mjesečnih susreta, pokušavajući još više produbiti međusobne odnose prijateljstva. Također je u Zagrebu održana Nacionalno vijeće V & S na kojem je bilo govora o nacionalnom duhovniku, financijama, planiranju godine i funkcioniranju regija, mogućnosti registriranja kao udruga, koncipiranja lista "Krijesnice".

U studenom su održane radionice na kojima su osobe s hendikepom uz pomoć prijatelja izrađivale božićne čestitke koje su poslane svim zajednicama V & S u Hrvatskoj, duhovnicima i podupirateljima.

Planovi za 2006.

Predstavljanje naše zajednice nekoj od zadarskih župa.

U Zadru organizirati nacionalno vijeće od 28. 4. do 1. 5. na koje dolaze regionalni koordinatori, koordinatori svih zajednica u Hrvatskoj s naglaskom na obnovu duhovnosti i vraćanja na korijene V&S.

Regionalna hodočašće zajednica 20. 5. u Mrkopalj (blizu Rijeke) Gospi od sedam žalosti.

Ljetovanje u Poredju.

Duhovne vježbe i formacija s naglaskom (za roditelje) 29. 9. - 1. 10.

Financije

Zajednica posjeduje oko 1500 kuna, koje su donirali članovi, simpatizeri i podupiratelji zajednice. Osobita velika hvala Zadarskoj nadbiskupiji koja nam je uvijek spremna pomoći i dati podršku u radu zajednice.

Sve prihode i rashode vodi blagajnik zajednice Ondina Ivanov.

Laura Cukar, koordinadora

NEOKATEKUMENSKI PUT

U korizmi 2005. godine održan je ciklus početnih kateheza u slijedećim župama: Sv. Stošija-Zadar, Bezgrešno začće BDM-Puntamika, Kraljica Mira-Stanovi, Porođenja BDM-Benkovac, Sv. Roko-Bibinje i Porođenja BDM-Privlaka. U protekloj godini prvi krsni skrutinij imale su četvrta zajednica župe Sv. Stošije i druga zajednica župe Bezgrešnog začća BDM Puntamika te prve zajednice Benkovca i Privlake. Drugi krsni skrutinij imale su druga zajednica župe Sv. Josipa-Plovanija, druga i treća zajednica župe Uznesenja BDM-Belafuža i prva zajednica župe Bezgrešnog začća BDM Puntamika. U svibnju 2005. mladi su hodočastili u Beč i Amsterdam u svrhu animacije velikih europskih gradova za Svjetski susret mladih sa Svetim Ocem u Koelnu. Oko 250 mladih iz zajednica u kolovozu prošle godine je bilo na ovom susretu mladih u Koelnu. U adventu održan je ciklus početnih kateheza u župama Posedarje i Uznesenja BDM na Belafuži.

U 2006. godini održat će se ciklus početnih kateheza u župama: Sv. Stošija-Zadar, Kraljica Mira-Stanovi, Bezgrešno začće BDM-Puntamika, Bili Brig-Zadar, Porođenje BDM-Privlaka, Sv. Josip-Zadar i Porođenja BDM-Benkovac. Etapu retradicija imat će prva zajednica župe Sv. Josipa-Plovanija i prva zajednica Sv. Stošije-Zadar. Drugi krsni skrutinij imat ćemo sa drugom i trećom zajednicom župe Sv. Stošije i sa drugom zajednicom župe Uznesenja BDM-Belafuža. Prvi krsni skrutinij imat će peta zajednica župe Sv. Stošije-Zadar. U ovoj godini etapu «Shema» imat će sve zajednice koje su do sada imale prvi krsni skrutinij.

Mr. don Marinko Duvnjak

MALI TEČAJ "KURSILJO"

Od značajnijih zbivanja u 2005. godini može se izdvojiti slijedeće:

- tečaj za mlade u Biogradu od 3. - 6. ožujka;
- tečaj za mlade iz župe Bl. Alojzija Stepinca-Zadar, održan u župi Kraljice mira na Stanovima od 9. - 12. lipnja;
- od 4. - 6. veljače na Krapnju je održan susret suradnika tajništva malog tečaja i svećenika Zadarske nadbiskupije s don Andrijom Vranom. Susretu se priključio otac nadbiskup mons. Ivan Prenda. Od svećenika prisutni su bili: don Ivica Mustać, generalni vikar, don Anđelko Buljat - povjerenik za kursiljo, don Igor Ikić, don Jure Zubović, don Srećko Frka-Petešić. Otac Nadbiskup dao je podršku radu malog tečaja koji mora nastaviti svoje djelovanje u Nadbiskupiji, te stavio osobit naglasak na održavanje euharistijskog slavlja, tečajeve za mlade i zajedništvo općenito.
- 17. travnja u Škabrnji je održana Ultreja na razini nadbiskupije na kojoj su sudjelovali brojni polaznici malog tečaja. Duhovni nagovor održao je o. Jozo Milanović OSB, te odgovarao na brojna pitanja sudionika.
- od 30. svibnja do 3. lipnja održana je duhovna obnova za suradnike malog tečaja na Krapnju;
- 22. lipnja tajništvo je organiziralo hodočašće u Međugorje za sve polaznike malog tečaja kojem se odazvalo gotovo 200 osoba;
- svakog prvog utorka u mjesecu održava se zajedničko euharistijsko slavlje za sve polaznike malog tečaja
- prve nedjelje došašća, 27. studenog održana je druga godišnja Ultreja na razini Nadbiskupije.

Don Anđelko Buljat, povjerenik; Marica Rumora, tajnica

KRIŽARI

Samo izvješće o radu Križarske Organizacije u našoj Nadbiskupiji dosta je skromno. Naime u Nadbiskupiji sada trenutačno djeluju Križarsko društvo u župi Bl. Alojzije Stepinac, Zadar-Bili Brig, broji 13 članova, te na župi sv. Ante, Zadar-Smiljevac «Bl. Ivan Merz», broji 25. članova (8 srednjoškolaca i 17 osnovaca). Na župi Briševo kod Zadra, te Obrovcu postoje simpatizeri križara. U mnogim župama križarsko društvo je utruto: Turanj, Radašinovci, Biograd, Preko, Starigrad.

Na župi sv. Lovro Kali imali smo predstavljanje Križarske organizacije, nisu još formirani... Sa župe Mala Gospa u Benkovac imamo poziv za predstavljanje križarske organizacije ali se to u 2005. godini nije realiziralo.

U mjesecu veljači za blagdan Bl. Alojzija Stepinca posebno smo organizirali druženje uz prigodni program. Također smo se našli u druženju u nedjelju 8. svibnja 2005. godine na Smiljevcu gdje se obilježio blagdan Bl. Dr. Ivana Merza. Križari su prisutni u svim zbivanjima Nadbiskupije. Na gore spomenutim župama redovito se tjedno sastajemo po grupama i ostvarujemo program. Župa Bili Brig, srijedom 20.30 jedna grupa, a župa Smiljevac subotom dvije grupe, mlađi i odrasli (srednjoškolci), u 9.30 i 11 sati.

Već dvije godine obilježavamo spomen na pokojnu križaricu naših dana Branku Budanović iz župe Turanj, 8. siječnja (sudjelovanje na svetoj misi, te posjet grobu i razgovor sa članovima obitelji).

O blagdanu Sv. Jurja posjetili smo župu sv. Juraj i Gospino svetište Majke Božje Krasno na Velebitu.

Križari župe Smiljevac pridružili su se u Luci na Dugom otoku sa ostalim križarskim društvima Hrvatske na ljetnim duhovnim vježbama tjedan dana. Izlet u Brušku iskoristili smo da upoznamo mjesto mogućeg okupljanja mladih u Nadbiskupiji, te posjetili Novigrad.

Manji broj križara sa Bilog Briga i Smiljevca prisustvovali su u Zagrebu, 20. studenoga 2005. godine susretu svih križarskih društava prigodom 75-te godišnjice rada križara u Hrvatskoj.

Žurno bi trebali voditelja povjerenstva koji bi se više posvetio radu s križarima. Plan rada Križara u Nadbiskupiji stvaramo po svom nahodanju.

Iz središnjice u Zagrebu poručuju da su u pripremi planovi za rad u pojedinim društvima kroz tjedan i mjesec.

Evo našeg plana za godinu 2006., do jeseni:

- Susret prigodom blagdana bl. Alojzija Stepinca 11. veljače 2006. godine. (već ostvareno);
- Predstavljanje križarske organizacije u župi Benkovac, Pag i drugim župama.
- U pripremi je organizirati Križni put u subotu, 1. travnja 2006., u Radošinovcima.
- Proslava blagdana bl. dr. Ivana Merza na župi sv. Ante Smiljevac, 10. svibnja 2006. godine.
- Organizirati ljetno druženje ili u Luci na Dugom otoku ili u Sutomišćici na otoku Ugljanu.

Uz pozdrav BOG ŽIVI!

Zadar, 17. veljače 2006.

Don Mladen Kačan, povjerenik

UDRUŽENJE SALEZIJANSKIH SURADNIKA*Pomladimo lice Crkve, majke naše vjere*

Udruženje salezijanaca suradnika, mjesno središte Zadar, dobilo je u listopadu novog delegata, don Josipa Bunića, župnika mjesne župe (Zadar-Arbanasi). Mjesno središte vodi i animira Mjesno vijeće kojim koordinira Mirta Habuš, tajnica je Katica Magaš, rizničarke Ana Perović i Marija Ostojić. Broj suradnika će se povećati jer nakon dvije godine formacije, pripravnici su uputili zamolbe za ulazak u Udruženje i ove godine očekujemo davanje obećanja oko dvadesetak osoba, mlade i srednje dobi, koji su u župnoj zajednici već prisutni kao aktivni vjernici i svjedoci don Boscove karizme.

Susreti suradnika i pripravnika održavaju se jednom mjesečno, prve nedjelje u mjesecu, te slijede unaprijed pripremljeni program, podijeljen na teme koje su nadahnute pobudnicom vrhovnog poglavara Salezijanske obitelji - don Pascuala Chavez Villanueve, a preporučene od Provincijalnog vijeća Udruženja:

1. Pomladiti Crkvu - uzvišeni dar i zahtjevna zadaća;
2. Slušanje Božje Riječi (Iskustvo Boga i postizanje postati apostolom; Salezijanski način slušanja);
3. Crkva - svjetlo naroda, otajstvo i sakrament spasenja;
4. Don Bosco - uzor i primjer naše duhovnosti;
5. Bdižite i molite! Različite vrste molitve;
6. Salezijanska molitva;
7. Ja sam Uskrsnuće i Život!
8. Euharistija i mladi;
9. Putovi ponude vjere mladima danas

Zadar, 2. ožujka 2006.

Mirta Habuš, koordinatorka

Polača, blagoslov nove crkve

DEKRET I PRAVILNIK ARHIVA ZADARSKE NADBISKUPIJE**DEKRETO ČUVANJU I VOĐENJU**
ARHIVA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Nadbiskupski ordinarijat
Broj: 815/2006.

Zadar, 17. ožujka 2006.

Sada, kada je prikladno uređen prostor i u nj smješten Arhiv Zadarske nadbiskupije donosim

D E K R E T

**o čuvanju i vođenju tog Arhiva
na temelju kanona Zakonika kanonskog prava kako slijedi:**

- Neka se sve isprave, koje se tiču Nadbiskupije ili župa veoma brižno čuvaju/kan. 486,1/

-Neka se čuvaju isprave i spisi koji se tiču i duhovnih i vremenitih poslova Nadbiskupije, raspoređeni određenim redom i brižljivo zatvoreni;/kan 486,2/.

-Neka se sastavi imovnik ili popis isprava koje se nalaze u arhivu s kratkim sadržajem pojedinih spisa;/kan 486,3/.

-Neka arhiv bude zaključan i njegov ključ neka imaju samo Nadbiskup i kancelar; nikome nije dopušteno u nj ulaziti osim s dozvolom Nadbiskupa ili zajedno voditelja kurije i kancelara /kan 487,1/.

Kancelar:
Josip Lenkić, v. r.

Nadbiskup:
Ivan Prenda, v. r.

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
Broj: 817/2006.

Na osnovi članka 33. Zakona o arhivskom gradivu i arhivima („Narodne novine RH“ br.105/97.) i Uredbe o crkvenim arhivima od 12. travnja 2002. godine, zadarski Nadbiskup donosi slijedeći

P R A V I L N I K O KORIŠTENJU ARHIVSKOG GRADIVA ZADARSKE NADBISKUPIJE

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom određuju se način, uvjeti i postupak korištenja arhivskog gradiva, osnovna pravila o korištenju gradiva u čitaonici, te prava, dužnosti i odgovornosti korisnika arhivskog gradiva.

Članak 2.

Prava na korištenje arhivskog gradiva pod jednakim uvjetima imaju svi korisnici.

Članak 3.

Korisnici arhivskog gradiva dužni su se upoznati i poštovati odredbe ovog Pravilnika i Zakona o zaštiti arhivskog gradiva i arhivima koje se odnosi na korištenje arhivskog gradiva.

II. OSNOVNA PRAVILA O KORIŠTENJU ARHIVSKOG GRADIVA

Članak 4.

Arhivsko gradivo daje se na korištenje u službene svrhe, za znanstveno istraživanje, za potrebe nastavnog procesa, za izložbe i objavljivanje, radi ostvarenja i zaštite osobnih prava i u druge opravdane svrhe.

Članak 5.

Arhivsko gradivo se koristi po odobrenju koje u pravilu izdaje Nadbiskup ili od njega ovlaštena osoba.

Članak 6.

Arhivsko gradivo može se koristiti: uvidom u gradivo, pomagala, izradom snimaka, izradom ovjerenog prijepisa i posudbom.

Na korištenje se, u pravilu, daju snimci arhivskog gradiva.

Izvorno arhivsko gradivo može se iznimno dati na korištenje ako ne postoje snimci tog gradiva te ukoliko nije tiskano ili ako to iziskuje znanstvena metoda.

Arhivsko gradivo može se koristiti i izvan Nadbiskupskog ordinarijata ako su poduzete potrebne mjere osiguranja od njenog oštećenja ili uništenja.

Članak 7.

Izvorno arhivsko gradivo može se iznijeti u inozemstvo u svrhu ekspertize, izlaganja ili zaštite na osnovi odobrenja koje izdaje Ministarstvo kulture i Nadbiskupski ordinarijat. U odobrenju se određuje rok u kojem arhivsko gradivo mora biti vraćeno u zemlju, a mogu se odrediti i drugi uvjeti.

Prije iznošenja iz zemlje obvezno je obaviti zaštitno snimanje, ukoliko to već ranije nije učinjeno.

Odobrenje iz stavka 1. članka daje Hrvatsko arhivsko vijeće.

Članak 8.

Arhivsko gradivo iz vremena do 15. svibnja 1945. godine u pravilu je pristupačno javnosti.

Ukoliko arhivsko gradivo sadrži podatke koji se ne bi mogli koristiti zbog mogućnosti da se povrijede javni ili osobni interesi, Nadbiskup ili od njega ovlaštena osoba će odlučiti može li se to gradivo koristiti i u koju svrhu.

Članak 9.

Arhivsko gradivo nastalo poslije 15. svibnja 1945. godine postaje pristupačno javnosti po isteku određenog vremenskog razdoblja koji u sporazumu s Nadbiskupom ili od njega ovlaštenom osobom određuju stvaratelji ili imatelji čijom djelatnošću je arhivsko gradivo nastalo. To vremensko razdoblje, u pravilu, ne može biti dulje od trideset godina.

Članak 10.

Arhivsko gradivo u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba koje pohranom, darovanjem ili kupnjom dođe u Nadbiskupski ordinarijat odmah je pristupačno javnosti, ukoliko nije ugovoren rok nakon kojeg se može javno koristiti. Dok se gradivo nalazi kod fizičkih ili pravnih osoba, rokovi korištenja mogu se utvrditi ugovorom između stvaratelja ili imatelja arhivskog gradiva i Nadbiskupskog ordinarijata.

III. PRAVILA O KORIŠTENJU ČITAONICE NADBISKUPSKOG ORDINARIJATA

Članak 11.

Nadbiskupski ordinarijat ima posebnu prostoriju za čitaonicu u kojoj zainteresirane osobe mogu koristiti arhivsko gradivo i knjige.

Članak 12.

Čitaonica Nadbiskupskog ordinarijata otvorena je svakog radnog dana od 9 do 14 sati, petkom od 9 do 13 sati.

U slučaju okolnosti koje iziskuju potrebu za radom duljim od predviđenog Nadbiskup ili od njega ovlaštena osoba može odobriti i drugačiji rad u čitaonici.

U slučaju opravdane potrebe (državni blagdani, klimatske prilike i sl.) Nadbiskup može odrediti drugačiji raspored radnog vremena i rada u čitaonici, uz pravodobnu pismenu obavijest istaknutu na ulaznim vratima Nadbiskupskog ordinarijata.

Članak 13.

U čitaonici je zabranjeno unositi sve predmete osim pisaćeg pribora i papira, a korisnik je dužan odložiti osobnu garderobu, kao i sve ono na što ga upozori dežurni djelatnik, na za to određeno mjesto.

Članak 14.

U čitaonici je zabranjeno pušiti, jesti, glasno govoriti, te poduzimati sve ono što dovodi u opasnost gradivo ili ometa rad drugih osoba.

Članak 15.

Dežurni djelatnik u čitaonici dužan je korisniku dati sljedeće informacije:

a) u kojim fondovima ili dijelovima fondova ili zbirki ima podataka o temi koja korisnika interesira, te koliko ima tog gradiva,

b) kako je to gradivo stručno sređeno,

c) jesu li za to gradivo izrađeni inventari, regesta i druga informativna pomagala.

Članak 16.

Osoba koja želi koristiti arhivsko gradivo, ispunjava prijavu za rad u Nadbiskupskom ordinarijatu na propisanom obrascu.

U prijavi se navode podaci o korisniku i temi njegova istraživanja.

Prijava vrijedi za tekuću kalendarsku godinu, ako se radi o istoj temi istraživanja.

Korisnik dokazuje svoj identitet odgovarajućim identifikacijskim ispravama (osobna iskaznica, putovnica i sl.)

Potpisom na prijavi korisnik se obvezuje da će se u cijelosti pridržavati odredaba ovog Pravilnika.

Članak 17.

Zaprimljenu i pravilno ispunjenu prijavu dežurni djelatnik dostavlja Nadbiskupu ili od njega ovlaštenoj osobi na odobrenje.

Nakon dobivenog odobrenja korisnik predaje dežurnom djelatniku prijamnicu za arhivsko gradivo na propisanom obrascu.

Članak 18.

Prije izdavanja gradiva, dežurni djelatnik pregledat će gradivo koje izdaje. Ako utvrdi da je gradivo trošno ili oštećeno, neće dozvoliti njegovo izdavanje.

Članak 19.

U pravilu se korisniku čitaonice daje na korištenje istovremeno najviše tri svežnja arhivskog gradiva, tj. četiri izlučene isprave, s time da se tijekom radnog dana može koristiti najviše šest svežnjeva arhivskog gradiva, tj. osam izlučenih isprava.

Korisnik na radnom stolu smije držati samo jedan svežanj arhivskog gradiva, tj. jednu izlučenu ispravu.

U pravilu, korisnik će gradivo dobiti najkasnije u roku od tri dana.

U opravdanim slučajevima, Nadbiskup ili od njega ovlaštena osoba može dopustiti istodobno korištenje i većeg broja svežnjeva arhivskog gradiva tj. izlučenih isprava.

Članak 20.

Za vrijeme rada u čitaonici uvijek je prisutan dežurni djelatnik koji po potrebi pruža pomoć korisniku i nadzire njegov rad.

Korisnik se ovom djelatniku može obratiti u svezi svih nejasnoća koje se pojave prilikom rada.

Članak 21.

Korisnici su dužni pažljivo rukovati arhivskim gradivom kako bi je sačuvali od oštećenja i uništenja, te je ni u kom slučaju ne smiju iznositi iz čitaonice.

Članak 22.

Strogo je zabranjeno na arhivskom gradivu praviti zabilješke, podcrtavati tekst, savijati listove, koristiti se arhivskim dokumentima kao podlogom za pisanje, kao i činiti sve ono što bi moglo djelovati na izmjenu stanja i izgleda gradiva.

Bez posebnog odobrenja Nadbiskupa ili ovlaštene osobe nije dopušteno snimanje ni najmanjeg dijela arhivskog gradiva.

Članak 23.

Arhivsko gradivo se može, iznimno i po posebnom odobrenju Nadbiskupa ili od njega ovlaštene osobe posuđivati i izvan Nadbiskupskog ordinarijata i to samo tijelima pravosudne i upravne vlasti i arhivskim ustanovama koje pruže jamstvo da će arhivsko gradivo koristiti u svrhu za koju je posuđeno i da će je vratiti u stanju u kojem su je primili. U tu svrhu sastavlja se ugovor o posudbi u kojem se točno uređuju uvjeti korištenja arhivskog gradiva, a čiji bitan sastojak mora biti rok u kojem se arhivsko gradivo mora vratiti u Nadbiskupski ordinarijat. Taj rok ne može biti dulji od tri mjeseca.

Članak 24.

Korisnik arhivskog gradiva dužan je kod prestanka rada odjaviti se kod dežurnog djelatnika u čitaonici i vratiti gradivo u stanju u kojem ga je primio, uz izjavu želi li i nadalje koristiti arhivsko gradivo. Ako želi, arhivsko gradivo će se čuvati u čitaonici do idućeg dana. Ako kroz tjedan dana korisnik prekine rad, gradivo će se vratiti u spremište.

IV. PRAVA, DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI KORISNIKA**Članak 25.**

Korisnik je dužan dostaviti Nadbiskupskom ordinarijatu dva besplatna primjerka svog stručnog ili znanstvenog rada objavljenog na osnovi gradiva Nadbiskupskog ordinarijata.

Isto tako korisnik je dužan u svom radu na osnovi gradiva Nadbiskupskog ordinarijata točno navesti Nadbiskupski ordinarijat, fond, godinu i broj dokumenta kojim se služio.

Korisnik koji se ne bi pridržavao stavka 1. ili 2. bit će upozoren na to, a ukoliko i dalje bude činio iste propuste zabranit će mu se daljnji rad u Nadbiskupskom ordinarijatu.

Članak 26.

Ako korisnik nepravilno postupi s gradivom, ugrožava njegovu sredenost, cjelovitost i sigurnost ili ako zloupotrebljava podatke iz arhivskog gradiva, odnosno ako se ne pridržava odredaba ovog Pravilnika, uskratit će mu se ili ograničiti korištenje gradiva.

Članak 27.

Ako krivnjom korisnika dođe do oštećenja gradiva, korisnik je dužan snositi troškove njegovog restauriranja i konzervacije.

Članak 28.

Otuđenje arhivskog gradiva ili samo pokušaj otuđenja predstavlja krivično djelo, te je kažnjivo prema odredbama Krivičnog zakona RH.

Protiv osobe koja namjerno oštetiti, uništi, prisvoji ili pokuša otuđiti arhivsko gradivo, Nadbiskupski ordinarijat podnosi prijavu nadležnom organu.

Članak 29.

Korisnik kome je ograničeno ili uskraćeno pravo korištenja arhivskog gradiva ima pravo prigovora Nadbiskupu.

Odluka, u pravilu, priopćava se korisniku usmeno, a pismeno mu se mora dostaviti ako on to traži.

Prigovor iz stavka 1. podnosi se u roku od tri dana od dana usmenog priopćenja, tj. prijema pismenog otpravka odluke kojom se korisniku uskraćuje ili ograničava pravo na korištenje arhivskog gradiva.

Nadbiskup je dužan o prigovoru odlučiti u roku od osam dana.

Članak 30.

Korisnik je dužan snositi troškove u vezi prijepisa, kopiranja i snimanja arhivskog gradiva.

Ako se snimka gradiva koristi u komercijalne svrhe, korisnik je dužan to posebno nadoknaditi.

V. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE**Članak 31.**

Tumačenje ovog Pravilnika daje Nadbiskup, odnosno od njega ovlaštena osoba.

Članak 32.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika obavljaju se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Članak 33.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od objave u „Vjesniku zadarske Nadbiskupije.“

✠ Ivan Prenda, v. r.
zadarski nadbiskup

U Zadru, 17. ožujka 2006.

**PISMO KONGREGACIJE ZA BOŽANSKI KULT I
DISCIPLINU SAKRAMENATA
ODGOVORNIMA NEOKATEKUMENSKOG PUTA**

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
Broj: 881/2006.

Dana 1. prosinca 2005. godine Kongregacija za Božanski kult i disciplinu sakramenata, poslala je pismo gospodinu Franciscu Arguelli, gospođici Mariji Carmen Hernandez i vlč. Mariju Pezzi, utemeljiteljima i moderatorima Neokatekumenskog puta o načinu slavljenja svete Mise (Prot.. 2520/03/L). Ovo pismo je objavljeno na talijanskom jeziku u časopisu Notitiae, službenom glasilu Kongregacije, i time postalo javni dokument.

U svezi se tim, a **u skladu s 1. točkom u tom pismu**, **određujem** da se u **cjelovitosti objavi u službenom Vjesniku Zadarske nadbiskupije sljedeće:**

- 1. Pismo Kongregacije za Božanski kult i disciplinu sakramenata odgovornima Neokatekumenskog puta, na talijanskom jeziku;**
2. Isto pismo u hrvatskom prijevodu;
3. Govor Pape Benedikta XVI. Zajednicama Neokatekumenskog puta u Dvorani Pavla VI., 12. **siječnja 2006. godine.**

Svi svećenici, predvoditelji sv. Mise s Neokatekumenskim zajednicama dužni su se držati odredbi Kongregacije za Božanski kult i disciplinu sakramenata. Nadbiskup će redovito vršiti nadzor da li se ova odredba konkretno sprovodi u svim župama.

Zadar, 25. ožujka 2006.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO
ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

Prot. 2520/03/L

Dalla Città del Vaticano, 1 dicembre 2005

Egregi Signor Kiko Argüello, Sig. na Carmen Hernandez e Rev. do Padre Mario Pezzi,

a seguito dei dialoghi intercorsi con questa Congregazione per il Culto Divino e la Disciplina dei Sacramenti circa la celebrazione della Santissima Eucaristia nelle comunità del Cammino Neocatecumenale, in linea con gli orientamenti emersi nell'incontro con Voi dell' 11 novembre c. a., sono a comunicarVi le decisioni del Santo Padre.

Nella celebrazione della Santa Messa, il Cammino Neocatecumenale accetterà e seguirà i libri liturgici approvati dalla Chiesa, senza omettere né aggiungere nulla. Inoltre, circa alcuni elementi si sottolineano le indicazioni e precisazioni che seguono:

1. La Domenica è il «Dies Domini», come ha voluto, illustrare il Servo di Dio, il Papa Giovanni Paolo II, nella Lettera apostolica sul Giorno del Signore. Perciò il Cammino Neocatecumenale deve entrare in dialogo con il Vescovo diocesano affinché traspaia anche nel contesto delle celebrazioni liturgiche la testimonianza dell'inserimento nella parrocchia delle comunità del Cammino Neocatecumenale. Almeno una domenica al mese le comunità del Cammino Neocatecumenale devono perciò partecipare alla Santa Messa della comunità parrocchiale.

2. Circa le eventuali monizioni previe alle letture, devono essere brevi. Occorre inoltre attenersi a quanto disposto dall' «Institutio Generalis Missalis Romani» (nn. 105 e 128) e ai Praenotanda dell' «Ordo Lectionum Missae» (nn. 15,19,38,42).

3. L' omelia, per la sua importanza e natura, è riservata al sacerdote o al diacono (cfr. CLC, can. 767 § 1). Quanto ad interventi occasionali di testimonianza da parte dei fedeli laici, valgono gli spazi e i modi indicati nell'Istruzione Interdicasteriale «Ecclesiae de mysterio», approvata in forma specifica dal Papa Giovanni Paolo II e pubblicata il 15 agosto 1997. In tale documento, all'art. 3, §§ 2 e si legge:

§ 2. «È lecita la proposta di una breve didascalia per favorire la maggior comprensione della liturgia che viene celebrata e anche, eccezionalmente, qualche eventuale testimonianza sempre adeguata alle norme liturgiche e offerta in occasione di liturgie eucaristiche celebrate in particolari giornate (giornata del seminario o del malato, ecc.) se ritenuta oggettivamente conveniente, come illustrativa dell'omelia regolarmente pronunciata dal sacerdote celebrante. Queste didascalie e testimonianze non devono assumere caratteristiche tali da poter essere confuse con l'omelia».

§ 3. «La possibilità del "dialogo" nell' omelia (cfr. Directorium de Missis cum pueris, n. 48) può essere, talvolta, prudentemente usata dal ministro celebrante come mezzo espositivo, con il quale non si delega ad altri il dovere della predicazione».

Si tenga inoltre attentamente conto di quanto esposto nell' Istruzione «Redemptionis Sacramentum», al n. 74.

4. Sullo scambio della pace, si concede che il Cammino Neocatecumenale possa usufruire dell'indulto già concesso, fino ad ulteriore disposizione.

5. Sul modo di ricevere la Santa Comunione, si dà al Cammino Neocatecumenale un tempo di transizione (non più di due anni) per passare dal modo invalso nelle sue comunità di ricevere la Santa Comunione (seduti, uso di una mensa addobbata posta al centro della chiesa invece dell'altare dedicato in presbiterio) al modo normale per tutta la Chiesa di ricevere la Santa Comunione. Ciò significa che il Cammino Neocatecumenale deve camminare verso il modo previsto nei libri liturgici per la distribuzione del Corpo e Sangue di Cristo.

6. Il Cammino Neocatecumenale deve utilizzare anche le altre Preghiere eucaristiche contenute nel Messale, e non solo la Preghiera eucaristica II.

In breve, il Cammino Neocatecumenale, nella celebrazione della Santa Messa, segua i libri liturgici approvati, avendo tuttavia presente quanto esposto sopra ai numeri 1, 2, 3, 4, 5 e 6.

Riconoscente al Signore per i frutti di bene elargiti alla Chiesa mediante le molteplici attività del Cammino Neocatecumenale, colgo l' occasione per porgere distinti saluti

✠ Francis Card. ARINZE
Prefetto

Mons. Mario MARINI
Sotto-Segretario

Zlatna harfa, 2006.

HRVATSKI PRIJEVOD

Broj: 2520/03/L

Iz Vatikana, 1. prosinca 2005.

Poštovani gospodine Kiko Argüello, gđ.ica Carmen Hernandez i vlč. otac Mario Pezzi,

nakon razgovora održanih s ovom Kongregacijom za bogoštovlje i disciplinu sakramenata u svezi slavljenja Presvete Euharistije u zajednicama Neokatekumenskog puta, u skladu sa smjernicama proizašlim iz susreta s vama 11. studenog ove godine, prenosim vam odluke Svetog Oca.

U slavlju svete mise Neokatekumenski put će prihvatiti i slijediti liturgijske knjige odobrene od Crkve, ništa ne ispuštajući niti dodavajući. Nadalje, glede nekih elemenata podcrtavaju se upute i pojašnjenja koja slijede:

1. Nedjelja je “Dies Domini”, kako je želio zorno prikazati Sluga Božji, papa Ivan Pavao II u Apostolskom pismu o danu Gospodnjem. Zato Neokatekumenski put treba ući u dijalog s dijecezanskim biskupom kako bi bilo vidljivo i u kontekstu liturgijskih slavlja svjedočanstvo uključivanja u župe zajednica Neokatekumenskog puta. Barem jednu nedjelju mjesečno zajednice Neokatekumenskog puta trebaju zato sudjelovati u svetoj misi župne zajednice.

2. Glede eventualnih uvoda prije čitanja, oni trebaju biti kratki. Potrebno je zatim držati se onoga što je određeno u “Institutio Generalis Missalis Romani” (br. 105 i 128) i u *Uvodnim napomenama* “Ordo Lectionum Missae” (br. 15, 19, 38, 42).

3. Homilija, radi svoje važnosti i naravi, pridržana je svećeniku ili đakonu (usp. ZKP kan. 767 § 1). S obzirom na prigodne intervente svjedočenja od strane vjernika laika, vrijede prostori i načini naznačeni u interdikasterijalnoj uputi “Ecclesiae de Mysterio” odobrenoj “u posebnom obliku” od pape Ivana Pavla II i objavljenoj 15. kolovoza 1997. U tom dokumentu, u čl. 3, §§ 2 i 3, čitamo:

§ 2- «Dopušten je prijedlog kratke didaskalije zbog boljeg razumjevanja slavljene liturgije i također, iznimno, ako se smatra prikladnim, poneko svjedočanstvo uvijek u skladu sa liturgijskim uredbama te u prilikama kada se euharistija slavi na posebne dane (dan sjemeništa ili bolesnika, itd.), kao rasvijetljenje homilije koju redovito drži svećenik slavitelj. Ove didaskalije i svjedočanstva ne smiju preuzeti takva svojstva da bi ih se moglo zabunom shvatiti kao homiliju.»

§ 3- «Mogućnost “dijaloga” u homiliji (usp. *Directorium de Missis cum Pueris*, br. 48) svećenik slavitelj može ponekad razborito upotrijebiti kao sredstvo izlaganja, ne pridajući drugima dužnost propovijedanja.» Neka se također pažljivo vodi računa o onom što je navedeno u uputi “Redemptionis Sacramentum”, u br. 74.

4. S obzirom na pružanje mira, dozvoljava se da Neokatekumenski put koristi već dopuštenu povlasticu, do daljnjih odredbi.

5. S obzirom na način primanja svete pričesti, Neokatekumenskom putu daje se prijelazno razdoblje (ne više od dvije godine) kako bi se prešlo iz načina uobičajenog u njegovim zajednicama za primanje svete pričesti (sjedeći, koristeći urešeni stol postavljen u sredinu crkve umjesto posvećenog oltara u prezbiteriju) na način primanja svete pričesti redovitim za cijelu Crkvu. To znači da Neokatekumenski put treba hodati prema načinu predviđenom u liturgijskim knjigama za dijeljenje tijela i krvi Kristove.

6. Neokatekumenski put treba koristiti i druge euharistijske molitve sadržane u misalu, a ne samo Drugu euharistijsku molitvu.

Ukratko, neka Neokatekumenski put u slavljenju svete mise slijedi odobrene liturgijske knjige, imajući pak u vidu ono što je izloženo u gore navedenim brojevima 1, 2, 3, 4, 5 i 6.

Zahvalan Gospodinu za plodove u dobru darovane Crkvi posredstvom mnogostrukih aktivnosti Neokatekumenskog puta, koristim priliku da vas pozdravim sa štovanjem.

✠ Francis Card. ARINZE
Prefekt

Mons. Mario MARINI
Pod-tajnik

Poštovani
Gospodine ARGÜELLO Kiko,
Gđ.ica HERNANDEZ Carmen,
Vlč. otac PEZZI Mario,
Via dei Gonzaga, 205
ROMA

PAPA BENEDIKT XVI.
Zajednicama Neokatekumenskog puta
Dvorana Pavla VI, 12. siječnja 2006. u 12 sati

Draga braćo i sestre,

Zahvaljujem vam od srca na ovom vašem posjetu koji mi daje priliku da uputim poseban pozdrav i drugim članovima Neokatekumenskog puta raširenog po mnogim dijelovima svijeta. Obraćam se mišlju svakome od prisutnih, počevši od poštovanih kardinala, biskupa i svećenika. Pozdravljam odgovorne Neokatekumenskog puta: gospodina Kika Argüella, kojemu zahvaljujem na riječima koje mi je uputio u vaše ime, gospođu Carmen Hernandez i Oca Maria Pezzi. Pozdravljam bogoslove, mlade i posebno obitelji koje se spremaju primiti osobito misionarsko "poslanje" za razne narode, kako smo čuli, nadasve u Latinskoj Americi.

Zadatak je to koji se smješta u kontekst nove evangelizacije, u kojoj upravo obitelj ima ulogu važniju nego ikad. Tražili ste da im ga povjeri Petrov Nasljednik, kako je već bilo s mojim štovanim predčasnikom Ivanom Pavlom II, 12. prosinca 1994., jer se vaše apostolsko djelovanje namjerava smjestiti u srce Crkve, u potpunom suglasju s njezinim uputama i u zajedništvu s mjesnim Crkvama u kojima ćete ići djelovati, vrednujući u punini bogatstvo karizmi koje je Gospodin podigao preko inicijatora Puta. Drage obitelji, raspelo koje ćete primiti bit će vaš nerazdruživ suputnik, dok vašim misionarskim djelovanjem budete proglašavali da se samo u Isusu Kristu, umrlome i uskrslome, nalazi spasenje. Bit ćete njegovi krotki i radosni svjedoci idući, u jednostavnosti i siromaštvu, putovima svih kontinenata, potpomognuti neprestanom molitvom i slušanjem Riječi Božje te hranjeni sudjelovanjem u liturgijskom životu mjesnih Crkava kojima ste poslani.

Važnost liturgije u evangelizaciji, na poseban način Svete mise, u više je navrata bila naglašena od strane mojih Predčasnika, a vaše dugo iskustvo može dobro potvrditi kako središnjost Kristova misterija slavljenog u liturgijskim obredima sačinjava povlašten i neophodan put za izgrađivanje živih i ustrajnih kršćanskih zajednica. Upravo da bi pomogla Neokatekumenskom putu učiniti što prodornijim vlastito evangelizacijsko djelovanje, u zajedništvu sa cjelokupnim Božjim narodom, nedavno vam je Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata u moje ime uputila neke odredbe s obzirom na Euharistijsko slavlje, nakon razdoblja iskustva koje vam je udijelio Sluga Božji Ivan Pavao II. Siguran sam da će ove odredbe, koje se nadovezuju na ono što je predviđeno u liturgijskim knjigama potvrđenim od Crkve, biti s vaše strane brižljivo obdržavane. Zahvaljujući vjernom prijanjanju uz svaku odredbu Crkve, učinit ćete još djelotvornijim vaš apostolat u suglasju i punom zajedništvu s Papom i Pastirima svake biskupije. Tako postupajući, siguran sam, Gospodin će vas i nadalje blagoslivljati s izobilnim pastoralnim plodovima.

Zapravo, u ovim ste godinama mogli mnogo toga ostvariti, kao što vidimo i ovdje, a unutar vaših zajednica rođena su brojna zvanja za svećenstvo i posvećeni život. Danas se ipak na poseban način naša pozornost obraća obiteljima. Njih više od 200 upravo će biti poslani u misije; to su obitelji koje kreću bez velikih ljudskih oslonaca, ali računajući prije svega na pomoć Božanske providnosti. Drage obitelji, vašom poviješću možete svjedočiti da Gospodin ne napušta one koji se Njemu povjeravaju. Nastavite širiti evanđelje života. Gdje god vas odvede vaše poslanje, dajte se rasvijetliti utješnom Isusovom riječju: "Tražite stoga najprije Kraljevstvo Božje i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati", i dalje "Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se" (Mt 6, 33-34). U svijetu koji traži ljudske izvjesnosti i zemaljske sigurnosti, pokažite da je Krist čvrsta stijena na kojoj se izgrađuje vlastita egzistencija i da pouzdanje u njega položeno nikad nije uzaludno. Sveta Nazaretska obitelj neka vas štiti i bude vaš uzor. Obećajem moju molitvu za vas i za sve članove Neokatekumenskog puta, dok s ljubavlju svakome od vas udjeljujem Apostolski blagoslov.

ODREDBE

SVETO VAZMENO TRODNEVLJE

Broj: 882/2006., 27. ožujka 2006.

Čitava liturgijska godina, a na poseban način korizmeno liturgijsko vrijeme usmjerava nas na slavlje središnjih otajstava vjere – na Vazmeno otajstvo koje na osobit način proživljavamo i slavimo u svetom Vazmenom trodnevlju. S obzirom na neke pojedinosti s tim u svezi, upućujem Vas na Vjesnik Zadarske nadbiskupije, broj 3-4/1998., str. 103., Odredba broj: 507/1998.

Potičem sve da dolično pripreme sveta liturgijska slavlja na vrijeme. Neka se upravo u njima očituju sva naša nastojanja oko duhovne obnove vjernika, kao i bogatstvo i ljepota svetog bososlužja. Neka se s posebnom pažnjom pripreme ministranti, čitači, pjevači i svi koji na bilo koji način sudjeluju u slavlju. Tradicionalne mjesne pojedinosti koje su bogato sačuvane po nekim našim župama neka se nastoje oplemeniti i skladno uklopiti u sveto bogoslužje. Nadasve, treba uvijek gorljivo potaknuti vjernike na primanje svetih sakramenata pomirenja i euharistije, bez čega slavlje Vazma Gospodnjega uvijek ostaje bez bitne punine.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

VELIKI ČETVRTAK - MISA POSVETE ULJA

Broj: 883/2006., 27. ožujka 2006.

Svu braću svećenike u našoj Nadbiskupiji, pozivam na Misu posvete ulja, koju ćemo proslaviti na Veliki četvrtak, u 9 sati, u stolnoj crkvi sv. Stošije. Također, pozivam sve naše bogoslove i sjemeništare, te preko Vas braćo svećenici, ovogodišnje katekumene i krizmanike. Neka nas zajedništvo oko Stola Gospodnjega okrijepi u svetoj službi u našoj mjesnoj Crkvi, a spomen ustanove Euharistije i Svetoga reda neka nam produbi to duboko otajstveno zajedništvo.

Sveta ulja će dijeliti naš đakon don Josip Vuleta i bogoslovi Ante Sorić i Martin Jadreško, a naknada za ista je 50,00 kuna. Nakon Euharistijskog slavlja pozivam sve za bratski stol u naše Sjemenište.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

MILOSTINJA VELIKOGA PETKA

Broj: 884/2006., 27. ožujka 2006.

Odredbom Svete Stolice, milostinja Velikoga petka namijenjena je uzdržavanju svetih mjesta u Svetoj Zemlji. Milostinja Velikoga petka je namjenska i treba je dostaviti Nadbiskupijskom ekonomatu s naznakom «ZA BOŽJI GROB». Budući neke župe nemaju «Božji grob» ili ne postoji u njima običaj ostavljati prilog ispred «Božjeg groba», pod milostinjom Velikog petka podrazumijeva se i sakupljeni novac za vrijeme klanjanja Svetom križu.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

PROSLAVA SVJETSKOG MOLITVENOG DANA ZA DUHOVNA ZVANJA

Broj: 885/2006., 27. ožujka 2006.

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, vjeroučitelji i vjeroučiteljice!

Kao i svake godine, potaknuti Gospodinovim pozivom da «*molimo Gospodara žetve da pošalje radnike u žetvu svoju*», i ove godine s najvećim žarom i zauzetošću proslavimo Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, u Nedjelju Dobroga Pastira, 7. svibnja 2006. godine.

Središnji zajednički molitveni događaj bit će Molitveno bdjenje u našoj Katedrali, u četvrtak, 4. svibnja 2006., na koje i ovom prigodom sve pozivam.

Na svim razinama, na vjeronaučnim i molitvenim susretima, a osobito na sv. Misi toga dana, neka se dadne dolično mjesto molitvi za duhovna zvanja kao i produbljivanju svijesti o potrebi neprestane molitve i žrtve da Bog pošalje svojoj zadarskoj Crkvi nova svećenička i redovnička zvanja.

Kao temeljno polazište neka posluži Papina poruka za Dan zvanja, koju donosimo u ovom broju Vjesnika (vidi: Sveta Stolica). Gdje rezidira svećenik neka se uoči ili na sam Svjetski dan molitve za zvanja održi neki oblik molitvenog slavlja kao što su molitva Večernje, Služba riječi, klanjanje ili krunica. Na Misama s narodom u Nedjelju Dobrog Pastira neka se u homiliji prenesu glavni naglasci Papine poruke i u Molitvi vjernika izgovore prikladni zazivi za potrebe duhovnih zvanja u našoj mjesnoj Crkvi.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

IMENOVANJA

1. Mirta Habuš razrješena je službe bilježnika u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru, (broj: 103/2006., od 28.2.2006.).
2. Jadranka Anzulović imenovanja je bilježnikom u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru (broj: 232/2006., od 1. 3. 2006.).
3. Zvonko Ćustić razrješen je službe bilježnika na Ženidbenom sudu Zadarske nadbiskupije (broj: 756/2006., od 9.3.2006.).
4. Oliver Modrić, prof. imenovan je djelatnikom u Arhivu Zadarske nadbiskupije (broj: 816/2006., od 17. ožujka 2006.).

ODBOR ZA UREĐENJE KNJIŽNICE ZADARSKE NADBISKUPIJE

(Dekret br. 706/2006., 7. ožujka 2006.)

1. Mons. Ivan Mustać, gen. vikar, predsjednik, Zadar
2. Mons. Dr. Pavao Kero, vikar za kulturu, član, Zadar
3. Don Srećko Petrov, ekonom, član, Zadar
4. Milenka Bukvić, prof., ravnateljica Znanstvene knjižnice, član, Zadar
5. Elvira Katić, prof., voditeljica Knjižnice Klasične gimnazije Ivana Pavla II, Zadar
6. Mr. Ivan Pehar, ravnatelj Gradske knjižnice, Zadar
7. Mr. don Marinko Duvnjak, ravnatelj Nadbiskupskog sjemeništa «Zmajević»

Blagoslov zvona u Polači

P O V E L J A

POSVETE ŽUPNE CRKVE SV. KUZME I DAMJANA U POLAČI

U IME KRISTOVO. AMEN.

Namjesto župne crkve sv. Kuzme i Damjana koju pobunjeni Srbi **srušise** 1991. u Domovinskom ratu izgrađena je nova u sredini mjesta.

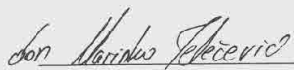
Crkvu **podize**, po projektu ing. arh. Tomislava Paleke, Zadarska nadbiskupija uz novčanu pomoć Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske.

Projektnu dokumentaciju **izradi** projektno poduzeće "D&Z" d.o.o. iz Zadra.

Građevinske radove **izvede** poduzeće "Ploter" d.o.o. iz Zadra.

Za župnika don Marinka Jelečevića, crkvu **posveti**, 26. veljače 2006. msgr. Ivan Prenda, zadarski nadbiskup.

Župnik:

Don Marinko Jelečević

Župno vijeće:

Nadbiskup:

Msgr. Ivan Prenda

P O V E L J A

BLAGOSLOVA ZVONA
ZA ŽUPNU CRKVU SV. KUZME I DAMJANA
U POLAČI

U IME KRISTOVO. AMEN!

Godine Gospodnje 2006, mjeseca ožujka, dana 20. zadarski nadbiskup Ivan Prenda, blagoslovio je tri nova zvona za novoizgrađenu župnu crkvu sv. Kuzme i Damjana u Polači.

Zvona su lijevana u ljevaonici Fonderia ing. De Poli Vittorio Veneto (TV) Italia.

Veliko zvono: teško 440 kg. Ton LA d. Promjera 90 cm. Natpis na zvonu:

SVETI KUZMA I DAMJANE, MOLI ZA POLAČU OVDJE I PO SVIJETU.
FONDERIA ING. F. DE POLI VITTORIO VENETO (TV) ITALIA. 2006.
Ukrasi na zvonu: Kalvarija, sv. Kuzman i Damjan, sv. Marko.

Srednje zvono: teško 310 kg. Ton SI d. Promjera 80 cm. Natpis na zvonu:

SVETI MARTINE, MOLI ZA NAS! FONDERIA ING. F. DE POLI VITTORIO
VENETO (TV) ITALIA. 2006. Ukrasi na zvonu: sv. Martin i Uznesenje BDM.

Malo zvono: teško 210 kg. Ton DO. Promjera 71 cm. Natpis na zvonu:

SVETI ANTE, MOLI ZA HRVATSKI NAROD! RADOSLAV BOBANOVIĆ S
OBITELJI. FONDERIA ING. F. DE POLI VITTORIO VENETO (TV) ITALIA. 2006.
Ukrasi na zvonu: Zavjetni križ i sv. Ante.

Zvona krase bogati reljefni ukrasi po kojima je prepoznatljiva ljevaonica zvona De Poli. Na donjem rubu svakog zvona nalazi se reljef hrvatskog tropleta.

U potvrdu gore rečenog sa svojim Kancelarom vlastoručno potpisujemo i pečatom Zadarske nadbiskupije potvrđujemo ovu Povelju sastavljenu u dva primjerka, od kojih će se jedan čuvati u Arhivu Zadarske nadbiskupije, a drugi u Arhivu župe Polača.

U vjeri čega...

Kancelar:
Don Josip Lenkić, v. r.

Nadbiskup:
✠ **Ivan Prenda, v. r.**

P O V E L J A**BLAGOSLOVA ZVONA
ZA ŽUPNU CRKVU UZAŠAŠĆA GOSPODINOVA
U PAKOŠTANIMA****U IME KRISTOVO. AMEN!**

Godine Gospodnje 2006, mjeseca ožujka, dana 22. zadarski nadbiskup Ivan Prenda, blagoslovio je novo zvono za župnu crkvu Uzašašća Gospodinova u Pakoštanima

Zvono je lijevano u ljevaonici Fonderia ing. De Poli Vittorio Veneto (TV) Italia.

Teško 310 kg. Ton SI d. Promjera 80 cm. Natpis na zvonu: NA SLAVU TROJEDINOG BOGA I BLAŽENE DJEVICE MARIJE POSTAVI VJERNI PAKOŠTANSKI PUK O STOTOJ OBLJETNICI CRKVE ZA VRIJEME ŽUPNIKA DON IVICE JURIŠIĆ. LJETA GOSPODNJEG 2006. FONDERIA ING. F. DE POLI VITTORIO VENETO (TV) ITALIA.

LIJEPA NAŠA DOMOVINO,
OJ JUNAČKA ZEMLJO MILA,
STARE SLAVE DJEDOVINO
DA BI VAZDA SRETNJA BILA!

TECI DRAVO, SAVO TECI,
NIT TI DUNAV SILU GUBI,
SINJE MORE SVIJETU RECI,
DA SVOJ NAROD HRVAT LJUBI.

MILA, KANO SI NAM SLAVNA,
MILA SI NAM TI JEDINA.
MILA KUDA SI NAM RAVNA,
MILA, KUDA SI PLANINA!

DOK MU NJIVE SUNCE GRIJE,
DOK MU HRAŠĆE BURA VIJE,
DOK MU MRTVE GROB SAKRIJE,
DOK MU ŽIVO SRCE BIJE!

Ukrasi na zvonu: Kalvarija, sv. Ante Pad., sv. Marko, jedan svetac s kopljem u desnoj ruci i vojničkoj opremi s plaštem, reljefni vijenac od ruža a u sredini ukrasno slovo "M". Na gornjem rubu reljef lišća i plodova, a na donjem hrvatski troplet.

U potvrdu gore rečenog sa svojim Kancelarom vlastoručno potpisujemo i pečatom Zadarske nadbiskupije potvrđujemo ovu Povelju sastavljenu u dva primjerka, od kojih će se jedan čuvati u Arhivu Zadarske nadbiskupije, a drugi u Arhivu župe Pakoštane.

U vjeri čega...

Kancelar:

Don Josip Lenkić, v. r.

Nadbiskup:

+ Ivan Prenda, v. r.

KULTURNI PRILOG

Fra Petar Runje TOR:

Glagoljaš Šimun Zoranić

Svećenik Šimun Zoranić, glagoljaš u polovici 15. stoljeća, služio je na kopnu da bi u starijim danima služio u otočkim naseljima Dobrojpoljani, Neviđanima i u nekim drugim mjestima.

Prvi spomen o svećeniku Šimunu nalazimo kada se 24. siječnja 1440. godine u Zadru registrira oporuka Ivana Pavičića iz Mahuraca. Oporuku je napravio 14. siječnja 1440. u prisutnosti svećenika Šimuna «Soranich parochiano dicte ville» i drugih svjedoka. Među ostalima ostavio je crkvi sv. Martina u Mahurcima jednoga vola a bratovštini sv. Martina u Mahurcima ostavio je jedan vinograd.¹ Nemamo potvrda do kada je ostao u Mahurcima, a godine 1447. nalazi se u Neviđanima na otoku Pašmanu kao župnik.

Dana 10. srpnja 1448. Margareta, udova pokojnoga Jakova pokojnoga Ivana trgovca, i stanovnica Zadra, ser Teodor Prandino, časni kancelar u Zadru i Jakov Liparelo kao izvršitelji oporuke pokojnoga Jakova, prodaju jednu kuću u Zadru svećeniku Šimunu Zoraniću glagoljašu, koji služi u Neviđanima. Kuća se nalazi u području sv. Jurja u Zadru. Cijena kuće je četiri stotine i dvadeset libara. Izvršitelji izjavljuju da su u cijelosti namireni od kupca.²

U srpnju 1451. svećenik Šimun Zoranić, «parochianus Insule Dobrepogliane» (tj. mjesta Dobropoljane na otoku Pašmanu) s jedne strane i Pavica njegova duhovna majka prave ugovor o zajedničkom stanovanju. On se obavezuje da će ju paziti kao majku, odijevati, hraniti i u smrti dolično sahraniti. Nakon njene smrti don Šimun nasljeđuje sva njezina dobra koja unosi u zajednički život. U slučaju da on prije nje umre ona ima pravo na polovicu svih njegovih imanja unesenih u zajednicu.³

Zanimljivo da je u roku od dvije godine prodao jednu svoju kuću i drugu koju je dijelio s drugima. Dana 15. prosinca 1455. Šimun Zoranić, župnik Dobropoljane, prodaje kuću Fumiji, kćerki Luke Kosoder. Objekt se nalazi u Zadru u području sv. Jurja.⁴ Godine 1456. Šimun Zoranić, župnik u Dobropoljani prodaje kuću Mateju Slavkoviću drvodjelcu, koju dijeli sa Lukom pokojnog Bartola Zadrizlića, za četrdeset i sedam libara. Kuća se nalazi u blizini samostana sv. Frane u Zadru.⁵ Luka i Kuzma su braća, a sinovi su Bartola. Njima je rođak (afinis) svećenik Šimun Zoranić.

Godine 1462., 10. veljače, ponovo obnavlja ugovor sa Pavicom kćerkom pok. Blaža nastanjenog u Dobrojpoljani. Najprije poništavaju ugovor koji je bio napravljen 27. travnja 1452. pred svećenikom Nikolom Lupovićem javnim bilježnikom, da ne bi bilo radi nepreciznosti nepotrebnih poteškoća. Don Šimun se javno obavezuje da će godišnje davati Pavici za njezino izdržavanje: *neka joj se dade žita u vrijeme žetve, vina u vrijeme jematve k tomu neka joj daje nešto novca u gotovini dva puta godišnje.*⁶ Nakon vijesti o don

¹ Dad, SZN, Nicolaus de Rossis de Pisis, sv. I, svešč. 2, fol. 2, 24. I. 1439/40/.

² DAZd, SZN, Johannes de Calcina, sv. II, svešč. 4, fol. 5, 1447. "Ea propter iure proprio et in perpetuum dicto commissario nomine sponte et excerta scientia nulloque errore ducti dederunt vendiderunt et tradiderunt dopno presbitero Simoni Zoranich de littera sclava ad presens habiatori in Insula neviane districtus Jadre ibi presenti ementi stipulanti et recipienti per se suisque heredibus et successoribus..".

³ DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III, svešč. 4, 5. VII. 1451.

⁴ DAZd, SZN, Simon Damiani, sv. III. Svešč. 4, fol. 17. 15. XII. 1455.

⁵ DAZd, SZN, Johannes de Calcina, sv. VII, svešč. 6, fol. 5, 26. IV. 1456.

⁶ DAZd, SZN, Johannes de Calcina, sv. V, svešč. 8, fol. 5, 10. II. 1461/62/. primo quartas duodecim frumenti boni. Item quartas quatuor mixture bone ad mensuram Jadre et hoc tempore messium. Item unum

Šimunu u Dobropoljani, on se premješta na Dugi otok u župu Sali. Godine 1474. u siječnju svećenik Šimun, kao župnik u Salima, prodaje za 130. libara svoju kuću u Zadru u području Stomorice magistru Franji, kožaru «cerdono» iz Šibenika, stanovniku Zadra.⁷

Oporuke Šimuna Zoranića

Don Šimun je napisao dvije oporuke i to jednu godine 1475. a drugu 1480. godine. Bogate su podacima i pojedinostima.

Iz oporuke 13. srpnja 1475. doznajemo da ima sa sobom klerika Šimuna Šimunića, kojemu ostavlja jedan veći priručnik «diurnale maius». Crkvi sv. Lazara izvan Zadra određuje neka se preda veći brevijari, i to uz uvjet da ga se preda kleriku ili svećeniku iz njegove rodbine, za njihova života a iza smrti neka se povrati crkvi sv. Lazara. Zatim oporučitelj veli da mu je Matej Božičković iz Dobropoljane dužan šest zlatnih dukata što je poučavao njegova nećaka. Zatim navodi da mu je još dužan žita, ulja i drugih potrepština.⁸

Pet godina kasnije 29. travnja 1480. ponovo sastavlja oporuku. Za izvršioce oporuke imenovao je svećenika i kanonika zadarskoga Marka Frankovića i svećenika Šimuna Rosenića, mansionara u sv. Mariji Svećeničkoj, i svećenika Kuzmu, svoga nećaka, te Ivana Hranojevića iz Sali. Kleriku Šimunu Šimuniću daje veći molitvenik a kleriku Lovri iz Zaglava svojem učeniku daje manji molitvenik. Sav prihod što ga dobije kroz godinu dana iz župe Sali određuje neka se dade za jednu sliku u crkvi sv. Marije u Salima i to neka bude za pokoj njegove duše. K tomu određuje da Margareta Cranina, njegova nećakinja i kćerka Katuše, uživa sva dobra što njemu pripadaju u Dobropoljani i to sve dok živi njegova duhovna majka Pavica. Margareta je dužna godišnje davati za izdržavanje Pavice sve što je bio dužan davati oporučitelj. Poslije smrti Pavice neka se proda dotični posjed i neka se podijeli na dva dijela: jedan neka se dade siromasima sv. Lazara a drugi neka se dade za sv. mise i za molitve psaltira.⁹ Vrijedno je spomenuti da je njegov nećak svećenik Kuzma. Svećenik Kuzma Zadrižlić, bio je dugo vremena župnik u Zemuniku. Također je bio svećenik «de littera sclava» - glagoljaš.

Godine 1482. 14. travnja Martin Frletić prodaje u Salima župniku svećeniku Šimunu Zoraniću komad zemlje u mjestu Sali.¹⁰

Svećenik Šimun Zoranić službovao je dakle najprije u Mahurcima, zatim u Dobropoljani i konačno u Salima. Imao je bez sumnje odgovornu dužnost poučavanja klerika. Pokazao se je veoma velikodušan kada je primio na stan i hranu Pavicu, koju je smatrao svojom duhovnom majkom i za nju se materijalno brinuo. Povezan je s drugim svećenicima i članovima kaptola. Kao nadaren čovjek i materijalno dobrostojeći ulagao je u odgoj, kulturne svrhe, pomagao potrebne i bolesne. Prema svemu ovome što doznajemo iz raznih izvora i dokumenata pokazuje nam se kao veoma vrijedan, poduzetan i odan svome svećeničkom pozivu.

modium boni vini tempore vindemiarum et insuper omni anno in pecuniis libras octo parvorum in duobus terminis videlicet libras quatuor parvorum et festo Sti Michaelis de mense Septmbris Et hoc omnia promisit et se obligavit item presbiter simon per se suosque heredes et successores semper firma rata et grata...».

⁷ DAZd, SZN, Franciscus Grisinus, sv. I, fol. 6, 21. I. 1474.

⁸ DAZd, SZN, Franciscus Minutius, sv. II, svešč. 1, Op. Br. 15. 13. VII. 1475. «Item reliquit unum suum breviarium maius ecclesie S. Lazari leprosororum prope et extra Hyadram cum hac tam conditione; quod si aliquis invenerit clericus vel sacerdos consanguineus ipsius testis ex parte patris sui voluit quod talis habet dictum breviarium post mortem vero suum voluit quod revertat dictum breviarium dicte ecclesie S. Lazari. Item dixit idem testator quod Matheus Boxichovich in insula Dobra poliana est debitor suus pro nepote quem docuit ducatos seks pro residuo debiti et decem quartas frumenti, seks quartas ordeï sedecim staria olei...».

⁹ DAZd, SZN, Franciscus Minutius, sv. II, svešč. 1, Op. Br. 34. 29. IV. 1480. «Item reliquit totam et integram suam partem decime ipsius anni spectantem et pertinentem dicto testatori ex dicta parochia Sale, ecclesie S. Marie ipsius Insule Sale per una ancona facienda pro anima sua...».

¹⁰ DAZd, SZN, Franciscus Minutius, sv. I, svešč. 1, fol. 1, 13. IV. 1482.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

"IZAZOVI I RADOSTI BRAČNOG I OBITELJSKOG ŽIVOTA" - PREDAVANJE VODITELJA UREDA HBK ZA OBITELJ

Voditelj ureda Hrvatske biskupske konferencije za obitelj dr. Petar Krešimir Hodžić održao je u ponedjeljak 30. siječnja u župnoj dvorani Bezgrešnog začeća na Puntamici u Zadru predavanje "Izazovi i radosti bračnog i obiteljskog života". Povjerenik za obiteljski pastoral zadarske nadbiskupije don Emil Bilaver rekao je da je to prvo u nizu ovogodišnjih predavanja koje će organizirati Povjerenstvo. Upozorio je da društvo i državna tijela novčano podupiru razne urede i udruge, homoseksualne inicijative, a nedostatno pomažu obitelji. Susretu su nazočili i članovi različitih inicijativa u nadbiskupiji: Obiteljskog savjetovališta, Zajednice obitelji sa četvero i više djece, Zajednice za obitelj i roditeljstvo 'Izvor'. Don Emil je istaknuo važnost povezivanja svih tih struktura na biskupijskoj razini, potom i na planu Crkve u Hrvatskoj, kako bi se krenulo u zajedničke projekte, radi opstanka Crkve i naroda.

U predavanju je dr. Hodžić rekao da su riječi "izazov" i "radost" naizgled paradoks, no Isusov primjer pokazuje da se izazov, ako se prihvati na pravi način, može pretvoriti u radost. "Što možemo učiniti da bismo iz izazova najviše dobili, da bi postao prilika za rast, da obitelji i braku vratimo rast" upitao je predavač, upozorivši na učestali broj razvoda. Godišnje je u Hrvatskoj 23 000 vjenčanja, a 5000 razvoda, te je predavač govorio o njegovim posljedicama. Neki od izvora bračne nestabilnosti su komunikacijski i financijski problemi, neslaganje u roditeljskim i spolnim ulogama, predbračni spolni odnosi i predbračno zajedničko stanovanje. Razvod je traumatičan događaj koji ima loš učinak na zdravlje slabljenjem imunološkog sustava, pogubnog je utjecaja na djecu, povećava razinu delikvencije, asocijalnog ponašanja i depresije. Na razvod utječe i izostanak religioznosti, rekao je dr. Hodžić, dodavši da je kod religioznijih suputnika iste vjere bračna stabilnost na većoj razini. Uslijed molitve i čitanja Biblije bolja je bračna usklađenost, duhovnost je blagotvornog učinka na brak i pozitivno utječe na zdravlje supružnika, fizičko i mentalno zdravlje djece.

Temeljem osobnog i socijalnog iskustva i teološke refleksije predavač je govorio i o preventivnim strategijama. To su cjelovita i kvalitetna priprava za brak, zaručnički tečajevi, predbračna/bračna čistoća i vjernost, međusobno uvažavanje supružnika, otvorenost kanala komunikacije uz umijeće slušanja, zdrava spolnost, spremnost na žrtvu, osobni i zajednički duhovni rast molitvom i sakramentalnim životom, skladnim dopunjavanjem bračnih i obiteljskih uloga muškarca i žene. Dr. Hodžić je istaknuo i potrebu osnivanja obiteljskih zajednica u župi i poznavanje učenja Crkve o braku i obitelji, potaknuvši na proučavanje pobudnice "Obiteljska zajednica". Važno je i prepoznavanje dominantnog jezika ljubavi. Čine ga potvrdne riječi, kvalitetno provedeno vrijeme, darivanje, djela služenja i tjelesni dodir. "Ukoliko to ne razvijamo, naše je spremište ljubavi ispražnjeno i frustrirano" upozorio je dr. Hodžić. Govorio je i o proto-razvojnom razdoblju, egzistencijalno osjetljivom razdoblju najpodložnijem oblikovanju, istaknuvši da naš identitet započinje od trenutka začeća. Kao znak odgovornog roditeljstva, preventivne strategije su priprema za začeće na tjelesnom, emocionalnom, mentalnom i duhovnom planu, prenatalna komunikacija svim tim kanalima, cjelovita priprava za porod, uvažavanje sposobnosti djeteta i osiguranje obogaćene razvojne okoline, osobito do 3. god. Dr. Hodžić je pohvalio i kreativnu pedagošku metodu duhovnog sadržaja, Kateheza dobrog pastira.

SUSRET NADBISKUPA I VODITELJA UREDA HBK ZA OBITELJ

U sklopu inicijative "posjeti potpore" biskupijskim povjerenstvima za pastoral obitelji, voditelj ureda Hrvatske biskupske konferencije za obitelj dr. Petar Krešimir Hodžić posjetio je Povjerenstvo za obiteljski pastoral zadarske nadbiskupije. U pratnji zadarskog povjerenika za obitelj don Emila Bilavera, dr. Hodžić susreo se u utorak 31. siječnja u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru sa zadarskim nadbiskupom Ivanom Prendom. Izložio je nadbiskupu mogućnosti organiziranijeg, sustavnog rada Ureda za obitelj u nadbiskupiji, s ciljem da ujedini sve aktivnosti u obiteljskom pastoralu. Upoznao ga je i s procesom uvođenja zdravstvenog odgoja u školski sustav, čiji je sastavni dio spolni odgoj. Mons. Prenda je istaknuo potrebu zajedničkog napora ujedinjenih snaga u Crkvi i društvu, koji bi pridonio usvajanju odgoja koji pruža potpuni pogled na cjelovitost osobe, a ne samo na fiziologiju ljudske osobnosti. U taj rad mora biti uključeno resorno Ministarstvo, ali i roditelji i stručnjaci, istaknuo je nadbiskup Prenda.

BLAGDAN SV. IVANA BOSCA

Blagdan sv. Ivana Bosca proslavljen je u utorak 31. prosinca u salezijanskoj župi Gospe Loretske u Arbanasima u Zadru. Večernje misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda, u koncelebraciji sa župnikom Josipom Bunićem i brojnim svećenicima. Ta je proslava vrhunac pastirskog pohoda nadbiskupa Prende Arbanasima, gdje će se do kraja tjedna susresti sa svim vjerničkim skupinama i nositeljima različitih pastoralnih inicijativa u toj župi. Nadbiskup je čestitao blagdan salezijancima čija je karizma desetljećima prisutna u Zadru, a župnik Bunić mu je zahvalio na riječima podrške i ohrabrenja koje upućuje vjernicima za susreta u pastirskom pohodu.

Sveci su ljudi osobite duhovne plodnosti. U svojoj su sredini bili neshvatljivi, čak i neprihvatljivi. Ali, oživljujući Božju riječ, za sobom su ostavili brojne plodove i to je najsnažniji govor o njima. Vrijeme im ne umanjuje vrijednost i značenje, a ljudska povijest prepoznaje ta djela, rekao je mons. Prenda u propovijedi. Ljudski gledano, u životu don Bosca bilo je mnogo gorčine, a ipak je bitna oznaka njegove duhovnosti radost. Tu se potvrđuje Kristova riječ "Dosta ti je moja milost, jer snaga se moja očituje u slabosti". "Radost ga nije ostavljala u najvećim teškoćama i preziru koje je osjetio na svojoj koži. Za neke je bio sanjar, opasan za vladajuće krugove, a on je imao nutarnju Božju potporu, te je u svetima onog doba i ljudima Crkve, osobito papi Piu IX., imao oslonac te je puno značio u razvijanju don Boscove karizme" rekao je mons. Prenda. Radost je bio okoliš u kojem je oblikovao mlade, a spontana radost dolazi iznutra, iz čista srca. Zato je upućivao na ispovijed, priče i duboku pobožnost prema Mariji, jer se radost rađa kad je čovjek u skladu s Bogom.

Tog sveca, koji je na svoj način dao pečat završnici 19. st. za kojeg je rečeno da je stoljeće revolucija, prevrata, ali i milosti i svetosti, može se razumijeti samo u svjetlu Božje riječi, rekao je nadbiskup, te ga se i naziva ocem i učiteljem. Na srcu mu je bila zaboravljena i ostavljena mladež na ulici. Pokazao je da je svaki rad učinjen prema Božjoj volji za dobro bližnjeg, molitva. "Otvorio je novi put svetosti za mnoge laike, za one koji žive zanimanja namijenjena za najskromnije. Pokazao je to i svojim životom, radeći na svom putu svom do svećeništva najobičnija i priprosta zanimanja" rekao je nadbiskup. Oznaka don Boscove pobožnosti je i vjernost Papi i Crkvi, u vrijeme oslabljene vlasti papinstva, kad se govorilo i o njegovom kraju. Godine 1887. utemeljio je tiskaru i počeo je izlaziti glasnik salezijanaca, razvijajući tako i novi apostolat kroz tiskanje knjige, koje su u to vrijeme bile najčitanije. Nadbiskup Prenda je poželio da se i u nadbiskupiji rascvjeta apostolat među mladima. "Don Bosco je poziv svima na ispitivanje vlastite savjesti; gdje su mladi, što ih ugrožava i što treba činiti. Mladima je posvjedočio koliko ih Crkva ljubi. Tražio je od njih otvorenost savjesti, duh požrtvornosti i život po vjeri. Svima je oslonac u apostolskim naporima, a njegova ljubav,

žrtva, strpljivost i milosrđe primjer su rada s mladima. Budimo dostojni njegovih nadahnuća i iskazane ljubavi prema mladeži" zaključio je nadbiskup Prenda u propovijedi.

SVIJEĆNICA I DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Svijećnica i Svjetski dan posvećenog života proslavljen je u četvrtak 2. veljače u crkvi sv. Šimuna u Zadru. Svečano misno slavlje, kojem je prethodio blagoslov svijeća i ophod oko crkve sv. Šimuna, predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda, u koncelecijaciji sa umirovljenim zadarskim nadbiskupom Marijanom Oblakom i brojnim svećenicima. Blagdan Prikazanja Gospodinova u zadarskoj nadbiskupiji ima osobito snažnu otaštvenu i konkretnu dimenziju, jer se proslavlja u crkvi koja čuva tijelo proročkog starca Šimuna koji je Isusa primio na svoje ruke, prepoznavši u njemu Svjetlo na prosvjetljenje naroda. Izloženo svećevo tijelo u raci ponad glavnog oltara nakon mise pohodili su, te mu zahvalno i molitveno štovanje izrazili nadbiskup Prenda i koncelebranti, potom redovništvo i vjerničko mnoštvo, od najstarijih osoba do djece.

U propovijedi je nadbiskup Prenda poimence pozdravio nazočnost članova pet muških i devet ženskih redovničkih karizmi, rekavši da u tom posvećenom putu vidi veliki Božji dar nadbiskupiji. Zahvalio je Bogu za dar svakoga od njih i redovničkim obiteljima za njihovo svakodnevno ulaganje u rast mjesne Crkve. "Vaš život i nazočnost u tkivu Crkve ima neprocjenjivu svjedočku i apostolsku vrijednost, koja, jer je u ljudskim očima i znanju nepoznata, ostaje samo Bogu u punini znana" poručio im je nadbiskup Prenda.

Prisjećajući se događaja u jeruzalemskom hramu, nadbiskup je rekao da smo i mi pozvani ući u Hram i meditirati otajstvo Krista koji je svojim utjelovljenjem i pashom postao prvorodenac otkupljenog čovječanstva. "On je postao naše svjetlo. To izražavaju obje tradicije, zapadna i istočna. Zato smo i na početku liturgije u procesiji nosili svijeće koje su simbol Krista, pravog svjetla, koji je došao rasvijetliti svoj narod i sav svijet. Na taj način Svijećnica u sebi povezuje Božić i Bogojavljenje. Ali istovremeno, Svijećnica je most prema događajima Velikog petka i Uskrsa, podsjećajući nas na proročanstvo Šimuna koji je za vrijeme prikazanja navijestio dramatičnu sudbinu Mesije i njegove Majke" rekao je mons. Prenda.

Istaknuo je da je na poseban način redovništvo pozvano sudjelovati u otkupiteljevom otajstvu. "To je uvijek otajstvo prikazanja, prinosa, u kojem su nerazrješivo povezani slava i križ, kao bitna značajka kršćanske egzistencije. To je otajstvo svjetla i trpljenja. To je marijansko otajstvo u kojem je, blagoslovljenoj zajedno sa Sinom, najavljeno mučeništvo duše" rekao je nadbiskup. Zato se na Svijećnicu osobito slavi prinos kojem posvećeni muževi i žene duhovno obnavljaju darivanje sebe, pomažući tako izgradnju crkvene zajednice. To prinošenje sebe sastoji se u kontempliranju Krista osobnom i molitvom Časoslova, euharistijskim klanjanjem te svjedočenjem ljubavi prema ljudima kojima su poslani. "Nutarnji žar ljubavi prema Kristu pretvara se u žar apostolske zauzetosti za čovjeka koji traži smisao, mir, sigurnost, radost u sebi, a zapravo traži Krista. Ta ljubav prema bližnjemu ponekad traži žrtvu do križa. Kao što reče Toma Akvinski, Nijedna krepost nije daleko od križa" rekao je mons. Prenda, istaknuvši da je ljubav krepost i dar, karizma nad karizmama. Ukazao je na lik pape Ivana Pavla II. čija ljubav prema Crkvi nije ostavila nikog hladnim. "Takvo je svjedočenje ljubavi prema Bogu: moćno, neodoljivo, plodno" istaknuo je, poželjevši osobama posvećenog života neumorno i radosno navještanje Krista. "Očitujte ga vjerno, bez kompromisa, koji i danas vodi mučeništvu neke naše braće i sestara diljem svijeta. Budite svjetlo i okrepa, podrška svakoj osobi koju susrećete. Kao upaljene svijeće izarujte Kristovu ljubav. Trošite se za nj. Zahvaljujući vašem svjedočenju u školama, crkvama, ulicama, bolnicama, naša će sredina moći vidjeti spasenje koje je Bog pripremio pred licem svih naroda" poručio je nadbiskup Prenda svećenstvu i redovništvu.

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Svjetski dan posvećenog života proslavljen je u četvrtak 2. veljače u crkvi sv. Šimuna u Zadru. Svečano misno slavlje, kojem je prethodio blagoslov svijeća i ophod oko crkve sv. Šimuna, predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda, u koncelecijaciji sa zadarskim nadbiskupom u miru Marijanom Oblakom i brojnim svećenicima. Nadbiskup Prenda je poimence pozdravio nazočnost članova pet muških i devet ženskih redovničkih karizmi, rekavši da je taj posvećeni put veliki Božji dar nadbiskupiji. Zahvalio je Bogu za dar svakoga od njih i njihovom ulaganju u rast mjesne Crkve. "Vaš život i nazočnost u tkivu Crkve ima neprocjenjivu svjedočku i apostolsku vrijednost, koja, jer je ljudskim očima i znanju nepoznata, ostaje samo Bogu u punini znana" poručio im je nadbiskup Prenda. Istaknuo je da je na poseban način redovništvo pozvano sudjelovati u otkupiteljevom otajstvu. "To je uvijek otajstvo prikazanja, prinosa, u kojem su nerazrješivo povezani slava i križ, kao bitna značajka kršćanske egzistencije. To je otajstvo svjetla i trpljenja. To je marijansko otajstvo u kojem je, blagoslovljenoj zajedno sa Sinom, najavljeno mučeništvo duše" rekao je nadbiskup. Zato se na Svijećnicu osobito slavi prinos kojim posvećeni muževi i žene duhovno obnavljaju darivanje sebe, pomažući tako izgradnju crkvene zajednice. To prinošenje sebe sastoji se u kontempliranju Krista osobnom i molitvom Časoslova, euharistijskim klanjanjem te svjedočenjem ljubavi prema ljudima. "Nutarnji žar ljubavi prema Kristu pretvara se u žar apostolske zauzetosti za čovjeka koji traži smisao, mir, sigurnost, radost u sebi, a zapravo traži Krista. Ta ljubav prema bližnjemu ponekad traži žrtvu do križa, ali, nijedna krepost nije daleko od križa" rekao je mons. Prenda, istaknuvši da je ljubav krepost i dar, karizma nad karizmama. Ukazao je na lik pape Ivana Pavla II. čija ljubav prema Crkvi nije ostavila nikog

hladnim. "Takvo je svjedočenje ljubavi prema Bogu: moćno, neodoljivo, plodno" istaknuo je, poželjevši osobama posvećenog života neumorno i radosno navještanje Krista. "Očitujte ga vjerno, bez kompromisa, koji i danas vodi mučeništvu neke naše braće i sestara diljem svijeta. Budite svjetlo i okrepa, podrška svakoj osobi koju susrećete. Kao upaljene svijeće izgarajte Kristovu ljubav. Trošite se za nj. Zahvaljujući vašem svjedočenju u školama, crkvama, ulicama, bolnicama, naša će sredina moći vidjeti spasenje koje je Bog pripremio pred licem svih naroda" poručio je nadbiskup Prenda svećenstvu i redovništvu.

AKCIJA ZADARSKOG CARITASA UZ DAN ŽIVOTA

Povodom obilježavanja Dana života djelatnici zadarskog Caritasa predvođeni ravnateljem don Ivicom Jurišićem posjetili su u ponedjeljak 6. veljače Rodilište Opće bolnice u Zadru, darujući trudnice i porodilje prigodnim darovima za novorođenčad. Darovi su kupljeni sredstvima prikupljenima u Caritasovoj akciji "Za 1000 radosti", namijenjenoj za pomoć roditeljima. Odgovorna sestra rodilišta i rađaone Lidija Buterin izrazila je radost zbog porasta poroda u Zadru. Dnevno na odjelu zna biti i do 30 trudnica, te je to "mjesto dolaska na svijet i prvih dana života" kako je rekao ravnatelj Jurišić, Caritas htio darovati sa 30 prigodnih paketa s kvalitetnim proizvodima za tek rođene. Dr. Tomislav Lisica, voditelj odjela za patologiju trudnoće, rekao je da zalaganjem, stručnošću i radom nastoje da "ono što se stvori, ljudski život, porode bez teškoća". Izrazio je zadovoljstvo radom sestara i liječnika rekavši da svaka trudnica i djeca imaju tretman. "Drago nam je da ste nas posjetili i da vidite u kakvim uvjetima radimo" rekao je dr. Buterin, najavljujući da će se postojeći, iako zadovoljavajući uvjeti u usporedbi s ostalima, poboljšati dodatnom obnovom Rodilišta.

Od 1998. g. zadarska bolnica nosi titulu 'Prijatelja djece', a potvrda je iskazane želje i truda bolničkih djelatnika u edukaciji majki u dojenju. "Naš je cilj da pospješimo proces dojenja te da kod majki razvijemo svijest što znači dojiti i kakve su blagodati koje iz tog dara proizlaze" rekla je Buterin, dodavši da je osoblje radosno kad dođe bilo kakva posjeta, a pogotovo pomoć. "Pomoć u bilo kojem obliku je uvijek dobrodošla, pa i sitne radosti koje su priuštene mamama i dječici koja ih nisu u stanju percipirati, ali osjete da je majka radosna pa su i oni" rekla je Buterin, uz izraze zahvalnosti zadarskom Caritasu na konkretnoj pomoći roditeljima.

BLAGDAN SV. SKOLASTIKE

Blagdan sv. Skolastike, utemeljiteljice ženske zajednice benediktinki, proslavile su u četvrtak 9. veljače zadarske benediktinske koludrice. Misno slavlje u crkvi sv. Marije u Zadru predvodio je o. Jozo Milanović, prior benediktinskog samostana na Čokovcu, a propovijedao je o. Damjan Kružičević, benediktinski redovnik sa Čokovca. O. Milanović je rekao da je sv. Skolastika posvjedočila da je Bog ljubav, poruka i istina na koju upućuje i papa Benedikt XVI. U propovijedi je o. Kružičević rekao da je sv. Skolastika svojim životom ostvarila riječi proroka Hošee: "Odvest ću je u pustinju i njenom progovoriti srcu. Ondje će mi odgovarat ona kao u vrijeme mladosti svoje, kao u vrijeme svoje zaručničke ljubavi". Malo se zna o Skolastici, kao da je bila u sjeni svog velikog brata Benedikta. Svoj je život posvetila Bogu potaknuta primjerom i naukom brata. U svom je djelovanju puno primila iz Benediktovog monaškog života koji je napisao pravilo benediktinskog reda u dva dijela. Zadnja poglavlja tih pravila dopisao je potaknut primjerom života sestre Skolastike, rekao je o. Kružičević. Prvi je dio pun očinske brige za red i pravdu, a drugi majčinske topline, iz čega je vidljiv utjecaj Skolastike. Ona je potvrdila da je Bog ljubav jer je ljubila više.

"I nama je danas poziv biti Skolastika. Pozvani smo prihvatiti izazov - biti malen, nepoznat, ljubeći Boga. Ljubav je izazov, patnja, borba i poticaj da učinimo vječnim ono što je prolazno. To je poziv svakome od nas, ne samo benediktincima. Da naš život bude život za druge i da živimo s Bogom. Skolastika je govorila malo, molila puno. Jaka u vjeri, skromna i tiha, značajna u ljubavi prema Bogu. Zato taj poziv proroka Hošee - vratiti se u pustinju" istaknuo je propovjednik, dodavši da su dvije pustinje. Jedna je zemaljska pustinja, vruća i hladna, a druga je pustinja Izraela koja je povlašteno mjesto susreta s Bogom, osobito mjesto gdje je Bog govorio svom narodu koji ga je molio i tražio od njega pomoć. "Benediktinski samostani su jedna pustinja, gdje svaka redovnica živi svoje suhoće i predanje Bogu u ljubavi i molitvi. Ali, samostani su i mjesto u kojima Bog govori intenzivnije, gdje njegova riječ jače odjekuje i gdje naše srce upija svaku kap njegove milosti. To je mogla sv. Skolastika, jer je silno ljubila" rekao je o. Kružičević. Potaknuo je vjernike da po uzoru na nju u našim životnim pustinjama slušamo Božji glas, da bi postale oaza žive vode, kako bismo mi živjeli i da bi drugi po nama živio. Zamolio je zagovor sv. Skolastike, da "hodajući karavanama naših životnih pustinja čujemo Božji glas i izgrađujemo se u živoj vjeri, da bi drugi na kraju našeg života mogli reći - oni su vjerovali u Boga ljubavi" rekao je o. Kružičević u propovijedi.

SUSRET MINISTRANATA BIOGRADSKOG DEKANATA

U sklopu pastoralnih inicijativa u Godini zvanja - Godini ministranata u zadarskoj nadbiskupiji, u subotu 4. veljače u svetištu sv. Nediljice župe sv. Mihovila u Vrani, održan je susret 95 ministranata Biogradskog dekanata, predvođenih svećenicima. Poludnevno duhovno rekreativno druženje započelo je molitvenim susretom u crkvi sv. Nediljice, gdje im je don Tomislav Sikirić, dekan Biogradskog dekanata, razlagao prigodnu duhovnu misao i meditaciju, govoreći im o važnosti i značenju ministrantske službe; kakav bi ministrant trebao biti, s obzirom da je za oltarom prvi do svećenika. Ukazao im je na potrebu primjerenog ponašanja, ne samo tijekom ministriranja, jer je biti ministrantom stvarnost koja u sebi uključuje drugačiji, uzorni način ponašanja na svakom mjestu: u obitelji, školi i na ulici. Nakon meditativnog susreta organiziran je turnir u malom nogometu, a odigrane su i partije stolnog tenisa. Po završetku igre tjelesnu glad ministranti su utažili okrepom sa roštilja koje su pripremili svećenici, te su u toj prigodi župnici svojim ministrantima bili na usluzi i pomoći, kao što oni to redovito čine njima za misnih slavlja, ministrirajući za oltarom.

BLAGDAN BL. ALOJZIJA STEPINCA

Blagdan bl. Alojzija Stepinca svečano je proslavljen u petak 10. veljače u istoimenoj župi na Bilom Brigu u Zadru misnim slavljima koje je, budući da se proslava blagdana podudarala sa završetkom nadbiskupovog pastirskog pohoda toj župi, predvodio zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Najveći broj svećenika i vjernika, koji su se nalazili i na trgu ispred crkve, okupila je večernja koncelebracija, a mons. Prenda je poslijepodne predvodio i misu kojoj su nazočili roditelji i mnoštvo djece.

Nadbiskup je kardinala Stepinca nazvao mučenicom, svetim i pravednim čovjekom, koji je, u svjetlu riječi iz Knjige Mudrosti, zloćom ljudi uklonjen s ovog svijeta, jer je nasilnicima svojim životom i radom bio izazov i smetnja. No, njegova je duša u Božjoj ruci, slava mu je zajamčena, a trajanje uspomene neprolazno. Sa sigurnošću i mirom je prihvaćao križ svog zatvora i ograničenje rada za Crkvu, ali je svojim patnjama zaljevao rad drugih za njen rast. "Bio je ponosan što optužbama zlobnika može suprostaviti svoju savjest koja je njegov sudac pred Bogom. To mu je umanjivalo trpljenja i dalo snage da izdrži. Na optužbe da je odobravao zločine ondašnje vlasti i da je potpisivao pokršćavanja pravoslavnih mogao je uzdignuta čela izjaviti "Moja je savjest čista". Suci njegovi nisu nikada poštivali ni svoju ni njegovu savjest pa su ga osudili" rekao je mons. Prenda, dodavši da je Bog po njegovoj patnji izveo nebrojena djela za Crkvu i hrvatski narod, tragom Isusove prispodobe o zrnu koje smrću rađa. Stepinac je shvatio Kristov put i dragovoljno prihvatio biti sličan Učitelju, rekao je nadbiskup. U najnovijim danima borbe za slobodu i samostalnost naroda ponovno su zasjale kardinalove riječi "o pravu naroda na svoju državu, o pravu svih naroda i rasa da budu poštovani jer su pred Bogom svi jednaki i svi su njegova djeca. Kad se to ostvari, narod država i društvo stoje na zdravim temeljima".

Na kraju svog pastirskog pohoda, mons. Prenda je poruku toj župnoj zajednici uputio u svjetlu pastirskih riječi bl. Alojzija Stepinca, želeći za nju "naći uporište u njegovim riječima koje je ostavio kao svoju duhovnu baštinu". Potaknuo je na izgradnju i čuvanje obitelji kao temeljne vrednote života, istaknuvši da je Stepinac bio branitelj dostojanstva braka i obitelji, potičući svećenike da, zbog pojave lažnih učitelja, iznose o njoj zdrav nauk. "On je pozvao biskupe da traže od državnih vlasti da ozakone zaštitu obitelji. Zamislite, u ono teško, mračno doba Drugog svjetskog rata i velikih nevolja, mislio je na bitne stvari, rekavši: Nikad ne smijete prijeći ili propustiti priliku da progovorite o tako gorućem pitanju kao što je obitelj". Pozvao je vjernike da brane i štite život citirajući Stepinca: "Pobačaj je zlo u sebi. Pred Bogom ostaje ubojstvo nevinog čovjeka. To je socijalno zlo koje je nanijelo velike štete obiteljima i teško ranilo stablo narodnog života. Uklanjanje nerođenih je uvijek moralno zlo pred Bogom i uništavanje vlastitog naroda. To je odbacivanje života i odabir smrti". Mons. Prenda je potaknuo i na utvrđivanje utvrđivanje i čuvanje katoličke vjere, istaknuvši ovu Stepinčevu misao: "Svi pokušaji izgraditi kulturu, civilizaciju i sreću jednog naroda bez Boga, znači zapečatiti njihovu vremenitu i vječnu propast". Nadbiskup je upozorio na opasnost nepoznavanja vjere, nasrtaje sekti i teškoću da se vjera živi pojedinačno. Pozivajući na vjernost Kristovoj Crkvi, citirao je dio iz Stepinčeve oporuke u kojoj poziva na vjernost Crkvi na čelu s papom pod svaku cijenu, za što su mnogi naši preci prolili krv.

Na početku mise župnik Bilog briga mons. Šime Perić predstavio je ukratko život te župe osnovane 1998., upravo u godini Stepinčeve beatifikacije u Mariji Bistrici. To je jedna od najbrojnijih zadarskih župa, sa preko 7000 stanovnika, u božićnim danima blagoslovljeno je 1600 obitelji. Nadbiskup Prenda je poželio da Stepinčev blagdan pobudi živu molitvu da obitelji bude zdrave i sačuvane, da nas Bog pohodi duhovnim zvanjima i da župa dâ daljnji pastoralni i duhovni doprinos liku nadbiskupije. Pohvalio je njenu angažiranost u djelu Nove evangelizacije jer u župi djeluju brojni crkveni pokreti i suradnici. Od 1999. g. mise se služe u montažnoj crkvi, a kateheza vrši u unajmljenom prostoru. Stoga je nadbiskup Prenda najavio velik posao izgradnje župne crkve kako bi se ostvarili uvjeti za njen život i rad ususret budućem vremenu. Trenutno se radi na pripravi dokumentacije. "Na svima nama je zadatak suradnje, sudjelovanja i molitve da se to ostvari. Neka bl. A. Stepinac svojim zagovorom podupre to djelo svih nas na slavu Božju" zaključio je mons. Prenda u propovijedi.

SVJETSKI DAN BOLESNIKA

Prigodom Svjetskog dana bolesnika misno slavlje u kapeli Opće bolnice u Zadru u petak 10. veljače služio je generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać, u zajedništvu s bolničkim kapelanom mons. Ivanom Čolakom i don Ivanom Šibalićem. Uz bolničkog ravnatelja dr. Zvonimira Vrančića, osoblje i pacijente, misi su nazočili i učenici Medicinske škole i članovi Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara Zadar. Nakon mise oni su posjetili bolesnike darujući ih prigodnim lećima s ohrabrujućim mislima raznih autora.

U svjetlu papine poruke za Dan bolesnika posvećene psihičkim bolesnicima, mons. Mustać je ukazao na činjenicu da moderni svijet izobiluje u svemu, a ipak osjeća neku prazninu. Istraživanja pokazuju da je u najsuvremenijim zemljama svijeta, gdje su riješena socijalna pitanja, najveći broj samoubojstava. Istaknuo je da su i Crkva i društvo odgovorni za pomoć ljudima koji trpe od bolesti. "Čovjek u bolesti trpi, a onaj koji trpi u duši trpi najdublje. Medicina može učiniti dio, a drugi dio obitelj, prijatelji i vjera. Bolest je stanje koje nas potiče na obraćenje, pokazuje da je život prolazan. Kad čovjek živi u savršenim uvjetima dostatan je sam sebi i ne razmišlja o ničemu drugome: o Bogu, životu, smrti, nikog i ništa ne treba. Najveća obraćenja, kod najvećih svetaca u povijesti Crkve, nastala su uslijed trpljenja i u susretu s križem i teškim situacijama" rekao je mons. Mustać u propovijedi.

Uz blagdan Gospe Lurdske, zamolio je Marijin zagovor, koju se naziva i Gospom od Zdravlja, da pogleda i blagoslovi osoblje i pacijente, da oni koji umiru ne umiru bez nade i vjere. "Zdravlje i život su veliko bogatstvo, dar i treba ih čuvati. Ali ne po svaku cijenu. Jer Isus kaže da nema veće ljubavi od one koja daje svoj život za druge. Čovjek je nešto spreman izgubiti radi većih stvari, kao što je i Isus svoj život položio radi našeg spasenja" rekao je mons. Mustać. Istaknuo je činjenicu da je Isus, prije nego je nekog ozdravio, rekao "Oprošteni su ti tvoji grijesi". Isus je govorio o ozdravljenju duše. "U zdravlje se uključuje i stanje duha, duše. Čovjek koji živi u grijehu živi u trpljenju. Ukoliko je čovjek u konfliktu sa savješću, ako živi u nesređenim okolnostima, trpi ako živi u grijehu, jer grijeh je uzrok naših nesreća. Radi toga dolazi Isus. Nitko ne ljubi grešnika. Sva naša ljubav je do neke granice, uvjetna. Prihvaćamo jedni druge do neke granice. Jedini Isus nas ljubi u onoj situaciji u kojoj jesmo. Ljubiti grešnika može samo Bog, može mu dati nadu, slobodu i vječni život" zaključio je mons. Mustać u propovijedi, izražavajući poštovanje zdravstvenim djelatnicima u vršenju njihove plemenite službe i upućujući pacijentima blagoslov za zdravlje duše i tijela.

BLAGDAN GOSPE LURDSKE

Blagdan Gospe Lurdske proslavljen je u subotu 11. veljače u franjevačkoj crkvi sv. Mihovila u Zadru. Svečanu večernju koncelebraciju, u zajedništvu s provincijalom Franjevačke provincije sv. Jeronima Bernardinom Škuncom i nekolicinom svećenika, predvodio je zadarski nadbiskup u miru Marijan Oblak.

"Gospino ukazanje u Lurdu u 19. st., vremenu otpada od Boga i katoličke vjere u Francuskoj i Europi, očitovanje je neizmjerne Božje ljubavi prema svijetu i čovjeku. Gospina su ukazanja očiti Božji govor svijetu, čovjeku i vremenu" rekao je mons. Oblak u propovijedi. Davši na križu svoju majku nama za majku, Isus je njenom duhovnom majčinstvu podario

nadvremensku i nadprostornu dimenziju. Svojim pristankom omogućila je Isusovo utjelovljenje, uvela ga je u naš svijet i povijest. "Gospa želi stalno nastaviti svoje Bogomaterinsko poslanje, davati svijetu svog božanskog Sina, Krista. Ta se njena uloga može dogoditi vidljivo i dokazljivo, u ukazanju. To se dogodilo i stalno se potvrđuje brojnim ozdravljenjima u Lurdu" istaknuo je mons. Oblak. Bernardica, 14. godišnja pastirica vidjelica, primila je za sebe, Crkvu i svijet pouku i poruku o važnosti znaka križa, znamenovanja, molitve krunice i vrednote trpljenja i pokore, zaključio je nadbiskup u propovijedi, poželjevi da nas taj blagdan potakne da tu Marijinu poruku primimo i živimo.

SUSRET RAVNATELJA KATOLIČKIH SREDNJIH ŠKOLA U HRVATSKOJ

Na poziv i pod predsjedanjem zadarskog nadbiskupa Ivana Prende, zaduženog pri HBK za Sjemeništa, odgoj i školovanje svećeničkih kandidata, u subotu 18. veljače u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. u Zadru održan je sastanak ravnatelja katoličkih srednjih škola u Hrvatskoj. Nadbiskup Prenda je smatrao potrebnim susresti ravnatelje klasičnih gimnazija, od kojih su četiri (Zagreb, Zadar, Split i Sinj) izravno povezane s ustanovom sjemeništa, odnosno odgojem svećeničkih kandidata. U tom kontekstu razgovaralo se o položaju sjemeništaraca i visini bodovnog upisnog praga kojeg trebaju zadovoljiti za gimnazijske programe, s obzirom i na predviđeno uvođenje polaganja državne mature za nekoliko godina. U sklopu cjelokupne brige za sjemeništa, mons. Prenda je upoznat s mišljenjima ravnatelja o tom pitanju, a želio je čuti i ostale aspekte konkretne stvarnosti u katoličkim školama, budući da i u njegovoj nadbiskupiji djeluje jedna takva ustanova.

Susretu su nazočili i ravnatelji iz Pazina, Rijeke, Osijeka, Slavonskog Broda, Dubrovnika i Opće gimnazije sestara milosrdnica iz Zagreba. Razgovaralo se i o temi rasterećenja nastave, uvođenju HNOS-a, zastupljenosti pojedinih predmeta, pa i klasičnih jezika, u katoličkim školama, jer je njih devet u Hrvatskoj s klasičnim programom, a jedna s općim. Od tih devet sedam ih se razvilo iz sjemeništnih klasičnih gimnazija, a dvije škole (Osijek i Sl. Brod) ustanovljene su nakon demokratskih promjena u Hrvatskoj. Stoga se tematizirala cjelokupna

razvijenost sustava katoličkih škola u Hrvatskoj, njegova uloga i mjesto, te važnost daljnjeg osnivanja katoličkih srednjih škola, kojih je u ostalim europskim državama na stotine. Istaknuta je i potreba osnivanja katoličkih osnovnih škola, s obzirom na činjenicu da u Hrvatskoj ne postoji niti jedna takva škola, a njihovo je postojanje također stvarnost u ostalim europskim zemljama.

SVEĆENIČKO I ĐAKONSKO REĐENJE DVOJE BENEDIKTINACA

Zadarski nadbiskup Ivan Prenda predvodio je u subotu 18. veljače u crkvi sv. Marije u Zadru svečano misno slavlje za vrijeme kojeg je benediktinske monahe, đakona Sašu Rafaela Kaspera, zaređio za svećenika, a akolita Mihaela Anselma Kassina za đakona. Ti se monasi iz Austrije za samostanski život na Mljetu u Dubrovačkoj biskupiji pripremaju u benediktinskom samostanu sv. Kuzme i Damjana na Čokovcu. Uz nazočnost benediktinskih koludrica i brojnih vjernika, u slavlju su sudjelovali o. Jozo Milanović, prior samostana na Čokovcu, svećenici iz Zadra i Dubrovnika te benediktinska subraća.

U propovijedi je nadbiskup Prenda razlagao Božju riječ koja otkriva što se događa s čovjekom kojeg Bog zahvaća i zove za sobom u posvećenom životu. "I u našem vremenu, koje sve više obilježava individualistički relativizam, imamo iskustvo da Bog u svojoj neumornoj ljubavi prema čovjeku poziva čovjeka da svjesno i slobodno kaže Bogu i ljudima: Evo me!" rekao je mons. Prenda, dodavši da je na pitanje "Učitelju, gdje stanuješ?", Isusov odgovor učenicima "Dodite i vidjet ćete" poziv i obećanje. Istaknuo je i značaj Petrove promjene imena, rekavši da ona znači sadržaj službe prvog apostola u Crkvi, promjenu nakana, postupaka i cjelovitog životnog usmjerenja. I zaređeni su redovnici uz svoje krsno ime dobili i drugo ime. "To je uvijek bio znak žive volje u Crkvi i njenim redovima, od monaških do danas, da se označi promjena stava, puta, života, prihvaćajući Učiteljev zov" rekao je nadbiskup. Istaknuo je da se mladi samo prepoznavanjem autentičnog života Božjeg čovjeka mogu usuditi poći k Učitelju, povjerovati u mogućnost da se mogu promijeniti, ime i život, i ostati kod Učitelja.

U vjernosti njemu ide se različitim putevima i darovima. Zaređeni benediktinci svojim postojanjem svijetu svjedoče nevidljivu Božju stvarnost i nazočnost u njemu, podsjećaju ljude da nam je zemaljska domovina privremena i prolazna te da nas čeka Stvoritelj svijeta u svojoj

neprolaznosti, rekao je mons. Prenda, dodavši da su "pozvani u Crkvi biti nositelji molitve, kontemplativnog života u kojem se bave Bogom, druguju s Njim i u susretu s ljudima otkrivaju njegovo milosno djelovanje u čovjeku. Svojim zavjetima svjedoče prvenstvo duhovnog i najavljuju stvarnost Kraljevstva Božjeg u kojem će sva zbilja biti Bog, gdje neće biti potrebe prolaznih dobara". Izražavajući radost zbog tog milosnog događaja i poželjevši da ih Krist vodi i čuva ustrajnim na njihovom putu, mons. Prenda je zamolio zagovor sv. Benedikta da svoje sinove učvrsti u monaškom posvećenju i uvede ih u nebesko zajedništvo nepreglednog niza Božjih sinova i kćeri benediktinske karizme.

PREDAVANJE "SINDROM ZLOSTAVLJANOG DJETETA"

"Sindrom zlostavljanog djeteta" naziv je predavanja koje je u petak 17. veljače u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru održao dr. Ivo Jurić, liječnik na Odjelu dječje kirurgije kliničke bolnice u Splitu. Predavanje su organizirali Zadarska nadbiskupija i Hrvatsko katoličko liječničko društvo podružnica Zadar, te je nazočne, stručnu medicinsku javnost i brojne zainteresirane, pozdravila njegova predsjednica, dr. Jasminka Jurišić Šango. Zlostavljanje djece, izraz kojeg je 1962. g. uveo Kempe, multidisciplinarna je tema koja uključuje brigu cijelog društva: liječnika, ali i sociologa, psihologa, psihijatra, policije i sudstva, rekao je dr. Jurić, i na nj utječu socioekonomski, psihološki, religijski i običajni čimbenici. Prvi opis zlostavljanog djeteta, kao medicinski izvještaj, potječe iz 1860. g. Postoje četiri kategorije zlostavljanja djece: fizičko, seksualno, emocionalno, psihičko i zanemarivanje djece. Prema podacima od 2001. g., u svijetu tijekom jedne godine biva ubijeno 2 milijuna djece, a tjelesno zlostavljane djece je od 10 do 12 posto. Svaka četvrta djevojčica i svaki šesti dječak doživi neki oblik seksualnog zlostavljanja, trećina djece je povremeno izložena emocionalnom zlostavljanju. Od 1991. do 1995. g. u Hrvatskoj je prijavljeno više od 13 690 zlostavljane djece, i broj se stalno povećava. Dr. Jurić je iznio i neke statističke podatke o stanju u SAD-u, gdje je godišnje oko tri milijuna zlostavljane djece; oko 5000 djece godišnje umre od zlostavljanja, a 160 000 ima ozljede opasne po život, što je ujedno i vodeći uzrok smrti djece između 6 i 12 mjeseci.

Dr. Jurić je predstavio različite fizičke ozljede kod zlostavljanja djeteta i njihove posljedice, te posljedice spolnog i emocionalnog zlostavljanja i zanemarivanja. Emocionalno zlostavljanje podrazumijeva ismijavanje i podrugivanje djetetu, trajno neiskazivanje ljubavi i pažnje. Primjerice, prema popisu stanovništva od 2001. g., u Hrvatskoj ima 188 000 samohranih roditelja, a 43 % djece rastavljenih roditelja ne prima alimentaciju. Predavač je govorio i o posljedicama fizičkog zlostavljanja, poput unakaženja djeteta, a može doći i do traumatske ozljede mozga ili smrti. Mentalne posljedice kod djeteta su nasilnost ili kriminalno ponašanje, samoozljeđivanje, samodestruktivno ponašanje, povučenosť, sklonost samoubojstvu i depresiji. Predavač je govorio i o rizičnim skupinama roditelja, niskog socioekonomskog standarda, uzrokovanog nezaposlenošću, lošim stambenim uvjetima ili socijalnom degradacijom. To su i supružnici između kojih vlada nasilje, roditelji odgajani upotrebom strogih kazni ili su zlostavljani kao djeca, te i oni zlostavljaju svoju djecu. Priličan je broj roditelja alkoholičara, narkomana ili duševnih bolesnika. Rizične skupine djece su prerano rođena djeca, s porođajnom težinom ispod 2,5 kg, neželjena djeca kod starijih roditelja ili adolescenata, djeca s učestalim bolovima u trbuhu, prirođenim anomalijama ili poteškoćama u razvoju, kronično bolesna ili tjelesno i mentalno oboljela djeca. Dr. Jurić je upozorio na nedostatak prevencije te manjak i needuciranost osoblja, naglasivši važnost prevencije zlostavljanja. Prvotna je uloga brige za dijete kako bi se ono izbjeglo.

PREDSTAVLJENA KORIZMENA AKCIJA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Korizmena akcija zadarske nadbiskupije pod nazivom "Svaka obitelj ima pravo na dom; Pomozimo izgradnju kuća za obitelji s brojnom djecom u Kistanjama" predstavljena je u utorak 28. veljače na tiskovnoj konferenciji u dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru. O akciji su govorili generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać i župnik Kistanja mons. Nikola Dučkić.

Mons. Mustać je izrazio ponos zbog plodnih rezultata koje Korizmena akcija ostvaruje niz godina, pomažući potrebe raznih ustanova u nadbiskupiji, a prije dvije godine, za hodočašća u Đakovačko-srijemsku biskupiju, Zadrani su i Vukovaru darovali prikupljena novčana sredstva. Predviđeno je da će ovogodišnja sredstva pomoći rješavanje problema zbrinjavanja šest obitelji s brojnom djecom koja zasad žive u kućama srpskih vlasnika. Naime, u Kistanjama je još 16 obitelji pravno neriješenog stambenog pitanja. Od toga je šest samaca, a deset obitelji s brojnom djecom. Kad napuste kuće srpskih vlasnika, država će im dodijeliti teren i građevinski materijal za gradnju kuće, a sredstva Korizmene akcije namijenjena su pokrivanju troškova građevinskih radova i uređenja, između 8000 i 10 000 eura po obitelji. Mons. Dučkić je iznio statističke podatke o životu u Kistanjama koje je 1997. g. naselilo 700 prognanih janjevačkih Hrvata s Kosova. Godine 1999. u Kistanje je došla druga skupina janjevačkih Hrvata za koje je hrvatska vlada izgradila 120 kuća u Novom naselju.

Od 1231 vjernika, gotovo 50 % populacije je mlađe od 18 godina. Osnovnu školu pohađa 260 djece. Zadnjih devet godina u Kistanjama je kršteno 247 djece, vjenčan 41 par a 58 je umrlih. Iako poznati kao vrsni trgovci, Hrvati, koji su na Janjevu, kako kaže mons. Dučkić, sami zbrinjavali svoje siromahe i od kojih je svaka obitelj imala krov nad glavom (u Janjevu je sada oko 400 njihovih praznih kuća) sada trebaju našu pomoć. Od 243 obitelji u Kistanjama, 160 ih živi od socijalne pomoći. Zadarska nadbiskupija u Kistanjama najvećim je dijelom izgradila veliko crkveno zdanje za tu brojnu i živu zajednicu, pobrinula se za smještaj svećenika i redovnica i obnovu župne kuće. Većina od stotinjak obitelji koje su bile smještene

u kućama srpskih vlasnika te su kuće napustile. Predstoji smještaj za 23 obitelji u Novom naselju koje su Janjevci nazvali Ivan Pavao Veliki, jer je statusno pravno rješenje tog naselja bilo u danima njegove smrti. Nadbiskupija je već dala 150 000 kn za gradnju 20 novih kuća u Novom naselju. Ovogodišnjom Korizmenom akcijom Nadbiskupija pomaže i gradnju svoje žive, ranjene, ali ponovno rođene Crkve u Kistanjama. Na to je Pismom svim župnim uredima, školama, gradovima i općinama pozvao zadarski nadbiskup Ivan Prenda, te je vjerujući u uspjeh akcije, kao što je to bilo prethodnih godina, zahvalio svim 'malim i velikim dobrotvorima'. Na plakatu koji promovira akciju nalazi se milenijska fotografija Šime Strikomana na kojoj su Janjevci ispred nove župne crkve, na jubilejskoj svečanosti 2003. g. Ustupivši Nadbiskupiji tu sliku, na taj je način i Strikoman, poznat po izradi milenijskih fotografija, podržao Korizmenu akciju u želji da se pomogne potrebnima. Prilozi se mogu uplatiti u svakoj župi u Zadarskoj nadbiskupiji ili uplatom na žiro račun: 2407000 - 1100041082; poziv na 02 0755877 - 479; svrha: za Kistanje.

PEPELNICI S UČENICIMA KLASIČNE GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.

Učenici Klasične gimnazije Ivana Pavla II. u Zadru, među kojima su i sjemeništarc Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević', s profesorima, započeli su Korizmeno vrijeme na Pepelnicu u srijedu 1. ožujka misnim slavljem s obredom pepeljanja koje je u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Suslavili su generalni vikar mons. Ivan Mustać, katedralni župnik Milivoj Bolobanić, ravnatelj Klasične gimnazije mons. Joso Kokić i ravnatelj Sjemeništa don Marinko Duvnjak.

U Crkvu je Korizma uvedena u 4. st. kao spomen na četrdesetgodišnji boravak Izraelaca u pustinji te na četrdesetodnevni Isusov boravak u pustinji. "Korizma je vrijeme kad hodočastimo u svoju nutrinu", citirao je papu Benedikta XVI. nadbiskup Prenda. U ovom vremenu dubljeg upoznavanja samih sebe potrebno je razmišljati da je cilj našeg života pojaviti se jednog dana pred svojim Ocem i Stvoriteljem. Stoga je mudrost znati da smo pozvani ne neprolaznost ali da moramo proći kroz prolaznost. "Mudrost je ne zaboraviti da smo kratkotrajni na ovom svijetu: 'Spomeni se čovječe da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti'. I drugu riječ čujemo od svećenika koji nam posipa glavu pepelom: 'Obrati se i vjeruj Evanđelju'" rekao je mons. Prenda, dodavši da se u tom pozivu prepoznaje Isusova riječ na početku navještanja Kraljevstva Božjeg u Palestini. Obraćanje je duhovna i moralna preobrazba čovjekove osobnosti pod djelovanjem božanske milosti; zaokret od načina života koji nas udaljuje od Boga i ljudi zbog života suprotnog pravednosti svetosti pred Bogom. Grijeh iznakazuje čovjekovu nutrinu, kao da se nalazi u nekom bijegu od Boga. Kao Adam, kad je zgriješio pred Bogom, pokušao se sakriti" rekao je mons. Prenda, dodavši da obraćenje znači vraćanje s grešnoga puta Bogu, Božjem zakonu koji vodi u dobro i čovječniji život. "Kad ti je prijatelj i zaštitnik onaj koji je najmoćniji od svih moći svijeta, kako to mora biti osjećaj sigurnosti, zaštićenosti i radosti! Što su svi takozvani dobici koji iz grijeha dolaze kad su zapravo grijesi rušitelji našeg nutarnjeg bića, kad nam oduzimaju mir duše i donose nemir i grizodušje?" upozorio je nadbiskup.

Program puta obraćenja čine milostinja, post i molitva. Bitno je pred Bogom stvari rješavati u srcu i dubini duše. Isus je ukazao na opasnost samo izvanjskih čina koji izgledaju dobrima, ali su učinjeni radi popularnosti, ugleda ili neke vanjske koristi, rekao je mons. Prenda. Istaknuo je i značenje molitve. Ona je zakon duhovne slobode, rasta i napretka u svakome dobru i oslobođenje od zla koje nas pogađa. Svi imamo pristup mudrosti Božjoj po činima obraćenja i pokore. "Učitelji duhovnosti kažu da je prvi pravi duhovni plod posta poniznost pred Bogom. Postiti znači isto što i poniziti svoju dušu pred Bogom. Čovjek se obraća Gospodinu u stavu ovisnosti i posvemašnjeg prepuštanja prije nego nešto poduzme" rekao je nadbiskup Prenda, poželjevši da Korizma, vrijeme duhovnog rasta, doprinese obogaćivanju u Bogu i boljem zajedništvu s ljudima.

PEPELNICA – POČETAK KORIZMENOG VREMENA

Zadarski nadbiskup Ivan Prenda predvodio je na Pepelnicu u srijedu 1. ožujka u katedrali sv. Stošije u Zadru misno slavlje s obredom pepeljanja.

"Korizma je vrijeme sabiranja, sabranosti, traženja svoje izvornosti i istinitosti svoga bića pred Bogom. Samo dan poslije karnevalskih buka i revije svih mogućih maski mogli bismo opaziti da je čovjek puno vremena izvan samog sebe. Ne zasutavlja se pred svojim postupcima. Ne poznaje samog sebe i svoje najbliže. Ne poznaje prave probleme i ne zna tražiti istinska rješenja svojim teškoćama i problemima. Zaokupljen je s tisuću sporednosti koje ga odvlače od njega samog i razbijaju na komadiće koje ne uspijeva sastaviti ponekad i cijelog života. Čovjek je prognanik u samome sebi, smušen i rastresen" rekao je mons. Prenda, dodavši da se to ne događa samo nekom drugome, nego smo svi sudionici toga stila življenja. Treba znati stati, izići iz buke i ući u samoću gdje se susrećemo s izvorom svoga bića i postojanja. Korizma je poziv na molitvu, meditiranje, razmatranje Božje riječi, naše se raspoloženje očituje u prigodama Križnog puta. "Možda smo u ovo vrijeme baš zato tjeskobniji jer smo zanijemili pred milosrđem Božjim koje nam se samo nudi" rekao je nadbiskup Prenda, dodavši da ćemo po molitvi izroniti iz svojih blokada prema sebi i ljudima. "Otopit će se tvrdoća našeg srca koja nema smisla za razumijevanje i praštanje tuđih nesavršenosti i posrtanja" istaknuo je nadbiskup, dodavši da se molitva hrani čitanjem Božje riječi.

Nadbiskup je razlagao i korizmeni poziv apostola "Dajte pomirite se s Bogom". Naše zajedništvo s Bogom razbijaju grijesi, s koristoljubljem gledamo na događanja i vrednote u našem životu. "I tad se javlja kušnja, napast koja nam je iz Evanđelja poznata kao napast kruha. Nije riječ samo o svagdašnjoj potrebi. Postaviti sve u našem životu kako bismo osigurali materijalna dobra, a zaboravili se otvoriti duhovnim vrednotama, jest put u samodostatnost. Sve imam ako kruha, tj. blagostanja imam. Čovjek se time zatvara u

dimenzije ovog svijeta i vremena, nesposoban za Božji dolazak u njegov život" upozorio je nadbiskup. Govorio je i o značenju posta. "To je početak ostvarivanja smisla križa u čovjekovoj povijesti. U biti posta je priznanje naše ovisnosti o Bogu, priznanje Božjeg prvenstva pred vidljivim dobrima. Kad čovjek posti pokazuje da je kadar za svoja duhovna nutarnja pročišćavanja prihvatiti odricanja od pozitivnih i redovitih vrijednosti stvari koje posjeduje ili uživa" rekao je mons. Prenda, dodavši da se postom učvršćuje nutarnja sloboda, to je put u Božje prosvjetljenje i priprava za susret s Bogom. "Srce posta je vjera. Bez nje je površnost i besplodnost" istaknuo je. "Pred nama je vrijeme korizme, Božja ponuda, vrijeme naše nutarnje, duhovne suradnje s Bogom. Znajmo prepoznati milosno vrijeme jer povratak k Ocu svake godine dobiva svoju novu snagu" zaključio je nadbiskup u propovijedi, zamolivši Gospodina da nas podrži na putu obraćenja.

"KAKO KONZULTIRATI A NE KONZUMIRATI MEDIJE?"

Novinar i publicist Ivica Relković održao je učenicima i njihovim roditeljima, te profesorima Klasične gimnazije Ivana Pavla II. u Zadru u dvorani njihove škole u petak 3. ožujka predavanje "Kako konzultirati a ne konzumirati medije?". Potom su održane radionice u kojima su mladi kritički analizirali novinske tekstove, nastojeći prepoznati u njima pozitivnost, profesionalnu korektnost ili pak dezinformaciju i manipulaciju, te su o tome iznijeli svoje zaključke. Na početku susreta nazočne su pozdravili ravnatelj Klasične gimnazije Ivana Pavla II. mons. Joso Kokić i pedagoginja škole s. Mirjam Gadža.

Predavač je razlagao pitanje kako odrastati uz i biti subjekt u odnosu na medije koji su premrežili naše vrijeme. Zbog njihove količine dominira površnost, senzacije traju nekoliko dana, a mnogim bitnim temama ne dopušta se da medijski traju. Predavač je nastojao da mladi uoče važnost shvaćanja sebe kao osobe koja se ima pravo pitati, distancirati i uzeti ono što smatra korisnim i dobrim. "Ne imati strah od medija, ali ne se i potpuno predati svemu što dolazi kroz medije. Ljudi koji znaju staviti odmak prema onom što ih okružuje nisu manje informirani, nego u šumi velike ponude znaju napraviti odabir kvalitetnih informacija" rekao je Relković, upozorivši da nas mediji istim modelom površnosti 'bombardiraju' senzacijom za senzacijom. Upravo su mladi određenim tipom medijskog pristupa najviše pretvarani u konzumente. Naklade časopisa za mlade najveće su u Hrvatskoj, npr. 'Ok' i 'Teen', s temom predbračnog življenja spolnosti, prodaju se u 100 000 primejraka.

Kako odrastati uz medije, da nas ne pretvore u svoju potrošnu robu koju mi plaćamo da nas i dalje 'bombardira', razlagao je predavač, nastojeći da mladi sebi vrate subjektivnost i pokušaju uspostaviti dijalog s medijem, "izabrati što je hranjivo, te se odgovorno postaviti prema onom što nam svakodnevno dolazi na duhovni i intelektualni stol". Obrasci manipulacija se stalno ponavljaju, jedna tema se javlja uvijek iznova na različitim primjerima, npr. pitanje slobode govora odnosno uvrede koju izaziva, rekao je Relković. Upozorio je da ne živimo dijaloško vrijeme u kojem uspostavljamo kvalitetan dijalog na prijepornu temu. "Na jednoj strani se zaglušeno govori svoje, na drugoj se pokušava reći svoje, a između toga je šum i provalija" rekao je predavač, upozorivši da ne budemo zarobljenici trenda. "Živimo od tjedna do tjedna trendove. Kako određena elita nametne neku stvar, svi moramo ići za tim. Zašto?" istaknuo je.

U Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. održano je već niz različitih stručnih predavanja (adolescencija, seksualnost, New Age i kršćanstvo) osluškujući interese mladih i aktualnosti u društvu. Mladi su otvoreni za ono što izlazi izvan okvira, pa su za te izvanredne sadržaje jako zainteresirani i zadovoljni načinom njihova održavanja, rekla je pedagoginja škole s. Mirjam Gadža, istaknuvši da je ovaj put odabrana tema medija jer imaju snažan utjecaj u životu mladih. Često su dezorijentirani, teško se snalaze u medijskoj ponudi, pitaju se što je istina i što pomaže njihov rast. "U toj dobi važno im je progovoriti kako zauzeti kritički stav. Trebaju

postavljati pitanja što mediji hoće s određenim naslovom, temom i koliko to pomaže njihovoj kvaliteti življenja i rastu" rekla je s. Mirjam.

POSVETA NOVE ŽUPNE CRKVE U POLAČI

Zadarski nadbiskup Ivan Prenda posvetio je u nedjelju 26. veljače novoizgrađenu župnu crkvu sv. Kuzme i Damjana u Polači u nazočnosti trideset svećenika, tisuća vjernika te predstavnika državnih i lokalnih vlasti. Nova župna crkva bila je izgrađena 1989. g., a 1991. g. pobunjeni Srbi su je do temelja razorili. "Oni koji su je rušili mislili su da nas neće biti. Željeli su zatrti naše korijene, ali uz pomoć Boga i zagovorom Blažene Djevice Marije u svom naumu nisu uspjeli. Župa i svi mještani općine zajedničkom ljubavlju i slogom uspjeli su uz pomoć mnogih vrijednih i dragih ljudi sagraditi predivno zdanje. Zato naša srca i duše kliču 'Ovo je dan što ga učini Gospodin kličimo i radujmo se njemu'" rekao je župnik Polače don Marinko Jelević u pozdravnoj riječi slavlja.

Povratnički polački puk na radost je pozvao i nadbiskup Prenda, uspoređujući njihova ratna stradanja s Izraelcima u Babilonskom sužanjstvu. "Izrael je izgubio sve: slobodu - odveden je u sužanjstvo u Babilon; svetinje - razoren je sveti grad Jeruzalem i sveti hram posvećen Bogu, ponos svakog Izraelca; narod je genocidom doveden u opasnost. Nakon 70 godina mijenjaju se prilike. Kir, perzijski vladar vraća narod kući. Može početi obnova. Ezra, pisar i Nehemija, upravitelj, dižu duh naroda čitanjem Zakona, Svetog Pisma, Riječi Božje. Počela je obnova vjere u narodu i obnova vjernosti svetom Božjem Zakonu. Zatim je počela obnova svetog grada Jeruzalema, njegovih bedema i zdanja, a zatim i Hrama" rekao je nadbiskup Prenda, dodavši da se ta povijest događala i u našoj Domovini i u Polači. Narod je protjeran, domovi i svetinje porušene. "Raspršeni, ali duhom zajedno, sanjali ste, nadali se povratku u svoju župu. Nakon četiri godine vratili ste se na zgarišta svojih domova i ruševine svoje župne crkve. Nitko ne može opisati radost povratka tko nije iskustio nesreću progonstva. Ali došlo je vrijeme povratka i stvaranja planova obnove i izgradnje" poručio je nadbiskup Polačanima pozivajući ih da sakramentalno i svjedočki žive svoje kršćanstvo, kao njihovi preci koji su prenosili vjeru s koljena na koljeno opstajući kao zdrave obitelji i zdrav narod. "Kao što je Ezra potaknuo narod da se ne osvrće na prošlost, da ne dopusti da njihova srca obuzme žalost ni mržnja, jer zla vremena su prošla, ropstvo je bilo završeno, sve obnovljeno, Božja riječ i nama, vama želi reći: Vratili ste se. Obnovili ste gotovo sve. Imate uvjete za život i napredak, sada i uvjete za puni duhovni i pastoralni život. To je razlog radosti i razlog otklanjanja žalosti, ogorčenosti ili bilo kakve mržnje. Treba se okrenuti budućnosti: izgrađivati budućnost, katoličku i hrvatsku" ohrabrio je mons. Prenda brojni polački puk.

Solidarnost s njima dolaskom su izrazili brojni vjernici iz cijele Nadbiskupije, prijateljskog grada Ogulina i općine Bilje. Članovima KUD-a Polača pridružili su se i članovi KUD-a iz Škabrnje, predstavljajući svojom bogatom narodnom nošnjom tradiciju svoga kraja. Sredstva za gradnju i opremanje crkve iznose oko 4 milijuna kuna. Polovicu je dalo Ministarstvo mora, turizma prometa i razvitka Vlade RH, a ostalo Zadarska nadbiskupija, općina Polača (opremanje crkve s klupama, rješavanje imovinsko pravnih odnosa i zemljišta), domaći župljani i Polačani iz inozemstva, Canberre, Sydneya, Melbournea, crkvena dobrotvorna organizacija 'Kirche in Not' te brojni dobrotvori. Nadbiskup Prenda i župnik Jelević zahvalili su svima koji su "ugradili svoj dio života za tu crkvu i mjesto". Misi su nazočili i pomoćnik ministra dr. Ljudevit Erceg, te saborski zastupnici Šime Prtenjača, rodom iz Polače, i Ivo Vučić. Po projektu arhitekta Tomislava Paleke projektну dokumentaciju izradilo je poduzeće "D&Z" iz Zadra, a građevinske radove "Plotter" iz Zadra s kooperantima. Slavlju posvete crkve prethodila je devetodnevna duhovna obnova koju su predvodili svećenici Biogradskog dekanata.

VIZITACIJA VOJNOG ORDINARIJA

U sklopu velike vizitacije Vojne biskupije u Hrvatskoj vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac i generalni vikar Vojnog ordinarijata mons. Josip Šantić susreli su se u četvrtak 9. ožujka u Nadbiskupskom domu u Zadru sa zadarskim nadbiskupom Ivanom Pređom, generalnim vikarom zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćem i kapelanom Vojne kapelanije sv. Gabrijela u Zemuniku o. Ivom Topalovićem.

Mons. Šantić je upoznao nadbiskupa s dokumentima temeljem kojih Vojni ordinarijat djeluje. To su ugovori između Svete Stolice i Vlade RH, Statut kojeg je Sv. Stolica odobrila 1998.g. te Pravilnik kojeg su te godine potpisali predsjednik HBK i ministri obrane i unutarnjih poslova RH. Na susretu se govorilo i o ostalim internim dokumentima o ustroju Vojnog ordinarijata, o vremenu prije preustroja 2002. g. i sadašnjem trenutku. Mons. Jezerinac i mons. Šantić susreli su se i sa svim zapovjednicima Hrvatske vojske i Policije. Iznosila su iskustva o radu Vojnog ordinarijata u određenoj postrojbi i policijskoj upravi te razmatrane daljnje potrebe koje bi trebalo učiniti. Pastoral Vojnog ordinarijata u RH odražuje se ponajprije kroz duhovne vježbe, nastojeći za osobnom izgradnjom svakog vojnika i policajca. Održavaju se lokalna hodočašća, nacionalno hodočašće u Mariji Bistrici, a redoviti su sudionici i Međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdesu. "Hrvatska je prepoznatljiva kao ozbiljan partner i 15. je zemlja organizator Međunarodnog vojnog hodočašća" rekao je mons. Šantić, ističući da Hrvatska preuzima svoje odgovornosti i zadaće na međunarodnom planu, poput procesije s Presvetim, koju su "Francuzi ljubomorno čuvali za sebe, a sad su nam je potpuno predali". Na susretu je istaknuta specifičnost Hrvatske policije koja je sad jedna od najodgovornijih policija za sigurnost vojski u Lourdesu. Nove policije koje dolaze kao osiguranje Međunarodnog vojnog hodočašća pod zapovjedništvom su Hrvatske policije. O kvaliteti, snazi i poštovanju Hrvatske policije svjedoči i podatak da je prije dvije godine, kad je papa Ivan Pavao II. posjetio Lourdes, francusko ministarstvo obrane zamolilo da se pošalje deset hrvatskih policajaca za osiguranje Svetog Oca, izričući tako priznanje profesionalnosti hrvatskih postrojbi.

Iako je temeljem izvještaja vojnih kapelana Vojni ordinarijat dostavio Svetom Ocu potrebno izvješće, prije pohoda Ad limina velika vizitacija vojnih kapelanija dosad je obuhvatila Osijek, Vinkovce, Požegu, Bjelovar, Koprivnicu, Varaždin, Karlovac, Ogulin, Gospić, Knin i Zadar i pomoći će još boljem sagledavanju stvarnog stanja u Vojnoj biskupiji. Mons. Šantić je naglasio da su konkretno upoznati sa značenjem duhovnih vježbi za vojnike i policajce, povratno su informirani o iskustvu koje im one donose. I mons. Jezerinac je istaknuo da su se uvjerali u veliku želju Policije koja traži održavanje duhovnih vježbi za svoje djelatnike. Cilj je vizitacije pokazati u kojim je segmentima potrebno nešto poboljšati i u kojem pravcu nakon osam godina rada usmjeriti pastoral Vojnog ordinarijata.

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA

Redoviti mjesečni susret zadarskog prezbitarija održan je u srijedu 8. ožujka u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru. Radnom dijelu rekolekcije prethodila je pobožnost Križnog puta u sjemenišnoj kapeli koju je predvodio župnik Poveljane i Dinjiške Ivan Babjak. U "Godini zvanja-Godini ministranata" u zadarskoj nadbiskupiji svećeničke rekolekcije tematski su posvećene razmatranju odgoja za zvanja, te je don Nikica Mihaljević župnik Donjih Andrijevac, dugogodišnji povjerenik za pastoral ministranata u Đakovačko-srijemskoj biskupiji, održao predavanje "Iskustvo rada s ministrantima".

"Ministrantska služba traži svjesnu odluku: želim služiti Kristu i svojoj zajednici. To je svojevrsan poziv" rekao je vlč. Mihaljević. Potaknuo je na duhovno vođenje ministranata, uspostavljanje osobnog kontakta, održavanje ministrantskih sastanaka, podržavanje njihovog molitvenog i sakramentalnog života, poučavanje u liturgiji, "kako često gledanje i doticanje svetinja za njih ne bi postalo bez posebnog sadržaja". Odgoj ministranata ima svoje zakonitosti i pretpostavlja sistematičnost, treba biti planski i savjestan. Ministranti po župama su redovni, privremeni ili prigodni, pa će iste karakteristike imati i ministrantski sastanci. Razlažući konkretan sadržaj ministrantskog susreta, predavač je upozorio da je vrlo važno ministrantima u početku ne obećavati puno: putovanja, zabave, izlete, jer to mogu dobiti i na drugim mjestima. Naglasak treba staviti na govor o ljepoti i uzvišenosti posluživanja kod oltara, približiti im kršćansko bogoslužje, kako bi pojedine čine shvatili i razumijeli u što dubljem značenju liturgijske simbolike. Vlč. Mihaljević je istaknuo veliku ulogu katehete koji je pred iskušenjem kako iskoristiti ministrantsku blizinu oltara i pravilno ga usmjeriti, jer su u toj dobi neoblikovani i otvoreni za različite utjecaje u svijetu koji često nije religiozan. "Za pravilan razvoj osobnosti dijete neće oduševiti neke vjerske istine i vrline koje čuje ili je pročitao. On očekuje da nešto od toga prepozna u zajednici i kateheti" rekao je vlč. Mihaljević, dodavši da kateheta ne smije ministranta prepustiti samom sebi, nego treba osjetiti da ga zanima upravo on, uči u njegov svijet i biti prisutan u njegovom životu prateći ga svojom dobrotom. "Autoritativnost, koju nosi svećenička služba, valja zamijeniti ljubaznošću i poticajima na suradnju. Ako imaju izdvojeno mjesto u bogoslužju, očekuju i da ih se na neki drugi način apostrofira" rekao je predavač.

Važno mjesto ima uvođenje u službu koje treba biti svečano i pred zajednicom. Tako će cijela župna zajednica osjetiti važnost ministrantske službe, a i oni sami da obavljaju važnu službu u Crkvi. Kao bliske suradnike u pripremi i slavljenju bogoslužja, potrebno je dobro osmisliti njihovu formaciju i posvetiti im dosta vremena, rekao je vlč. Mihaljević, govoreći i o kriterijama odabira kandidata. Iako postoji različita praksa glede uzrasta kod primanja među ministrante, uglavnom su to oni koji dolaze češće na misu. Govoreći o povezanosti službe ministranta i duhovnog zvanja, predavač je izložio rezultate ankete koja je 2001. g. provedena među sjemeništarcima Nadbiskupske klasične gimnazije na zagrebačkoj Šalati. Statistički pokazuje motive, djelovanje i službu ministranata "od poslužitelja oltara do službenika svetoga". Pitanja tematiziraju i molitveni život i stav prema svećeniku, duhovnom zvanju. Istraživanje koje je obradio Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar" pokazuje da je, rekao je vlč. Mihaljević, svećenički život i zajedništvo s ministrantima ishodište novih duhovnih zvanja, poticaj je na aktivnu brigu za ministrante jer su oni budući sjemeništarc i službenici Svetoga

LUKŠA PLETKOVIĆ – In memoriam –

U utorak, 7. ožujka 2006. godine, preselio se u Očev dom Lukša Pletković, učenik II. a razreda Klasične gimnazije Ivana Pavla II. u Zadru.

Rođen je u Šibeniku 2. srpnja 1989. u katoličkoj obitelji Srećke i Željka. Radost života dijelio je s mlađom sestrom Cvitom i pred nekoliko mjeseci rođenim bratom Šimunom. Osnovnu školu završio je u Tribunju i Vodicama, a potom se preselio u Zadar kod bake Cvite gdje je upisao i redovito pohađao program Klasične gimnazije. Bog ima svoj plan sa svakim od nas i svatko ima svoje mjesto u Božjem srcu. Lukšino mjesto bilo je na križu. Izuzetno povjerenje koje mu je Bog dao opravdao je svojim nesebičnim predanjem i ljubavlju. Vrlo rano, u trećoj godini života, liječnici su utvrdili da ima urođenu srčanu manu. Ozbiljnost

situacije on nije shvaćao, ali shvatili su njegovi brižni roditelji. Život je išao dalje. Lukša je odrastao i sa svojom se bolešću izuzetno hrabro nosio. Teški kirurški zahvat, zdravstvene komplikacije nakon zahvata, nisu remetile njegov mir, sabranost, životnu radost i odgovornost. Tako je to bilo sve do 7. ožujka 2006. kad je, kao i uvijek vedro i smireno ušao u svoj razred. Toga dana, kao i prethodnih, uspješno je i odgovorno ispunio predviđene zadaće. Školsko zvono označilo je kraj nastave, a nitko nije slutio da je to bio nagovještaj kraja jednog ovozemaljskog hoda i početak Vječnosti. Nakon što je napustio školsku zgradu, na Trgu sv. Stošije, nastupila je i posljednja kriza. Unatoč brznoj intervenciji medicinskog osoblja i nastojanju da ga se vrati u život, Lukša je odabrao «bolji dio», onaj u Kraljevstvu nebeskom. Dana 9. ožujka njegovi kolege i prijatelji te svi djelatnici Klasične gimnazije Ivana Pavla II. okupili su se u zadarskoj prvostolnici sv. Stošije gdje je Misu zadušnicu služio mons. Ivan Prenda, zadarski nadbiskup, zajedno s ravnateljem Škole mons. Josom Kokićem i još nekoliko svećenika. Mjesno groblje u Tribunju pamtit će kišno popodne 9. ožujka i mnoštvo mladih okupljenih da dostojanstveno isprate mladića koji je živio tiho, a ostavio duboki trag u srcima svih koji su imali privilegiju poznavati ga. U ime Škole od Lukše su se oprostili mons. Joso Kokić, ravnatelj i učenik II. a razreda Ivan Zubčić, kao i njegova razrednica iz Osnovne škole. Dirljivim riječima istaknuli su veličinu i snagu kojom nam je Lukša svojim životom i smrću približio Nebo te riječima ohrabrenja potaknuli prisutne kako je mjera veličine ljudskoga života prostor koji ostavljamo Božjoj ljubavi i njegovu djelovanju u njemu.

Nakon sprovednog obreda u mjesnoj crkvi služena je sv. Misa koju je predvodio mjesni župnik don Ivan Rojko u zajedništvu s generalnim vikarom Zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćem, ravnateljem Gimnazije mons. Josom Kokićem i don Zdenkom Dundovićem, povjernikom za mlade u Zadarskoj nadbiskupiji.

VJERONAUČNA OLIMPIJADA ZA OSNOVNE ŠKOLE

Županijsko natjecanje iz vjeronauka za osnovne škole, Vjeronaučna olimpijada zadarske nadbiskupije, održana je u utorak 14. ožujka u Osnovnoj školi Bartula Kašića u Zadru, u organizaciji te škole i Katehetskog ureda zadarske nadbiskupije. Susret je započeo molitvom i pozdravnom riječi koju je sudionicima uputio don Gašpar Dodić, predstojnik

nadbiskupijskog Katehetskog ureda. Tema Olimpijade je "S velikim Ivanom Pavlom II. kroz 20. st.". "On je bio čovjek natjecateljskog duha, sportaš, od ranog djetinjstva s razvijenim borbenim duhom, koji ga je uvijek poticao ići naprijed" tu je papinu osobinu i veliku duhovnu angažiranost istaknuo predstojnik Dodić, dodavši da ga gubitak nikad nije zaustavio da se preda, nego ga je shvatio kao životno iskustvo i pokretač za daljnji hod. Između dva dijela natjecanja, pismenog, te usmenog i Tombole, sudionici su se okupili na misnom slavlju u župnoj crkvi sv. Josipa na Plovaniji, koje je predvodio predstojnik Dodić. Izrazio je zadovoljstvo velikom angažiranošću osmoškolaca koje je tema Ivana Pavla II. na osobit način privukla, a ljubav između njega i mladih bila je nebrojeno puta posvjedočena za papinog pontifikata. Bilo je to vidljivo i za njegova pastirskog pohoda Zadru 2003. god., kad se također na poseban način obratio mladima. U želji da u njima konkretno zaživi Woytilina osvjedočena poruka, don Gašpar je poželio olimpijcima uspjeh i rezultate na slavu Božju, istaknuvši i značaj zajedništva koje Olimpijada promiče. Sudjelovale su škole iz Zadra: Smiljevac (voditelji s. Antonela Malenica i Nediljka Batur), Šime Budinića (Marijana Dellavia), Š.K. Benje (Olivija Mihatov), te OŠ iz Novigrada (Neda Anzulović), Paga (s. Tamara Bota), Bibinja (s. Marina Kosina), Benkovca (Kristina Bonić), Kistanja (s. Blaženka delonga) i sv. Filipa i Jakova (Tereza Žepina). S osvojena 373 boda pobijedila je OŠ iz Novigrada. Drugo mjesto osvojila je OŠ Smiljevac iz Zadra (352 boda) a treće mjesto zadarska škola Šime Budinića (345 bodova). Pobjednicima su dodijeljene video kazete, DVD i Monografija o pastirskom pohodu pape Ivana Pavla II. Zadru.

DUHOVNA OBNOVA U ŽUPI BELAFUŽA

"Seminar o temeljnom kršćanskom iskustvu" naziv je duhovne obnove koju je od 12. do 14. ožujka u župi Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru predvodio fra Zvezdan Linić.

"Čovjek po krštenju može biti kršćanin a po životu poganin" rekao je fra Zvezdan, istaknuvši da je želja za obnovljenim osobnim kršćanskim životom temelj duhovne obnove, što se povezuje s temeljnim kršćanskim iskustvom i sakramentalnim životom koji je put kršćanske zrelosti. Zadnjeg dana obnove vjerničko je mnoštvo pozdravio i zadarski nadbiskup Ivan Pređa. Zahvalio je fra Zvezdanu na dolasku i održavanju tog duhovnog događaja koji je blagoslov župi, gradu i nadbiskupiji. Izrazio je molitvenu podršku sudionicima obnove, potaknuvši ih da oslobode svoje nutrine i predaju Gospodinu ono što ih vuče prema dolje. Poželio je da ih Bog obdari svojim praštanjem jer imamo milosrdnog Oca koji nas ljubi i prašta, Krist je otkrio njegovo milosrdno lice i želi uzeti sve naše terete. Ohrabrio je vjernike u njihovim naporima, poželjevši da izađu obnovljeni i ne boje se osloboditi svojih grijeha i slabosti, jer je Gospodin zato i došao. Uz misna slavlja i euharistijska klanjanja, fra Zvezdan je molio za duhovno i tjelesno ozdravljenje potrebnih.

Naglašeno je govorio o potrebi žive vjere u Gospodina, da nam je Gospodin ojača, jer 'Isus čini čudesa gdje se vjeruje'. Mnogi Isusu prilaze iz znatiželje, no samo je istinska vjera podloga da nam Isus pomogne. Fra Zvezdan je naveo biblijske primjere iz kojih je vidljivo kako vjera spašava i ozdravlja. Potaknuo je na oslobađanje od straha koji paralizira život čovjeka i upozorio na 'bolest' koja se izražava riječima 'nemam vremena'. "Nećemo odgovarati za sve ljude, ali hoćemo za one koje nam je Gospodin stavio na životni put" rekao je fra Zvezdan, dodavši da je potrebno imati vremena za bližnjeg jer je samoća i napuštenost bolna za osobu. "Svi smo stvoreni za ljubav. U nama je nagon ljubavi jači i iskonskiji od svih drugih, tragedija je kad smo lišeni ljubavi. Ako prihvatimo Isusovu ljubav, možemo druge darivati i biti im blagoslov" rekao je fra Zvezdan Linić.

Istaknuo je da je spasenje riječ koja zahvaća više od riječi 'ozdravljenje'. Bogu je stalo do cijelog čovjeka, zdravlja tijela, duha i duše, kako bi čovjek nastavio kvalitetnijim životom i krenuo za Isusom.

SUSRET OCA NADBISKUPA I MINISTRA KULTURE RH

Zadarski nadbiskup Ivan Pređa primio je u petak 17. ožujka u Salonu Nadbiskupskog doma u Zadru u posjet ministra kulture Republike Hrvatske mr. Božu Biškupića. U pratnji ministra bili su državni tajnik dr. Jadran Antolović, pomoćnik ministra za kulturnu baštinu mr. Jasen Mesić, ravnatelj Hrvatskog restauratorskog zavoda prof. Ferdinand Meder te Miljenko Domijan, glavni konzervator u Upravi za zaštitu kulturne baštine. Susretu su nazočili i generalni vikar nadbiskupije mons. Ivan Mustać i umirovljeni zadarski nadbiskup Marijan Oblak.

Ministarstvo podržava kulturni razvoj Zadra kao centra hrvatske obale s obzirom na njegovu višetisućljetnu povijest i brojna stradanja. "To nije pokojni grad arheologije, nego živi grad kulture od svjetskog značenja" rekao je ministar Biškupić. Upoznao je nadbiskupa s prijedlogom Komisije za financiranje sakralnih objekata u zadarskoj nadbiskupiji, navodeći poimence desetke crkvi kojima slijedi obnova diljem nadbiskupijskog zaleđa i otoka. Među njima su i katedrala sv. Stošije te crkva sv. Križa u Ninu, statusni simbol sakralne hrvatske prepoznatljivosti. Nadbiskup Pređa je izrazio zadovoljstvo odabirom objekata koji su predloženi za financiranje, a sljedeće će se godine krenuti i u nove projekte koji zahtijevaju još veća sredstva. Ministar je izrazio uvjerenje da će se prijedlozi tijekom ove godine uskladiti, izričući težnju Ministarstva da se u Zadru uredi i ostali kulturni objekti te dva muzeja - Zbirka stakla i stalni postav podvodne arheologije. "Trudit ću se da se Muzej rimskog stakla sljedeće godine završi i otvori, te će Vlada imenovati i v.d. ravnatelja tog muzeja. Ministarstvo je osiguralo sredstva a imat ćemo pomoć i Grada i Županije. Tijekom ove ili početkom sljedeće godine završit će se podvodni centar za arheologiju i krenuti u uređenje Muzeja podvodne arheologije u crkvi sv. Nikole" rekao je ministar Biškupić. Nadbiskup Pređa i vikar Mustać upoznali su Vladino izaslanstvo s konkretnim kulturnim projektima Nadbiskupije čija se realizacija planira ili je u tijeku. Npr. otvorenje nadbiskupijskog Arhiva i uređenje Biblioteke sa oko 350 000 knjiga, koje su trenutno na nekoliko lokacija. Susret s ministrom kulture nadbiskup Pređa je ocijenio znakom dobre i izvrsne suradnje. "Zahvalni smo našem Ministarstvu što ima osjećaja za naše velike kulturne potrebe. Tolike su crkve u našoj nadbiskupiji kulturni spomenici i potrebne su obnove i restauracije. Mnoge od njih su i razorene. Država pokazuje odgovornost i dobru volju da se sve ono što je bilo oštećeno i srušeno obnovi i zaživi u svojoj ljepoti i funkcionalnosti, koja i jest glavni cilj tih obnova-da služi bogoslužju i puku koji treba sakralne kulturne spomenike" rekao je mons. Pređa.

DUHOVNA OBNOVA ZA MLADE "SMISAO ŽIVOTA"

Duhovna obnova na kojoj je sudjelovalo 20 muških srednjoškolaca iz zadarskih škola održana je u subotu 11. ožujka u zajednici 'Cenacolo' u Jankolovici kraj Biograda. To je još jedna u nizu jednodnevnih duhovnih obnova koje se održavaju od veljače kao inicijativa u pastoralu mladih zadarske nadbiskupije. Voditelji duhovne obnove na temu 'Smisao života' bili su don Marino Ninčević, župnik Turnja i duhovnik zajednice Cenacolo, te vjeroučiteljice s. Danijela Kovačević i Jelena Mičić. Htjeli su da se održi u sredini i među osobama koje su u traganju za smislom života došli do dna tražeći ga u pogrešnim stvarima, no na kraju su ga ipak otkrili i pronašli u pravim vrijednostima. O tom su životnom iskustvu srednjoškolcima govorili štitenici komune, ostajući s njima potom i u razgovoru. Zajedničke točke susreta bile su molitva, ručak i nogometni turnir u kojem je pobijedila ekipa srednjoškolaca. Svakodnevnu molitvu krunice u prirodi štitenici komune tog su dana obogatili zajedništvom sa srednjoškolcima, te su svi zajedno u molitvenom hodu izmolili krunicu. Na početku susreta don Marino je razlagao temu obnove temeljem Samuelovog poziva. Zašto duhovne obnove, zašto se mlade dovelo u takvu duhovnu atmosferu? "Da bismo razumijeli Božji govor. Zašto Samuleov primjer? Jer je živio u ozračju hrama, molitve, služenja Bogu. I mi živimo u kršćanskom ozračju, ali postoji opasnost da se u svakodnevici naviknemo na takav život i ne razumijemo Božji poziv, kao što ni Samuel nije razumio kad mu je Bog govorio, nego mu je trebala pomoć od Elija da razumije Božji govor" rekao je don Marino.

Tema smisla života meditativno je razrađena i scenskim prikazom dviju svijeća. Jedna je svijeća htjela biti upaljena, ali kad je vidjela da se troši i smanjuje, htjela se ugasiti. "Je li ta svijeća ispunila svoju zadaću?" pitanje je o kojem su promišljali mladići. Neki od odgovora mladih o smislu života bili su: Živjeti u ljubavi prema Bogu, sebi i bližnjima i postići određeni cilj; Pokazati ljudima ono što vidim a drugi ne. Zaustaviti vrijeme i reći drugima kako je svake sekunde život lijep. Isto tako, držati svoje korijene, imati obitelj i ono što su imali moji preci od mene očekivali" neki su od odgovora mladića. No, bilo je i ovakvih odgovora: Živjeti od tuluma do tuluma, ispraviti jedinicu iz matematike; Još nisam otkrio smisao života, možda za koju godinu, ali sada mi je smisao izlaziti vikendom. I takvu je stvarnost mladih otkrila duhovna obnova, no nastojanje za promjenom tog odgovora u njihovim životima i jest razlog održavanja duhovnih obnova. Svi su izrazili zadovoljstvo osmišljenim programom i želju za češćim održavanjem takvih susreta.

VJERONAUČNA OLIMPIJADA ZA SREDNJE ŠKOLE

Vjeronaučna olimpijada zadarske nadbiskupije za srednje škole održana je u četvrtak 16. ožujka u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. u Zadru. Na otvaranju Olimpijade u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević sudionike 14 ekipa pozdravili su Marija Klanac Jozić, predsjednica Županijskog povjerenstva za provedbu vjeronaučne olimpijade, don Gašpar Dodić, predstojnik Katehetskog ureda zadarske nadbiskupije i mons. Joso Kokić, ravnatelj Klasične gimnazije Ivana Pavla II., koji je i predvodio misno slavlje za sve sudionike u sjemenišnoj kapeli. Pobijedila je Gimnazija Jurja Barakovića s mentorom Slobodanom Šarićem (107 bodova), druga je Ekonomsko birotehnička i Trgovačka škola, voditelj Ante Čoza (97 bodova) a treća Klasična gimnazija Ivana Pavla II., mentorica s. Viktorija Gadža (94 boda). Pobjednicima prvih triju mjesta dodijeljene su Monografije o Papinom pohodu Zadru, a ostalim sudionicima knjiga Vjerujem - Mali katolički katekizam.

U pozdravnoj je riječi mons. Kokić istaknuo da natjecanje samo sebi ne bi trebalo biti svrhom. "Trebate se radovati svom uspjehu i natjecanju, ali ima nešto više što je smisao svega toga. Ljudskoj i kršćanskoj radosti nikad ne bi smio biti kraj ovdje na zemlji. Još više se radujte što su vaša imena upisana u Knjizi života, da možete otkriti i prepoznati onoga tko stoji iza svega toga i tko vam je darovao sve te sposobnosti i mogućnosti" poručio je mons.

Kokić mladima, dodavši da Bog ne želi da natjecanje bude protiv drugoga, da odijeli jedne od drugih ili od Boga, nego da sudionici kroz to natjecanje budu bliži Bogu i jedni drugima. Upozorio je da živimo u vremenu koje stalno promiče natjecanje koje nas međusobno udaljava i dijeli.

"Ovo natjecanje želi potaknuti da poimamo život kao nešto što nas zbližuje i povezuje, što možemo jedni drugima darovati i na čemu Bogu možemo biti zahvalni" zaključio je mons. Kokić. Govoreći o temi Olimpijade "Crkva dijaloga i oprost", u pozdravnoj je riječi don G. Dodić rekao da je uzajamno poštovanje uvjet za istinski ekumenizam. Pitanje pravog jedinstva nije plod samo ljudskog napora, glavni protagonist je Duh Sveti. "Znanje treba biti moć koja će pomoći da bolje uz ljubimo svijet i da mu služimo. U temi Olimpijade je i osoba i služba Ivana Pavla II., njegovo poimanje Crkve i djelotvorno služenje u njoj. On je integrirao svoje znanje u život i praksu ljubeći Crkvu, a Crkva je znak jedinstva jer želi sve ljude privući spasenju" rekao je predstojnik Dodić.

Uz prvoplasirane, sudjelovale su još i škole: SS Biograd (Ivica Kero), Prirodoslovno-Grafička škola i Škola za tekstil, dizajn i primijenjenu umjetnost (Anita Šerer Matulić), Zadarska privatna gimnazija s pravom javnosti i Pomorska škola Zadar (Sandra Čulina), Gimnazija Vladimira Nazora (Jelena Mičić), Obrtnička škola Gojka Matuline (Vesna Čirjak), Medicinska škola Ante Kuzmanića Zadar (s. Danijela Kovačević), Strukovna škola Vice Vlatkovića (Željko Batur), Srednja tehnička škola (Harold Vrkić) te Hotelijersko turistička i ugostiteljska škola (Oleg Petrović).

SUSRET MATURANATA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Susret maturanata zadarske nadbiskupije pod nazivom "Poziv i poslanje - naš odgovor na Božju volju" održan je u subotu 18. ožujka u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa Zmajević u Zadru. O toj su temi mladima govorili prof. Iris Tićac, s Katedre za filozofiju Sveučilišta u Zadru i diplomirani psiholog Mladen Klanac iz Obiteljskog savjetovališta pri Caritasu zadarske nadbiskupije. Pozivu upućenom nama moramo dati primjereni odgovor. Odabir zvanja nas usavršava kao ljude, a način odabira mora biti dobar i doprinijeti usavršavanju

osobe, rekla je prof. Tićac, dodavši da se pri tom odabiru ne bi trebalo rukovoditi trendom ili modom, odabirati navodno lakši ili više isplativ studij koji će nam donijeti neki instant uspjeh, nego treba oslušivati ono za što su nam talenti i dani. U razgovoru s predavačima kod mladih je došla do izražaja razapetost između želje da slijede ostvarenje poziva u skladu sa svojim talentima i svojevrstne materijalne sigurnosti koju ono pruža ili ne. Istaknuto je da ne možemo stavljati sigurnost u neke prolazne stvari, jer ono što bi danas izgledalo sigurno, sutra neće biti, rekla je prof. Tićac. Moramo ulagati u vrijedno, da nađemo ono što nas usavršava kao osobu i po čemu smo mi jedinstvena osoba.

Prof. Klanac je govorio o različitim zvanjima i elementima koji ga čine. Citirao je misao sv. Ignacija Loyolskog: "Samo je jedna stvar važna - tražiti i naći na što te Bog poziva u ovom času tvoga života". Profesionalno zvanje treba pomoći u izgrađivanju nas kao ljudi. Ono se ne događa u jednom trenutku, nego trebamo sagledati cijeli svoj život da bismo pravilno odabrali. Pritom je škola samo jedan od elemenata, utječu i obitelj, prijatelji, okolina. "Moramo voditi brigu o vlastitim karakteristikama, talentima, željama i interesima, ne isključujući ni element prestiža koji nosi određeno zvanje" istaknuo je prof. Klanac.

Susretu je nazočio i povjerenik za pastoral mladih zadarske nadbiskupije don Zdenko Dundović koji je potaknuo mlade na osluškivanje Božje volje u pravilnom odabiru njihovog životnog poziva.

BLAGDAN SV. JOSIPA

Blagdan sv. Josipa svečano je proslavljen u istoimenoj župi na Plovaniji u Zadru u nedjelju 19. ožujka. Svečano večernje misno slavlje u župnoj crkvi sv. Josipa predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda.

"Josip je bio čovjek koji je povjerovao i koji se povjerio, izručio Bogu kao što je učinila i Marija. Pred Bogom i vlastitom savješću ostao je djevičanski zaručnik Bogorodice, posve predan otajstvu njena materinstva koje je u njoj ostvario Duh Sveti" rekao je mons. Prenda u propovijedi. Pred otajstvom Utjelovljenja nitko nije imao tako izravnog udjela u Marijinoj vjeri koliko Josip, te Marijina i Josipova vjera zaslužuju biti uspoređeni s Abrahamovom, za koju apostol Pavao reče: "Imao je vjeru, nadajući se protiv svake nade". Ta činjenica je odlučujuća u promatranju njegove duhovne veličine pred Bogom i ljudima. Bog mu je dao toliko povjerenje, da bude skrbnik njegova Sina, a on nije iznevjerio to povjerenje. Zato ga uvelike zaslužuje i u našem duhovnom životu, istaknuo je nadbiskup Prenda.

Nadbiskup je govorio i o "dva područja na kojima bitno leži Kristova Crkva", obitelj i svećenici, osobe posvećenog života. Obitelj je preuzela ulogu unošenja Boga u svijet. Svaka majka postaje Marija, svaki otac Josip. Roditelji su prvi učitelji u molitvi i prvi svjedoci življenja Zakona Kristova, rekao je nadbiskup, dodavši da se uvijek govori "kakva je obitelj takvo je društvo. To moramo proširiti i reći: kakve su posvećene osobe, takva je obitelj, a onda je takav i svijet" istaknuo je nadbiskup Prenda. "Možda je to i prestrogo rečeno, jer u sebi uvijek nosimo svijet nesavršenosti, slabosti i krhkosti. Posvećene osobe u Crkvi su na ogled Bogu, anđelima, ali i ljudskim pogledima svih vrsta. Koji put se i nama čini da previše od nas očekujete, kao da i mi nismo djeca ovoga svijeta i izdanak ljudskih nemoći. Ipak, uvijek se nalazimo pred riječima koje su upućene Mariji i Josipu: Ne boj se! Ne boj se biti maleni kvasac u velikom tijestu svijeta. Ionako Bog sve čini. Mi samo poslužujemo njemu" rekao je nadbiskup Prenda. Uputio je sv. Josipu molitveni zagovor za vjeru obitelji i predanje svećenika da svijet i danas može računati na utjelovljenje Sina Božjeg.

ZLATNA HARFA

Prvi dio "Zlatne Harfe" za zadarsku nadbiskupiju održan je u subotu 18. ožujka u Bibinjama. Susret koji okuplja dječje župne zborove s ciljem promicanja liturgijskog pjevanja započeo je misnim slavljem koje je u župnoj crkvi sv. Roka u Bibinjama predvodio generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać u zajedništvu sa svećenicima koji su došli u pratnji svojih dječjih župnih zborova.

"Ljepota koja se krije u zvukovima, ritmu i melodiji, ljudskom je srcu jedna od najdražih poslastica, a mnogima glavna duhovna hrana" rekao je u pozdravnoj riječi prije nastupa dječjih zborova predstojnik Katehetskog ureda zadarske nadbiskupije don Gašpar Dodić. Glazba razveseljuje čovjeka i čini ljepšim njegove radosne trenutke, pomaže mu da se sabere, preboli tugu, ohrabruje ga i oplemenjuje, istaknuo je, dodavši da je zapravo cijela priroda veliki glazbeni koncert. Tom koncertu prirodne glazbe, od strane Stvoritelja, pripada i čovjekov glas, njegov govor i pjesma, rekao je don Gašpar.

Izrazio je priznanje redovnicama i voditeljicama dječjih zborova i zahvalio za sav trud i požrtvornost koje ulažu u rad s njima, poželjevši da neprestano uzdižu Bogu svoj glas i srce, jer to je najljepša molitva.

S pjesmama na temu "Korizmeno vrijeme - vrijeme milosti" nastupili su sljedeći zborovi: "Glasnici nade" iz župe Uznesenja BDM, Škabrnja, voditeljice s. Marija Burčul i prof. Martina Lazar, "Izvor", župa Gospe od Ružarija, Ražanac (s. Branislava Garvan), "Luzarica", župa Gospe od Ružarija, Preko (s. Jadranka Mašina), župni zbor sv. Roka iz Bibinja (s. Ana Terezija Vuradin), "Majka divna", župa Rođenja BDM iz Benkovca (s. Danica Sanader), te dječji zborovi iz Zadra: "Antini slavuji", župa sv. Antuna Padovanskog (s. Antonela Malenica), "Dominik Savio", župa Gospe Loretske (s. Antonija Jurić), župa bl. Alojzija Stepinca (Anita Šerer Matulić) i "Sveti Petar", župa sv. Petra (s. Danijela Kovačević).

BLAGOSLOV NOVIH ZVONA U POLAČI

Zadarski nadbiskup Ivan Prenda blagoslovio je u ponedjeljak 20. ožujka u župi Polača tri nova zvona za novoizgrađenu župnu crkvu sv. Kuzme i Damjana u Polači, koju su pobunjeni Srbi 1991. g. srušili, a nadbiskup Prenda ju je posvetio 26. veljače o.g. Nadbiskup je izrazio radost zbog dana kad crkva dobiva nova zvona koja su povezana sa životom Božjeg naroda. "Zvonjava označava vrijeme molitve, skuplja puk na obnavljanje liturgijskih čina, vjernike upozorava na važnije događaje koji pogađaju radošću ili bolom crkvenu zajednicu. Kad u svakodnevnom životu čujemo zvona, sjetimo se da smo jedna obitelj i da nas njihova zvonjava poziva na okupljanje i očitovanje našeg jedinstva u Kristu" rekao je mons. Prenda. Nakon blagoslova zvona predvodio je misno slavlje u župnoj crkvi, u zajedništvu s polačkim župnikom Marinkom Jelečevićem i župnikom Turnja don Marinom Ninčevićem.

Župnik Jelečević zahvalio je darovateljima zvona koja s elektrifikacijom koštaju 33 500 eura. Veliko i srednje zvono darovali su župljani Polače i Polačani iz dijaspore: Adelaide, Sydney, Wollngong, Canberra, Melbourne i Kanada. Polačani iz Australije prikupili su oko 18 000 dolara, a iz Kanade 10 500 dolara. Veliko zvono, s natpisom "Sveti Kuzma i Damjane, moli za Polaču ovdje i po svijetu" teško je 440 kg, ton LA d, promjera 90 cm, s ukrasima Kalvarije, sv. Kuzme i Damjana i sv. Marka. Srednje zvono, s ukrasima sv. Martina i Uznesenja BDM, teško je 310 kg, ton SI d, promjera 80 cm i na njemu piše: "Sveti Martine, moli za nas!" Malo zvono darovali su Radoslav Bobanović i Marinko Škara. Teško je 210 kg, ton DO, promjera 71 cm, s ukrasom Zavjetnog križa i sv. Ante. Na njemu piše: "Sveti Ante, moli za hrvatski narod!"

Zvona su lijevana u lijevaonici Fonderia ing. F. de Poli Vittorio Veneto (TV) u Italiji, ukrašena su bogatim reljefnim ukrasima i na donjem rubu svakog nalazi se reljef hrvatskog tropleta. Auto prijevoznik Zoran Buterin iz Zadra darovao je prijevoz zvona iz Italije do Polače, te je župnik zahvalio svim dobročiniteljima na darovima za župnu crkvu čiji je zvonik sad upotpunjen novim zvonima.

BLAGDAN PREMINUĆA SV. BENEDIKTA

Na dan preminuća utemeljitelja benediktinske zajednice sv. oca Benedikta, u utorak 21. ožujka zadarski nadbiskup Ivan Prenda predvodio je u crkvi Sv. Marije u Zadru svečano misno slavlje zajedno s brojnim svećenicima. "Tolika su stoljeća prisutna po Benediktovu duhu u našem gradu, to je blagoslov za sve nas", rekao je nadbiskup u uvodnoj riječi slavlja, pozivajući na molitvu za život zadarskog samostana, budućnost svih benediktinaca i njihov pomladak.

U svjetlu čitanja iz Knjige Postanka, čiji odlomak govori o početku Abrahamove povijesti i njegovu izlasku iz očinskog zavičaja, što je početak povijesti jednog naroda, nadbiskup Prenda je rekao da je povijest Abrahamova i povijest sv. Benedikta i povijest svakog iskrenog tražitelja Boga. Benedikt je shvatio da mora otputovati iz rodnog zavičaja, potom i napustiti studij u velikom gradu, otići iz prvog prebivališta i Subiaca, dok nije stigao i ostao na Monte Cassinu: "u zemlju koju mu je Gospodin odredio za nicanje novog, nepreglednog mnoštva u kojem će biti blagoslovljeni narodi: naviještanjem evanđelja, molitvom i radom, zajedništvom i kulturom koja je nicala iz novog duhovnog zavičaja kojeg je Gospodin blagoslovio. Sve je imalo samo jedan cilj: unositi u povijest, kulture, u duše svetost koja preobražava na zemlji i daje novi smisao ljudskim naporima i konačno povijesti - da Bog bude sve u svemu", rekao je nadbiskup Prenda u propovijedi. Da bi to postigao znao je da ljudskoj naravi, nestalnoj i slaboj, treba dati potporu i ohrabrenje te je postavio ozbiljna asketska pravila odricanja, potpuno odreknuće od bilo kojeg oblika vlastitog posjedovanja. "Uveo je disciplinu za život i

rad u svoje zajednice. Poznao je visoke asketske ideale istočnog monaštva: posta, odricanje od sna, mrtvljenje, trajne molitve. Uklopio ih je na realističan način u svoje znamenito Pravilo, uravnoteženo je postavio te potrebne stvarnosti u duhovnom životu. Ali, iznad svega mu je bio cilj promijeniti ljudsko srce, iskorijeniti mane i potaknuti ljubav u svojim monasima i monahinjama. U tome je vidio izvor mira i radosti u duši što je pravo bogatstvo kuće Božje", istaknuo je nadbiskup Prenda.

Zavičaj kojeg su Abraham i Benedikt napustili nadbiskup smatra metaforom za našu ljudsku zarobljenost, teret grijeha i navezanosti na varljive vrijednosti koje nas čine nesposobnima za povratak sebi, Bogu, ljudima i vrednotama duha. "Kad se dogodi taj izlazak iz svog zavičaja - zarobljenosti, može započeti put na kojem prepoznamo Boga. Sve stvarnosti dobivaju svoju realnu boju i svoje pravo mjesto. Tek tada počinjemo shvaćati i otkrivati koliko je moćna Božja riječ u našoj nutrini i kako nam je na dohvatu ruke Kruh života koji je moćna hrana djevica, mučenika, redovnika, muževa i žena", pojasnio je nadbiskup, dodavši da je to lijek individualizmu koji prijeti razaranju prijateljstva osobnih i među narodima, obiteljskih i samostanskih zajedništava. "Očito je da je ostvareni Benediktov ideal traženja Boga i ostvarenja zajedništva s njim u ovim zemaljskim dimenzijama i nakon njegove smrti kroz duga stoljeća ostao trajni zadatak onih koji su ga uzeli za ideal i učitelja na putu svetosti. Ali ne samo za njih i koludrice u samostanu Sv. Marije, već i za svakog od nas koje Bog poziva na izlazak iz naše zatranosti sporednostima, u slobodu i radost djece Božje" zaključio je nadbiskup Prenda, poželjevši da nas i ova korizma približi radosti u duši koju Isus obećava onima koji povjeruju.

ZAVRŠENA OBNOVA VEKENEGINE KAPELE

Na blagdan preminuća sv. Benedikta, utemeljitelja benediktinaca, a u povodu 900. obljetnice Kolomanova zvonika crkve Sv. Marije u Zadru, u kapitularnoj dvorani samostana benediktinki u Zadru održano je 21. ožujka predstavljanje restauriranih srednjovjekovnih zidnih slika u kapeli prvog kata zvonika crkve Sv. Marije. O značenju tog kulturnog dobra i restauratorsko konzervatorskim radovima koje je podmirilo Ministarstvo kulture RH govorili su stručnjaci i sudionici projekta obnove: prof. dr. Pavuša Vežić, konzervatori Anastazija

Magaš i Ivan Srša, voditelj radova, te prof. Miljenko Domijan, glavni konzervator u Upravi za zaštitu kulturne baštine Ministarstva RH. U suradnji sa zadarskim Konzervatorskim odjelom, obnovu je izveo Hrvatski restauratorski zavod, te se nazočnima obratio i njegov ravnatelj Ferdinand Meder. Okupljenima se obratio i zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Nakon šest godina radova na zidnim slikama u kapeli Vekeneg, glavarice samostana Sv. Marije u 12. st., za čijeg je života dovršena gradnja zvonika kojeg je 1105. dao sagraditi kralj Koloman, taj je intimni molitveni kutak Vekeneg i ostalih opatica kroz stoljeća svečano otvoren i predstavljen javnosti. Glavarica samostana č. m. Anastazija Čizmin rekla je da ta kapela opaticama predstavlja obogaćenje i u buduću će je koristiti za dan svoje posebne povučenosti i molitve. "Benediktinke su se u njoj okupljale vjekovima, a i sada se moraju grijati na ljubavi Božje riječi i to će se nastaviti. Pojedinačno, jedna mjesečno će imati priliku boraviti u toj kapelici za osobnu molitvu i produbljivanje svog duhovnog života", rekla je s. Anastazija.

Romaničke freske u zvoniku Sv. Marije visoke su umjetničke kvalitete i u europskim okvirima zauzimaju svoje mjesto, koje će sada moći u cijelosti valorizirati. Kršćanstvo je inspiriralo čudesna umjetnička djela, rekao je nadbiskup Prenda, podsjećajući na koncilsku misao: "Treba poraditi da umjetnici osjete da ih Crkva priznaje u njihovoj djelatnosti i da uživajući odgovarajuću slobodu lakše uspostave odnose s kršćanskom zajednicom". Istaknuo je kako su se u Zadru integrirali tragovi pretkršćanske umjetnosti s bogatom umjetnošću kršćanskog obilježja, što se ostvarilo i u samostanu. Nadahnuće umjetnika našlo je u monaškoj benediktinskoj zajednici ne samo razumijevanje, nego i potporu da nastanu freske, umjetničko djelo trajne vrijednosti", pojasnio je nadbiskup, zahvalivši svim sudionicima tog projekta od crkvenoga, kulturnog i povijesnog značenja.

Posveta nove crkve u Polači

Tekstove napisala: Ines Grbić

IZ POVIJESTI NAŠIH ŽUPA

ISLAM LATINSKI

Župa Islam Latinski je drevna ravnokotarska župa sv. Nikole, biskupa, manje selo Zadarske nadbiskupije, koje pripada općini Posedarje i dekanatu Novigrad. Udaljena je oko 25 km od Zadra. Sastavljena je od tri sela: Islam Latinski, Islam Grčki i Rupalj.

Područje sela je naseljeno od prapovijesnih vremena. O tom svjedoče brojni predmeti, sačuvani do danas.

Župa je stara je više stoljeća što svjedoči i krštenje, zapisano u župnoj Matici rođenih dana 20. srpnja 1747. godine. Dakako, postojala i prije. Najprije je pripadala Ninskoj biskupiji, a poslije njezina ukinuća 1828. g. Zadarskoj nadbiskupiji, Ražanačkom dekanatu, a od 2000. Novigradskom dekanatu. Smještena je između Novigrada i Poličnika, a pripadala je novigradskom kotaru. Tada su se Islam Latinski i Grčki zvali «Učitelja Vas», tj. Učitelja sela ili Učitelj, kao jedinstveno selo.

Područje župe pripadalo je državi Hrvatskoj i kasnije Hrvatsko-Ugarskoj kraljevskoj srednjovjekovnoj županiji Luka. Islam Latinski i Grčki dobili su imena prema vjeroispovijesti žitelja. Rupalj i Grgurice baštine svoje stara, pred-turska imena. Taj kraj osvojiše Turci za ciparskog rata 1571. i 1577. godine. Za turskih provala u 15. st. bilo je uništeno a potom je obnovljeno 1577. godine te nazvano «Sedislam», što znači predziđe vjere. U njemu sagrađiše čvrstu vojničku utvrdu kojom je zapovijedao jedan turski kapetan. Godine 1600. Islam posjetiše uskoci i sa sobom odvedoše mnogo žena, djece i stoke. Islam zaposjedahu i Turci do 1647. kad ga od straha pred navalom Venecije napustiše. Svjesna toga vlast posla kapetana Posedarskog da provjeri stanje i naredi mu da spali i potom sruši utvrdu i mjesto.

«Od početka 16. st. zaredaše jaki napadaji Turaka. Župa Islam je zaposjednuta 1570. a oslobodio ju je hrvatski knez Juraj Posedarski. Poslije njegove smrti kapetan Posedarja i Islama te vođa morlaka posta Stojan Janković. Za vojne zasluge Stojanu i ocu mu Janku darovali su mu Mlečani dvorac koji je bio ljetnikovac ninskih biskupa, potom Turčina age Tunića, kasnije kula Stojana Jankovića. To ime nosi i danas» (Josip Brtan, Župa Islam Latinski, Zadar, 2002.).

Za vrijeme srpske agresije 1991. selo je bilo okupirano, a hrvatsko stanovništvo prognano. Oslobođeno je u akciji «Maslenica» u siječnju 1993. godine.

Dana 24. rujna 2002. svečano je proslavljena 300 obljetnica župe Islam Latinski, svečanim mislim slavljem kojega je predvodio nadbiskup Ivan Prenda, na otvorenom, s mnoštvom vjernika. Tom prigodom objavljena je i predstavljena knjiga prof. Josipa Brtana **Župa Islam Latinski** (Zadar 2002.).

U Islamu Grčkom nalazi se kuća hajdučkog harambaše Stojana Jankovića, danas vlasništvo obitelji Desnica. U rujnu 2005. god. obilježena je stota godišnjica rođenja hrvatskog književnika Vladana Desnice u kuli Janković Stojana u Islamu Grčkom.

Broj stanovnika: Godine 1900. ukupno 310 st. Godine 1991. ukupno 621.

Crkva

Župna crkva sv. Nikole, biskupa. Smještena je na kosi jugozapadno od Novigradskog mora. U vrijeme turske uprave tu je bila pogranična utvrda, «Bedem islama», sa statusom samostalne kapelanije. U 16. i 17. st. njegovi su gospodari kapetani Beširagići. Pod mletačkom upravom ima status serdarije. Župna crkva izgrađena je 1756. godine. Obnovljena je 1950. g. Teško je oštećena i zapaljena za vrijeme Domovinskog rata. Svi crkveni

predmeti, kao i liturgijsko ruho uništeni. Nakon Domovinskog rata crkva je temeljito obnovljena, a sakristija proširena. Okoliš crkve je lijepo uređen te prilaz asfaltiran.

Ponovo je posvećena 4. kolovoza 1996. Zauzetošću vrijednih župnika i doprinosom pobožnih vjernika crkva je ponovo zasjala u svom sjaju. U crkvi se nalazi kameni oltar prema puku. Stari drveni retabl je obnovljen i krasi ga tri kipa od poliestera: Srca Isusova, Srca Marijina i sv. Josipa. U crkvi su željezni ambon, postaje Križnoga puta, veliki drveni križ s korpusom od poliestera. Lijevo od retabla nalazi se veliki kip sv. Nikole, biskupa, zaštitnika župe i naslovnika crkve. U lađi crkve na drvenim podnožijima nalaze se kipovi apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla. Kor je proširen i uređen. Na sredini crkve nalazi se ćoka.

Staro groblje je prije bilo oko crkve. Godine 1982. napravljeno je novo oko tisuću metara južno od Zelenog hrasta. Crkva i groblje služe mještanima Islama Latinskog i Grčkog.

Župna crkva sv. Nikole

Z v o n a

Crkva sv. Nikole ima dva stara zvana. Izlivena su u ljevaonici De Poli, Udine, Italija. Zvonik s kupolom je udaljen samo nekoliko metara od crkve.

Veće zvono ima promjer 62,5 cm. Izrađeno je 1873. god. u ljevaonici Fratelli De Poli, Fondatori Vittorio Veneto, Udine. Ukrasi na zvonu: Majka Božja s Djetetom, sv. Petar, sv. Juraj, Raspeti. Na zvonu se još nalaze četiri medaljona. Na jednom je ime ljevaonica, a na drugom godina ljevanja. Na donjem rubu vidimo krugove s reljefom glava. Natpis: FRATELLI DE POLI FONDATORI, VITTORIO VENETO, UDINE.

Manje zvono ima promjer 45 cm. Izrađeno je davne 1643. god. u ljevaonici De Poli, Udine. Ukrasi: Majka Božja s Djetetom, Uskrsli Krist, sv. Frane, Raspeti. Natpis: MDCXXXIII, OPUS ANT. DE POLI. VEN. Donji rub zvona dosta oštećen.

Rupalj

Selo Rupalj je danas zasebno mjesto, nastalo od nekadašnjih sela Horuplje Veliko i Horuplje Malo (R. Jelić). Nekad se pisalo «Horupaljce». Spadalo je u novigradski kotar. Nalazi se na maloj uzvisini, oko 1 km udaljeno od Jadranske magistrale, 8 km od Posedarja. Na zapadu mu je selo Lovinac, a na sjeveru Islam Latinski. Pod turskom vlašću se nalazilo od 1671. do 1647. kao i ostala susjedna mjesta Islam, Poličnik, Suhovare i Zemunik.

Rupalj je u crkvenom pogledu filijala župe Islam Latinski. Ima područnu školu i novu crkvu koja se diže usred. To je manja jednobrodna crkvice s polukružnom apsidom, izgrađena prije 20-ak godina. Posvećena je Bezgrješnom Začecu bl. Djevice Marije. Za vrijeme Domovinskog rata bila je oštećena s više granata. Pri obnovi joj je dograđena mala sakristija. Na pročelju nalazi se novi zvonik-preslica s dva zvona koja su preživjela granatiranje.

U crkvi se nalazi kameni oltar prema puku, drveni ambon, drveno svetohranište na drvenom postolju, postaje Križnoga puta, kip Bezgrješne, od poliestera, te gipsani kip Srca Isusova.

Za Domovinskog rata 1991. teško je oštećena granatama (vid. Vjesnik zad. nadb. 1983. br. 1-2. str. 19-22; Ranjena Crkva u Hrvatskoj, Zagreb 1996, str. 305.). Župljani su u Rijeci nabavili dva zvona koja je 25. veljače 1900. blagoslovio generalni vikar dr. Pavao Kero uz nazočnosti sedmorice svećenika i velikog broja vjernika.

Veće zvono, teško 170 kg. Ima promjer 64 cm. Visoko je 50 cm. Ima malo ukrasa na vršnom rubu u obliku stiliziranog pletera. Po zvonu razasute kitice ruža. Natpisi: SVETI NIKOLA, MOLI ZA NAS! OVA ZVONA DAROVAŠE SVOME RODNOM RUPLJU BRAĆA ŠTRKALJ – STIPE I NEDE. BEZGREŠNA DJEVICE, BDIJ NAD NAŠIM MJESTOM. ŽUPNIK ANĐELKO – 1990. G. Ž.

Manje zvono ima promjer 52 cm. Teško je 90 kg. Natpisi i ukrasi kao i na velikom zvonu.

Spomen – križ palima za slobodu. Na mjesnom groblju u Ruplju otkriven je u nedjelju, 22. rujna 2002. spomen-križ «u čast svim poginulim i nestalim braniteljima za slobodu i nezavisnu državu Hrvatsku» - kako piše na podnožju križa. Čitava je župa u danima Domovinskog rata bila na crti bojišnice i potpuno uništena neprijateljskim razaranjima.

Stanovništvo je moralo u progonstvo obiteljske kuće razorene a mjesna crkva Bezgrješnog Začeca BDM stradala je jer se nalazi na groblju, neposredno uz jadransku magistralu. Na spomen palih branitelja i svih pokojnika, za pokoj njihovih duša predvodio je misno slavlje župnik Islama Latinskog don Srećko Petrov, ml. U prigodnoj riječi on je pozvao nazočne da poput Isusa na križu razapeta oprostite svima koji zlo čine jer se samo opraštanjem dolazi u kraljevstvo Oca nebeskoga. Postavljeni spomen-križ pred crkvom poziv je svima nama na opraštanje po kojem se prepoznavamo kao njegovi miljenici i nasljedovatelji. Poslije misnog slavlja molilo se Odrješenje za sve poginule naše branitelje, a ispred spomen-križa položeni su vijenci. Općina Poličnik poklonila je novčanu pomoć mještanima Ruplja pri postavljanju ovo spomen-križa.

Grgurice

Nekada «Grgurica vas», danas Grgurice - zaselak su Islama Latinskog. Nalazi se 1 km sjeverozapadno od Jadranske magistrale, odnosno Zelenog hrasta, usred plodnog polja. Grgurice se spominju već 1468. god. Spadale su pod novigradski okrug. Početkom 20. st. (1905.) imale su 58 stanovnika, a 1991. g. 178 stanovnika.

Glagoljaška baština

«Nakon burnih vremena i zbivanja uzrokovanih ratovima s Turcima, obnavlja se i crkveni život. Stanje narodne tradicije i kršćanstva sačuvani su zahvaljujući glagoljaškim svećenicima. Njihov rad je bio naročito istaknut u bratovštinama u kojima su se školovali i podučavali bratimi, budući svećenici. Oni su često skupljali dobrovoljne priloge i vršili akcije izgradnje crkava i slično. Na taj način je u velikoj mjeri izgrađena i crkva sv. Nikole u Islamu Latinskom početkom 18. st. Za izgradnju crkve koristio se djelomično ostatak materijala crkve sv. Jurja kod Zelenog hrasta i onoga iz Lakić Podvornice, također crkve sv. Jurja. Iza prvog krštenja don Mije Batovića dalje službu u crkvi sv. Nikole nastavlja don Mate Čoza iz Vinjerca. Iz dokumenata se vidi da je dosta surađivao sa don Grgom Brtanom, svećenikom glagoljašem, rođenom u Islamu Latinskom.

Svećenici glagoljaši odigrali su veliku ulogu u hrvatskom narodu, posebno za održanje hrvatskog jezika koji je često bio zabranjivan, a uvođeni su bili latinski ili talijanski jezik, što glagoljaši nikada nisu prihvatili. Uvijek su bili uza svoj narod pa su stoga bili štovani i cijenjeni među pukom. Zbog toga ih nije simpatizirala ni mletačka ni francuska vlast. Bili su, po njima, svećenici drugoga reda.

Ostaci crkvenog pjevanja na starohrvatskom jeziku (**glagoljaško pjevanje**) zabilježeno je u Islamu Latinskom na magnetofonskoj vrpici u prosincu 1963. godine (vrpca Fe 8, Institut za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu). Snimljena je Glagoljaška pučka pjevana misa i drugi crkveni napjevi (Jerko Bezić, Razvoj glagoljaškog pjevanja na zadarskom području, Zadar 1973.).

U mnogim mjestima su glagoljske matice nestale ili mahom propale za razliku od glagoljskih matica crkve sv. Nikole u Islamu Latinskom koje su sačuvane i čuva se u Drž. argivu u Zadru. Matice rođenih se vode od 1747. do 1840. a redovno od 1826. g. na propisanim obrascima i na talijanskom jeziku. Pohranjene su u Državnom arhivu u Zadru...» (Brtan, Isto, str. 195.).

Župna kuća

Župnici 20. stoljeća

1. Ivo Smirčić, iz Premude	1900. – 1917.
2. Šime Meštrović, iz Paga	1917. – 1922.
3. Ivo Milić, iz Sali	1922. – 1936.
4. Eugen Konatić, iz Velog Iža	1936.
5. Ante Jakša, iz Slovenije	1936. – 1938.
6. Frane Stenpikov	1938. – 1940.
7. Filip Mimica, iz Rogoznice	1940.
8. Dominik Hribernik, iz Slovenije	1940.
9. Ante Jakša	1941.
10. Robert Milanja, iz Zaglava	1941. – 1943.
11. Dominik Hribernik, iz Slovenije	1943. – 1952.
12. Milo Perović, iz Zadra	1953. – 1970.
13. Miljenko Žagar, iz Ražanca	1970. – 1971.
14. Josip Kero, iz Bibinja	1971. – 1987.
15. Anđelko Buljat, iz Suhovara	1987. – 1996.
16. Pavao Šindija, iz Bibinja	1996. – 1997.
17. Mijo Stijepić, iz Kraljeve Sutjeske (BiH)	1997. – 2002.
18. Srećko Petrov, ml., iz Zavidovića (BiH)	2002. – 2003.
19. O. Mario Fundak, OSPPE (pavlini)	2003. – 2004.
20. Stanko Grubić, iz Zadra	2004. – 2005.
21. Zdravko Katuša, iz Zadra	2005.

Rozario Šutrin

Izgradnja kapelice na groblju

KRONIKA

VELJAČA, 2006.

10. PROSLAVA BLAGDANA BL. ALOJZIJA STEPINCA - O. Nadbiskup je u prigodi blagdana bl. Alojzija Stepinca predvodio misna slavlja ujutro, zatim za djecu i roditelje te navečer glavno slavlje u Župi bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu u Zadru te se između ostaloga osvrnuo na pastirski pohod toj župi koji se tih dana odvijao.

11-17. NADBISKUP U CASTEL GANDOLFU - O. Nadbiskup je sudjelovao na skupu biskupa prijatelja Fokolara sa svih kontinenata u Mariapolisu u Castel Gandolfu, Italija.

18. DIREKTORI KATOLIČKIH ŠKOLA U ZADRU – O. Nadbiskup je sazvao i predsjedao, skupu direktora Katoličkih gimnazija u Hrvatskoj, u prostorima Gimnazije Ivana Pavla II. u Zadru. Raspravljali su o upisima u Katoličke škole kao i o fizionomiji tih škola.

19. NADBISKUP U ŽUPI KISTANJE - Povodom tragične smrti četvero mladih vjernika iz Župe Kistanje Nadbiskup je predvodio Misu u toj župi i posjetio razalošćene obitelji.

20-26. PASTIRSKI POHOD ŽUPI KRALJICE MIRA - Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu župi Kraljice mira, Zadar-Stanovi.

22. XXXV. SVEĆENIČKA SKUPŠTINA - U prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa «Zmajević» održana je 35. godišnja skupština prezbitarija Zadarske nadbiskupije. U prvom dijelu Nadbiskup je predvodio koncelebriranu Misu u kapelici Sjemeništa, a u drugom dijelu na skupštini su dekani Zadarske nadbiskupije podnijeli izvještaje o Godini mladih koja se slavila 2005. godine u Zadarskoj nadbiskupiji. Nadbiskup je imao osvrt na cijelu proteklu godinu. O ekonomskom stanju Nadbiskupije poslat je unaprijed pismeni izvještaj svim svećenicima. Također su sva Povjerenstva u Nadbiskupiji poslala pismene izvještaje o svome radu.

26. POSVETA ŽUPNE CRKVE U POLAČI - Nadbiskup je predvodio koncelebriranu Misu te posvetio oltar i novu župnu crkvu sv. Kuzme i Damjana u Polači.

27. 02. - 5. 03. PASTIRSKI POHOD ŽUPI SV. IVANA U ZADRU - Nadbiskup je nastavio s pastirskim pohodima Dekanata Zadar-Istok te započeo pastirski pohod u župi sv. Ivana Krstitelja u Zadru.

28. SJEDNICA EKONOMSKOG VIJEĆA - Nadbiskup je predsjedao 10/11. sjednici Ekonomskog vijeća Zadarske nadbiskupije. Uz osvrt na Godišnju skupštinu, na Dnevnom redu su bili aktualni predmeti.

OŽUJAK, 2006.

1. PEPELNICA - Nadbiskup je na Čistu srijedu (Pepełnicu) ujutro, u katedrali svete Stošije, predvodio Misu i obred pepeljanja na početku Korizme za učenike i profesore Gimnazije Ivana Pavla II. Navečer je u katedrali predvodio koncelebriranu Misu za vjernike.

2. IZVANREDNO ZASJEDANJE HBK - Nadbiskup je u Zagrebu sudjelovao na

izvanrednom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije.

5. ZAVRŠETAK POHODA U ŽUPI SV. IVANA – Pastirski pohod župi Sv. Ivana Krstitelja u Zadru završen je misnim slavljem na kojem je obavljen obred Upisa ili izbora ovogodišnjih katekumena u gradu Zadru.

6-12. PASTIRSKI POHOD ŽUPI SV. ANTE - Nadbiskup je započeo pastirski pohod u župi sv. Ante Padovanskoga, Zadrusmiljevac.

6. PREDAJA BIBLIJE - Nadbiskup je predvodio Službu riječi, u katedrali sv. Stošije, i podijelio Biblije sudionicima kateheza Neokatekumenskog puta.

8. SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA - U Nadbiskupskom sjemeništu «Zmajević» u Zadru održana je mjesečna svećenička rekolekcija. U prvom dijelu, Pobožnost Križnog puta je predvodio don Ivan Babjak, a u drugom, pastoralnom dijelu, o iskustvima u radu s ministrantima govorio je vlč. Nikica Mihaljević, svećenik Đakovačke i srijemske biskupije.

12. ZAVRŠETAK POHODA ŽUPI SV. ANTE - Nadbiskup je završio pastirski pohod u župi sv. Ante Padovanskog, Zadar-Smiljevac, predvodeći misna slavlja s odraslima, djecom i mladima te s osvrtnom na boravak u župi i na njezin pastoralni hod.

15. REKOLEKCIJA ZA REDOVNICE - Nadbiskup je slavio Euharistiju s redovnicama u Nadbiskupskom sjemeništu «Zmajević» gdje održana je mjesečna rekolekcije za redovnice u Zadarskoj nadbiskupiji. Pokorničku Službu Riječi predvodili su svećenici Ugljanskog dekanata. U pastoralnom dijelu s. Viktorija Gadža je održala predavanje na temu «Redovnička zajednica u pastoralu zvanja.»

15-19. PASTIRSKI POHOD PLOČAMA I DRAČEVCU - Nadbiskup je obavio pastirski pohod u župama Ploča i Dračevac zadarski.

17. POSJET MINISTRA BIŠKUPIĆA - Nadbiskup je u svome domu primio mr. Božu Biškupića, ministra kulture u Vladi RH. Razgovarali su o projektima Ministarstva u Zadru među kojima je i obnova dijela katedralnog kompleksa u Zadru.

18. ZLATNA HARFA '2006. - Nadbiskup je za natjecatelje «Zlatne harfe 2006.» u Zadarskoj nadbiskupiji predvodio sv. Misu u Bibinjama.

19. SVETI JOSIP – Nadbiskup je slavio večernju sv. Misu u župi sv. Josipa, Zadruplovanija, u povodu blagdana naslovnika crkve.

20. MISA U SVEĆENIČKOM DOMU - Nadbiskup je predvodio koncelebriranu Misu u u kapelici Svećeničkog doma u Zadru koja je posvećena sv. Josipu.

20. BLAGOSLOV ZVONA - Nadbiskup je slavio Misu s narodom u župi Polača te blagoslovio tri nova zvona.

21. ZAVRŠETAK RESTAURACIJE VEKENEGINE ĆELIJE - Nadbiskup je sudjelovao na Sjednici Stalnog vijeća SICU u prostorima Stalne izložbe i na predstavljanu Kataloga Izložbe u Kapitolu samostana Benediktinki u povodu obilježavanja završetka restauracije Vekenegine ćelije koja se nalazi u povijesnom zvoniku crkve sv. Marije u Zadru. Navečer je slavio koncelebriranu Euharistiju u crkvi sv. Marije.

22. BLAGOSLOV ZVONA U PAKOŠTANIMA – Nadbiskup je u župi Pakoštane blagoslovio novo zvono.

22-26. PASTIRSKI POHOD ŽUPI BIBINJE - Nadbiskup je započeo pastirski pohod župi Bibinje te ga završio svečanom župnom Misom i osvrtnom na Pohod.

23. PREDSTAVLJANJE KNJIGE STJEPANA KRASIĆA - Nadbiskup je sudjelovao na svečanosti predstavljanja knjige o. dr. Stjepana Krasića «Građa za povijest visokog školstva u Hrvatskoj» U Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru.

24. DAN SVEUČILIŠTA U ZADRU - U prigodi Dana Sveučilišta u Zadru Nadbiskup je bio na svečanosti te je pozdravio nazočne i izrazio svoje čestitke.

25. BLAGOVIJEST - Za blagdan Blagovijesti Nadbiskup je sudjelovao na proslavi naslovnika katedrale u Gospiću i blagoslovu nove zgrade Ordinarijata Gospićko-Senjske biskupije.

27. PASTIRSKI POHOD SUKOŠANU I DEBELJAKU - Nadbiskup je započeo

pastirski pohod u župama Debeljak i Sukošan. Pohod je trajao do 2. travnja.

29. SUSRET S MLADIM SVEĆENICIMA - Nadbiskup je u Benkovcu imao susret sa svećenicima ređenim zadnjih deset godina.

Proslava blagdana sv. Ivana don Bosca, Zadar-Arbanasi

NOVE KNJIGE

Prenosimo iz IKE

Joseph Ratzinger - Benedikt XVI.

"Božićni blagoslov - Meditacije"

Nova knjiga Josepha Ratzingera, sadašnjeg pape Benedikta XVI. "Božićni blagoslov - Meditacije" sadrži meditacije koje su nastale u vrijeme autorove službe u Muenchenskoj nadbiskupiji. Tekstovi su prije svega bili namijenjeni čitateljima i slušateljima - kao pisane i izgovorene propovijedi, kao prilozi za novine i za radijske emisije. Ovaj svezak zapravo obuhvaća dvije prethodno objavljene i odavno rasprodane knjige Josepha Ratzingera: *Svjetlo koje nas obasjava* (1987.) i *Pohvala Božiću* (1982.), a obje se izvrsno nadopunjuju. Na početku došašća, Adventski razgovor s bolesnicima, Isusovo rodoslovlje, Stablo života, Vol i magarac kraj jaslja, Nova zvijezda... samo su neki od naslova meditacija, bogato ilustriranih slikama freski iz Eufrazijeve bazilike i minijaturama iz evanđelistara i psaltira. Ako je Uskrs, teološki gledano, središte crkvene godine, piše autor, onda je Božić najljudskiji blagdan vjere, jer nam omogućava da najdublje osjetimo Božju ljudskost. Nigdje se kao uz jaslja ne može toliko osjetiti što znači to da se Bog htio pojaviti kao Emanuel i biti s nama Bog, Bog s kojim možemo biti na ti, jer nam dolazi kao dijete. Upravo zato je Božić blagdan koji nas svojom ljepotom i blagošću poziva na meditaciju, na razmatranje o Riječi koja je tijelom postala i nastanila se među nama. O tome koji je smisao i cilj tekstova od kojih je sastavljena ova knjiga sam autor ovako govori: "Jedina namjera ovih priloga jest ta da probude ono unutarnje gledanje kojemu se otkriva istina, a nalazi se u biblijskoj Riječi: Pojavila se dobrostivost i čovjekoljublje Spasitelja našega, Boga" (usp. Tit 3, 4). Izdavač je Kršćanska sadašnjost, a knjiga je objavljena u biblioteci Metanoja.

"Hod prema Uskrsu"

Splitska nakladna kuća Verbum objavila je novu knjigu Josepha Ratzingera "Hod prema Uskrsu". Kardinal Joseph Ratzinger (papa Benedikt XVI.) u ovoj knjizi, polazeći od liturgijskih tekstova, približava čitatelju otajstva Kristova života - utjelovljenje, skroviti život u Nazaretu, napastovanje u pustinji, javni život, muku i uskrsnuće - te razmatra o poslanju Crkve u svjetlu Uskrsa. Ova uskrsna kontemplacija otajstva Krista i njegove Crkve je u odnosu s konkretnim životnim prilikama svakoga čovjeka te pomaže radosnom rastu u vjeri i dubljem shvaćanju njezina nauka. Posebna zanimljivost ovih razmatranja je to što su nastala na osnovu teksta duhovnih vježba što ih je kardinal Ratzinger svojedobno održao papi Ivanu Pavlu II. i članovima Rimske kurije.

SADRŽAJ

Nadbiskupova uskrсна čestitka, 2
Nadbiskupova riječ, 3

SVETA STOLICA

Papina poruka za korizmu, 2006., 5
Papina poruka za Svjetski dan mladih 2006., 7
Papina poruka za Svjetski dan sredstava komunikacija, 10

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Priopćenje Stalnog vijeća HBK od 14. 02. 2006., 12
Spozazum o povratku crkvenih matičnih knjiga, 13

ZADARSKA NADBISKUPIJA

GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA, 15

(Nadbiskupov govor, Izvještaji)

Dekret i Pravilnik Arhiva Zadarske nadbiskupije, 78
Pismo Kongregacije Neokatekumenskim zajednicama, 84

ODREDBE, 90

KULTURNI PRILOG

P. Runje: Glagoljaš Šimun Zoranić, 96

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE, 98

IZ POVIJESTI NAŠIH ŽUPA

Islam Latinski, 128

KRONIKA, 134

NOVE KNJIGE, 137

STATISTIKA ZA 2005. GODINU